Freud - Jung Mektuplaşmaları

DÜŞÜN

FREUD - JUNG MEKTUPLAŞMALARI

MEKTUPLAR DİZİSİ 19

DÜŞÜN

DÜŞÜN YAYINCILIK

Mektuplar Dizisi: 19

Freud – Jung Mektuplaşmaları

Çeviren: Mustafa Tüzel

Kapak: Bülent Engez

Kardeşler Basımevi - İstanbul 1995 Tel: (0212) 520 69 57
Dizgi: Düşün Yayıncılık - İstanbul Tel: (0212) 225 54 38

ÖNSÖZ

Napolyon, "Zamanı gelmiş bir düşünce, bayraklarını dalgalandıran bri ordudan daha güçlüdür" demişti. Bu söz, adeta, kısa süren ortaklıklarının başlangıcında hemen hemen dünya çapında bir muhalefetle uğraşmak zorunda kalan Freud ve Jung'un düşüncelerinin yayılması için söylenmiş gibidir.

Bu iki adam, birbirleriyle mektuplaşmaya 1906 yılının Nisan ayında başladılar. Onbir ay sonra, ilk olarak Viyana'da karşılaştılar ve Jung'un söyleyişiyle, onüç saat ara vermeden konuştular. Bu buluşmayı izleyen yıllarda, birkaç günlük aralarla, birbirlerine düzenli olarak yazdılar; mektuplar sadece ara sıra, hastalıklar yada tatiller yüzünden kesildi. Bu mektuplarda, birbirlerine olan sempatilerinin gelişimi, yaptıkları sıkı işbirliği ve sonunda tuhaf bir kesinlik ve etkililikle aralarının açılmasının öyküsü ortaya serilmektedir.

Yaklaşık 360 mektubu içeren bu yazışma, 1974 yılında Sigmund Freud - C. G. Jung Briefwechsel[1] (S. Freud/C. G. Jung Mektuplaşması) adlı kitapta tam olarak yayınlanmış ve yayıncılar tarafından çok sayıda notla, bilimsel eklerle ve resimlerle donatılmıştır. Bilgiyle ve özenle yayına hazırlanmış olan bu kitap, günümüzde ruhsal hastalıklar bilimi alanında çalışan her ciddi araştırmacının başucu kitabıdır. Kitabın iki

1. Yayına hazırlayanlar: William McGuire ve Wolfgan Sauerlander, S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main. Mektuplaşmanın, William McGuire tarafından hazırlanan Amerikan baskısı, aynı tarihte Princeton University Press, Princeton New Jersey (Bollingen Series XCIV) de yayınlanmıştır; Orada, 1979 yılında üçüncü, düzeltilmiş ve tamamlanmış bir baskı, karton kapaklı olarak yayınlanmıştır. Bu basımdaki düzeltmeler elinizdeki kitapta da gözönünde bulundurulmuştur. Alan McGlashan'ın, mektup ve notlarda yaptığı kısaltmalarda, Alman okuyucuların gereksinimlerine yönelik çok küçük değişiklikler yapılmıştır. Mektuplardaki kısaltmalar, parantezsiz üç nokta ile gösterilmiştir. Köşeli parantez içindeki bölümler, aksi belirtilmedikçe özgün basımın, yayıncısının eklemeleridir. (Alm. red.)

yayıncısından biri, William McGuire, buraya kısaltmadan aldığımız[1] editoryal önsözünde, özgün metinlere ulaşabilmek ve bu tarihsel sayfaların basım izinlerini alabilmek için ne çok sabır ve zahmet gerektiğini anlatmaktadır. Elbette, bu denli çok sayıda mektubun birçoğu, organizasyona ilişkin ayrıntılarla yada başka yayınlara ilişkin, genel okuyucu kitlesini çok az ilgilendiren sorularla doludur; kimi yerlerde de, anlaşılması için uzmanlık bilgisi gereken arı teknik sorunlar ele alınmaktadır. Elinizdeki, kısaltılmış basımın amacı, mektuplaşmanın çekirdeğine, olabildiğince geniş bir okur kitlesinin, dünyaca ünlü iki adamın yazgısal karşılaşmasına ve dönemlerinin tıp dünyasının katı düşmanlığına karşı koymakta gösterdikleri yürekliliğe ulaşabilmesini sağlamaktadır.

Bu kitaba alınan metinlerde, Freud ve Jung arasındaki dostluğun evreleri, baba – oğul ilişkisinden, düşünce farklılıklarının yavaş yavaş artışına, iki enerjik, ama temelde karşıt düşünürün gitgide şiddetlenen sürtüşmelerine ve sonunda kesin olarak kopmalarına dek, adım adım izlenebilir. Ayrıca, Jung'un karısı Emma, daha 1911 yılında, açığa vuran yabancılaşmanın işaretlerini görebilmiştir. Freud'a gizlice yazdığı ve iki adamı –boşuna– uzlaştırmayı denediği mektuplar da bu seçkiye alınmamıştır.

Özgün içerikleri bir yana bırakılırsa, bu mektuplar, birçok ailedeki yetenekli baba ile yetenekli oğul arasındaki klasik sevgi–nefret ilişkisinin bir örneğini sergilemektedirler. Freud ile Jung arasındaki ayrılık çoğu kez büyük bir şanssızlık olarak gösterilir; oysa bu görüş tartışma götürür. Bu kopma, gerçi sancılı ama sonuçta mutlu bir olay olarak da görülebilir. Baba ile oğul arasındaki bu tür çatışma durumlarında iki rakip genelde, dönüşümlü olarak bir defa özellikle olumsuz yönlerini öne çıkarma, bir başka defa da yorucu denemelerle karşılıklı olarak birbirlerini anlamaya çalışma eğilimindedirler. Oysa bu olayda, kopmaları, bu dönüşümlülüğe son vermiş ve iki adamın kişiliklerini geliştirmelerinin, üretkenliklerini arttırmalarının yolunu açmıştır. Bu kopma gerçekleşmeseydi, her birinin öbürüne denk düşmeye ve böylece ilişkiyi ayakta tutmaya çalıştığı sürekli uyum

1 Sadece dipnotlardaki az sayıda yer ve 1978'teki üçüncü baskının Sondeyi'si bu seçkiye alınırken bütünsel anlama ters düşmeyecek şekilde değiştirilmiştir. (Alm. red.)

sağlama edimleri, mutsuzluklarını olabildiğince artıracktı. O zaman belki de dünya, insan ruhunun anlaşılmasına yönelik iki parlak ve eşsiz katkıdan yoksun kalacaktı.

Alan McGlashan 1979
Almancaya çeviren:
Ingeborg Meyer-Palmedo

GİRİŞ

Freud ile Jung arasındaki bu mektuplaşma, iki olağanüstü adamın, son derece trajik bir sonla biten birlikteliklerinin, dolaysız bir kanıtıdır. Trajik yön, birlikteliğin kendisindedir, adeta klasik örneğe uyarak, acımasızca sonuna doğru ilerleyen mektuplaşmanın dramatik akışındadır. Ne Freud'un ne de Jung'un daha sonraki yaşamları önemli bir değişikliğe uğramamıştır; ikisi de dostluklarından ve bu dostluğun acı sonund, yaratıcı itilimler kazanmıştır.

Bu mektuplar, bu iki dostun mektuplaştıkları süre içindeki yayınları hakkında, birbirlerine yazdıkları anzik ve teşekkür dolu notların dışında, birbirlerinden kopmalarından sonra birbirleri hakkında yazdıklarının dışında, birbirlerinden böylesine farklı olan ve yine de güçlü bir biçimde birbirlerine çekildiklerini duyumsayan bu iki arkadaş arasındaki karmaşık etkileşimleri açığa vurmaktadırlar. Aralarındaki diyalog, analitik ve psikanalitik açıdan yorumlanmaya, dostluklarının oluşumu, etkileri, anlamı ve son bulması üzerine esaslı incelemeler yapmaya, saldırganlıklarında ve yansıtma reksiyonlarında, yüce gönüllülüklerinde ve suçlmalarında, ani düşüncelerinde ve geleceğe yönelik bilgilerinde içerilen herşeyin ve teraziye konulabilecek başka noktaların da tartılıp biçilmesine adeta davetiye çıkartmaktadır. Ancak böyle bir inceleme biçimi, mektupların yazanların iki oğlunun da çok açık istekleriyle, öngörülmemiştir; mektupları yayınlamak için anlaştıklarında, mektupların "her türlü yan tutmayı dıştalamak için (...) tarihsel belgeler olarak ele alınmalarını" kararlaştırmışlardır.

Freud, yüzyıl dönümünden önceki yıllarda, kendisinin defalarca "splendid yalıtım" olrak tanımladığı bir durumdaydı.[1] Kariyeri hayal

1 Freud'un yaşamının bu kesiti Jones I, Bölüm 14-16 ve II, Bölüm 1 ve 2'de ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Ayrıca karşılaştır: Freud, Anfange, (Başlangıçlar), Ellenberger, Die Entdeckung des Unbewussten (Bilinçdışının Bulgulanışı), Bölüm 7 ve K. R. Eissler, Sigmund Freud und die Wiener Universitat, (Sigmund Freud ve Viyana

kırıklıklarıyla doluydu; umduğu gibi bilimsel araştırmacı değil, doktor olmuştu ve profesör ünvanını almamıştı. [1]

Gerçi Josef Breuer'le birlikte çalışması, önemli bir ürüne, İsteri İncelemeleri'ne yol açmıştı (1895, Freud'un katkısı T Y I'de), ama hemen sonra yolları ayrılmıştı. Freud, psikanaliz terimini ilk olarak, 1861 yılında yayınlanan bir çalışmasında kullanmıştı. (T Y I., s. 381), bunu izleyen yıllar, psikanalitik tekniğin daha da geliştirilmesine adanmıştı. Freud, yalnız başına, kendi bilinçdışını çözümlemeye başlamış, bu çabalarını Düş Yorumu'nda (1899) Kasım ayında, 1900 tarihiyle yayınlanmıştır: (T Y II/III) yazıya dökmüştür. Bu kitap, Ernest Jones'un bildirdiğine göre, anlayışsızlıklıkla karşılanmış ve kötü satmıştır. Yine de, Freud'un yaşamında bir dönüm noktasıdır. "Freud bu kitabı, en önemli bilimsel ürünü, yaşamsal yapıtının temel taşı ve kendisine kişisel açıklık kazandıran ve sorunlarla dolu bir yaşamı yeni bir yüreklilikle karşılama gücü veren bir çalışma olarak görüyordu." [2]

1902 yılı, Freud'un yaşamına üç önemli olay daha getirdi. Freud'un 1887 yılından başlayarak çok yoğun bir mektuplaşmayı sürdürdüğü Berlin'li bir Kulak–Burun–Boğaz uzmanı olan Wilhelm Fliess ile uzun süreli dostlukları sona erdi. Freud'un Fliess'e yazdığı ve mucizevi bir biçimde günümüze kalabilmiş olan mektuplar,[3] psikanalizin başlangıç yılları için temel kaynaktır. Freud, daha sonra, esas olarak kendi çabalarıyla, Viyana Üniversitesi'nde profesörlük ünvanını aldı ve Ekim ayında Wilhelm Strekel'in bir girişimiyle, "Psikolojik Çarşamba Akşamları" yani Freud'un bekleme odasında gerçekleştirilen düzenli tartışma toplantıları başladı. Bu toplantılara başlangıçta Freud'un psikanalize ilgi duyan dört tanıdığı katılıyordu.[4]

Üniversitesi) (Bern 1966); kısaltılmış başlıklar, bu kitabın sonundaki kaynakçda açıklanmıştır.

1 C. A. Schorske, 'Politics an Patricide in Freud's Interpretation of Dreams', Amerien Historical Review, Cilt: LXXVIII, Nr. 2 (Nisan 1973) s. 330 vd.

2. Agy. s. 330

3. Özetlenmiş bir biçimde, Freud'un Anfange (Başlangıçlar) kitabında yayınlanmıştır Freud'un yazdığı tüm mektuplrın bir basımı, S. Fischer Verlag'ta hazırlanmaktadır

4 Jones II, s. 20 vd. Başlangıçtaki dört katılımcı Alfred Adler, Max Kahane, Rudolf Reitler ve Wilhelm Stekel'di. Grup, çok geçmeden yirmi üyeye çıktı ve 1908 Nisanında Viyana Psikanaliz Derneği" resmi adını aldı. Oturum tutanaklarını 1906'dan başlayarak

Bundan sonra Freud'un adı yavaş yavaş tanınmaya ve etkisi Viyana dışında da yayılmaya başladı. İki yeni çalışma ortaya çıkmıştı: Zur Psychopathologie des Alltagslebens (Günlük Yaşamın Psikopatalojisi) (1901); (T Y IV) ve 'Bruchstück einer Hysterie-Analyse' (Bir İsteri Analizi'nin Parçası) (ilk kez 1905'te basıldı. T. Y V). Çok geçmeden, bunları, Freud'un eş zamanlı olarak yazdığı iki kitap daha izledi: Der Witz und seine Beziehung zum Unbewussten (Şaka ve Bilinçdışıyla İlişkisi 1905; T. Y VI) ve Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie (Cinsel Kuram Üzerine Üç Makale) (1905, T. Y V). Jones'un deyişiyle Freud'a "en çok ün kazandıran"[1] erkek çocukluk dönemindeki cinselliğin bulgulanışının anlatıldığı kitaptı.

Freud'un Viyana'daki arkadaş çevresinin yanı sıra, psikanalize duyulan ilginin bir başka odak noktası da Zürih'teki Burghölzli Kliniği'ydi, bu klinik, -Zürih Gölü'ne bakan tepelerden birinde yer alan gösterişli bir binanın bir bölümü- 1860 yılında akıl hastaları için kanton kliniği ve aynı zamanda üniversite kliniği olarak açılmıştı. Klinik, 1879 yılında müdür olan Auguste Forel'in yönetiminde, ilerici tedavi biçimi ve modern araştırma yöntemleri sayesinde, çok geçmeden uluslararası bir ün kazandı. 1898'den sonra Forel'in halefi olan Eugen Bleuler de bu geleneği sürdürdü. Jung, 10 Aralık 1900'de, asistan doktorluğa başlamak için Burghölzli'ye geldi. Tıp öğrenimini doğduğu kent olan Basel'de bitirmiş ve diplomasını daha iki hafta önce, 27 Kasım'da almıştı.[2] Jung, ilerici bir klinik olarak ünlenmiş olmasına karşın, Burghölzli'deki çalışmasını şöyle anlatıyor: "Yalnızca olanaklıya, ortalamaya, sıradana ve anlamsıza inanan, kendilerine yabancı gelen ve önem taşıyan herşeyi yadsıyan ve alışılmadık herşeyi bildik olana indirgeyen sözlere boyun eğmek. Yalnızca... bunaltıcı

Otto Rank yazıyordu, bunların dört ciltlik bir toplu basımı S. Fischer Verlag'da yayınlanmıştır, bkz. Kaynakça, Protokolle (Tutanaklar) I, II, III, IV

1. Jones II, s. 26.
2. Jung'un Burghölzli'deki yılları için bakınız: Erinnerungen (Jung'un Anıları) s. 118-20 ve 'Psychiatrische Tatigkeit' (Psikiyatrik Etkinlik) bölümü; ayrıca Ellenberger'in Die Entdeckung des Unbewussten (Bilinçdışı'nın Bulgulanışı) Bölüm 9. Jung'un akademik kariyerine ilişkin tarihler Bay Franz Jung tarafından dostça onaylanmıştır.

darlıkta ufuklar ve tekdüzeliğin sonsuz çölü vardı."[1] Böyle bir ortamda, Freud'un düşünceleriyle karşılaşması Jung'a iki kat coşku vermiş olmalı. "Daha 1900'de" diye yazıyor Jung, "Freud'un Düş Yorumu'nu okumuştum. Kitabı henüz anlayamadığım için bir kenara atmıştım. (...) 1903'te Düş Yorumu'nu bir kez daha elime aldım ve kendi düşüncelerimle olan bağlantısını bulguladım."[2] Jung, 1957'de yapılan bir söyleşide, daha 1900'de Bleuler'in kendisine Düş Yorumu üzerine, doktorların tartışma akşamı için hazırlanmış olan bir raporu sunduğunu belirtiyor.[3]

Jung bu kitabı 1900'de (yada 1901'de bir kenara atmadan önce, Freud'un düş araştırmalarının önemini, bu araştırmaları, 1902 yılında basılan doktora çalışmasında[4] sunduğu kendi deneysel araştırmalarında kullanacak ölçüde, yeterince anlamıştı. Jung'un 1902 ile 1905 arasındaki hemen hemen her yayınında,[5] Freud'un çalışmalarına göndermeler vardır. (Cinsel Kuram dışında).

---

1. Erinnerungen (Anılar) s. 119 vd.
2. Agy. s. 151
3. R. I. Evans Conversations with Carl Jung (Carl Jung'la Konuşmalar). Princeton, Van Nostrand, 1964; düzeltilmiş bir yazımla, Jung Speaking içinde, 'The Houston Films' başlığı altında, s. 276-352), sözü geçen not orada s. 255'de. Jung'un geride bıraktıkları arasında daktiloyla yazılmış, 25 Ocak 1901'e tarihlendirilmiş bir taslakta, Düş Yorumu üzerine değil de, Freud'un L. Löwenfeld ve H. Kurella'nın yayınladığı Grenzfragen des Nerven- und Seelenlebens (Sinirsel ve Ruhsal Yaşamın Sınır Sorunları) dizisinde yayınlanan (Wiesbaden 1901) büyük kitabın bir bölümünü oluşturan Düş Üzerine adlı yazısı üzerine bir rapordur. Jung'un raporu ilk kez İngilizceye çevrilmiş olarak Spring, 1973, s171-79'da yayınlanmıştır; Almanca özgün metin T Y 18/I, s. 389 vd. de yayınlanmıştır.
4. Über die Psychologie und Pathologie sogenannter okkulter Phänomene (Okült Olarak Adlandırılan Görüngülerin Psikolojisi ve Patolojisi) (T Y 1). Jung'a doktorluk unvanı, 17 Temmuz 1902'de, Zürih Üniversitesi'nden verilmiştir.
5. 'Ein Fall von hysterischem Stupor bei einem Untersuchungsgefangenen' (Bir Denek Tutsakta Histerik bir Stupor vakası) (1902); 'Über simulierten Wahnsinn' (Taklit Edilmiş Delilik) (1903); 'Über hysterischen Verlesen' (Histerik Yanlış Okuma) (1904), Kryptomnesie (1905) tüm bu yazılar T Y 1 de. Sözcük Çağrışımları üzerine ilk dört nceleme (1904-1905) ve 'Psychologische Tatbestandsdiagnose (Psikolojik Olgu Tanısı (1905) T Y 2'de.

Jung 1902-1903 Kış Yarıyılını Paris'te, Salpêtrière'de geçirdi ve orada Janet'in Kuramsal Psikopatoloji konferanslarını dinledi. Döndükten kısa süre sonra, 14 Şubat 1903'te Emma Rauschenbach'la evlendi; evli çift, Burghölzli binasının orta bloğunda bir daireye, Bleuler ailesinin konutunun üst katına taşındı.[1] Kliniğin sürekli kadrosu o sıralar Karl Abraham, Franz Riklin, Max Eitingon ve Hermann Nunberg'ten oluşuyordu; ayrıca, yeni şeyler öğrenmek ve deneyim kazanmak için yabancı ülkelerden de konuklar geliyordu – bu konukların en önemlisi A. A. Brill'di

Freud'un Burghölzli ile ilk doğrudan ilişkisi, Eugen Bleuler ile aralarındaki, 1904 Eylülünde başlayan ve az yada çok düzenli olarak en azından 1925'e dek süren mektuplaşmalar olmuş görünüyor.[2] Jung Erinnerungen (Anılar) da, Freud'u ilk kez "Münih'te Saplantı nevrozuna bir gönderme yapıp, Freud'un ismini bilerek anmadığında"[3] savunduğunu bildiriyor Freud'un 'Bir Histeri Analizinin Parçası' 1905'te yayınlanınca, Freud bu yazıda bildirilen bulguları hemen aynı yıl yazdığı ve 1906'da bastırdığı 'Psychoanalyse und Assozationsexperiment' (Psikanaliz ve Çağrışım Deneyi) makalesinde (T Y 2) kullandı. Bu yazıda Jung 1905 Haziranında ilgilendiği bir saplantı nevrozu vakasını betimlemektedir. ilk önce bayan hastasıyla çağrışım deneyleri yapmış, sonra hastaya, gün aşırı birbuçuk – iki saatlik oturumlarda üç hafta süren psikanaliz uygulamıştı. Jung hastasını belirgin bir sonuç almadan göndermişti, ancak hasta Kasım

1. Burada Freud 1908 yılında dört günlüğüne Jung'un konuğu oldu; Jung ona klasik vakalardan birini gösterdi (Anılar, s. 134). Jung, 1909 Mayıs ayında Küsnachttaki yeni evine taşındıktan sonra, Haziran ayında Burghölzli'deki görevini bıraktı.
2. Alexander ve Selesnick, s. 6 ve 8. Dr. Manfred Bleuler, Freud'un, babasıyla daha 90'lı yıllarda bağlantısı olduğuna inanıyor (kişisel görüşmemiz). Gerçekten de Eugen Bleuler daha 1896'da Studien über Hysterie (İsteri İncelemeleri) hakkında konuşmuştu. (bkz. Jones I, s. 299) Freud'un Bleuler'e mektuplarının (bu mektuplar Manfred Bleuler'in mülkiyetindedir) yayınlanmasına henüz izin verilmemektedir.
3. Anılar, s. 153. Bu Kongre'nin hangisi olduğu saptanamamıştır. Her halde, 1906 Mayıs'ında Baden Baden'de yapılan, Güney Batı Almanya Nörologları ve Akliyecileri Kongresi'yle karıştırılması sözkonusudur. Adı geçen kongrede Aschaffenburg, Freud'un Bir İsteri Analizi Parçası'na saldırmış ve Jung, Freud'u şiddetle savunmak üzere söz almıştır. Aschaffenburg'u konuşması ve Jung'un yanıtı (Freud'un Histeri Öğretisi') Münchener Medizinischer Wochenschrift'te yayınlanmışlardır: Cilt III, Nr. 37 ve 47 (Eylül ve Kasım 1906).

ayında geri gelmiş ve iyileştiğini söylemişti. Jung, yazının sonunda, konuyu özetlerken, çağrışım deneyinin, Freud'un psikanalizini kolaylaştırmada ve hızlandırmada yararlı olduğunun anlaşıldığını belirtmişti.

Bu çalışma, Jung'un 1906 Nisan'ında Freud'a gönderdiği ve böylece mektuplaşmalarının başlamasına vesile olan, Diagnostischen Assoziations studien[1] (Tanrısal Çağrışım İncelemeleri) kitabının sonucunu ve doruk noktasını oluşturmaktadır. Kitabın gönderilişi, pratikte doğrudan konuşma etkisini yaratmıştı, çünkü Jung ve Bleuler kaleme aldıkları yazılarda Freud'un çalışmalarını alıntılamışlar ve psikanalizin Burghölzli'de kabul gördüğünü hiçbir yanlış anlamaya yol açmayacak bir biçimde bildirmişlerdi. Bu arada, gerçek anlamda ilk mektup Freud'un kitabı aldığını ve kitabı daha önce sabırsızlık sonucu satın almış olduğunu belirttiği, kitap için içten teşekkürlerini sunduğu sıcak bir dille yazılmış olan 11 Nisan 1906 tarihli mektuptur. O zamanki mektuplaşma biçimleri, Jung'un bir yanıt yazmasını gerektirmiyordu ve bundan sonra yaklaşık yarım yıl geçti. Haziran ayında Freud kendi çağrışım deneyi ve kendi kompleks kuramı bağlamında da olsa ilk kez açıkça Jung'a değindiği bir konferans verdi.[2] Yaz boyunca Jung, 1903'den beri malzeme topladığı Über die Psychologie der Dementia praecox, (Dementia praecox'un Psikolojisi) (T Y 3) adlı monografisini tamamladı. Bu kitap Freud'a sayısız göndermeler ve Freud'un çalışmalarıyla tartışmalar içermektedir. "Temmuz 1906" tarihli önsözde Jung şunları söylüyor.

"Çalışmanın sayfalarına şöyle bakıldığında bile, Freud'un dahiyane düşüncelerine ne çok şey borçlu olduğum görülebilir. Freud henüz hakkı olan kabul edilmeye ve onurlandırılmaya ulaşamadığı için, aksine son derece egemen çevreler tarafından kendisiyle savaşıldığı için, Freud'a yönelik tavrımı belirtmeme izin verilmelidir. Freud'un dikkatimi çekmesi, okumalarım sayesinde olmuştur; ilk olarak, bir

1. Tek tek çalışmalar, önceki iki yıl içinde Journal für Psychologie und Neurologie'de yayınlandılar; ancak Freud'un bu yazıları orada gördüğüne ilişkin bir dayanağımız yok.
2. Tatbeszandsdiagnostik ve Psychoanalyse' (Olgu Tanısı ve Psikanaliz' (T. Y VII, s. 5 vd.) ,Freud'un aynı konudaki çalışmasına işaret etmesiyle, 'Die psychologische Diagnose des Tatbestandes' (Olgunun psikolojik tanısı) 1905, T. Y 2) yazısına göndermesiyle. Bu yazıda Freud, Alfred Adler'den de ilk kez söz etmiştir (s. 5 vd.)

raslantı sonucu Düş Yorumu'nu okudum; sonra öteki yazılarını da inceledim. Literatürde Freud'a yöneltilmiş olan tüm itirazları, başlangıçtan itibaren doğallıkla benim de yapmış olduğumu söyleyebilirim. Ama, ancak kendisi de psikanalitik yöntemi defalarca uygulamış olan ve gerçekten de Freud'un yöntemiyle araştıran, yani günlük yaşama, isteriye ve düşleri onun bakış açısıyla bakan ve sabırla inceleyen birisinin, Freud'a karşı çıkabileceğini düşündüm. Bunları yapmayan yada yapamayan birinin Freud'a ilişkin bir yargıda bulunma hakkı yoktur, aksi halde, Galile'nin dürbünüyle bakmayı hor gören yaman bilim adamları gibi davranmış olur. Freud'a karşı adil olmak, kimilerinin korktuğu gibi, bir dogmaya kayıtsız şartsız boyun eğmek anlamına gelmez; bu ruhda oldukça bağımsız bir yargı da korunabilir. Örneğin ben düşlerin ve histerinin kompleks mekanizmalarını kabul ettiğimde, bu, hiç de, cinsel gençlik travmasına, görünüşe bakılırsa Freud'un yaptığı gibi belirleyici bir önem verdiğim anlamına gelmiyor; cinselliği ağırlıklı bir biçimde öne çıkardığım yada ona Freud'un görünüşe bakılırsa, cinselliğin psişe'deki yine de dev rolünün etkisinde kalarak varsaydığı genelliği onayladığım anlamına hiç gelmiyor. Freud'çu terapiye gelince, bu olsa olsa, olanaklı yöntemlerden bir tanesidir ve kendisinden kuramsal olarak beklenen her zaman vermez. Ancak tüm bunlar ikincil konulardır, bulgulanışları Freud'un büyük kazancı olan ve eleştirinin çok az dikkate aldığı psikolojik ilkelerin yanında bütünüyle gözden yiterler.

Freud'a karşı adil olmak isteyen, Erasmus'un sözlerine uygun davranmalıdır: "Unumqueque move lapidem, omnia experire, nihil ihtentatum relinque"[1]

Freud ise yaz tatilinde, eski çalışmalarını "Kleinen Schriften zur Neurosenlehre" (Nevroz Öğretisi İçin Küçük Yazılar) kitabının birinci cildinde biraraya getirdi ve kitabın bir nüshasını 1906 Ekim'inde Jung'a gönderdi. Jung'un teşekkür mektubu ile birlikte yaklaşık yedi yıl süren asıl mektuplaşma başlıyordu. Yıllarca, son derece dostça ve hatta samimi bir biçimde, kişisel ve bilimsel düşüncelerini birbirleriyle

1 T.Y.III, s.3 vd. Latince alıntının çevirisi: Her taşı yerinden oynat, herşeyi dene, hiçbir amaçtan vazgeçme. Erasmus Adagia, I. IV. XXX.

paylaştılar.[1] Aralık ayında Jung'un "Dementia Praecox"u (T.Y.III) yayınlandığında, Jung, kitabının ilk nüshalarından birini, kitabı görmek için sabırsızlanırken, şimdiden görüş bildiren Freud'a gönderdi. Ne yazık ki, Freud'un bu önemli kitaba ilişkin notları, korunamamış olan mektuplardan birisindedir.[2]

Freud, bunu izleyen dönemdeki yazılarında, Zürih ekolünün (özellikle Bleuler ve Jung'un) psikanalizin yaygınlaşmasındaki büyük hizmetlerini açıkça övdü. Freud 1914 yılında, Jung'la kopmalarından kısa süre sonra, psikanalitik hareketin tarihini yazarken şöyle anımsatıyordu: "Burghölzli'deki gelişmeye katkıda bulunmuş olan bir meslektaşın[3] tanıklığına göre, psikanalizin orada çok erkenden bir ilgi uyandırdığını saptayabiliriz. Daha Jung'un, okkült görüngüler hakkındaki yazısında Düş Yorumu'na ilk kez işaret edilmektedir. Bilgi kaynağım psikanalizin 1903'ten yada 1904'ten başlayarak ön planda olduğunu bildirmektedir."[4] Freud Viyana'da başlangıçtaki yalnızlığını ve 1902'den sonra yavaş yavaş yükselişe geçmesini anlattıktan sonra şöyle sürdürüyor: "1907'den sonra durum, tüm beklentilere karşın ve adeta bir çırpıda değişti. Bleuler'in bir yazısı, çalışmalarımın Burghölzli'de incelendiğini ve değerlendirildiğini erkenden öğrenmemi sağladı. 1907'nin Ocak ayında, Zürih'teki kliniğin ilk üyesi, Dr. Eitingon, Viyana'ya geldi, onu çok geçmeden canlı bir düşünce alışverişine yolaçan başka ziyaretler izledi; sonunda, C. G. Jung'un davetiyle,... Salzburg'ta 1908'deki ilk buluşma gerçekleşti..."[5]

---

1. Jone I. .47
2. Eksik yazılar, özgün basımın 1. ekinde, s.633'de verilmiştir.
3. Bu tanık Karl Abraham'dı. Bkz. Abraham'ın, Freud'un kendisinden istediği bilgileri verdiği, 15 Ocak 1914 tarihli mektubu (Freud Abraham Briefe. Mektuplar, s.159 vd.).
4. T. Y. X, s.65 ve 66.
5. Aynı yerde, s.65. On bir yıl sonra Freud açıkça daha kısıtlı bir betimleme sunuyor"Yavaş yavaş yalıtılmışlık durumu da sona erdi. Önce Viyana'da etrafımda küçük bir öğrenci çevresi toplandı. 1906'dan sonra Zürih'teki psikiyatristlerin, E.Bleuler'in asistanı C. G. Jung'un ve ötekilerin, psikanalizle canlı bir biçimde ilgilendikleri öğrenildi. Kişisel bağlantılar kuruldu. 1908 Paskalya'sında genç bilimin dostları Salzburg'ta buluştular." (Selbstdarstellung Kendini Anlatış, T. Y. XIV, s.74 vd.)

Freud ile Jung arasındaki ilişkinin 1906'dan sonraki gelişimi bu kitaptaki mektuplardan izlenebilir. Karşılıklı değer vermenin, güvenin ve sempatinin yavaş yavaş artması, mesleksel yeniliklerin ve bilimsel bilgilerin aralıksız değiş tokuşu, psikanalitik hareketin hızla yayılan işleri, sık sık çok kişisel aile haberleri, meslekdaşlar ve karşıtlar hakkında arasıra keskin ve esprili yargılar ve görüş farklılıklarının, yanlış anlamaların ve duyarlılıkların adım adım ortaya çıkmaları ve sonunda bir kopmaya yol açmaları.

Jung'un, Uluslararası Psikanaliz Derneği'nin başkanlığından istifa ettiğini bildiren 20 Nisan 1914 tarihli mektubundan sonra, bu mektupların tarihinde uzun bir sessizlik egemen oldu.[1] Ancak Freud kâğıtların tümünü yok etmeyi düşünmüyordu, oysa 1908 yılının Mart ayında, Berggasse sokağında oturduğu katta boşalan bir daireyi daha kiralayıp, çalışma mekanını yeniden düzenlediğinde böyle birşey yapmıştı. (Jung'a yazılan mektuplarda bu olaylar anlatılmamaktadır). Freud, Jung mektuplarının bulunduğu kâğıt paketine, birkaç kongre programını ve yerel gruplara gönderilen genelgeleri ve Jung'un, Ferenczi'ye yazdığı ve anlaşılan Ferenczi'nin Freud'a verdiği bir çok mektubu da koymuştu.[2]

Emma Jung'un mektupları aynı bir yerde korunuyordu. Freud'un, Jung dosyasını yeniden gözden geçirdiğine ilişkin bir belirti yoktur, ancak Freud daha sonra bu dosyaya, Jung'un 1923'te yazdığı mektubu da eklemiştir. Freud'un tüm yazışmaları, tarihsel olarak sıralanmış bir biçimde, çalışma odasındaki dosya dolaplarında korunuyordu. Tüm aile 1938 yılında Viyana'dan ve Ayusturya'dan ayrılmak zorunda kalınca, Anna Freud ve Marie Bonaparte tüm kâğıtları teker teker gözden geçirdiler ve Nasyonal Sosyalistlerin gözünde tehlikeli olabilecek olanları yaktılar.[3] Geride kalanlar -Jones'un, Abraham'ın, Eitingon'un,

1. Bunun tek istisnası, Jung'un 1923'te yazdığı mektuptur. (J 359)
2. Bunların üçü Jung, Mektuplar Cilt I'de yayınlanmıştır; bir başkasından da aşağıda, s (?) de kısa bir alıntı yapılmıştır.
3. Anna Freud'un kişisel bildirimi. A. F'un mektubu şöyle sürüyor: "Yaptığımız, aslında bir kurtarma eylemiydi. Hepsini Londra'ya götüremeyeceğimiz kadar çok şey birikmişti ve babam çoğunu atmaktan yanaydı... buna karşılık, Prenses Bonaparte hepsini korumak istiyordu. Bu yüzden, babamın attığı birçok şeyi kâğıt sepetlerinden çıkarıp kurtardı. Jones III, s.264'teki götürmeye değmez mektupların ve belgelerin "yığınla" yakıldıkları sözü doğru değildir.

Pfister'in, Ferenczi'nin, Jung'un, Lou Andreas-Salome'un, Arnold Zweig'in ve Martha Freud'un mektupları- etiketlendirildi ve ev eşyalarıyla birlikte Londra'ya gönderildi.[1] Profesör Freud, karısı ve kızı Anna, 4 Haziran 1938'de trenle Viyana'dan ayrıldılar ve önce Paris'te kısa bir mola verdikten sonra, 6 Haziran'da Dover'e vardılar. Yolculara diplomatik ayrıcalıklar tanınmıştı ve bu yüzden eşyaları hiçbir yerde gümrük denetiminden geçmedi.

Kâğıtların tümü, ara duraklardan sonra, ailenin 1938 Sonbaharında taşındığı ve Freud'un orada 23 Eylül 1939'da öldüğü, Maresfield Gardens'daki 20 no'lu eve getirildi. Mektuplar orada ve savaş sırasında Ernest Freud'un da evinde, İkinci Dünya Savaşı'nın hava saldırılarını atlattılar ve yaşam ve çalışma derdi içinde, yıllarca unutuldular.

Freud'un Jung'a mektuplarına yaklaşık kırk yıl boyunca hiç dokunulmadı.

Jung ne yazılarında ne de otobiyografisinde bu mektuplaşmadan hiç sözetmedi.[2] Freud'da bu mektuplaşmaya çok az değindi; psikanaliz hareketinin tarihini yazarken. (T. Y. X, s.103) Jung'un 11 Kasım 1912 (J 323) mektubundan sözetmesi bir istisnadır. 1955 yılında Jones'ın Freud biyografisinin ikinci cildi yayınlanana dek, bu mektuplaşmadan genelde kimsenin haberi yoktu. Jones çalışmaya 1950'de başlamıştı; 1900 yılına kadar olan zaman dilimini kapsayan birinci cilt 1953 yılında yayınlanmıştı. Jones 1952'de ikinci cildin hazırlıklarına başladı; Şubat ayında, Jung'a mektup yazarak ondaki Freud mektuplarını görüp göremeyeceğini sordu. O sıralar Zürih'teki C. G. Jung Enstitüsü'nün[3] sekreterliğini yapan Aniela Jaffé, birkaç yıldır Jung'un analiz seanslarına girmişti, böylece Jung'un Şubat ayındaki bir analiz seansında, Jaffé'den, Freud'un mektuplarını okumasını istediği ortaya çıktı. Jaffé şöyle anımsıyor: "Çok heyecanlıydım, ama, gece boyunca okuduktan sonra biraz hayal kırıklığına uğramıştım, çünkü derin bilgelik ve psikolojik bilgi içeren tümceler umuyorken, çok fazla işe ilişkin ve çok kişisel notlar buldum. Jung'a bu durumu bildirdiğimde

1 Bayan E. L. Freud'un kişisel bildirimi.

2. Jung, yaşamının son yıllarındaki özel yazışmalarında, mektuplardan sözetmiştir

3 1948 yılında, Zürih'te analitik psikoloji alanında eğitim vermek ve bilimsel araştırma yapmak için kurulmuştur. Dersler Almanca ve İngilizce verilmekteydi.

sevinmişti ve Jung'un Jones'a yanıtı da bunu gösteriyor "[1] Jung, Jones'u şöyle yanıtlamıştı:

"Freud'un mektupları... özel bir önem taşımıyorlar. Bir çoğu yayıncı hakkında yada psikanaliz derneğinin örgütlenmesi hakkında notlar içeriyorlar ve birkaç tanesi de çok kişisel. Yayımlanmaları beni gerçekten de ilgilendirmiyor. Bir bütün olarak, Freud'un biyografisine önemli bir katkıları olmuyor "[2]

Dört hafta sonra Jung mektup paketini bayan Jaffé'yle, Jung Enstitüsü'nün müdürü Bay Dr. Med. C. A. Meier'e[3] 22 Mart 1952 tarihli bir eşlik yazısıyla birlikte gönderdi. Eşlik yazısında Jung, mektupları Enstitü'ye, bundan sonra korunması için gönderdiğini söylüyor ve Enstitü'nün mektupları, "demirbaş mülkü" olarak görmesini istediğini açıkça belirtiyordu. "Önemli bir içerikleri yok ama, mektuplar ne de olsa belirli bir tarihsel değer taşıyorlar" diye yazıyordu.

Meier, yönetim kurulu adına Jung'a teşekkür etti ve mektubunu şöyle sürdürdü: "Sigmund Freud Archives Inc.[4] New York tarafından bize, bu mektupların fotokopilerini sağlayıp sağlayamayacağımızın sorulduğunu ve buna karşılık sizden Freud'a yazdığımız mektupların fotokopilerini yapabilecek durumda olup olmadığımızı size sormayı düşündüğümüzü öğrenmeniz, ilgimizi çekecektir. Bundan sonraki görüşmeler hakkında sizi düzenli olarak bilgilendirmekten memnunluk duyacağım.

Meier'in Freud Arşivi'nin sekreteri Dr. Med. K. R. Eissler'den aldığı yanıt, beklenmedik bir hayal kırıklığı yarattı. "Ne yazık ki, Profesör

---

1 Kişisel bildirim (İngilizce)

2 Jung, Mektuplar, Cilt II, s.249

3 Daha sonra, Zürih'teki ETH Teknik Yüksek Okulu'nda Psikoloji Profesörü olmuştur

4 "Sigmund Freud Archives, Inc." 1951 yılında New York'ta, kamu yararına, vergiden muaf bir vakıf olarak, Freud'un yaşamı ve yapıtıyla doğrudan ya da dolaylı ilgisi bulunan tüm belgeleri toplamak amacıyla kurulmuştur. Arşiv'deki belgelerin mülkiyeti, resmi sözleşmeyle Washington'daki Library of Congress'e bırakılmıştır. Gizli olarak değerlendirilen belgeler, bir bağışçının yada Archive ve Library'nin uygun gördüğü bir üre içinde gizli tutulmaktadır. Arşiv'in devraldığı malzemeler arasında, Library'nin Freud koleksiyonu, Freud'un ve ailesinin yazdığı ve kendisine yazılan mektupları, orijinal el yazmaları, resmi belgeleri, fotoğrafları ve Freud'u tanıyan şahıslarla yapılan söyleşileri kapsamaktadır

Jung'un. Profesör Freud'a yazdığı mektuplar korunamamıştır. Bildiğim kadarıyla Profesör Freud. 1938'de Viyana'dan ayrılmadan önce tüm yazışmalarını yoketmiştir ve Profesör Jung'un mektuplarının da o heyecanlı günlerde imha edilen yazılar arasında yer aldıklarını sanıyorum.[4] Eissler ayrıca. Meier'in de kabul etmesi koşuluyla. Londra'daki Freud ailesine başvurmak istediğini belirtiyor Yıl sonunda Jung'un mektupları henüz ortaya çıkmamıştı. ancak bu arada Freud'un mektuplarının fotokopi işlemi bitirilmiş ve Enstitü'nün mektupları yüz yıl boyunca gizli tutması yükümlülüğüyle. New York'a gönderilmişti.

Jung. Eylül 1953'de Dr Eissler'i Küsnach'ta konuk etti. Onunla. Freud Arşivi için. transkripsiyonu 2010 yılına dek tahditli olan bir görüşme yaptı. Jung aynı vesileyle Eissler'e. arşiv için çeşitli anısal eşyalar verdi [1] Bundan kısa bir süre sonra Freud Arşiv'i. Jung Enstitüsü'nün izniyle. Freud mektuplarını temize çektirdi. Kasım ayında birkez daha. Jung'dan. Jones'un Freud mektuplarına ulaşmasına izin vermesi istendi. bu defa Jones adına Eissler ricacı olmuştu. 19 Aralık'ta Jung. doğrudan Jones'a yanıt verdi.

"Elbette. Freud'un mektuplarını okumanıza izin veriyorum. kopyalar New York'taki Freud Archives'de bulunuyor.

Biyografik malzemeniz |Cilt I'deki| oldukça ilginç. ancak. bazı olguları bana sorsaydınız. yararlı olacaktı. Bu yüzden. örnek olarak. Freud'un baygınlık nöbeti öyküsü bütünüyle yanlış anlatılmıştır. Bu nöbet kesinlikle ilk değildi: Freud çok önceden de. 1909'da Bremen'de. biz daha Amerika'ya gitmeden ve bütünüyle başka koşullar altında bir nöbet geçirmişti [2] Umarım. bundan sonra kıdem'den yararlanırsınız."[3]

Böylelikle Jones şimdi. Freud'un Jung'a mektuplarını okuyabilecek durumdaydı ama diyalog'un karşı tarafı hâlâ bulunamaz görünüyordu. Yine de Eissler 22 Mart 1954'te Meier'e şöyle yazabiliyordu: "Büyük

---

4 Eissler'den Meier'e. 4 Haziran 1952 (İngilizce). Dr. Eissler'in bu ve başka mektupları dostça verdiği izin sayesinde aktarılmaktadır

(3 gün basımın 3. ve 4. eklerine bakın (Alm. Redaktör)

Jones. 1912'deki bu bayılma nöbetini Cilt I. s 370'de anıyor. Jung kitabın bir nüshasını önceden. arkadaşı E. A. Bennett aracılığıyla Londra'da edinmişti. bkz. Jung Mektuplar. Cilt II. Bennett'e 21 Kasım 1953 tarihli mektup. s.352. Jung'un bu nöbeti kendi betimlemesi "Erinnerungen"(Anılar. s.161'de ver alıyor. 1909'daki nöbeti Jones II'de s.75 ve s.79'da kısaca anıyor. Jung ise Erinnerungen (Anılar'da ayrıntılı olarak anlatıyor Jung Briefe. Mektuplar. Cilt II. s.365

bir sevinçle size. Fräulein Anna Freud tarafından bana. Profesör Jung'un Profesör Freud'a mektuplarının bulunduğunun bildirildiğini iletebilirim. Fräulein Freud'un. kopyaları göndermeye hiçbir itirazı olmayacağından eminim. çünkü daha önce kendisine sorduğumda. mektuplar bulunursa göndermeyi kabul etmişti. Fräulein Freud'u büyük olasılıkla bu yaz Londra'da göreceğim ve konuyu ona açacağım. Bundan kısa süre önce Anna Freud. savaş yıllarında Viyana'dan getirilen mektup paketlerinin kendi evlerinde ve kardeşi Ernst'in evinde. akla gelebilecek en güvenli köşelerde saklandığını anımsamıştı. Tüm malzemenin yeniden biraraya getirilip sınıflandırılabilmesi biraz zaman almıştı. Bu çalışma sırasında. Jung'un asla "kaybolmuş" olmayan mektupları da yeniden ortaya çıktılar.[1]

Eissler aynı mektupta. Jung Enstitüsü'nün. mektuplaşmanın ortak bir yayınıyla ilgilenip ilgilenmeyeceği sorusuna da değinmişti. Meier'in yanıtı olumluydu.

1954'ün Kasım ayında Meier New York'a geldi ve kendisine Jung mektuplarının fotokopilerini veren Eissler'le buluştu: ayrıca bir yayınlanma olasılığı da konuşuldu. Freud mektuplarının düzeltilmemiş kopyalarının ödünç olarak Meier'e verilmesi kararlaştırıldı: Meier. Zürih'e döndükten kısa süre sonra mektupları alınca. tüm mektuplaşmayı okudu. bunu yapabilen ilk kişiydi mutlaka. Eissler'e şunları bildirdi.

"İlk olarak sarsıcı bir trajedi izlenimi edindim. Tam da bu yüzden. kesinlikle tüm malzemenin yayınlanmasından yanayım. Ayrıca Jung bu günlerde. kendisi ölünceye dek beklenmesi gerektiğini çıkarttı. ama mektupları görmek bile istemedi. Bu yüzden düşüncesini kolaylıkla değiştireceğini sanıyorum. Yalnızca dünyanın bu trajediden birşeyler öğreneceğini değil. mektupların yayınlanmasıyla bugün geçerli olan birçok saçmalığın kesin olarak zeminlerini yitireceklerini ve bunun da. ortamın durulmasına yarayacağını düşünüyorum. Freud'u ve Jung'u gözetmekten çok. mektuplarda sık sık anılan ve kısmen pek az gönül okşayıcı. ateşli anlatımlarla betimlenen öteki meslektaşları gözetmek daha zor.

1 Anna Freud'un kişisel bildirimi.

Kişisel görüşüm, dünyaya ortak ilgide bilimsel nesnelliğin yürekli bir örneğini sunabileceğimizdir."[1]

Eissler olabildiğince çok sayıda mektubun "yine de adı geçen kişileri kızdırmadan yada onlara zarar vermeden"[2] yayınlanmasından yanaydı. Şimdi, tüm yazışma içindeki elverişli mektupların, yayınına karar verilmiş olanların, kullanımına sunulması gerektiğini söylüyordu. Bu arada Jung mektuplarının temize çekilmesi işi ilerliyordu. Zürih'teki Jung Enstitüsü, Freud Mektuplarının New York kopyalarından hoşnut kalmadığı için mektupları yeniden temize çektirmişti. Meier, Anna Freud'un son metni gözden geçirip, yayınlanmasını onaylayacağını umuyordu.

Jones'un Freud biyografisinin ikinci cildi, "Olgunluk Yılları 1901-1919" alt başlığıyla 1955 yılında yayınlandı. Yazar, Freud'un mektuplaşmalarından yaklaşık 5000 mektuba ulaşmıştı, bunların içinde en önemlileri Freud'un Abraham, Ferenczi, Jung ve Jones'la mektuplaşmalarıydı. Jung'un Freud'a mektuplarını hangi zaman dilimlerinde okuyabildiği bilinmemektedir. İkinci ciltte, bu mektuplardan sadece üç doğrudan alıntı kullanılmaktadır; buna karşılık Freud'un Jung'a mektuplarından 50 alıntı yapılmış ve bu mektupların 16 uzun özeti de ekte yer almıştır (Jones, bu yazışmadaki mektupları tam olarak vermekten kaçınmıştır[3]). Jung, önemli bir rol oynadığı ikinci ciltin yayınlanmasına, bilindiği kadarıyla, yazılarında ve mektuplarında hiçbir tepki vermemiştir.

Tüm yazışmanın temize çekilmesi gibi zor bir iş, 1955 yazı boyunca Zürih'teki Jung Enstitüsü'nde sürdürülmüştür. Meier, kısa süre önce Bay ve bayan Profesor Jung'larla bir görüşme yaptığını Eissler'e 1 Ekim'de, Aniella Jaffe aracılığıyla iletmişti; iki profesör de "Mektupların şu anda yayınlanmasını onaylamamışlardır"; Jung da "bu mektupları önce bir görmek" istemiştir. Belki mektuplar, şimdiden, yazışanların çağdaşları tarafından yayına hazırlanabileceklerdir, ne var

1 Meier'den Eissler'e, 14 Ocak 1955; Dr. Meier'in dostça izniyle aktarılmıştır.

2 Eissler'den Meier'e, 18 Ocak 1955 (ingilizce).

3 Jones'un 3. ciltte, Freud'a üç kez, Jung'a bir kez atıfta bulunuyor. II. ciltte Jung'un Jones'a mektupları defalarca alıntılanıyor; bu mektupların bugün ne olduğu bilinmiyor.

ki mektuplar "ancak çok uzun zaman sonra, kamuoyu için ulaşılabilir" kılınacaklardır, "torunlar kuşağı için"[1]

Eissler onaylayıcı bir yanıt verdi: Kısaltılmadan yayınlamaya o da kuşkuyla bakıyordu. Ona göre, mektuplardaki birçok noktanın, sonraki kuşaklar tarafından anlaşılması için, çağdaşları tarafından açıklanması gerekiyordu. Yaşadığı sürece gün ışığına çıkacağına ilişkin hiçbir umut beslemeden, kim böyle bir işi üstlenebilirdi?[2] Meier, çağdaşların açıklamalarını şimdiden almaktan yanaydı. Bayan Jaffé, mektupların Zürih bölümüne yardımcı olmaya hazırdı; ve Eissler, Jung'un mektupların yayınlanması için ilkesel olarak izin verdiği, ama bunun ancak ölümünden sonra gerçekleşmesini şart koştuğunu doğruluyordu. Meier, yine de bu konuyu Bayan Profesör Jung'la bir kez daha konuşmayı umuyordu.[3] Enstitü'nün yayınlama hakkı olduğundan da hiç kuşku duyamazdı, çünkü Jung, Freud mektuplarını verirken bunu açıkça belirtmişti.[4] Ekim ayının sonunda Enstitü, Jung'un ve Freud'un mektuplarının Zürih'te temize çekilen kopyalarını ve de Freud mektuplarının eski, düzeltilmemiş New York kopyalarını Eissler'e gönderdi.

Jung Enstitüsü, Anna Freud ve Freud Arşivi arasında bir çalışma planı ancak 1956 Mart'ında oluşturulabildi: "Yazılar... şu beş kişi arasında, rapor yazılmak üzere paylaştırılacaktır: Dr. Heinz Hartmann, Dr. Ernst Kris, Dr. Ernst Jones ve Dr. Hermann Nunberg. Gerekli bilgiler, Profesör Freud ve Profesör Jung'un birlikte çalıştıkları dönemin olayları ve kişileri hakkında kesin bilgileri olan uzmanlardan istenecektir. Bu tür bilgiler çoğu kez kişisel nitelik taşıyabilecekleri için, yayınlanmaları öngörülmemektedir. Katılımcıların her biri el yazmasını dipnotlarıyla yada uzun yorumlarla da donatabilir. Bu ekler kesinlikle gizli tutulacak ve katılanlarm her biri istediği sürece, Library of Congress'te saklanacaktır."[5] Meier 1956 Ağustos'unda Eissler'e, Jung'un, Freud'a yazdığı mektupların, ölümünden en erken yirmi yıl sonra yayınlanabileceklerini kararlaştırdığını, ancak kendisinin,

1. Meier adına, Aniela Jaffé'dan Eissler'e, 1 Ekim 1955.
2. Eissler'den Meier'e (ingilizce), 4 Ekim 1955.
3. Meier'den Eissler'e, 7 Ekim 1955.
4. Meier'den Eissler'e, 21 Ekim 1955 -Bayan Emma Jung 27 Kasım 1955'de öldü.
5. Eissler'in dosya notu (ingilizce), 20 Mart 1956.

açıklama çalışmalarına yine de en kısa zamanda başlanabileceğini umduğunu yazıyor.[1] Ne var ki böyle bir yorum ve not sistemi, hiçbir zaman gerçekleşememiştir. Kris 1957'de Jones ise 1958 de öldü. Nunberg ve Hartmann'da 1970'de öldüler. Özgün mektupların fotokopileri ve Zürih kopyaları 1958 yılında Library of Congress'de şu kayıtla saklandılar: "Confidential, not to be opened until 20 years after the death of Carl Jung with permission of the Jung Archives, Küsnacht, Zürih" (Gizli, ancak Carl Jung'un ölümünden 20 yıl sonra, Zürih, Küsnacht'taki Jung Arşivi'nin izniyle açılabilir.)

Dr Gerhard Adler, 1956 Mayıs'ında Londra'da Jung'a tüm mektuplaşmadan, kapsamlı bir seçki yayınlamayı önerdi. Berlin doğumlu olan ve 1935'den beri İngiltere'de, yaşayan Adler, Jung'un öğrencilerinden birisidir. Aniela Jaffé, Jung'un tepkisini şöyle anlatıyor: "Jung'un karar vermesini kolaylaştıran, mektupların bilimsel yönüydü. Başlangıçta bu düşünceden oldukça uzaktı, çünkü spontan sözler ve kişisel iletiler şeklinde oluşan şeyleri kamuoyuna açıklama yanlısı değildi... Yayınlama düşüncesi, Jung'un dünya çapındaki yazışmalarını bilen arkadaşlarından gelmişti."[2] Jung, Adler'e verdiği yanıtta, Freud'la olan mektuplaşmasını hemen işin dışında tuttu. Adler'e 24 Mayıs 1956'da şunları yazdı:

"Yayınlamayı düşündüğünüz mektuplar, bilimsel soruları yanıtlıyorlarken, bu mektuplarda kısmen çok kişisel olayların sözkonusu olması, onların ayrı tutulmasını haklılaştırmaktadır. Kin dalgaları böyle yükseklere çıkmayı sürdürdükçe, kişisel malzemeleri açığa vurmayı yararsız buluyorum -Benim önerdiğim tarihe kadar hem Freud hem de ben "tarihsel" kişilikler olacağız ve o zamana dek, olaylara yaklaşmakta gereken uzaklığa ulaşılmış olacak."[3]

Jung, 1957 Ağustos'unda mektup seçkisinin yayınlanması için kesin iznini verdi. 1958 Ocağı'nda, seçme ve yayınlama görevini bir komiteye vermeyi önerdi, komitenin üyeleri şu kişiler olacaktı: Bayan Jaffé (o zaman Jung'un sekreteriydi), kızı Bayan Marianne Niehus - Jung (İsviçre'deki Toplu Yapıtlar'ın yayıncısı) ve komitenin

1 Meier'den Eissler'e, 3 Ağustos 1956.
2. Aniela Jaffé, "Yayıncının Önsözü", Jung Briefe Mektuplar, Cilt I, s.7
3. Aynı yerde, s 9 vd.

başkanlığını yapacak ve mektupların yayıncısı olarak görünecek olan Dr. Gerhard Adler. Jung aynı zamanda Freud'la mektuplaşmalarının "ancak 1980" den sonra yayınlanabileceğini de belirledi.[1]

Freud - Jung mektuplaşmasını daha önceden yayınlamak düşüncesi, 1958 yılında yeniden konuşuldu. Jung'u, bu projeyi kısa süre önce çok uzak bir geleceğe ertelediği halde, kimin ikna ettiği bilinmiyor. Belki de bu kişi, Almanya ve İtalya'da önemli bir kariyer yaptıktan sonra, New York'ta Pantheon Books yayınevini kuran yayıncı Kurt Wolff'du. Pantheon Yayınevi, çok geçmeden "Bollingen Series"in resmi yayınevi olmuştu. Söz konusu seri Bollingen Foundation tarafından yayınlanan kitap dizilerinden birisiydi ve bu dizinin çekirdeğini, C. G. Jung'un Toplu Yapıtları'nın İngilizce çevirisi oluşturuyordu. Jung'u yıllardan beri tanıyan Kurt Wolff, 1956 yılında onu otobiyografisini yazması için teşvik etmişti. Bu proje, Jung ve Aniela Jaffé'nin ortak çalışmalarıyla, yavaş yavaş şekillenmeye başlamıştı. Bayan Jaffé büyük bir bölümü Jung'la yapılan söyleşilere dayanarak yazmış, bazı bölümleri de Jung yazmıştı. 1958 yılının yaz aylarında Kurt Wolf, yayınevi görüşmeleri için Zürih'te bulunuyordu. Aynı sıralarda, Bollingen Series'in yöneticisi John D. Barret, asistanı Miss. Vaun Gillmor ve Jung'un İngiltere'deki yayıncısı, Londra'daki yayınevi Routledge Kegen Paul'un bir yöneticisi Sir Herbert Read de oradaydılar. Adı geçen üç kişi, Jung'la birlikte, Angloamerikan Toplu Yapıtların baskısının gidişatını konuşmak ve yeni programları devreye sokmak için yılda bir kere toplanan Editorial Committee'yi oluşturuyorlardı.

Bu yeni gelişmenin ilk belgesi, Jung'un Eissler'e 20 Temmuz 1958'de yazdığı mektuptur:

"Bildiğiniz gibi, Freud'la yazışmalarımın, ölümümün üstünden 30 yıl[2] geçmeden önce yayınlanmaması gerektiğini kararlaştırdım, ancak

---

1 Bollingen Foundation'a 19 Ağustos 1957 tarihli ve John D. Barrett'a 29 Ocak 1958 tarihli (ingilizce) mektuplar. Marianne Niehus - Jung Mart 1965'te öldü.

2. C. G. Jung Enstitüsü'nün yöneticisi olarak Meier'in yerini alan Dr. Franz Riklin 12 Ağustos 1960'da Eissler'e Jung'un "bu mektupların, tek tek yada özetler halinde bile olsa, ancak Profesör C. G. Jung'un ölümünden 30 yıl sonra görülebileceğine ilişkin" bir başka karara vardığını yazıyor. Bu kararı ortak bir protokolde yazılı hale getirmeyi önermişti. Eissler durumu 2 Eylül'de Ernst Freud'a iletti. Ancak böyle bir protokol gerçekleşmiş görünmüyor.

son zamanlarda, çeşitli çevrelerden bana -elimdeki yetki ölçüsünde- tüm yazışmaların daha erkenden yayınlanması için izin verip vermeyeceğim soruldu. Almış olduğum kararı[1] böyle bir değişikliğe uğratmak basit bir olay değildir. Birincisi, sizin böyle bir öneriyi nasıl karşıladığınızı bilmiyorum, ve ikincisi daha erken bir yayma mektuplarımı gereğince gözden geçirmeden onay veremem. Mektuplarımı, yayınlanabileceği olasılığını hiç düşünmeden yazmıştım. Bu yüzden mektupların bir çoğunda bir analiz sürecinde ortaya çıkabileceği gibi, denetlenmemiş ve son derece belirsiz malzemeler vardır, hiçbir biçimde incitmek istemediğim bir dizi insan, oldukça tek yönlü yada belirsiz bir ışıkta görünmektedirler. Bu kişiler yada çocukları henüz yaşıyorlar.

Bu olay hakkında ne düşündüğünüzü, özellikle, sır saklama yükümlülüğüne sıkı sıkıya uymak ve her türlü incitmeden kaçınmak koşuluyla erken bir yayını onaylayıp onaylamadığınızı iletirseniz, size sonsuz müteşekkir olacağım."[2]

Dr. Eissler şu yanıtı verdi:

"Sizinle Dr. Freud arasındaki mektupların yayımına ilişkin sorunuzun iki yönü var: hukuksal durum ve benim kişisel duygularım. Hiç kuşkusuz, size tedaviye gelmiş olan insanları yada onların çocuklarını incitebilecek şeyler yayınlanamaz. Ama Freud mektuplarının yayın hakkı kesinlikle Freud Arşiv'inden alınamaz, çünkü bu arşiv hiçbir zaman Copyright hakkını almamıştır. Bu sorun Sigmund Freud Copyright Ltd. ile Bay Ernst Freud'a verilmek üzere çözülmelidir.

Yayınlanmamış mektupları okumanın da gizliliği çiğneme olduğunu düşündüğümden, Arşiv'in aldığı mektupları ancak nesnel bir gereklilik olduğunda okumayı ilke edindim. Sizin, Profesör Freud'la mektuplaşmanız konusunda böyle bir zorunluluk olmadığı için, kendime bu mektupları okuma hakkını asla vermedim, bu yüzden de bu mektuplaşmanın şimdi yayınlanıp yayınlanmamasına ilişkin hiçbir

1. İngilizce yazılmış bu mektupta Jung burada "will" sözcüğünü kullanıyor, ancak bu sözcük Dr. Hans Karrer ve Bay Franz Jung'un da onayladıkları gibi, teknik anlamda "vasiyet" anlamına gelmez. Jung'un vasiyeti Freud'la mektuplaşmasına ilişkin bir karar içermemektedir.
2. Jung, Briefe/Mektuplar, ciltIII, s. 201.

görüş bildiremem. Ancak, bu mektupları Zürih'teki Jung Arşivi'nin[1] ricası üzerine okuyan, Freud'un Fliess'e mektuplarının yayıncısı olan merhum Dr. Kris'in görüşünü anımsıyorum. Yanılmıyorsam, Dr. Kris'in görüşü, mektuplardaki, bilimsel sorunlarla, örneksc, sizin Freud'a yazdıklarınızda sık sık gündeme gelen narsisizm ve şizofreni sorunlarıyla sınırlı bölümlerin şimdiden yayınlanması doğrutusundaydı.

20 Temmuz tarihli mektubunuzun yanıtlanmasına verebileceğim biricik katkı budur. En önemli soruları, Ernst Freud'la sizin açıklığa kavuşturmanız gerektiğini düşünüyorum."[2]

23 Ağustos'ta Jung'un Küsnacht'taki evinde, Jung'un, Barrett'in, Miss Gillmor'un, Read'in ve Wolff'un katıldıkları bir görüşme yapıldı. Freud Jung mektuplaşmasının şimdi yayınlanmasına ilişkin temel bir sözleşme yapıldı. Kurt Wolff mektuplaşmanın tamamını okumuş ve mektuplara toplu bir bakış sunan ve yayınlanmalarının önemini açıkça dile getiren 50 sayfalık bir özet hazırlamıştı.

Birkaç gün sonra Jung'un sekreteri, Bayan Jaffé,[3] John D. Barrett'e şöyle yazıyordu. "Dr. Jung bana, Dr. Eissler'in, bilimsel sorunlarla sınırlı bölümleri şimdiden yayınlama düşüncesine bütünüyle katıldığını söyledi ve bu olguyu C. G. Jung Enstitüsü'nün başkanı Bay Dr. F Riklin'e bildirmemi istedi. (Dr. Jung, Freud'un mektuplarını Enstitü'ye hediye etmişti). Dr. Jung dün bana, 23 Ağustos'ta yapılan konuşmayı birkaç sözcükle anlattı ve kesin iznini vermeden önce mektupları, en azından, yayınlanmaları söz konusu olanları bir kez daha okumaktan memnunluk duyacağını sözlerine ekledi."

Ancak, Bayan Jaffé, Jung'un mektupları görmediğini ve bildiği kadarıyla, daha sonraları, Freud'la yazışmalarının kısmen de olsa yeniden okuma isteğini bir daha dile getirmediğini anımsıyor. Jung, bir bayan öğrencisinden, mektuplara bakmasını ve kendisine önerilerde bulunmasını rica etmişti. Bunun sonucu, sekiz gün sonra, Jung'un Barrett'e yazdığı bir mektup oldu:

---

1. C. G. Jung Enstitüsü kastediliyor.
2. 13 Ağustos 1958 tarihli (İngilizce) mektup. (Kopyası Bollingen Foundation'ın arşivinde).
3. Bayan Helen Wolff, merhum kocasının hazırladığı rapora bakmam için dostça izin verdi ve başka ayrıntıları da, kocasının güncesine dayanarak doğruladı.

"Freud mektuplaşmasının yayını hakkında, başka bir girişimde bulunmama kararı verdiğimi size iletmek istiyorum. Mektuplar kişiseldirler ve geneli ilgilendiren çok az malzeme içeriyorlar. bu yüzden, değerli olanı ortaya çıkarmak için, yapılması gereken büyük çalışmaya, gösterilmesi gereken zahmete değmeyecektir.

Sizi yemden görmek beni sevindirdi ve boş yere çok fazla çabalamanızı önlediğim için mutluyum. Koşullar eskisi gibi kalmıyor, yani mektuplaşmanın yayını "ad calendas graecas"a tarihlenmiştir."

Bir yıl sonra Jung, İngiliz yazarı John Freeman'la (daha sonra Washington'da elçilik yaptı), British Broadcasting Corporation (BBC) için filme alınan bir söyleşi yaptı. Freeman, Jung'a "Freud'la mektuplaşmanız ne zaman yayınlanacak?" diye sordu.

Profesör Jung, "Ben yaşadığım sürece yayınlanmayacak.

Freeman: "Ölümünüzden sonra yayınlanmasına karşı değil misiniz?"

Profesör Jung, "Oh, hayır, kesinlikle değilim.

Freeman, "Tarihsel açıdan büyük bir önem taşıdıkları için mi?"

Profesör Jung: "Buna inanmıyorum.

Freeman: "O zaman mektupların yayınlanmasına neden henüz izin vermediniz?"

Profesör Jung: "Çünkü önemli değiller. Onlarda önemli bir şey göremiyorum.

Bir süre sonra, mektupları bir önceki yıl, Jung'un isteğiyle okumuş olan bayan öğrenci, Jung'a yazdığı bir mektupta, Jung'un 11 Şubat 1910 (178 J) tarihli mektubundaki, hristiyanlığa ilişkin, dikkat çekici notlarını aktardı, bunun üzerine Jung 9 Nisan 1959'da şu yanıtı verdi:

"Lanet olası mektuplaşmadan yaptığımız Jung alıntısı için size çok teşekkür ederim. Bu alıntı, gençlik yıllarımı doldurmuş olan uğursuz çılgınlığın ne yazık ki artık silinemez bir işaretidir. Bulutların üzerinden gerçekliğe inme yolculuğu ne yazık ki uzun sürdü. Benim durumumda Pilgrimm's Progress, kendim olan toprak parçasına, uzanabilmem için bin basamaklı bir merdivenden aşağıya inmek zorunda kalışımdı.[1]

1. Jung, Briefe Mektuplar cilt I, s.39, not 8'de aktarılmıştır. The Pilgrimm's Process Mümin'in Yolculuğu, İngiliz püriten halk vaizi ve yazar John Bunyan'ın (1628

1960 sonbaharında. Ernst L. Freud'un babasının mektuplarından seçerek yayınladığı "Letters of Sigmund" Freud/Sigmund Freud'un Mektupları[2] adlı seçki. Londra ve New York'da yayınlandı. E. L. Freud. Jung Enstitüsü'nün izniyle. kitaba. babasının Jung'a yazdığı yedi mektubu da almıştı. (27. 38. 42. 45. 71. 129. ve 340: bunlardan üçü kısaltılmıştı).

Bu sıralarda. eski bir dostu. Jung'u nasıl tanıdığını anlatan bir anı kitabı üzerinde çalışıyordu. Bu adam. Dr E. A. Bennett'di. Londralı bir psikiyatrist ve psikanalitikçiydi. kitabı C. G. Jung. büyük ölçüde. söyleşilere ve Jung'un ölümünden önceki döneme dek varan mektuplara dayanıyordu. Jung'un Freud'la ilişkilerini ele aldığı bölümde şöyle yazmıştı: "Freud zamanla kendini Jung'a daha bağlı duyumsuyor ve ona düzenli olarak. çoğu kez her hafta. yazıyordu. Jung yanıt vermeyince. bir aksilik mi var diye. bir telgraf alıyordu. Jung. yayınlamayı hiç düşünmediği halde. bu mektupları sakladı; bu mektupların her şeyden önce kişisel değeri vardır ve esas olarak güncel olaylara ilişkindirler Hiçbir biçimde özel bir önemleri yada halkı ilgilendiren bir yönleri yoktur "[3] Açıkça görülüyor ki bu yargı. Jung'un kendi sözlerine dayanmaktadır. Jung. Bennet'in kitabını daha taslak halindeyken gözden geçirmiştir.

Jung'un 6 Haziran 1961'de ölümüne dek. mektuplaşma üzerine başka bir girişimde bulunulmadı ve Jung'un. mektupların yayınlanmasını ölümünden sonraya erteleme isteminde bir değişiklik olmadı "Anılar. Düşler ve Düşünceler"in yayına hazırlık çalışmaları ilerliyordu ve Freud'un Jung'a yazdığı okkültizmle ilgili üç mektupta (139. 255. 360) bazı bölümlerin ekte verilmesi düşünülüyordu. Jung açık onay vermiş ve Ernst Freud'dan da izin alınmıştı.

Jung'un ölümünden kısa bir süre sonra. Ağustos 1961'de. Barrett. Bayan Gillmor ve Read yeniden Zürih'e geldiler ve bu defa Bay ve Bayan Walther Niehus-Jung. Franz Jung. Aniela Jaffe. Fransız Riklin'le ve Jung'un o dönemdeki yayıncısı Max Rascher'le buluştular.

1688) bugün de popüler olan alegorik bir romanının (Almancası 1928) adıdır Almanca baskısı. Sigmund Freud. Briefe 1873-1939 S. Fischer Verlag Frankfurt a. M. 1960; ikinci. genişletilmiş baskı 1968. üçüncü düzeltilmiş basımı. 1980

3 C. G. Jung Londra ve New York 1961. s.39 Almanca baskı C. G. Jung. Rascher Verlag. Zürih ve Stuttgart 1963. s.51

Her zamanki gibi. Jung'un ingilizce yayımının gidişi üzerinde konuşuldu. Jung. Walther Nichus'u yazınsal mirasının vasiyet memuru olarak ilan etmişti; karısı. Marianne Nichus-Jung'un. Toplu Yapıtlar'ın ve mektup seçkisinin yayıncılarından birisi olarak önemli bir işlevi vardı. Bu toplantının asıl konusu. yayına hazırlık işinin şimdi yoğun bir biçimde başlaması gereken Mektup Seçkisi'ydi. Toplantı tutanaklarında. yayın planının önce şu üç cildi kapsaması gerektiği belirtilmişti: "(1) Freud'la Mektuplaşma. (2) Din ve Teoloji Üzerine mektuplar. (3) Diğer Bilimsel Mektuplar" Ne var ki toplantıya katılanların tümü mektuplaşmanın 1991'e dek gizli tutulmak zorunda olduğunu anlayınca Freud/Jung mektuplaşması yayın programından yine çıkarıldı; Seçkiye alman mektuplar esas olarak kronolojik olarak düzenleniyorlardı; Adler. babasının Jung'a yazdığı yedi mektubu seçkisine alan Ernst Freud'u örnek göstererek. "seçkiye Jung'un Freud'a yazdığı birkaç tane ve bütünüyle tartışmasız mektubu. tamamı sekiz tane. almaya hakkı olduğunu" duyumsadığını belirtti.[1]

Bu arada Freud'un başka kimselere yazdığı mektupların yayınlanmalarıyla. bir başlangıç yapılmış oluyordu. Daha 1950'de Freud'[2] un Wilhelm Fliess'e mektuplarını ilgili tüm notlarla ve makalelerle birlikte içeren The Origins of Psychoanalysis/Psikanalizin Kökenleri yayınlanmıştı; Ernst Freud'un daha önce sözü edilen seçkisi 1960'da yayınlanmıştı. Bunları Freud'un Pflister'le (1963). Abraham'la (1965). Lou Anreas Salomé'yle (1966) ve Arnold Zweig'la mektuplaşmaları izledi.

Jung'un İngiltere'deki yayıncısı. Londra'daki Routledge Kegan Paul yayınevinin yönetıcisi Norman Franklin. 1969 İlkbaharında Ernst

1. Gerard Letter. mektupların Amerikan basımına yazdığı girişte (Letters. cilt I. s.12). Freud'a Mektuplar 138. 170. 178. 198. 224. 259 ve 315 mektuplardır. bunlardan üç tanesi kısaltılmıştır; Amela Jaffe'in yayınladığı İsviçre basımı da aynıdır İsviçre basımı üç ciltten (Walter Verlag. Olten 1972-73). Amerikan basımı (R F C Hull çevirisiyle) iki ciltten oluşmaktadır (Princeton University Press Princeton 1973-1974).
2. Bu kitap için incelenen Almanca baskılar s.655 vd. deki kaynakçada belirtilmiştir Lassler. Riklin'e. 24 Şubat 1965'te Jung enstitüsü'nün Freud Jung mektuplaşmasını yayınlamak istediğini ancak tasarıyı onaylamayan Freud ailesinin baskısı altında olduğunu. duyduğunu iletti: ancak Riklin. Sigmund Freud Copyrights'in hiç bir itirazı olmadığını bizzat öğrenmişti. Riklin 29 Mart 1965'te. 30 yıllık bekleme süresine uyulması gerektiğini belirtti.

Freud'u Londra'daki evinde ziyaret etti. Ernst Freud çalışma odasındaki bir dosya dolabını gösterdi ve Jung'un babasına yazdığı mektupların orada durduklarını söyledi; aile, kâğıt paketini, babasının Jung'a yazdığı mektupların yayın hakkıyla birlikte satmaya hazırdı. Norman Franklin, derhal durumu, Jung'un Amerika'daki yayıncısı Princeton University Press'e bildirdi. Gerçi, sonradan yöneticileriyle bu teklifin konuşulduğu Princeton Üniversitesi Kütüphanesi, o sıralar, özellikle de mektuplar onların asıl ilgi alanına girmediği için, bu işe girişmekten yana değildi. Yine de yayınevinde, mektupların dağılabileceği yada ulaşılmaz herhangi bir özel koleksiyoncuda yitip gidebileceğini gördük. Ayrıca, elbette, bilgimiz dahilindeki bekleme süresinin bir gün kaldırılacağını umuyorduk. Bu bağlamda, Jung'un İngilizce'deki Toplu Yapıtları'nın sorumlu yayıncısı olarak 23 Mayıs'ta Ernst Freud'a şöyle yazdım: "Eğer aileniz gerçekten, Jung'un mektuplarını satmayı düşünecekse, mektupların satışını, Zürih'te Jung Arşivi'nde saklanabilecekleri şekilde yönlendirebbilmem için bir girişimde bulunmama izin verirseniz, size son derece müteşekkir olurum" Aynı zamanda, Jung'un mirasıyla ilgilenen avukat Bay Dr. Hans Karrer aracılığıyla, Jung ailesine "Freud ve Jung aileleri ellerindeki özgün mektupları değiş tokuş edemezler mi?" sorusunu yönelttim.

Ernst Freud 22 Haziran'da yanıt verdi ve ailenin dikkate alabileceği bir teklifin olup olmadığını sordu. Yanıtını şöyle sürdürüyordu: "Freud'un mektuplarına herhangi bir kısıtlama getirmek doğru değildir, ancak Jung (ne yazık ki) haklarını ölümünden 30 yıl sonraya dek korumayı gerekli gördü. Ve Jung'un yaşamının son yıllarında bu koşulu değiştirmeye hazır olduğuna ilişkin elimde kanıtlar bulunmasına karşın, Jung Arşivi'nin bu mektupları bu tarihten önce yayınlaması olanaksızdır. Elbette, yalnızca babamın mektupları yayınlanırsa, yazık olur"[1]

Bundan kısa bir süre sonra Zürih'e gittim ve Jung ailesinin üyeleri ve danışmanlarıyla yapılan toplantılara katıldım. Bu görüşmeler sonucunda, Freud'un ve Jung'un mektuplarını C. G. Jung Enstitüsü ve Freud ailesi arasında değiş tokuş etme önerisi ortaya çıktı. Jung'un

1. Bayan E. L. Freud merhum kocasının mektuplarından özetler yayınlanması iznini vermek lütfunda bulunmuştu.

yayınlanma tarihi hakkındaki belirlemelerinin çelişkili olduğuna karar verildi -otuz, yirmi, elli, yüz yıllık bekleme süreleri biliniyordu ve 1980 tarihinden de söz ediliyordu. Aile, yayına hazırlık çalışmalarının, çok geçmeden, kapsamlı açıklamalarda bulunabilecek kişiler henüz yaşıyorlarken, başlatılmasının temenni edilir olduğuna ilişkin görüş birliği içindeydi. Baskıya hazırlanan taslak, sonra mühürlenerek saklanacak ve ancak 1980'de yayınlanacaktı. Bu öneriyi Ernst Freud'a ilettim ve o da 2 Austos'ta şu yanıtı verdi: "Özgünleri takas etmeye seve seve hazırız. Sözünü ettiğim açıklamayı (Jung'un, gizlilik süresini değiştirmeye hazır olduğunu)[2] elde etmek için adımlar attım, ancak bunun ne kadar süreceğini ve başarıp başaramayacağımı bilmiyorum. Yayına hazırlık çalışmasının hemen başlamasının arzu edilir olduğu görüşüne katılıyorum [ ]" Bu andan başlayarak iki taraf da doğrudan temas içindeydiler

Dr Karrer 2 Aralık 1969'da bana şunları yazdı: "Müvekkillerim çok önemli bir karar aldılar. Tüm sorunun merhum Profesör Jung'un birbirinden farklı ve olasılıkla çelişki dolu açıklamaları temelinde değil, bu açıklamaların şimdiki koşullarda nasıl yorumlanabilecekleri temelinde çözülebileceğini kararlaştırdılar. Bu açıdan, yayının, Jung'u ve Freud'u tanımış olan, yayına hazırlık çalışmasına uygun kişiler henüz yaşıyorlarken gerçekleşmesi gerektiği görüşünde birleşiyorlar. Ancak, Freud tarafının bu görüşü paylaşıp paylaşmadığını bekleyip görmek gerekir Freud tarafı görüşmeye katıldı. 25 Şubat 1970'de, Franz Jung, evrak çantasında Freud mektuplaşmalarının özgünleriyle birlikte Zürih'ten Londra'ya uçtu ve Ernst Freud'u St.John's Wood Terrace'da ziyaret etti. Kalp rahatsızlığından yatağa düşmüş olan Freud, giyinip kuşandı ve yatak odasından çıktı. 6 Mart'ta bana şunları bildirdi: "Bay Jung -ki kendisinden çok hoşlandım- beni burada ziyaret etti ve sadece babalarımızın mektuplarını takas etmekle kalmadık, mektuplaşmanın hemen yayınlanması için, tamamen rahatça ve dostluk içinde planlar da yaptık." İki beyefendi de mimardılar ve kısa sürede birbirlerinin sempatisini kazanmışlardı. Ernst Freud'un mektubu şöyle sürüyor: "Tarafsızlığın sağlanması için, mektuplar tarihsel belgeler gibi yani hiçbir yorum eklenmeden eski hastaların yada meslektaşların

2. Bu nokta hiç bir zaman açıklığa kavuşturulamadı

gözetilmesi için kısaltmaların kaçınılmaz olduğu durumlar dışında kesinlikle eksiksiz olarak basılmalıdır. Var olan, daktiloda yazılmış kopyalar özgün mektuplarla bir kez daha karşılaştırılmalı ve isimlerin, kitapların, alıntıların vb. açıklanması için notlar eklenmelidir." Bir süre sonra Jung, "Gerçekten tarihsel bir andı. Mektupları, iki adamı kişisel olarak tanımış olan insanlar henüz yaşıyorlarken yayınlamayı kararlaştırdık."[1] diye belirtti.

Ernst Freud 7 Nisan 1970'de beklenmedik bir biçimde öldü, ancak mektupların yayınlanması için sözleşmeler gereği gibi yapılmıştı; Temmuz'un ortasında haber kamuoyuna duyuruldu. Kısa süre sonra da Library of Congress, Freud'un mektuplarını Freud ailesinden aldı; gerekli maddi katkı, adını açıklamayan bir iyiliksever tarafından sağlanmıştı. Mektuplar, şimdi Library'nin Elyazmaları Bölümü'nde bulunuyorlar. Jung'un mektuplarının özgünlerini Zürih'teki C. G. Jung Enstitüsü elinde bulundurmaktadır; Jung'un vasiyeti gereği bu mektuplar satılamazlar.

Daha önce değinildiği gibi, mektupların kopyaları 1955 yılında Zürih'te daktiloda temize çekilmişti. Bu basım amacıyla kopyalar özgün mektuplarla (yada onların fotokopileriyle) bir kez daha karşılaştırıldılar ve bu işlemi Anna Freud ve kızkardeşi Bayan Mathilde Hollitscher tarafından (Freud için) ve Kurt Niehus-Jung, Jung'un üvey oğlu tarafından (Jung için) gerçekleştirdiler. İki tarafta da, belleklerden ve kenarlardaki düzeltmelerden yararlanarak, kısaltmalar çözüldü, sonradan yapılan düzeltmeler ve yazım hataları belirtildi ve okuma hataları bildirildi, açık eksiklikler dolduruldu.

Amerikan basımının çevirmenleri -Freud için Ralp Manheim, Jung için R. F. C. Hull- çalışmalarında, özenle hazırlanmış bu kopyaların fotokopilerini kullandılar. Çeviri ve yayına hazırlık çalışmaları sırasında kopyalar kuşkulu okumaları aydınlatmak için bir kez daha özgünleriyle karşılaştırdılar. Bu işlemde, elyazılarını tanıyan başka kişilerin de görüşleri alındı.

1. Henry Raymont'un gazete yazısı, New York Times, 15 Temmuz 1970, s.41

Sayısız kısaltmanın, yazım hatasının, kitapların ve makalelerin adlarının, kopyaların çıkartılmasının vb. Amerikan basımında nasıl ele alındıklarını burada yazmıyorum, çünkü bu işlemlerde Almanca baskıya hazırlayanın raporu bu konuda bilgi vermektedir.

1955 yılında her iki pakette bulunan mektuplardan hiçbiri dışta tutulmadı.[1] O zamanki paketlerin tam oldukları, özgün mektupların tek tek sayfalarının bile, bilinmeyen bir kişi tarafından numaralandırılmış olmalarından anlaşılıyor, mektupların temize çekilmesinden önce yapılan fotokopilerde açıkça okunabilen iki numaralandırmada, hiç bir atlama yoktur. Bazı mektupların, kartpostalların ve telgrafların yitmiş olduğuna (anladığıma göre, mektuplarla birlikte korunamamış olan eklerin de) çoğu kez doğrudan doğruya metinden anlaşılarak, yada bağlamdan yola çıkılarak karar verilmiştir; böyle bir yitim, her defasında bir notla belirtilmiştir.[2] Bu tür yazıların, alıcılarından biri yada öteki tarafından ortadan kaldırıldığını varsaymak için hiçbir neden yoktur; çünkü kalan mektuplarda olası bir yoketme isteğini de ele verebilecek kadar yeterli malzeme bulunmaktadır. Mektuplaşmanın iki tarafının da hemen hemen bütünüyle korunmuş olması dikkat çekicidir.

Mektuplarda iki tür atlama yapılmıştır: (1) Vakaları betimlenen, analize giren kişilerin adlarının yerine, birinci vakada A'dan başlayarak, büyük harfler konulmuş ve seçilen harf, metnin devamında korunmuştur. İki ailenin de arzuladığı bu gizlilik, doktorluğun mesleki gizlilik yükümlülüğüne uymaktadır. (2) Jung'un mektuplarında ailenin isteğiyle, birkaç yer atlanmış ve buralara [...] işareti konulmuştur; Bu yerler Freud'la değil, yakın akrabaları olasılıkla henüz yaşayan üçüncü kişilerle ilgilidir.[3]

---

1. Bu tümceden başlayarakgiriş bölümünün sonuna dek süren tümceler ve Amerikan basımının 1978'deki üçüncü baskısının ek önsözü, bütünlük ve ilgi gözetilerek, bu seçkiye değiştirilmeden alınmıştır, sözkonusu veriler ve "bu basım" gibi ifadeler, bu durumda özgün basıma ilişkindirler. (Alm.Red.)
2. Ayrıca Bk. Özgün basımda Ek 1, s.633. (Alm.Red.)
3. Elinizdeki basımda atlanan yerler paranteze alınmadan üç nokta ile belirtilmiştir (Alm. Red.)

Tüm mektuplardaki numaralandırmamn bu basıma özgü olduğunu belirtmeyi gereksiz buluyorum.[1] İlgili notta söylendiği gibi, 199 F numaralı mektup, ancak numaralar saptandıktan sonra ortaya (yada yeniden gün ışığına) çıkmıştır.[2] Böylelikle mektupların toplam sayısı 164'ü Freud'un, 196'sı Jung'un olmak üzere, 360'dır. Ayrıca, Emma Jung'un numaralandırmaya dahil olmayan yedi mektubu vardır. Jones'ta (II, s.11, Freud:171; Jung:197), Gerhard Adler'de (Letters/Mektuplar, Cilt I, s.6, Freud:167; Jung:196) ve Aniela Jaffé'de (Brefe/Mektuplar, Cilt I, Freud: yaklaşık 160; Jung: yaklaşık 190) sayıların farklı farklı olması, sonradan bulunan mektuplarla ve parçaların değişik biçimde sayılmış olmasıyla açıklanabilir.

Notlar, Ernst Freud ve Franz Jung arasındaki anlaşmaya uygun olarak belgesel ve açıklayıcı niteliktedirler. Ailelerin de onayıyla, notlarda başka yazınsal ve dönemsel olaylardan söz edilmiş, metinlerdeki sorular aydınlatılmış ve çapraz notlar eklenmiştir; daha sonra, mektuplardaki kopuklukları bütünleyip, (çoğu kez Freud ve Jung'un buluştukları ve bu yüzden birbirlerine yazmadıkları durumlarda) editoryal ara notlar eklenmiştir.[3] Ve son olarak, kitaba illüstrasyonlar, faksimile basımlar ve belgesel ekler konulmuştur.[4] Tüm araştırmalara karşın, açıklamalarda zorunlu olarak bazı boşlukların kaldığını itiraf ediyorum.

8 Kasım 1973
William McGuire

1. Elinizdeki basımda, özgün basımın numaralandırılması, bazı numaraların bütünüyle eksik kalmasına karşın, korunmuştur.
2. 163 F'nin ek yazısı da, çok sonra, Library of Congress'teki fotokopilerle karşılaştırılma sırasında bulunmuştur.
3. Bu notlar, elinizdeki basımda italik olarak dizilmiştir. (Alm. Red.)
4. Bu bölümler, elinizdeki seçkiye alınmamıştır. (Alm. Red.)

TEŞEKKÜRLER

Anna Freud çeviriyi gözden geçirmeye saatlerini ayırdı ve bu arada sadece kendisinden alınabilecek düşünceler ve bilgiler verdi; ayrıca kızkardeşi Bayan Mathilda Hollitscher'le birlikte, Freud mektuplarının kopyalarını da gözden geçirdi ve bu arada bazı ayrıntıları düzeltebildi. Tüm bu çalışmalarda canlı bir ilgi gösterdi. Ölümünden önce bu girişimin önemli bir destekçisi olan Bay Ernst Freud, Bayan Lucie Freud ve Sigmund Freud Copyrights Ltd.'in müdürü Bay Mark Paterson hatırı sayılır yardımlarda bulundular.

Bay Kurt Niehus-Jung, Jung mirasının temsilcisi olarak, Jung mektuplarının kopyalarının kopyalarını düzeltti ve değerli bilgilerini ve bilgece önerilerini esirgemedi. Bay Franz Jung bir çok soruyu yanıtladı, bir dizi illüstrasyonla katkıda bulundu. Bayan Lilly Jung da son derece yardımcı oldu, Dr. Hans Karrer, Jung mirasının avukatı, mesleki ölçülerin çok ötesinde yardıma hazırdı ve konuyla ilgiliydi.

Sigmund Freud Archives, Inc.'in sekreteri ve psikanalitik hareketin tarihi konusunda bir uzman olan Dr. Kurt R. Eissler, bu çalışmayı tüm evrelerinde teşvik etti ve yüreklendirdi. Birlikte çalışma ve yardım etme sözü veren Dr. Otto Isakower'de ölümünden önce kimi güzel önerilerde bulundu.

Aniela Jaffé ve Dr. Gerhard Adler'e, hazırladıkları Jung'un Seçme Mektupları'nı örnek aldığım için, notlarından bilgiler aktarmama izin verdikleri için ve memnunlukla ve sık sık önerilerde bulundukları ve yardım ettikleri için büyük bir borç içindeyim. Bayan Jaffé, Jung'un yaşamı ve yapıtına ilişkin birçok soruyu yanıtladı ve metindeki sorunların aydınlatılmasına yardımcı oldu. Jolande Jacobi, büyüklük göstererek, zengin deneyiminden yararlanmamı sağladı.

Bana bilgilerini ve onaylarını veren, geniş ve berrak bir belleğe sahip uzmanlar arasında şu isimleri anıyorum: Grant Allan, Dr. Roberto Assagioli, Dr. E. A. Bennet, Dr. Grete L. Bibring, Dr. W. Binswanger, Profesör Manfred Bleuler, Edmund Brill, Dr. Violet s.de

Laszlo, Dr. Helene Deutsch, Dr. Oskar Diethelm, Dr. Muriel Gardiner, Dr. Clara Geroe, Dr. Imre Hermann, Mrs. Ernst Jones, Dr. Maurits Katan, Bayan Tina Keller, Dr. Lawrence S. Kubie, Dr. Jeanne Lampl-de Groot, Dr. C. A. Meier, Dr. Henry A. Murray, Emil Oberholzer, Dr. Paul Parin, Prof. Jean Piaget, Bayan Emmy Sachs ve Dr. Jenny Waelder Hall.

Seve seve bilgi veren tarihçiler ve bilimadamları: Prof. H. L. Ansbacher, Dr. Edward F. Edinger, Prof. Henri Ellenberger, Dr. George Gifford, Prof. Martin Green, Prof. Cyril Greenland, Prof. Nathan G. Hale, Jr. Prof. Paul Roazen, Prof. Dorothy Ross, Prof. Carl Schorske, Dr. Hans H. Walser ve Prof. Harold S. Wilson.

Bu çalışma en çok şu kütüphanelere teşekkür borçludur: Francis A. Countway Library, Boston (özellikle Richard Wolfe); Kristine Mann Library, New York (özellikle Doris A. Albricht); Library of Congress (özellikle Ronald S. Wilkinson ve Roy Basler); New York Academy of Medicine Library; A. A. Brill Library the New York Psychoanalytic Institüte (özellikle Phyllis Rubinton); New York State Psychiatric Institüte Library (özellikle James Montgomery) ve Princeton University Library (özellikle Eloise V Harvey ve Eleanor V Weld), ayrıca Bayerischen Staatsbibliothek Münih, Boston Psychoanalytic Society Library (Dr. Sonford Gifford); Cornell University Libraries (Barbara Shepherd); National Library of Medicine; New York Public Library; Oslo Üniversite Kütüphanesi (H. L. Tveteras; Norveç'teki Riks Kütüphanesi (Rolf Dahl; Princeton Theological Seminary Kütüphanesi ve St. Elizabeths Hospital'ın Kütüphanesi, Washington).

Bana bilgi veren yayınevleri arasındaençok şu yayınevlerine teşekkür borçluyum: Artemis Verlag, Zürih (Dr. Bruno Mariacher ve Dr. Martin Müller); Basıc Books Inc., New York (eski yöneticisi Arthur J. Rosenthal'a); Alman Yayıncılar Birliği, Frankfurt am Main (Dr. Adalbert J. Brauer); Franz Deuticke Verlag, Viyana; S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main (Ilse Grubrich-Simitis ve Ingeborg Meyer-Palmedo); International Universities Press, New York (Natalie Altman); Neue Zürcher Zeitung (J. Heer), Pantheon Books, New York (Iris Bomberg) ve Routledge Kegan Paul, Ltd. Londra.

Mektupların akibetini araştırırken sadece Bayan Jaffé'ın, Dr. Eissler'in, Bay Jung'un, Anna Freud'un ve Dr. Meier'in değil, aynı

zamanda Bollingen Foundtion'un eski yöneticilerinden Bay John D. Barrett'in (başkan), Miss Vaun Gillmor'un (başkan yardımcısı) ve Mrs. Mary Curtis Ritter'in (sekreter) ve de Bayan Helen Wolff'un da görüşlerine başvurdum ve desteklerini aldım.

Çevirmen ve yayıncı, çeviri sorunlarındaki önerileri ve yardımları için aşağıdaki kişilere özellikle teşekkür borçludur: Profesör Ralph Freedmn, Dr. Jmes Hillman, Profesör Victor Lange, Profesör Albert Marckwardt, Profesör William Moulton, Dr. Willibald Nagler, Richard Winston ve Profesör Theodore Ziolkwski.

Aşağıdaki kişiler ve kurumlar soruları yanıtladılar yada bilgi ve önerilerini sundular ve de yardım ettiler: Lorna Arnold, M. Baumann (Zürih Üniversitesi), Dr. Nicole Belmont, Bevolkingsregister-Leiden, Angelika Bialas (Institut für die Geschichte der Medizin, Zürih), Prof. Paul Schwaber, Peter Stadelmayer, Prof. ve Mrs. Homer Thompson, Polis müdürü Ernst Trybus (Viyana); James D. Van Trump, Prof. C. Verdan, Dr. L. Veszy-Wagner, Dr. Francis N. Waldrop (National Institüte of Mental Health), Prof. George Whalley, Rhea White (American Society for Psychical Research), Bart Winer, Prof. Otto Winkelmann, Dr. H. Winnik, Eunice E. Winters, Prof. Ver von Wiren ve Dr. Gerhard Zacharias.

Sekreterim Pamela Long, yayına hazırlık çalışmasında, yazışmalarda ve işin bölüştürülmesinde, çok becerikli, özenli ve öngörülü bir bilimsel araştırmacı ve son derece değerli bir yardımcı olduğunu gösterdi.

Princeton University Press'teki tüm meslektaşlarıma uzmanlık yardımları, gönüllü ortak çalışmaları, büyük sabırları ve herşeyden önce bulaşıcı coşkuları için sonsuz teşekkür borçluyum.

İki çevirmen -Jung'un tüm yapıtlarının yetkin çevirmeni ve onun düşünce dünyasının ve terminolojisinin duyarlı ve bilge uzmanı R. F C. Hull ve en deneyimli, çok yönlü ve sağlam üsluplu çevirmenlerden bir olan Ralp Manheim birbirlerinden çok uzakta çalışmak zorunda olmalarına karşın, metinlerinin birbirini bütünlemesini en uyumlu bir biçimde gerçekleştirdiler.

Wolfgang Sauerlander mükemmel bir çalışma arkadaşıydı. Özellikle Alman Edebiyatı ve Tarihi alanındaki zengin bilgilerinden, dipnotların hazırlanışında yararlandırdı ve dizini hazırladı. Dipnotların çevirmeni

olarak çeviriyi ve editoryal işleyişi iki bakış açısından gözden geçirebildi ve çok sayıda ayrıntının düzeltilmesi ve kusursuzlaştırılması için önerilerde bulunabildi.

Paula ve Mary McGuire paha biçilmez birer yardımcıydılar.

William McGuire

ALMANCA BASKIYA ÖNSÖZ[1]

Bu baskıda, özgün mektupların 1955'de tamamlanan ve Anna Freud ile Kurt Nichus'un gözden geçirdiği kopyaların fotokopilerinden yararlanılmıştır. Almanca baskı için, bu kopyalar, özgün mektupların fotokopileriyle bir kez daha ayrıntılı olarak karşılaştırılmışlar, bu sırada, özellikle satırbaşlarına ilişkin, birkaç küçük düzeltme daha ortaya çıkmıştır, ve hâlâ karşılaşılan bir iki okuma hatası düzeltilmiştir, ne var ki bu düzeltmeler Amerikan basımına yetişememiştir.[2]

Metnin oluşturulmasında, aşağıdaki noktalar belirleyici olmuştur:

1– Yazım kuralları, günümüze uygun hale getirilmiştir. İki yazar da 1901'den (İkinci Ortografi Konferansı'ndan) önce geçerli olan ve okulda öğrendikleri kurallara uymuşlardır. Kitaba eklenen faksimil baskıların sekizi, özgün yazın biçimi hakkında bir fikir veriyor.

2– İki yazarın yöresel yada kişisel yazım özellikleri korunmuştur.

3– Mektupların başlıkları, özgün mektuplarda oldukları gibi verilmiş, ancak mekanların belirtilmesi sınırlı tutulmuştur. Eksik mekan bilgileri, kuşku uyandıran durumlarda [ ] ile bütünlenmiştir, otel aadları korunmuştur. Okuru ilgilendirecek durumlarda, öteki bilgiler bir dipnotla belirtilmiştir.

4– İmzalar hemen hemen her defasında mektupların sonuna konulmuştur, özgün metuplarda nerede ve hangi biçimde oldukları ise bir dipnotla belirtilmiştir.

5– Tüm kişisel ve yayıncılıkta kullanılmayan kısaltmalar, Anna Freud ve Kurt Nichus'un çözmeleri temelinde, açılarak verilmiştir.

---

1. Wolfgang Sauerländer'in (1977'de öldü), Almanca Baskıya Önsöz'ü, bu seçkiye değiştirilmeden alınmıştır; bunaşı uygun olarak, bazı belirtmeler sadece özgün basımla ilintilidirler. (Alm. Red.)
2. Amerikan basımının üçüncü baskısında bunlar ve daha sonraki düzeltmeler gözönünde bulundurulmuşlardır. Bu düzeltmeler elinizdeki basıma da girmiştir. (Alm. Red.)

Yine de ψ∝ (psikoanalitik) ve psikanaliz için ΨA (Freud'da) ve ψ∝ (Jung'ta) işaretleri korunmuştur. (Türkçe basımında hepsi aynı şekilde gösterilmiştir. Y N.)

6– O zamanlar genel bir alışkanlık olan, özel isimlerin altının çizilmesi, dikkate alınmamıştır.

7– 1'den 12'ye kdar olan sayılar, genelde yazıyla verilmiştir.

8– Apaçık yazım hataları ve dikkatsizlikler, usulca düzeltilmiştir. Eksik sözcükler [ ] ile bütünlenmiştir. Daha önemli yanlışlar bir dipnotta belirtilmiştir. Özellikle, küçük harf yerine büyük harf kullanıldığında anlamı değiştiren (sie/onlar yerine Sie/siz gibi ç. n.) yanlışlar belirtilmiştir.

9– Kitapların, makalelerin, dergilerin vb. çoğu kez örgütlerin de adları, özgün metinde hangi biçimde olduklarına bakılmaksızın, basit Fransız biçimine göre verilmiştir.

10– Az sayıdaki kısaltmalar (Bk. giriş. s XXXII vd.) İki basımda da aynıdır.

Giriş, geçici metinler ve dipnotlar, Almanca yayına hazırlayan tarafından çevrilmiştir. Kısaltmalar, değişiklikler ve düzeltmeler, her durumda, Amerikan yayıncı ile anlaşılarak yapılmıştır. Bunlar, Amerikan basımının ikinci baskısında gözönünde bulundurulacaktır.[1]

Almanca basımı hazırlayan, Bay McGuires'in teşekkürlerine katılıyor, ama ayrıca, çalışması sırasında danıştığı ve yardım gördüğü şu kişilere de teşekkür etmek istiyor: Dr. Anna Freud ve Dr. K. R. Eissler; Aniela Jeffé, Franz Jung ve Kurt Nichus; ayrıca Prof. Heinz L. Ansbacher, Bayan Hedwig Gruber (J. D. Sauerländers Yayınevi, Frankfurt A. M.), Bayan Ilse Grubrich–Simitis ve Bayan Ingeborg Meyer-Palmedo (S. Fischer Yayınevi, Frankfurt A. M.), Bay Hans Lobner (Sigmund Freud Derneği, Viyana), Miss. Pamela Long, Mr. James Montgomery (New York State Psychiatric Institute Library, New York, N. Y.) Miss. Susan Morrow, Dr. Martin Müller (Artemis Yayınevi, Zürih), Bayan Margarete Nunberg, Prof. Paul Roazen, Mrs. Phyliss Rubinton (The A. A. Brill Library, The New York Psychoanalytic Institute), Dr. Peter Stehlin (Walter Yayınevi, Olten) ve Dr. Beate Ruhm von Oppen.

1. Bu arada, bu durum gerçekleşmiştir. (Alm. Red.)

William McGuire, çabalarıma başlangıçtan itibaren büyük bir sabır ve rızayla destekledi. Ona da yürekten teşekkür ederim.

Bayside, 21 Şubat 1974
Wolfgang Sauerländer

1F *11. 4. 1906*
IX., Berggasse 19

Saygıdeğer Meslektaşım,

"Diagnostischen Assoziationsstudien"[1] (Tanısal Çağrışım İncelemeleri) kitabınızı gönderdiğiniz için size en sıcak teşekkürlerimi sunarım, sabırsızlığımdan ötürü, kitabı zaten edinmiştim. Son çalışmanız "Psychoanalyse und Assoziatinosexperiment" (Psikanaliz ve Çağrışım Deneyi), deneyime dayanarak, disiplinimizin bugüne dek ayak basılmadık alanlarından, gerçeğin ta kendisi olarak bildirdiklerimden yana çıktığınız için, elbette beni çok sevindirdi. Bundan sonra da sık sık beni onaylayan konumlar alacağınızı ümitle bekliyorum, ve hatalarımın düzeltilmesinden memnun kalacağım.

Meslektaşça hürmetler
Dr. Freud

2J *Bughölzli-Zürih, 5 .X. 06*

Çok saygıdeğer profesör!

Lütufkâr gönderiniz için sonsuz teşekkürlerimi kabul ediniz. Çeşitli küçük yazılarınızın derlemesini, sizin bakış tarzınıza hızla ve temelden alışmak isteyen herkes sevinçle karşılayacaktır. Umarım gelecekte, "Aschaffenburg"un[2] otoritelerin alkışları eşliğinde, öğretinize, hatta denilebilir ki, kişiliğinize yönelik saldırılarına karşın, bilimsel topluluğunuz giderek daha da çoğalacaktır. Bu saldırıların en üzücü yanı, sizin öğretinizin katkılarının, modern gelenekteki psikiyatrist ve psikologların daha az egemen oldukları psikolojik alanlarda yer almalarına karşın, Aschaffenburg'un, kanaatimce, yüzeysel alanda takılıp kalmış olmasıdır. Kısa şüre önce, Aschaffenburg'la, öğretiniz

1. Mektuplarda adı geçen yayınlar (başka yazarlarınkiler de) genelde açıklanmayacaktır. Okur daha tam bilgiler için, mektuplaşmanın özgün basımına bakabilir (Alm.Red.)
2. Gustav Aschaffenburg (1866-1944). Heidelberg'te psikiyatri ve nöroloji profesörü, daha sonra Halle ve Köln'de, 1939'dan sonra Amerika'da.

üzerine canlı bir yazışma sürdürdüm ve belki de sizin, çok saygıdeğer Profesör, bütünüyle katılmadığınız, yakarıdaki bakış açısını savundum. Takdir edebileceğim ve bizi burada psikopatalojik olarak teşvik etmiş olan şey, psikolojik görüşlerinizdir, terapi ve isteri oluşumuna ilişkin görüşünüz ise, bizim biraz kısıtlı isteri malzememize, anladığım kadarıyla oldukça uzak düşmektedir; yani, sizin terapiniz, bana sadece abreaksiyon duygulanımlarına değil, aynı zamanda belirli kişisel raporlara da dayanır görünüyor; ve isteri oluşumunun, ağırlıklı olsa da belirleyici olarak cinsel kökenli olmadığını düşünüyorum. Cinsel kuramınıza karşı da aynı tutum içindeyim. Aschaffenburg belirleyici olarak bu hoş kuramsal sorunlar etrafında dolanırken, asıl konuyu, psikiyatriye sonsuz kazanımlar sağlayacak psikolojinizi unutuyor. Size, çok geçmeden, Dementia praecox'u ve psikolojinizi, sizin bakış açınızdan incelediğim küçük bir kitap gönderebilmeyi umuyorum. Bu kitapta, Bleuler'in[1] dikkatini, sizin ilkelerinizin varlığına çektiğim, o sıralar henüz şiddetle karşı koyduğu, ilk vakaya da yer vereceğim. Ama bildiğiniz gibi, Bleuler şimdi düşüncesini bütünüyle değiştirdi.

En derin saygılarımla, müteşekkir hürmetkarınız

C. G. Jung

3F

7. X. 06

IX., Berggasse 19

Çok Saygıdeğer Meslektaşım,

Yazdığınıza, ve Bleuler'in düşüncesini değiştirdiği haberine çok sevindim. Bunun için özel teşekkürlerimi sunuyorum. Psikolojimi değerlendirirken, benim isteri ve cinsellik sorununa ilişkin görüşlerime dayanmadığınızı, yazılarınızdan çoktandır anlamıştım, ancak, yılların akışı içinde bana, şimdi olanaklı gördüğünüzden daha fazla

1. Paul Eulen Bleuler (1857-1939), 1898'den 1927'ye dek Zürih Üniversitesinde psikiyatri profesörü ve öğretmeni Forel'in halefi olarak, Burghlözli Kanton Kliniği'nin müdürü; daha önce Rheinau Kliniği'nin (Zürih Kantonu) müdürü. Psikiyatri alanında, özellikle ilk kez kendisinin "şizofreni" diye adlandırdığı Dementia praecox'ta önemli bir öncü. Bleuler, psikanalizin doğrudan etkisi altında, Otizmin ve Ambivalenz'in (Zıtdeğerlilik) anlaşılmasına önemli katkılarda bulunmuştur. Daha 1901 yılında, Jung'a, kliniğin doktorları için, Freud'un "Traumdeutung" (Düş Yorumu) kitabı hakkında bir konuşma hazırlatarak, Freud'un düşüncelerine duyarlılık göstermişti. Yaşamı boyunca alkol karşıtı olmuştur.

yakınlaşacağınız beklentisinden vazgeçmiyorum. Tam da siz, bir saplantılı nevroz vakasını ele alan o güzel analizinizden, cinsel kıpının kendini nasıl gizleyebildiğini ve bir kez açığa çıkartıldığında anlamaya ve terapiye katkıda bulunabildiğini çıkarmış olmalıydınız. Bulgularımın bu bölümününün, daha önemli olduklarının ortaya çıkacağını hâlâ umuyorum. Aschaffenburg'un saldırısına, ilkesel nedenlerden ve onun kişisel nezaketsizliğinden ötürü yanıt vermeyeceğim. Elbette onu sizden daha katı yargılardım. Saldırısında, alıklıktan ve yargıda bulunduğu koşullar hakkında gıpta edilesi bir bilgisizlikten başka birşey göremiyorum. Hâlâ, on yıldır vazgeçilmiş bir hipnoza karşı savaşıyor, en basit simgeselliğe karşı anlayış göstermiyor[1] eğer dersini benden almak istemiyorduysa bunların anlamı hakkında onu dilbilimciler ve folklorcular aydınlatabilirlerdi. Onda ve onun gibi bir çok "otoritede", itici güç, cinselliğin, bu rahatsız edici ve iyi bir toplumda hoş karşılanmayan unsurun, bastırılmış olmasıdır. Burada iki dünya savaşıyor ve yaşayanların, kimin yenileceğine ve kimin zafer kazanacağına, çok geçmeden hiç kuşkuları kalmayacak. Elbette, daha çok kavga bekliyorum ve bu yaşımda (L), sonucu görebileceğime inanmıyorum. Ama, umarım ki, öğrencilerim, içsel direnişini aşabilirse, seve seve benim öğrencilerimden birisi olacaktır ve düşüncesindeki ikircikliklik kalıntılarını temizleyecektir. Yoksa, Aschaffenburg'u tanımıyorum, ama bu yazıdan sonra, onun hakkında oldukça kısıtlı bir görüş sahibi oldum.

Bildirdiğiniz Dementia praecox üzerine kitabı, heyecanla bekliyorum. Sizin ve de Bleuler'in çalışmalarının bunca zahmet dolu yaşamsal çalışmamın pek de öyle işitilmedik kalmadığını gördüğüm için, bende her defasında kesinlikle vazgeçilmez bir hoşnutluk yarattıklarını itiraf edeyim.

En derin saygı ve hürmetlerimle meslektaşınız

Dr. Freud

Benim "Übertragung" (Aktarım)um, (kişisel raporunuzdaki) sağaltım mekanizmasındaki boşluğu bütünüyle doldurabilirdi.

---

1. Parantezsiz noktalar, özgün basımda olup da, bu basımda atlanan yerleri göstermektedir. (Alm. Red.)

Çok Saygıdeğer Profesör,

Mektupla birlikte, size yine psikanaliz incelemelerini içeren bir ayrı basım gönderiyorum. Bu kitapta savunduğum "cinsel" bakış açısını fazlasıyla çekingen olarak değerlendireceğinizi sanmıyorum. Eleştiri de buna göre gelecektir.

Dikkat ettiğiniz gibi, geniş görüşlerinize yönelik çekingenliğim, deneyim eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Ama bir dizi sınır noktasının, kolaylıkla öteki temel içgüdünün, açlık içgüdüsünün sub specie'si olarak görülebileceğine -örnekse yemek, emmek (ağırlıklı olarak açlık), öpmek (ağırlıklı olarak cinsellik) inanmıyor musunuz? Aynı anda varolan iki kompleks her zaman psikolojik olarak, her birinin ötekinin bir durumunu içereceği bir biçimde iç içe geçmek zorundadır. Belki siz de sadece bunu anlatmak istiyorsunuz; o zaman sizi doğru anlamamışım ve öyleyse ben de bütünüyle sizinle aynı görüşteyim. Betimlemenizdeki pozitivizm insanı dehşete düşürüyor.

Yakın zamandaki bir deneyimimi, canınızı sıkmak pahasına da olsa size aktarmalıyım. Şu sıralar bir isteri vakasını, sizin yönteminizle tedavi ediyorum. Ağır vaka, 20 yaşında, bir Rus bayan öğrenci, altı yıldır hasta.

1.Travma: 3-4 yaşındayken. Babasının, ağabeyinin kalçalarına vurduğunu görüyor. Güçlü bir etkilenim. Daha sonra, babasının eline dışkısını yapmış olduğunu düşünmek zorunda kalıyor, şöyle ki: yerde bağdaş kurarak oturuyormuş, topuklarını anüse bastırıyormuş ve dışkısını çıkarmaya ve aynı zamanda da dışkının çıkmasını engellemeye çalışıyormuş. Böylece iki hafta kadar, dışarıya çıkmasını engellemiş. Bu tuhaf öyküye nerden vardığını bilmiyorum; bütünüyle içgüdüselmiş ve çok güzel bir ürperti duymuş. Daha sonra bu fenomen şiddetli masturbasyonla çözülmüş

Bu öykü hakkındaki görüşünüzü birkaç sözcükle iletirseniz size sonsuz müteşekkir olacağım

En derin saygılarımla hürmetkârınız

C. G. Jung

5F

27. X. 1906
IX. Berggasse 19

Çok Saygıdeğer Meslektaşım,

Yeni analiziniz için çok teşekkürler. Gerçekten de pek çekingen değildiniz, "aktarım"ı bütün olarak içgüdünün cinsel doğasının esas kanıtını, sizin de yeterince açıklıkla görmüş olduğunuz anlaşılıyor. "Eleştiri"ye, ancak eleştirmenlerin biraz kendi deneyimlerini biriktirmelerinden sonra girelim.

Öteki temel içgüdünün eşdeğerliliğine, psikonevrozdaki isteklerini yalnızca belirsizce bildirmek istediği sürece, kuramsal olarak karşı değilim. İsteri ve saplantılı nevrozda bu içgüdüden görülen unsur, iki içgüdü arasındaki bağıntılardan, yani beslenme içgüdüsünün cinsel bileşenine ket vurulmasından, kolaylıkla açıklanabilir. Ancak bunların henüz, esaslı araştırmalar gerektiren "çetin" sorunlar olduğunu kabul ediyorum. Şimdilik, karşımıza kabaca ve göze çarpıcı bir biçimde çıkan şeye, cinselliğin rolüne, dikkati çekmekle yetiniyorum. İsteride ve saplantılı nevrozda bulamadığımızı, daha sonra başka bir yerde, melankoli-mani de psikozlarda bulmamız olasıdır.

Rus bayan hastanızın, öğrenci olması sevindirici; şu sıralar eğitimsiz kişiler bizim için oldukça belirsizler. Bildirilen dışkılama öyküsü hoş, sayısız da benzeşim içeriyor. Belki benim "cinsel kuram"ımdan, dışkının engellenmesinin daha bebeklik döneminde bir haz kaynağı olarak kullanıldığı savımı anımsarsınız. 3. ve 4. yaşlar, daha sonraki patojen cinsel etkinlikler için önemli dönemdir (işte orada).

Dövülen ağabeyin görülmesi, 1.-2. yaşlardan bir anı izini yada o döneme yerleştirilmiş bir fanteziyi uyandırıyor. Küçük çocukların, kendilerini taşıyanların elini pisletmeleri, nadir bir durum değildir. Neden onda da böyle olmuş olmasın? Böylelikle, belleğinde, babasının küçük çocukluğundaki sevecenliği de uyanıyor. Libido'nun çocuklukta babaya yöneltilmesi, nesne seçimi olarak tipik bir durum; anal oto-erotizm. Hastanın sonradan seçtiği konum, bileşenlerine ayrılmalı, başka kıpılardan (momentlerden) birleştirilmişe benziyor. Hangilerinden? Anal uyarılma daha sonra belirtilerde içgüdü olarak belli olmalı; bizzat kişilikte. Böyle insanlar sık sık çeşitli kişilik özelliklerinin tipik kombinasyonlarını gösterirler. Çok düzenli, hırslı ve inatçıdırlar, özellikle bir anlamda anal erotizmin yüceltilmesidirler.

Bastırılmış sapkınlığa dayanan bu gibi vakalar, özellikle çok iyi anlaşılabilirler. Kesinlikle canımı sıkmadınız. Mektuplarınıza çok seviniyorum ve saygılarımı sunuyorum.

Meslektaşça selamlarımla Dr. Freud

7J *Burghölzli-Zürih, 4. XII. 06*

Çok Saygıdeğer Profesör,

Herşeyden önce "savunu"mun çeşitli yerlerine gücenmediğiniz için, size yürekten teşekkür ettiğimi belirtmeliyim. Belirli kısıtlamalar koyma hakkını kendimde gördüysem, bunun, öğretinize eleştiri getirmek için değil, sizin de ayrımsamış olacağınız gibi politik nedenlerle yaptım. Sizin de doğru olarak söylediğiniz gibi, karşıtlarıma, geri çekilme yolunu kasıtlı olarak açık bırakıyorum, düşüncelerini değiştirmelerini daha da zorlaştırmamak için. Zaten yeterince zor olacağı için. Karşıt birisine, aslında hakkettiği gibi saldırılırsa, bunun sonucunda ancak, yalnızca kötü sonuçları olan, uğursuz bir zıtlaşma ortaya çıkar. Benim eleştirim bu haliyle bile çok sert bulunuyor. Savunulabilecek olanın en azıyla yetiniyorsam, bunun tek nedeni, kendi kuşkusuz deneyimimden kaynaklanan ancak bu kadar şeyi savunabilmemdir ve bu da elbette, sizin deneyiminize oranla, çok azdır. Sizin öne sürdüklerinizin bir çoğunu ancak anlayabiliyorum ve bir çoğu da benim için henüz anlaşılmazdır, bununla birlikte asla haksız olduğunuzu söylemek istemiyorum. Zamanla inanmama konusunda da dikkatli davranmayı öğrendim. Karşı çıkışların, duygulanımlardan kaynaklandığını yeterince gördüm ve hiç bir mantığın buna karşı çıkmadığını da biliyorum. Görünüşte psikanalizin[1] terapisel başarılarını küçümsüyorsam, bunu yalnızca diplomatik saygıdan ötürü yapıyorum ve şöyle düşünüyorum:

1- Eğitimsiz isteri hastalarının büyük bölümü psikanaliz için elverişsizdir. Bu alanda kısmen kötü deneyimler yaşadım. Hipnoz burada bazen daha iyi sonuçlar veriyor.

1. Jung burada sözcüğün Zürih'te tercih edilen yazım biçimini kullanıyor. (Psychoanalyse yerine Psychanalyse)

2- Psikanaliz ne kadar çok tanınırsa, o kadar çok uygun olmayan doktor bununla ilgilenecek ve elbette birçok kötü deneyimlerde bulunacaktır. Sonra bunun faturası size ve öğretinize çıkartılacaktır.

Bu nedenlerden ötürü, terapisel başarı üstünde çok durmamayı, daha dikkatli bir tavır olarak görüyorum, yoksa, çok geçmeden, terapisel başarıya zarar verebilecek bir malzeme toplanacaktır ve böylelikle kuram'a da zararı dokunacaktır.

Kişisel olarak, sizin terapinizi coşkuyla karşıladım ve sizin mükemmel hizmetlerinizin değerini çok iyi biliyorum. Öğretiniz, bizim için şimdiden kesinlikle çok büyük bir bilgi artışı ve sonsuz perspektifleri olan yeni bir dönemin dile gelişi anlamını taşıyor.

Jung

8F

6. XII. 1906
IX., Berggasse 19

Çok Saygıdeğer Meslektaşım.

Mutlaka bu "Reaksiyon süresinin hızlandırılması"ndan[2] kendi sonuçlarınızı çıkaracak ve kısıtlamasız ve yardımcı hipotezsiz son mektubunuza sevindiğimi anlayacaksınızdır. Zaten, gerçek görüşlerinizi, pedagojik etki amacıyla değiştirdiğinizi düşünmüştüm ve bu görüşleri böyle bir değişiklikten kurtulmuş haliyle öğrenmek beni sevindirdi. Bildiğiniz gibi, "Daha yeni" olanların üzerine salınabilecek tüm şeytanlarla uğraşıyorum: kendi yandaşlarına, hep haklı olduğunu öne süren ve hatası düzeltilemez nemrut yada fanatik biri olarak -ki ben öyle biri değilim- görülme tehlikesi de, bu şeytanların içinde en uysalı değildir. Kendi görüşlerimle başbaşa bırakıldığım sürece, kolaylıkla anlaşılabileceği gibi, kendi kararlarıma olan güvenimi artırmaya teşvik edilirim. 15 yıllık, gitgide derinleşen ve yıllardır tekdüze bir istisnasızlığa ulaşmış uğraşım da bana, farklı şeyle varsayma taleplerine karşı bir tür direnç kazandırdı. (Şu sıralar günde on saat psikoterapi yapıyorum). Ama kendi hata yapabilirliğime sürekli inandım ve kendi görüşümde donup kalmamak için konuyu sık sık

2. Burada, Jung'un "ber das Verhalten der Reaktionszeit beim Assoziationsexperimente" (Çağrışım Deneylerinde Reaksiyon Süresinin Değişimleri) yazısına gönderme yapılıyor.

belirsizce başka yönlere çevirdim. Siz bile bir defasında düşüncelerimin bu kayganlığını, gelişme sürecinin bir işareti olarak vurguladınız.

Terapi hakkında söylediklerinizin tümüne imzamı koyabilirim. Ben de aynı deneyimleri yaşadım ve aynı nedenlerden ötürü, "yöntemin ötekı tüm yöntemlerden daha ileriye götürdüğü"nden daha çok şeyi açıkça öne sürmekten kaçındım. Böyle adlandırılanlar bir yana, her isterinin bu yöntemle iyileştirilebileceğini öne sürmek bile istemiyorum, iyileşme frekansını araştırmak için elimde hiç bir veri olmadığından, psikozlara yaklaşan vakaları yada kuruntu biçimlerini de (gözlenme kuruntusu, kızarma korkusu v.d.) sık sık ele aldım ve bundan, en azından aynı mekanizmaların isteri ve saplantılı nevroz sınırlarından çok daha öteye ulaştıklarını öğrendim. Kötü niyetli insanlara açıklama yapılamaz; bu yüzden terapinin sınırları ve mekanizması üzerine söylenebilecek kimi şeyleri kendime sakladım yada sadece bilenlerin anlayabileceği biçimde betimledim. Tedavilerimizin, bilinç dışında egemen olan ve en kesin biçimde, isteride karşımıza çıkan bir libidonun kâğıda dökülmesiyle (aktarım) gerçekleştiği, gözünüzden kaçmayacaktır. Bu aktarım, bilinçdışını kavramamızın ve çevirmemizin itici gücünü ortaya çıkarır. Bu güç olmazsa, hasta çaba göstermez yada bizim bulduğumuz çeviriyi dinlemez. Aslında bu bir aşk yoluyla tedavidir. Sonra, aktarımda, nevrozların aşk yaşamına bağımlılığının en güçlü en karşı konulmaz kanıtı da yatar. Deneyiminizin henüz karar vermenize yeterli olmadığı yerde, elbette bir karara varıncaya kadar, bana geçici bir inanç sunmanızı son derece sempatik buluyorum. Bu krediyi -varsayılan en keskin özeleştiride- hakettiğimi düşünüyorum.

Yürekten hürmetkârınız
Dr. Freud

9J *Burghölzli - Zürih, 29. XII. 06*

Çok saygıdeğer Profesör!

Tam da benim, size bu kadar güçlük çıkarmak zorunda oluşum, beni gerçekten üzüyor. Kitabımın sizi tatmin etmeyişini çok iyi anlıyorum, çünkü kitabımda araştırmalarınızı tarafsızca ele alıyorum. Bunun bütünüyle bilincindeyim. Yazarken, en birinci ilkem: Alman aydın kamuoyuna saygıydı. Eğer bu yedi kafalı canavara herşeyi servis

tepsisinde, lezzetli bir biçimde sunmaya çaba gösterilmezse, sayısız olayda görmüş olduğumuz şeylerin sonu gelmez. Bu yüzden, iştah uyandırmaya yatkın tüm unsurlara dikkat etmek, konunun çıkarı gereğidir. Araştırmalarınıza karşı ihtiyatla yaklaşmak ve bağımsız bir yargının ima edilmesi de ne yazık ki şimdilik buna dahildir. Yazımın genel özelliğinde bu durum belirleyici olmuştur. Görüşlerinizin kimi yerlerde düzeltilmesi, belirli noktaları sizden farklı görmemden kaynaklanıyor. Bunun nedeni: I. Benim malzememin sizinkinden bütünüyle değişik olması olabilir. Ben çoğu kez eğitimsiz akıl hastalarında, son derece ağırlaşmış koşullarda ve üstelik Dementia praecox'un oldukça pürüzlü malzemelerinde çalışıyorum. II. Benim eğitimim, ortamım ve bilimsel öncüllerim, her halükârda sizinkilerden son derece farklı. III. Benim deneyimim, sizinkinin yanında son derece sınırlı. IV Psikanaliz yeteneğinde de niteliksel ve niceliksel olarak, sizin lehinize, hatırı sayılır bir farklılık var olabilir ve V sizinle kişisel temas eksikliği, görgümdeki bu şikayete değer eksiklik, hesaba yeterince katılması gereken bir nokta. Bu nedenlerden ötürü kitabımın bakış açısının bütünüyle eğreti olduğunu ve aslında yalnızca bir başlangıç oluşturduğunu düşünüyorum. Bu yüzden her türlü eleştirinize kulağa hiç hoş gelmeyenlerine de, olağanüstü teşekkür ederim, çünkü burada benim eksikliğini duyduğum şey, muhalefettir, elbette bundan haklı bir muhalefeti anlıyorum. İlginç mektubunuzun çabucak sona ermesine gerçekten üzüldüm.

Düş analizimin zayıf noktalarını doğru saptadınız. Gerçekten düş malzemesi ve düş düşünceleri hakkında, söylediğimden daha çok şey biliyorum. Düş göreni çok iyi tanıyorum: o bizzat benim. "zengin evlilikte başarısızlık" kuşkusuz düşte içerilen önemli bir şeye denk düşüyor, ama sizin düşündüğünüzden farklı bir biçimde. Benim eşim[1] zengindir. Evlenmek isteyince çeşitli nedenlerden ötürü reddedildim, ama sonra kabul edildim ve evlendim. Karımla her bakımdan mutluyum (salt iyimserlikten değil), elbette bu durum, bu tür düşleri engellemiyor Yani cinsel bir başarısızlık yok ama sosyal bir başarısızlık var. Mantıklı "cinsel çekingenlik" açıklaması, söylediğim gibi, sadece en öne itilen şey, arka planda ise, günışığına çıkmaması

1. Emma Jung, kızlık soyadı Rauschenback (1882-1955)

daha iyi olan, meşruluk dışı bir istek yatıyor. Analizde, önce benim şefimi akla getiren küçük süvari tanımı, bir erkek çocuk isteğidir (iki kız çocuğumuz var). Şef iki erkek çocuğa sahip olduğu için tanımladı. Çocukluğa ilişkin bir kökeni hiç bir yerde bulamadım. "Paket"in de yeterince açıklanmadığını duyumsuyorum. Ama bildiğim bir yorum yok. Düş, yeterince analiz edilmediği halde, onu düş simgelerinin kanıtlanmasında kullanabileceğimi sandım. Yine de, kendi düşlerini analiz etmek ve kullanmak, düşündürcü bir konu, çünkü insan ne denli nesnel olduğunu zannetse de, hep düşlerden kaynaklanan ket vurmaların etkisinde kalıyor.

Ama, var gücümle, kendimi olabildiğince aykırı görüşlerle sizden farklı kılmaya çalıştığıma inanmayın. Nasıl anlıyorsam ve nasıl inanıyorsam öyle konuşuyorum. Bir farklılıştırma için de artık çok geç, konferansta sizin bakış açınızı savunduğumu okumaları buna yetti. Aschaffenburg'un konuşması size karşı havayı fazla karıştı. Bu devasa zorluklara karşı, geriye, bir "dosis refracta"dan[2] ve ilacın değişik bir biçiminden başka çare kalmıyor.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

11 F *1. 1. 1907*

Saygıdeğer Meslektaşım,

Dementia praecox hakkındaki yazınızı yeterince beğenmediğim şeklindeki yanılgınızdan derhal vazgeçin. Eleştiride bulunmuş olmam gerçeği bile bunu size kanıtlayabilir. Çünkü, başka türlü olsaydı, bunu sizden gizlemek için yeterince diplomatik davranırdım. Sizi, benimle dostluk kurmuş olan en güçlü yardımcıyı, incitmek son derece akılsızca olurdu. Gerçekte sizin Dementia praecox denemenizi, çalışmama yönelik, bana ulaşmış olan en önemli ve en zengin katkı olarak görüyorum ve Viyana'daki, sizin karşınızda, benimle kişisel ilişki kurmanın çok açık ayrıcalığından yararlanmayan öğrencilerin arasında, anlama bakımından sizinle eş olabilen bir tanes var ve konuya sizin kadar katkıda bulunabilecek durumda olan ve bunu yapmaya hazır olan hiçbirisi yok...

2. Küçük tek doz

Sizi etkilemeye çalışmama izin verirseniz, benim gibi sizin de karşınızda bulduğunuz direnişe çok önem vermemenizi ve yayınlarınızı bu denli etkilemesine izin vermemenizi öneriyorum. Psikiyatrinin efendileri çok az şey ifade ediyorlar; gelecek bize ve bizim görüşlerimize ait ve gençlik -her halde, her yerde- bizim tarafımızı tutuyor. Bunu, meslektaşlarım tarafından, bildiğiniz gibi, sistematik bir ölüm suskunluğuyla karşılandığım, bu arada zaman zaman herhangi bir yamak tarafından yok edildiğim ve buna karşım tüm fakültelerde 40 dikkatli dinleyicimin bulunduğu Viyana da ayrımsıyorum. Bleuler ve siz, bir ölçüde de Löwenfeld,[1] literatürde beni dinlettirmeyi başardıktan sonra, yeniliğimizden yana hareket, ölmeye yazgılı otoritelerin tüm çabalarına karşın durdurulmayacak. Kişiliklerimize ve kişisel konumlarımıza göre, görevleri paylaşmamızı da oldukça amaca uygun buluyorum, siz şefinizle uğraşmaya bakarken, ben dikkafalı ve kendi bildiğini okuyan birini oynamaya devam edeyim ve çağdaşlarımın daha sonra, acı lokmayı sulandırılmadan yutmalarını bekleyeyim. Ama lütfen, pedagojik acıma ve sevecenlik uğruna, öze ilişkin olanı feda etmeyin ve gerçekte bana bu kadar yakın duyuorken, benden böyle uzaklaşmayın, yoksa bizi karşı karşıya getirdiklerini de görürüz. Açıkçası, özel koşullarda, en kaba dürüstlüğün, en iyi diplomasi olduğuna gizliden gizliye inanıyorum. Eğilimim, direniş gösteren meslektaşlara, aynı durumdaki hastalardan farklı davranmamak yönündedir.

Yeni yılınızı yürekten kutlarım. Birlikte çalışmayı sürdürelim ve aramızda yanlış anlamaya izin vermeyelim.

Hürmetkârınız
Dr. Freud

12J ***Burghölzli - Zürih 8.1.1907***

Çok saygıdeğer Profesör!

Son derece dostça ve ayıntılı olarak yazdığınız yeni mektubunuza ancak şimdi yanıt verebildiğim için üzgünüm...

1. Leopold Löwenfeld (1847-1923), Freud'un düşüncülerine iyi niyetle karşı çıkan Münih'li psikiyatrist.

Bana karşıtlarıma "terapi" uygulamamı önerirken haklı olabilirsiniz, ama ben henüz gencim ve zaman zaman insan, kabul görme ve bilimsel isim yapma konusunda bazı endişelere kapılıyor. Ve eğer bir üniversite kliniğinde çalışıyorsa, özel yaşamında önemsemediği bir çok şeyi dikkate almak zorundadır. Ancak, bu bağlamda, sizin öğretinizden hiç bir zaman önemli bir taviz vermeyeceğim konusunda içiniz rahat olabilir, çünkü bu konuda oldukça bağlıyım.

Şimdi, çoktandır arzuladığım, sizinle yüz yüze konuşma mutluluğunu tatmak için önümüzdeki İlkbahar tatilinde (Nisan) Viyana'ya gelmeye kesin karar verdim. Size anlatacak çok şeyim var.

"Toksin"ler sorusuna gelince, burada yine zayıf bir noktaya değindiniz. Başlangıçta, bu maddeyi kendi "psikoloji"min bütünüyle dışında tutmak istedim. Ancak pp. kamuoyunun bilinen kalın kafalılığında yanlış anlamalardan çekindiğim için, "Toksin"e hiç olmazsa şöyle bir değindim. Burada da cinselliğin konuşabileceğine ilişkin görüşünüzü biliyordum. Belli bir "içsel" bez salgısının rahatsızlıklara yol açtığı ve belki de toksinleri cinsellik bezlerinin ürettiği düşüncesi bana da son derece sempatik geliyor. Ancak bunun için bir kanıtım yok. Dolayısıyla bu tahmini bir kenara bırakıyorum. Şimdilik, son hipotezin belki daha çok, cinsel-dinsel kompleksin ön planda geniş bir yer tutuğu epilepsi için söz konusu olduğunu da düşünüyorum.

"Paranoya" tanımınıza gelince, burada sadece bir terminoloji farkı görüyorum. "Dementia praecox"da asla ilkönce bunama akla gelmemelidir..., tersine saplantıları olan bir Komplexdelir düşünülmelidir. Paranoya'nın yapısı da tıpkı Dementia praecox gibidir, ancak saplantı az sayıda çağrışımla sınırlıdır ve kavramların anlaşılırlığı çok az istisna ile korunur. Ancak, Dementia Praecox[1] olarak adlandırılan şeyle birçok yerde akılcı geçişler içindedir. Dementia praecox son derece talihsiz bir isim. İmdi, sizin bakış

1. Literatüre Kraepelin'in kazandırdığı "'Dementia praecox" terimi, o sıralar İsviçreli psikiyatristlerce tercih ediliyordu; günümüzde daha çok, bu terim yerine Bleuler'in deyimi olan 'şizofreni' kullanılmaktadır.

açınızdan benim Dementia praecox vakamı da önceleri gerçekten de yapıldığı gibi paranoya olarak tanımlayabilirdiniz.

Löwenfeld'in şimdi en azından anksiyete nevrozu konusunda kararlılıkla sizin yanınızda yer aldığını, kısa süre önce memnunlukla okudum. Bu ses Almanya'da benimkinden daha çok duyulacaktır. Belki de zafer alayınız, düşündüğümüzden de önce başlıyor.

"Alışkanlık histerisi" sözü hakkında, size hâlâ bir açıklama borçluyum. Bu da yine geçici bir çözüm. Kompleksleriyle sürekli savaşım içinde olan, şiddetli heyecenlar, duygu dalgalanmaları ve yabanıl semptom dönüşümleri gösteren histeriler bulunduğu dikkatimi çekti. Kısıtlı deneyimlerime göre bunlar prognostik açıdan iyi vakalar. Patojen kompleksle boyun eğdirilmeye direnen bir bileşenleri var. Ama, semptom olgusunu ve eziyetini sömüren ve çevrelerinin acımasını asalakça kullanan histeriler de var. Bunlar, analize karşı da son derece inatçı bir biçimde karşı koyan, prognostik kötü vakalardır. Bu sonuncuları "Alışkanlık isterileri" olarak adlandırıyorum. Belki, bu yetersiz betimlemeden ne demek istediğimi anlarsınız. Elbette bu çok kalın çizgili ve yüzeysel bir sınıflandırma, ancak şimdiye dek işime yaradı. Belki bu konuda da gözlerimi açabilirsiniz. Sonsuz sayıda eğitimsiz histerili (açıkçası hastane asalakları) bu gruba dahildir.

Yürekten yeni yıl dileklerimi ve en sıcak teşekkürlerimi sunarım.

Hürmetlerimle
Jung

Jung'un Viyana'yı İlk Ziyareti (Mart 190˜)

Jung ve karısı Emma, 3 Mart Pzar günü Freud'a konuk oldular. Jung'un öğrencisi ve daha sonra Varoluş Analizi'nin kurucusu olan Ludwig Binswanger (1881-1966) onlara eşlik ediyordu. Jung çiftçi Viyana'da toplam beş ya da altı gün kaldı. Jung ve Binswanger Viyana Psikanaliz Derneği'nin 6 Marttaki toplantısına konuk olarak katıldılar. (Bk. Protokolle/Tutanaklar I)

17 J *Burghölzli, Zürih, 31, III, 1907*

Saygıdeğer Profesör!

Bu defaki yanıt verme süremin uzunluğuna bakarak, herhalde kendi kararınızı vereceksiniz. Şimdiye dek, yazmaya karşı güçlü bir direnç gösterdim, çünkü kısa süre öncesine dek, Viyana'da uyarılan kompleksler hâlâ ayaktaydılar. Ancak şimdi konu biraz aydınlandı ve ben de size bir ölçüde mantıklı bir mektup yazabilecek durumda olduğumu umuyorum.

En zor bölüm, genişletilmiş cinsellik kavramanızı, şimdi biraz özümsendi ve çeşitli vakalrda sınandı. Genel olarak, sizin haklı olduğunuzu görüyorum... Bleuler ile yaptığım şiddetle tartışmalarda açıkça gördüm ki "Libido" deyimi ve dahası cinsellikten sizin genişletilmiş kavram alanına aktarılan terimlerin tümü (gerçi bunların hiç kuşkusuz kendi gerekçelendirmeleri var) yanlış anlaşılmaya yol açıyorlar ve en azından didaktik değiller. Hatta bunlarla, tüm öğretiyi olanaksızlaştıran, doğrudan duygu bastırımlarına yol açılıyor... Bu cinsel terminolojiyi, bugün geçerli olan cinsellik kavramını korumak amacıyla sadece sizin "libido" dediğiniz şeyin açırı biçimlerini anlatmak için kullanmak ve ayrıca tüm libidinal durumlar için ortak bir kavram yerleştirmek düşünülemez mi? Bay Rank[1] da genişletilmiş cinsellik kavramını kullanıyor, ama bunu öyle yapıyor ki, dört yılı aşkın bir süredir bu konuda yoğun bir biçimde düşündüğüm halde, anlatmakta güçlük çekiyorum. Bay Rank'ın okurları hiç anlamayacaklardır... Artık, öğretinizin doğruluğuna ilişkin hiç bir kuşkum yok. Sözcüğün tam anlamıyla, benim için bir olay olan, Viyana'daki konukluğum, son kuşku gölgelerini de ortadan kaldırdı. Sizden aldığım büyük etkiyi, Biswanger size bildirmiş olmalı. Size bundan söz etmeyeceğim, tersine konunuzdaki çalışmam, umarım size nasıl şükran ve saygı borçlu olduğumu gösterecektir. Gelecek yaz da sonbahar sizi Zürih'te selamlayabilmeyi umuyorum ve hatta

1. Otto Rank (1884-1939), eski soyadı Rosenfeld, baba çatışması yüzünden soyadını değiştirdi. 1906-1915 yılları arasında "Çarşamba Derneği" diye anılan Viyana Psikanaliz Derneği'nin sekreterliğini ve tutanakçılığını yaptı. Yirmili yılların başında psikanalizden uzaklaştı; 1935'den ölümüne dek A.B.D.'de yaşadı.

düşlüyorum. Ziyaretinizle beni son derece mutlu edeceksiniz, çünkü yanınızda geçirebildiğim birkaç saat, ne yazık ki oldukça kısa bir süreydi.

Riklin[1] masallar hakkındaki çalışmasını biter bitmez size göndermeye söz verdi. Yine de o zamana dek daha bir süre geçecek.

Siz, Bayan Profesör ve tüm aileniz, sizde yaşayabildiğimiz sevgi dolu konukluk için, benim ve eşimin en yürekten teşekkürlerimi kabul edin.

Müteşekkiriniz
Jung

18 F *7. 4. 1907*

Sevgili Saygıdeğer Meslektaşım,

Sizinle, yer sınırlaması olmadan konuşabilmek için, başka bir kağıda yazıyorum. Geziniz çok nazik ve takdire değer bir eylemdi; size sözlü olarak dile getirdiğim birçok şeyi yazılı olarak da yinelemek hoşuma gidecek, özellikle şahsınız, geleceğe olan güvenimi sağladı, şimdi herkes gibi kendimin de geçici olduğumu, çalışmamın sürüdürülmesi için ve tamamlanması için sizden başkasını ve sizden iyisini istemediğimi biliyorum. Çalışmayı yarı yoldabırakmayacağınızdan eminim, çünkü konumuzun ne denli çekici ve ne denli uzun erimli ve ne denli güzel olduğunu çok iyi gördünüz ve bizzat bulguladınız. Elbette, bana ünlü Dementia praecox'u göstermenizi izleyebileceğim bir iade-i ziyarette bulunmayı düşünüyorum, ancak, bu yakınlarda pek olası görünmüyor. Şimdilerde, şefinizle olan açıklanmadık ilişkiniz de beni rahatsız ediyor. "Münchener Medizinischer Wochenschrift" (Münih Haftalık Tıp Dergisi)nde okuduğum son savunusunda, artık ondan emin olduğuma inandım ve şimdi bana yeniden, herhalde sizin de benim gibi, ortaya koyduğumuz

1. Franz Riklin (1878-1938). 1902-04 yıllarında Burghölzli Kliniği'nde Psikiyatrislik yaptı ve Jung'la birlikte, çağrışım deneylerinde çalıştı. Bu deneylerin sonuçları 1905 yılında ortak bir çalışmada yayınlandı. (Sağlıklı Kişilerin Çağrışımları Üzerine Deneysel İncelemeler, TY 2) 1905-10 yıllarında Rheinau kliniğinde doktor oldu. Jung'un kuzenlerinden biriyle evlendi; Jung'un Freud'dan kopmasından sonra da Jung'u izledi, ama analizci olarak etkinlikte bulunmadı

inanca karşı bir savunma olduğunu düşündüğünüz, çok ciddi olumsuz bir sapmadan söz ediyorsunuz. "Kişisel Kompleks" nasıl da her tür arı mantıksal zihin çalışmasına karşı koyuyor.

Başkalarının, elmayı ısırırken ekşi tadı almalarını engelleme çabanızı, kendi içinde, gerekçelerine göre haklı buluyorum, ama bunun başarıya ulaşacağını sanmıyorum. Bilinçdışını "psikoid" olarak da adlandırsak, o yine bilinçdışıdır ve genişletilmiş cinsellikte bastırılana "libido" demesek de libidodur ve sonuçta hep, adını değiştirmekle kaçınmak istediğimiz şeye varırız. Karşı koymalardan kurtulamayız, o halde neden onlara şimdiden meydan okumayalım? Saldırı, en iyi savunmadır demek istiyorum. Onları küçük tavizlerle savuşturmayı düşünüyorsanız, belki de bu karşı koymaların yoğunluğunu küçümsüyorsunuz. Bizden, cinsel güdüyü yadsımamızdan başka birşey istenmiyor. O halde bu güdüyü kabul edelim.

Eşim, eşinizin yazdığı mektuba çok sevindi. Kendisine verilen şeref ve memnunluk için teşekkür etmesi gereken, konuk değil ev sahibidir. Ne yazık ki eşim bir mide ağrısı sürecinde iyi huylu bir Iridocyclitis olduğu için, şimdi yanıt veremeyecek. Durumu oldukça iyi gidiyor.

Yanıtınıza sevineceğimi belirterek, en içten dileklerimle.

Dr. Freud

19 J *Burghölzli - Zürih, 11. IV. 1907*

Çok Saygıdeğer Profesör,

Son derece nezaketle yazdığınız uzun mektubunuz için en iyi teşekkürlerimi sunarım. Sanırım, beni ve enerjimi abartıyorsunuz. Elbette, sizin yardımınızla, oldukça derinlere bakabildim, ama duru bir görüşten henüz çok uzağım. Yine de, sizi kişisel olarak tanıdıktan sonra, iç dünyamda oldukça önemli bir ilerleme yaptığımı duyumsuyorum, çünkü bana öyle sizin şahsınız tanınmadan, biliminiz asla tam olarak anlaşılamaz. Uzakta duran bizler için birçok şey henüz karanlıktayken, bize ancak inanç yardımcı olabiliyor; sizin kişiliğinizi bilmek, bana en iyi inanç olarak görünüyor. Bu yüzden, Viyana'daki ziyaretim bence aslında bir dine kabul edilme töreniydi.

Bu yıl Amsterdam'da yapılacak Uluslararası Kongre'nin beni, "Modern İsteri Kuramları" konulu bir tebliğ sunmakla görevlendirdiğini duymak ilginizi çekecektir. Karşı konuşmacı da Aschaffenburg. Elbette, bütünüyle sizin kuramınızla yetineceğim. Tartışma içler acısı olacak, bunu şimdiden sezinliyorum.

Rank'ın kitabını henüz bitirdim. Bana öyle geliyor ki, içinde çok iyi düşünceler var, ancak henüz hepsini anlamadım. Ama bu kitabı daha sonra bir kez daha okuyacağım.

Bleuler, bazı vakalarda kendisine göstermemden sonra, şimdi libido kuramının % 70'ini benimsedi. Şimdiki direnci, esas olarak hâlâ sözcüğe yönelik. Viyana ziyaretim nedeniyle, geçici bir olumsuz sapma yapmışa benziyor. Bleuler çok uzun süredir müzmin bekar ve bu yüzden yaşamında şimdiden çok fazla bastırmada bulundu. Bu yüzden bilinçdışı çok zenginleşti ve etki kazandı. Yine de, zaman zaman bazı "Restrictiones mentales" (zihinsel kısıtlamalar görülseler bile, sizin yürekli bir destekçinizdir. Bleuler neyi doğru olarak kabul ettiğini açığa vurmaz. İsviçre'lilerin ulusal erdemlerine az görülür bir biçimde sahiptir.

Sizden gelen her tepkiye olduğu gibi, Dementia praecox üzerine ilettiğiniz düşüncelerinize de elbette sonsuz teşekkür ederim.

"Libido" konusunda elbette haklısınız, ancak tatlıların etkisi hakkındaki düşünceme -şimdilik- sıkı sıkıya bağlıyım.

Bezzola,[1] lanet olası bir darkafalıdır, önce son derece kötü sosyal durumunu kompanse etmek durumundadır. Bu yüzden, efendinin masasından düşen kırıntılarla zenginleşebileceğini sanmaktadır. Her türlü duru bakıştan yoksun bir ayrıntı budalasıdır; ancak yine de, bilinçdışının zor etkilediği ciddi bir insandır. Yapıtı beni çok kızdırdı.

Eşim ve ben, zevcenizin hastalanmasına çok üzüldük ve kendisine yürekten geçmiş olsun diyoruz.

En iyi selamlarımızla,

Müteşekkiriniz
Jung

1. Dumeng Bezzole (1868-1936), Graubünden (İsviçre)li psikiyatrist, anti-alkol hareketinin önderlerinden.

26 J *Burghölzli - Zürih, 24. V. 1907*

Çok Saygıdeğer Profesör,

"Gradiva"nız[1] harika. Kısa süre önce, bir solukta okudum. Açıklamalarınızın duruluğu göz kamaştırıcı ve söylemem gerekirse, şimdi sonunda hâlâ görmeyen birisi, tanrılar tarafından yedi kat körlükle cezalandırılmış olsa gerektir. Ama doğru psikiyatristler ve psikologlar her şeyi başarıyorlar! Size daha önce de söylenmiş olan saçma sapan beylik sözlerin akademik çevreler tarafından bu fırsatla da yeniden söylenmesine hiç şaşırmayacağım. Sık sık psikolojik düşüncemin reformasyonu öncesindeki dönemime yeniden dönmeye, beni size karşı koymaya iten nedenleri bulmaya çalışıyorum. Bu nedenleri çoktandır anlayamıyorum. Eski düşüncem şimdi bana rasyonal açıdan yanlış ve yetersiz değil, aynı zamanda ahlaki açıdan da düşük görünüyor, şimdi bunun kendime karşı büyük bir samimiyetsizlik olduğunu görüyorum. Karşıtlarımızın direncini duygulanımlarda, özellikle de cinsel duygulanımlarda ararken bütünüyle haklı olabilirsiniz. Okurun cinsel kompleksinin, bu bağlamda saldırgan olmayan "Gradiva"nıza ne diyeceğini çok merak ediyorum. Beni en çok üzen şey bu kitaba sadece iyi niyetle yaklaşılması olacak. Jensen'in kendisi buna ne diyor? Bir fırsatını bulduğunuzda, yazınsal çevrelerde nasıl bir yargıyla karşılaştığınızı anlatmanızı rica edebilir miyim?...

Yakın zamanda, yine can sıkıcı bir biçimde Bezzola'yla tartıştım. İşin kötü yanı, Bezzola'nın size karşı tam bir körlükle muhalefet etmesi ve benim hakkımda da yalan söylemeye başlamasıdır. Onun karakterini benden daha iyi anladınız. Küçük bir [...] ruh. Kendi kampında direniş ve bölünmeyle karşılaşmak en kötü şeydir.

Size, çok saygıdeğer Profesör, en iyi selamlarımı sunuyorum.

Jung

1. Der Wahn und die Traume in W. Jensens "Gradiva" (Jensen'in "Gradiva"sında Kuruntu ve Düşler). Freud'un o sıralar çok okunan öykü yazarı Wilhelm Jensen'in (1837-1911) bir uzun öyküsü üzerine çalışması.

27 F *26 Mayıs 1907*

Sevgili Meslektaşım,

"Gravida"ya yönelik övgünüz için yürekten teşekkürler! İnanmazsanız ne kadar az insan, bu tür şeyler söylüyor, aslında bu yapıt hakkında ilk kez sıcak bir sözü sizden duyuyorum. (Hayır Kuzeniniz (?) Riklin'e haksızlık edemem). Bu kez, bu küçük çalışmanın övgüyü hakettiğini biliyordum; bu çalışma, güneşli günlerde oluştu ve bana çok keyif verdi. Bizim için yeni birşeyler getirmiyor, ama sanırım, zenginliğimiz hakkında sevinmemize izin veriyor. Katı muhalefetin gözlerini açacağını elbette beklemiyorum; uzun süredir bu kesime kulak vermiyorum ve uzmanlık çevrelerinin düşüncelerini değiştirmelerini hiç ummadığım için, sizin de doğru anladığınız gibi, beni neden cezalandırdıklarına ilişkin galvanometrik deneylerinize sadece yarım bir ilgi gösterdim. Ayrıca, benim için, sizinki gibi bir inanış, bu arada gelecekteki kongrelerin onaylayacakları güvencesini de verdiği için, tüm bir kongrenin onaylamasından daha değerlidir.

"Gravida"nın başına gelenlerle ilgileniyorsunuz, size bunları sürekli bildireceğim... Jensen'in kendisi buna ne mi diyor? Gerçekten nezaketle karşıladı. İlk mektupta sevincini dile getirdi vb., ve analizin esas olarak, küçük yapıtın meramını anladığını bildirdi. Elbette, kuramımızdan söz etmiyordu, yaşlı bir bey olarak, kendi şiirsel amaçlarından başka konulara girmeye yetenekli görünmüyor. Görüş birliğini elbette yazınsal sezginin hesabına yazmaz ve belki eskiden yaptığı tıp öğrenimine de bir pay çıkarmak gerektiğini belirtti. Sonra, ikinci bir mektupta, teklifsiz davrandım ve şiirsel çalışmamın öznel boyutuna ilişkin, konunun neye dayandığı, kişilerin nerede gizli olduğu vb. gibi bilgiler istedim. Şimdi ondan, antik rölyef'in gerçekten de var olduğunu, kendisinin Münih'te bu rölyef'in Nanny tarafından yapılmış bir kopyasının bulunduğunu, ama orijinalini hiç görmediğini öğrendim. Pompeji'li bir kadını serimlediği fantezisini kuran, yazarın kendisi, Pompeji'nin öğlen sıcağında uyumasını seven ve bir defasında orada adeta kâhin konumunu alan da o. Yoksa, konunun kökeni hakkında bir bilgisi yok; başka bir yapıt üzerinde çalışırken, ansızın başlangıç bölümü aklına geliyor, her şeyi bir kenara bırakıyor, kendini yazmaya veriyor, hiç duraklamadan yazıyor, her şeyi adeta hep hazır buluyor ve bir solukta bitiriyor. Elbette bu durum, analizin

sürdürülmesinin yazarın çocukluğundan geçerek, en mahrem erotizmine varacağı anlamına gelir. Yani hepsi yine benmerkezli bir fantezi.

Düşman cephesinden iki kurşun için size çok teşekkür ederim. Onları, heyecanım dindikten sonra okumak için, birkaç günden daha fazla tutmayı düşünmüyorum. Bu duygusal bir zayıflık olurdu... Ayrıca, kıskançlık, Isserlin'in[1] her satırından yansıyor. Bazı şeyler de çok aptalca; herşey cehaleti kanıtlıyor.

Yine de, sakin olun, herşey olacak. Ben değilse bile, siz herşeyi göreceksiniz. Dilleri anaşılıncaya kadar beklemek zorunda kalan ilk kişiler biz değiliz. Her zaman diyorum ki, bildiğimizden daha çok gizli yandaşımız var; Amsterdam'daki kongre'de büsbütün yalnız kalmayacağınızdan eminim. Bize güldükleri her yeni deneyimde, elimizde büyük birşey tuttuğumuza ilişkin güvenim artıyor. Günün birinde, beni anmak için yazdığınız yazıda, tüm bu aykırılığın, bir kez bile kafamı karıştırmadığına tanıklık etmeyi unutmayın.

Dilerim ki, şefiniz çok geçmeden iyileşir ve sizin yükünüzü azaltır. Uzun süre ara verdiğinizde, mektuplarınızı çok özlüyorum.

Yürekten hürmetkarınız,
Dr. Freud

28 J *Burghölzli - Zürih, 30. V. 07*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Ne yazık ki, son derece nazik mektubunuza, bugün sadece kısa bir yanıt vereceğim, çünkü hastanenin olası tüm işleriyle sürekli olarak dolu durumdayım.

Herşeyden önce, Jensen hakkındaki yeni bilgiler için yürekten teşekkürlerimi sunarım. Hemen hemen, düşünülebileceği gibi. Tıp eğitimini adeta suçlaması ise mükemmel ve düşündürücü bir damar sertliği belirtisi. Tanıdığım çevrelerde "Gravida" sevinçle okunuyor. Kadınlar, sizin dilinizi kesinlikle çok daha iyi anlıyorlar ve aslında

1. Max Isserlin (1879-1941), Königsberg'li; Münih'te sinir hastalıkları doktoruydu, psikanalize karşı olan Kraepelin'in uzun süre asistanlığını yaptı.

hemen anlıyorlar. Sadece "psikolojik" eğitimi olanlar, atgözlüğüyle bakıyorlar.

Sizin seçkinize birşeyler yazmaktan çok hoşnut kalırım. Bu düşünce bana oldukça sempatik geliyor. Ancak, ne yazacağımı bilmiyorum. Adamakıllı birşey olmalı. "Zukunft"taki (Gelecek) makale ve yazılış biçimi kötüydü; onu Harden istemişti benden.[1] Asla, kendiliğimden yazmadım. Şu sıralar, geniş bir okur kitlesini ne yazık ki çok az ilgilendiren deneysel çalışmalar daha çok hoşuma gidiyor. Yine de Dementia praecox'un, sonsuz derinliğinden bana iyi birşeyler yazdırması olasılığı yok değil. Şimdilerde, bir de hastanenin işleriyle kendi çalışmalarıma gereken zamanı hiç ayıramayacak kadar yüklü olmam da bir engel oluşturuyor. Konu üstünde yoğunlaşmam söz konusu bile değil. Dementia praecox üzerinde sistemli bir biçimde çalışmam da, zamanın uygun olmayışından ötürü, bütünüyle olanaksız. Bu yüzden, bir süre önce, konumumu, kendimi bütünüyle bilimsel çalışmaya verebileceğim şekilde değiştirmek için bir plan yaptım. Prof. Bleuler'in şiddetle desteklediği planım, şöyle: Kliniğe, az yada çok bağımsız bir Enstitü olarak, bir psikoloji laboratuarı eklenecek ve ben de buranın yöneticisi olacağım. Böylelikle bağımsız kalacağım, hastanenin yönetim işlerinden ayrılmasına da çalışacağım. Çünkü ikisi bir arada çok geliyor ve her tür verimli bilimsel çalışmada yeterli doyumu bulacağımı düşünebilirim. Son günlerdeki düşlerimden de görebildiğim gibi, bu değişimin sizin için şeffaf "metapsikolojik cinsel" bir altyapısı var, bundan bir dizi haz duygusu da bekliyorum. Sizin biliminizi tanıyan, cennetteki ağacın meyvesinden yemiş ve görmeye başlamış demektir.

Bir dahaki sefere size daha çok şey bildireceğim.

Selamlarımla,

Jung

1. Maximilian Harden'in (1861-1927) kurduğu ve yayınladığı haftalık dergi "Die Zukunft" (Gelecek), 1905 yılında Jung'un "Kyptomnesie" adlı makalesini yayınladı. (T. Y.)

32 F *14. 6. 07*
IX. Bergasse 19

Sevgili Meslektaşım,

Acil vakalar hakkındaki anımsatmanızla, elbette konunun tam özüne parmak bastınız. Kadın odaları, onların yaşantı alışkanlığına göre, onların fanteziye inanmalarından çok, gerçekliğe daha yakındırlar. Savlarımı hizmetçi kızların verilerine göre düzenleseydim, daha çok olumsuz vaka ortaya çıkardı. Bu tavır, bu sınıfın öteki cinsel özelliklerine uyuyor; uzmanlar buna, bu kızların örneğin kendilerini çıplak seyrettirmektense, birleşmeye girmeyi tercih ettiklerini güvenceliyorlar. Terapi'nin şansı, önce başka vakalarda çok deneyim kazanılıp, bu kişilere, öykülerini, onların katkılarını beklemeden, bizzat anlatabilmekten geçiyor. Sonra mutlaka onaylayacaklardır, onlardan bir şey öğrenilmez.

Paris ve Londra gezisi niyetinizden, aşırı çalışma döneminizin geçtiğini sevinerek anlıyorum. Size ilginç bir Paris kompleksi dilerim, ancak bunun Viyana kompleksini bastırdığını bilmek istemem. Fransızlardaki engel elbette esas olarak ulusal karakterdedir; Fransa'ya ithalatın hep zorlukları olmuştur. Janet[1] çok iyi bir adamdır ama cinselliksiz tükendi ve daha ileri gidemiyor; bilimde geri dönüş de yok. Yine de mutlaka çok daha güzel şeyler duyacaksınızdır.

Yürekten selamlarımla,

Freud

33 J *Burghlözli - Zürih, 28. VI. 07*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Nazik gönderiniz sonucunda "Günlük Yaşamın Psikopatalojisi" adlı kitabınızın ikinci kez basıldığını, içtenlikle sevinerek gördüm. Metni önemli ölçüde genişletmiş olmanız iyi, ne kadar örnek olursa o kadar

1. Pierre Janet (1859-1947), Collège de France, Paris'te Psikoloji Profesörü; bilinçdışını ilk kabul edenlerdendi, ancak psikanalizi reddetti. 1902-1903 yıllarında Jung, onun yanında Paris'te Salmpetriére'de çalıştı.

daha iyi. Umarım "Düş Yorumu"nun yeni bir baskısını da sağlayabilirsiniz, çünkü haklılığınızın on yıla kadar ortaya çıkacağı yolundaki kehanetinizin gerçekleştiğini görüyorum. Şimdiden, çeşitli yönlerden kıpırtılar var: Otto Groß'un[1] kitabını da zaten alacaksınız, ancak bu kitapta, sizin, Wernicke[2] sisteminin bitirilmemiş katedralinde hepi topu bir duvarcı olacağınız düşüncesini tam aklım almıyor. Yine de herkesin size doğru yakınsayan çizgilerde bilimsel tebliğ verecek olmaları iyi. Yoksa aslında mükemmel bir zekası olmasına karşın Groß'un çalışmasında da çeşitli tuhaflıklar var. Bu konuda söyleyeceklerinizi merakla bekliyorum.

Gezi deneyimlerim kötü. Janet'le konuştum ve çok hüsrana uğradım. Dementia praecox hakkında sadece ilkel bilgilere sahip. Siz de dahil olmak üzere, yeni olaylardan hiçbirşey anlamıyor. Şemasına sığınıyor ve bu arada, sadece bir akıl, ama kişilik değil, sahte bir Causeur (meddah) ve orta burjuva tipi. Salpêtrière'deki Dejerine'in[3] traitment par isolement'inin harikalığı çok kötü bir "blöf" Herşey, bana çok abartılı göründü. böyle bir klinikteki tüm kafaları sise bulayan yükseklik dumanı da daha az çocuksu değil. Bu insanlar temiz bir elli yıl gerideler. Bu durum sinirimi bozdu ve çok daha az şey alınabilecek olan Londra'dan bütünüyle vazgeçtim. Bu yüzden kendimi Loire'deki saraylara adadım.

En iyi selamlarımı sunarım, size sürekli sadık olan,

Jung

1. Otto Groß (1877-1919), Avusturyalı nörolog, Kraepelin'in Münih'teki asistanı; psikanaliz yandaşı; daha sonra akıl hastası ve Jung'un hastası oldu. Burada "Das Freudsche Ideogenitatsmoment und seine Bedeutung in manisch-depressivven Irresein Kraepelins" (Freudgil Ideogenite momenti ve bunun Kraepelins'in manik-depresiv deliliğindeki anlamı,
Leipzig 1907) başlıklı kitap kastedilmektedir.
2. Carl Wernicke (1848-1905), Berlin, Breslau ve Halle'de psikiyatri profesörü; Beyindeki konuşma merkezini bulguladı ve aphasite (söz yitimi) üzerine bir kitap yazdı: "Der aphasische Symptomenkomplex; Eine psychologische Studie auf anatomischer Basis" Sözyitimsel Semptomlar kompleksi; anatomik temelde bir psikolojik inceleme, Breslau 1874)
3. Joseph Dejerine (1849-1917) İsviçreli nörolog, o sıralar Paris'te Salpêtrière'in müdürü.

34 F

1 Temmuz 1907
IX, Berggasse, 19

Sevgili Meslektaşım,

Sizi yeniden Burghölzli'de, işin başında oturuyor bulduğuma çok sevindim ve gezi izlenimlerinizden çok memnun kaldım. Viyana kompleksi, kullanılabilir alanı Paris kompleksiyle paylaşmak zorunda kalsaydı, buna çok üzüleceğimi düşünebilirsiniz. Ne iyi ki böyle birşey olmamış ve siz büyük Charcot'un[1] devrinin kapandığı ve şimdi yeni psikiyatrinin nabzının bizde, Zürih ile Viyana arasında attığı izlenimini edindiniz. Böylelikle ciddi bir tehlikeyi sağ salim atlattık.

Bu defa bana, yanıtlamak için özellikle çok "iş" konusu veriyorsunuz. haklısınız, iş iyi gidiyor. On yıl sürecek mi ve ben görebilecek miyim, belli değil, ama eğilim hiç kuşkusuz yükselme yönünde. Karşıtların yaptıkları, zorunlu olarak kısır; her biri bir defa küfür ediyor, benim (ve şimdi sizin de) işimizi bitirdiğini öne sürüyor ve sonra hemen tükeniyor. Etkinliği kendiliğinden tükeniyor. Ama, bize katılan herkes, çalışmasının sonucunu bildirebilir ve sonra çalışmaya devam edebilir ve sonra yeniden bildirebilir. Anlaşılabileceği gibi, herkes kendi tarzında çalışıyor ve henüz bitirilmemiş konunun kavranışına belki de kendi özgün çarpıtmasını getiriyor.

Sizin de tanıdığınız ve en güçlü yanı, başka eleştirilecek yönü olmaması olan Dr. Stekel[2] bana, "Berlin Kliniği"nin (!) kendisinden

1. Jean - Martin Charcot (1825-1893). Fransız nörolog. Salpêtrière'de yönetici doktor. Freud 1885-1886 yıllarında onun öğrencisi oldu ve konferanslarını Almanca'ya çevirdi. (Neue Vorlesungen über die Krankheiten des Nervensystems, insbesondere über Hysterie / Sinir sisteminin hastalıkları, özellikle de histeri üzerine yeni konferanslar, Viyana, 1886). Freud oğluna Charcot'un ismini verdi.

2. Wilhelm Stekel (1868-1940). Freud'un analizinden geçtikten sonra, ÇarşambaDerneği'nin ilk üyelerinden biri oldu. İyi bir yazar ve sezgi gücü olan bir analizci olarak bilinirdi; Freud'un yayınladığı "Zentralblatt"ın (Merkezi Dergi) yayın yönetmenliğini (başlangıçta Alfrad Adler'le birlikte) yaptı; Freud'la yolları ayrıldıktan sonra da (1912) yaklaşık iki yıl boyunca, derginin yayınını tek başına sürdürdü. Son yıllarını Londra'da geçirdi ve orada öldü.

Alfred Adler (1870-1937). 1902'den beri Viyana'daki Freud grubunun üyesi, Viyana Psikanaliz Derneği'nin ilk başkanı (1908) ve Freud'un, kendi "Individualpsychologie" (Bireysel Psikoloji)sini kurmak amacıyla, ondan ayrılan ilk önemli öğrencisi. 1926'dan sonra çoğu kez, 1935'den sonra sürekli olarak Amerika'da çalıştı. Konferans vermek için

istediği anksiyete vakaları üzerine bir çalışmayı sundu. Onu, bu vakaları "Dönüşüm İsterisi" yanı sıra "Anksiyete İsterisi" olarak göstermesi için etkiledim, bu tanımı bir kez kuramsal olarak savunmayı düşünüyorum ve bu arada size bu bakış açısını öneriyorum. Böylelikle fobilerin bir sınıflandırılmasına varılıyor.

Yürekten selamlarımla,
Dr. Freud

35 J *Burghölzli - Zürih 6. VII. 07*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Kişisel sonuçlarımla canınızı sıkmama bir itirazınız var mı? Açıkçası, size Paris'te başımdan geçen öğretici bir olayı anlatmak istiyorum. Orada Alman kökenli bir Amerikalı'yla tanıştım, bende sempati uyandırdı. Kendisi 35 yaşındaki Mrs. St. Dernekte birkaç saat birarada oturduk ve manzaralar ve başka önemsiz konular hakkında konuştuk. Bize siyah kahve getirildi. Mrs. St. kahve almadı ve bana, siyah kahveye katlanamadığını, bir yudum bile içse etkisini ertesi gün bile duymaya devam ettiğini söyledi. Ben de bunun sinirsel bir belirti olduğu yanıtını verdim; evde kahveye katlanamadığı ama "başka bir ortama girerse" kahveye daha iyi dayandığı için de mutlaka böyle olmalıydı. Bu talihsiz sözler ağzımdan kaçar kaçmaz, çok mahcup oldum, ancak sözlerimi şans eseri "duymadığını" hemen saptadım. Bu hanımın daha önceki öyküsüne ilişkin hiç birşey bilmediğimi belirteyim. Hemen sonra bir başka hanım, herkesin bir sayı söylemesini önerdi, böyle sayıların her zaman bir anlamı olduğunu belirtti. Mrs. St. "3" dedi. Mrs. St.'in bir tanıdığı "Elbette, sen kocan ve köpeğin" diye bağırdı. Mrs St. "Oh, hayır, tüm güzel şeylerin üç tane olduğunu düşünmüştüm" diye yanıtladı. Bunun üzerine, evliliğinin kısır olduğu sonucuna vardım. Mrs. St. biraz suskunlaştı ve sonra ansızın doğrudan bana: "Düşlerimde babam bana her zaman harika bir ışık içinde görünüyor" dedi. Babasının doktor olduğunu öğrendim. Bundan birkaç gün sonra, direnmeme karşın, muhteşem bir bakır kakma gönderdi.

Sapienti sat!

çıktığı bir gezide, Mayıs 1937'de, Aberdeen, İskoçya'da öldü.

Karım ne yapacağını biliyor, geçenlerde "Erkekler için bir psikoterapi kursu açacağım" dedi.

Dementia praecox bugünlerde zorunlu dinlenmede. 14 Temmuz'da, askeri görevim için üç haftalığına Lozan'da olmam gerekiyor.[1] Sonra da şefim dört haftalığına uzaklaşıyor. O zaman yine tüm hastane sırtıma yüklenecek. Yani durumlar kötü. Umarım Binswanger'in kitabı yakında gelecek. Orada, galvanometre'nin gizemlerini de özümsemiş olduğunuzu göreceksiniz. Doğrusu çağrışımlarınız mükemmel!

En iyi selamlarımı sunarım.

Sürekli hürmetkârınız,

Jung

Anksiyete nevrozu ve anksiyete isterisi, benim için henüz oldukça karanlık konular -ne yazık ki- deneyim eksikliğinden ötürü.

36 F

10. 7. 1907

IX. Berggasse 19

Sevgili Meslektaşım,

Sizi, yolculuğa çıkmanızdan önce bir kez daha yakalayabilmek için ve zihinsel dinlenme süresinde size bir selam gönderebilmek için -çabuk ve kısa- yazıyorum. Bu dinlenme size iyi gelecek.

Son mektubunuzu dolduran çekici "trifles" (şakalar), yıllık çalışmamın sonuna geldiğimi uyarıyorlar. Ayın 14'ünde:

Lavarone im Val Sugana
Güney Tirol
Hôtel du Lac'a

yola çıkıyorum. Şimdiden bir gereksinime dönüşen haberlerinizi, bu zaman boyunca esirgememenizi istiyorum -ancak Eylül sonunda döneceğim- ve bu yüzden yer değiştirdiğimde size bildireceğim. Sizin Amsterdam'da tebliğinizi savunduğunuz sırada, ben Sicilya'da dinleniyor olacağım. Tüm oyalamalara karşın, düşüncelerimin bir bölümü sizde olacak. Hak edilmiş olan ve arzuladığınız kabul görmeyi -ki bununla ben de coşkuyla ilgileniyorum- orada şimdiden bulunuz.

1. Bilindiği gibi İsviçre'de genel askerlilik yükümlülüğü vardır. Jung 1895'den başlayarak piyade oldu. 1901'de sağlıkçı subay oldu. 1908'de bir sağlık bölüğünün yüzbaşılığını yaptı, 1914'den sonra, 1930'da ayrılıncaya kadar, bir birlikte komutan oldu. Yılda iki hafta görev yapması gerekiyordu.

Dr. Abraham'la[1] şimdiden mektuplaşıyorum. çabaları beni oldukça ilgilendirmeli. Kendisi nasıllar? Mektup ve çalışma beni ona oldukça bağladı. Kuzeniniz Riklin'in yapıtını artık her gün bekliyorum. Burada özellikle yetenekli ve incelmiş insanların yuvasına rastladığım. önyargımın beni yanılttığı kişisel bir tatmin mi acaba?

Az önce, Lozan'dan, Doçent Sternberg'teki[2] bir bilim akşamında, benim çalışmalarımı anlatmak isteyen bir öğrencinin mektubu geldi. İsviçre gerçekten canlı.

Kendinize iyi bakın ve uzun tatilinizde beni unutmayın.

Yürekten hürmetkârınız.

Freud

37J *Burghölzli - Zürih, 12. VIII. 07*

Çok Saygıdeğer Profesör.

Lütfen uzun süren suskunluğumu bağışlayın. Üç haftalık askerlik görevim boyunca aslında kendime bir dakika bile ayıramadım. Sabah saat 5'ten akşam 8'e dek çalışıyorduk. Eve döndüğümde hastane işleri vb. dağ gibi yığılmışlardı ve üstelik Prof. Bleuler ve birinci asistan. tatile çıktılar. Böylelikle bütün işler bana kaldı. Üstüne üstlük Amsterdam Kongresi'nin sekreteryası, henüz olmayan taslağım için bastırmaya başladı. Bu yüzden. tebliğimi hazırlamak için iki ayağım bir pabuçta çalışmak zorunda kaldım. Bu tebliğ bir çetin ceviz olacak! Öncelikle, sizin düşüncelerinizin zenginliğini ortaya sermek, eriyiği kaynatmak ve sonunda, ortaya homojen birşey çıkarmak için bir büyücünün hünerini göstermek oldukça zor bir görev. Bu ürünü, dinleyicilerin, cahillikleri içinde bir ölçüde sindirebilecekleri biçimde yeniden sulandırmak, bana hemen hemen olanaksız geliyor. Şimdi tam

1. Karl Abraham (1877-1925) Berlin'de Psikiyatri okudu; 1904 sonunda Asistan doktor olarak Burghölzli'ye geldi ve 1 Ocak - 11 Kasım 1907 tarihleri arasında, Jung'un baş doktorluğu altında, birinci asistan doktordu. 1907 Haziran'ında bir makalesinin basımını göndererek Freud'la ilişkiye geçti. (Bkz. Freud - Abraham Briefe-Mektuplar s.17) Kasım 1907'de Berlin'e döndü ve bir sinir hastalıkları muayenehanesi açtı. Kısa süre sonra Freud'u ziyaret etti ve onun en yakın çalışma arkadaşlarından ve dostlarından birisi oldu. Abraham 27 Ağustos 1908'de Berlin Psikanaliz Derneği'ni kurdu. 1912'de Komitenin bk.321 J'den sonraki yayıncının notu) kurucu üyesi oldu.
2. Theodore Stenberg (18? - 18?), 1906-1910 yıllarında Lozan Üniversitesi'nde Alman Ceza Hukuku Doçenti.

da, isteri anlayışımın girdiği yeni yönelimde, cinselliğin isteri psikolojisine ayrıntılı olarak sokulmasındayım. Bundan dolayı sık sık, adeta ümitsizliğe kapılmak istiyorum. Sonunda kendimi hep öncekilerin % 99'unun da dinleyicilerce anlaşılmayacağını, bu yüzden bu bölümde ne istersem söyleyebileceğimi düşünerek avutuyorum. Ne öyle ne de böyle anlaşılacak. Bu sadece bir tebliğ, 1907 yılında uluslararası bir kongrede birisinin, resmî olarak, Freud'un isteri öğretisi hakkında olumlu bir şeyler söylediğinin kayıda geçirilmesi. Ayrıca, anlamak istememeyi, sadece kötü niyete yormakla son derece haklı olduğunuza gitgide daha çok inanıyorum. Herşey bu bağlamda yaşanıyor. Amerika çalışkan. Üç hafta içinde buraya altı Amerikalı, bir Rus, bir İtalyan ve bir Macar geldi. Almanya eksik.

Konuşmamı, bu sorun kaynağını, bitirir bitirmez, size yeniden yazabilmeyi umuyorum.

Uzun süren ara için bir kez daha affınızı rica ediyorum.

Hürmetkârınız
Jung

38 F

8 Ağustos 07
Hotel Wolkenstein
in St. Christian, Gröden

Sevgili Meslektaşım,

Kişiliğimin, iletişimimizin kopması yüzünden yoksullaşması, böyle sevindirici bir biçimde sona erdi. Kendi tembelliğimle ve dünyada kendi işimle oyalanırken, yeniden işe koyulduğunuzu biliyorum ve mektuplarınız beni yeniden ikimiz için de ilgi çekici şey haline gelen konuda uyaracaklar.

Ümitsizliğe kapılmayın; mektubunuzda sadece böyle bir deyim vardı mutlaka. Bu anda resmî temsilciler tarafından anlaşılıp anlaşılmamak hiç farketmez. Temsilcilerin arkasında, henüz isimsiz olarak gizlenen kitlede, anlamak isteyen ve sonra da, sık sık yaşadığım gibi, aniden öne çıkan yeterince kişi var. Esas olarak tarih için çalışıyoruz ve sizin Amsterdam'daki tebliğiniz tarihte, bir dönüm noktası olarak gösterilecek. Kişiliğinizin isterik yanı diye adlandırdığınız, size öğretmenlik ve yönlendiricilik yeteneği kazandıran, insanlarda etki bırakma ve onlar üzerinde etkili olma gereksinimi, egemen moda

yargıya taviz vermemiş olsanız da, sonradan karşılığını görecektir. Eğer düşüncelerimin mayalanan kütlesine, kendi kişisel mayanızdan katabilmeyi yeterince başarırsanız, artık sizin ve benim aramızda hiç bir fark kalmayacak.

Eylül ayında, Scirocco rüzgarının başına buyruk eseceği bir dönemde, Sicilya'ya yapmayı planladığım geziye cesaret edecek kadar iyi değilim ve bu yüzden, önümüzdeki haftaları nerede geçireceğimi bilmiyorum. Ağustos'un sonuna dek burada kalıp, dağ partileriyle ve dağ çiçekleri toplamakla meşgul olacağım; Viyana'ya Eylül'den önce dönmeyeceğim...

Almanya, davamıza ancak büyükbaşlardan birinin bizi resmen tanımasından sonra katılacak. Belki de en kestirme yol, herşeyden anlayan İmparator Wilhelm'in bu davaya ilgisini çekmektir. Bu kadar yükseğe uzanan ilişkileriniz var mı? Benim yok. Belki Harden, "Zukunft"un yayıncısı, sizin çalışmanızdan, geleceğin psikiyatrisinin kokusunu alır. Görüyorsunuz burada işi iyice şakaya vurdum. Umarım çalışmanıza zorunlu olarak verdiğiniz ara, benim burada bilerek uzakta durmakla ulaşmayı umduğum dinlenmeyi sağlamıştır size.

Hep yürekten hürmetkarınız,
Dr. Freud

39 J *Burghölzli - Zürih, 19. VII. 07*

Çok Saygıdeğer Profesör,

Benim şöhret düşkünlüğümü ümitsizlik nöbetlerimin ajan provakatörü olarak suçlamakla, her zamanki gibi bu defa da tam isabet ettirdiniz. Yine de, samimi hakikat tutkumun, öğretilerinizin serimlenmesinin davanın yükselmesine yardımcı olmaya en uygun türünü bulmayı arzulamamı sağladığı şeklinde bir itirazda bulunmaya cesaret ediyorum. Böyle olmasaydı, sizin düşüncelerinizin savunulmasına ve propaganda edilmesine kendimi koşulsuz adayışım, dahası sizin kişiliğinize duyduğum en az o denli koşulsuz saygı, kişisel yarar unsuru sadece anlayışsız biri tarafından yadsınabilirse de, kendimi sakınmayı tercih edeceğim tuhaf bir ışıkta görünürlerdi. Yine de, hoş olmayan önsezilerim var, çünkü böyle bir pozisyonu, böyle bir dinleyici kitlesi önünde savunmayı hafife almamalıyım. Tebliğimi bitirdim ve genel olarak, sizin en iyi olduğunuzu savunduğum

uzlaşmaz bir tavrı seçtiğimi gördüm. Dürüst olmak isteyen, başka türlü davranamaz. Ne mutlu ki, yine bir isteri analizini eğitimsiz bir kişide başarıyla sonuçlandırdım, bu da maneviyatımı güçlendirdi.

Son mektuplarınızdan birinde, Dr. Abraham hakkındaki görüşümü öğrenmek istemiştiniz. Sizinle mektuplaştığı için onu "kıskandığımı" peşin olarak söyleyeyim. (Size mutlaka tatsız gelecek bu açıksözlülüğü bağışlayın!). Abraham'a karşı söylenecek birşey yok. Sadece onu pek sempatik bulmuyorum. Örneğin, kendisine çalışmalarıma katılmasını önerdim, ama o kabul etmedi. Şimdi Bleuler'in ve benim ne konuştuğumuzu, nasıl araştırma yaptığımızı vb. dikkatle dinliyor. Sonra bir yayın yapıyor. Kendini, büyük çalışmadaki asistanlıklardan herzaman biraz uzak tutuyor ve sonra ansızın özel bir varlık olarak yayın yaparak ortaya çıkıyor. Sadece ben değil, buradaki öteki asistanlar da bu durumu biraz sevimsiz buluyorlar. Zeki, ancak özgün değil, önemli bir uyum yeteneği var, ama psikolojik sezgiden bütünüyle yoksun, bu yüzden hastaların çoğu onu sevmiyor. Bu yargıdan kişisel bir öfke payını çıkarma arzusundayım. Yukarıdaki itirazlar bir yana, Abraham iyi bir arkadaş, çok çalışkan ve tüm bürokratik hastane işlerinde canla başla çalışıyor, kimse benim böyle çalıştığımı öne süremez. Bu yüzden de bir zamla zehir gelebilir, çünkü şefim tam da bu son noktada, kusursuzluğun zirvesine ulaşmıştır.

Şimdi sizden birşeyi daha aydınlatmanızı rica ediyorum: cinselliği tüm duyguların anası olarak mı alıyorsunuz? Size göre cinsellik kişiliğin bileşenlerinden sadece bir tanesi (yine de en önemlisi) değil mi ve bu yüzden cinsel kompleks isterik hastalık imgesinin en önemli ve en sık rastlanan unsuru değil mi? Gerçi cinsel kompleksin de belirlediği ama ağırlıklı olarak bir yüceltmeden yada cinsel olmayan bir kompleksten (meslek, konum vb.) kaynaklanan isterik belirtiler yok mu?

Küçük deneyimimde yine de sadece cinsel kompleksler gördüm ve bunu Amsterdam'da açıkça da söyleyeceğim.

En yürekten selamlarımla.
Sonsuz hürmetkârınız
Jung

40 F

Annenheim, 27 Ağustos 1907
Hotel Annenheim und Seehof
am Ossiacher See (Karnten)

Sevgili Meslektaşım,

Açık kart'ta[1] daha resmî bir hitap kullandığım için beni bağışlayın. Doğrusu, mektubunuz ilgi çekiciydi ve sizden yine tüm bir tedaviden daha fazla şey gösterdi. Başlangıçta aynı ciddilikte bir durumla karşı karşıyaydınız ve karşıtlıktan korkuyor gibiydiniz. Bir an için, sizden gerçekten kuşkulandığımı söyleseydiniz, üzülürdüm. Ama sonra kendinizi topladınız ve insanın kendi ††† bilinçdışıyla[2] karşılaştığında alabileceği biricik konumu, mizahı buldunuz ve sizin mizahınız harika bir sonuç verdi.

Abraham'ın doğrudan cinsel sorun üzerine gitmesi beni etkiledi ve bu yüzden bende ne varsa, onun hizmetine sundum. Onun karakterini betimleyişiniz, uygunluk damgasını taşıdığı için, başka bir sınamadan geçirmeden kabul etmek istiyorum. Ona bir itirazınız yok, ama yine de içtenliği dışlayan bir şey. Biraz "Sır küpü" diyorsunuz, bu sizin açık, başkalarını sürükleyen varlığınızla keskin bir karşıtlık oluşturuyor olsa gerek. Ayrıca, böyle bir çekincenin geliştiği özel ilişkileri tanımak, ben duygusundaki yaraları, yada yoksulluğun ve zavallılığın dikenini, bulanık gençliği ve benzer şeyleri tanımak ilginç olurdu. Ayrıca o, kendi Eponymos'unun (kendine adını verenin ç. n.) bir devamı mı?[3]

Sorunuzun yanıtı için bu kâğıttan bir top bile yetmez. Çok bildiğimden değil, bu konuda eşit haklılıkla olası çok çeşitli şey söylenebileceği için. Şimdilik hiç kimsenin, cinselliğin tüm duyguların anası olduğunu söylemeye hakkı olduğunu düşünmüyorum. İki güdü kaynağını Şair'den bu yana biliyoruz.[4] Cinsellik de bunlardan birisi...

---

1. Bu kart korunmamıştır.
2. Üç haç, katolik yörelerde, sık sık kötülükleri uzaklaştırmak için kapılara asılır.
3. Freud'un Abraham'a bakışı, mektuplaşmaya başlamalarından ve Abraham'ın onu Viyana'da ziyaret etmesinden sonra hızla olumluya dönüştü.
4. Freud'un severek alıntıladığı, "Dünya Bilgileri" şiirinde Schiller (doğaya ilişkin) şunları söylüyor:
   Şimdilik, dünya kurulana dek
   Felsefe bir arada tutuyor
   Devinimi o sürdürüyor
   Açlıkla ve sevgiyle

42 F

2 Eylül, 1907
Hotel Annenheim und Seehof am
Ossiacher See (Kärnten) Annenheim,

Sevgili Meslektaşım

Şimdi Amsterdam'da bulunduğunuzu, tehlikeli tebliğinizden az önce yada sonra, davamı savunmakla meşgul olduğunuzu biliyorum ve bu arada kendi davamı savunmak yada hiç olmazsa sizin yanınızda bulunmak yerine, ormanlarda mantar topluyor yada Kârnten'in sakin bir gölünde yüzüyor oluşumu, adeta bir korkaklık olarak duyumsuyorum. Kendimi avutmak için, bu durumun davamız için daha iyi olduğunu, sizin, başka birisi, ikinci bir kişi olarak, hiç olmazsa benim için hazır olan karşı koymanın bir kısmını azalttığınızı, ben aynı şeyleri birkez daha söylediğimde yararsız yinelemelerden başka bir şey duyulmayacağını ve sizin propaganda için daha yararlı olduğunuzu söylüyorum kendi kendime, çünkü her zaman, benim şahsımda, benim sözcüklerimde ve düşüncelerimde, insanları yabancı gibi iten bir şeyler olduğunu, ama yüreklerin size açık olduklarını duyumsadım. Siz, sağlıklı biri olarak, kendinizi isterik tip'e sokarsanız, ben de kendimi her bir üyenin kendisi için yalıtılmış bir dünyada yaşadığı "saplantı" tipine uygun görmeliyim.

Şansınızın iyi gidip gitmediğini yada nasıl gideceğini bilmiyorum, ama tam da bu zamanda sizinle olmak, artık yalnız olmadığıma sevinmek ve eğer bir yüreklendirmeye gereksinmeniz varsa, size yeni bir dünyaya gözümü açtıktan sonra başlayan, yıllar boyu onurlu ama sancılı yalnızlığımdan söz etmek istiyorum; en yakın arkadaşlarımın aldırışsızlıklarından ve anlayışsızlıklarından; yanlış yaptığıma kendimin bile inanıp, yanlış yola sapmış bir yaşamı, aile için nasıl yararlı hale getirilebileceğimi düşünüp taşındığım kaygılandırıcı olayları, dalgaların çarptığı bir kayaya tırmanır gibi düş yorumuna tutunarak yavaş yavaş ilerleyen inancımı ve sonunda kazandığım ve benden yana olanların meçhul yığınında bir ses yanıt verene dek bekleme anlamına gelen huzurlu güveni anlatmak istiyorum. Bu ses sizin sesinizdi; şimdi Bleuler'in de size döndüğünü biliyorum. Bunun için size teşekkür ederim ve zaferi yaşama ve tatma inancı içinde soğukkanlılığınızı yitirmeyin.

Ne mutlu ki sizin de benim kötü durumuma katılmanız için henüz çok iddialı değilim. Yaş dönümüne girmemle birlikte bir hazımsızlığa

(nezleden sonra) kapıldım, oldukça inatçıydı, ama bu güzel dinlenme haftalarında, hafif uyarılara kadar geriledi.

Zürih'e gelmeye çoktandır kesin kararlıyım. Ama bunu noel yada paskalya tatilinde, çalışmamın ortasında, gergin ve sorunlarla doluyken yapmayı düşünüyorum, tüm yüklerimi adeta uykudaymış gibi bıraktığım şimdiki halimle değil. Sizinle yeniden birkaç saat konuşabilmek benim için bir gereksinmedir.

Yürekten selamlarımla (ve dileklerimle)
Dr. Freud

43 J

Hôtel de l'Europe
Amsterdam, 4. IX. 1907

Çok Saygıdeğer Profesör!

Biraz içimi dökmek için, acele bir iki söz. Bu sabah konuştum, ne yazık ki konuşmamı tam bitiremedim, çünkü yarım saatlik süreyi aşmam gerekiyordu ve buna izin verilmedi. Burası berbat bir haydut yuvası. Gerçekten de duygulanım direnişleri sözkonusu. Aschaffenburg konuşurken iki kez dili sürçtü ("olgular yok" yerine "olgular çok" dedi), bundan, bilinçdışında şimdiden güçlü bir biçimde etkilendiği sonucunu çıkarabiliriz. Öfkeyle saldırmasının nedeni de bu. Kendisiyle konuşurken, dikkat çekici bir biçimde, asla bir şey öğrenmeye çalışmıyor, tersine beni, yanılgımızın ne denli inanılmaz büyüklükte olduğuna ikna etmeye çalışmıyor. Ama bizim gerekçelerimizi duymak istemiyor. Onun karşı duygulanımına ilişkin bir dizi güzel gözlemde bulundum. Ötekilerin her biri korkakça kıdemlilerin eteklerine yapışıyor. Tartışma ancak yarın yapılacak. Olabildiğince, hiçbir şey söylememeye çalışacağım, çünkü bu direnişler için sarfedilen her sözcük bir yitimdir. Kibir kokan dayanılmaz bir çete bu, ne yazık ki Janet kendini tanrıdan da yukarıda görüyor. Henüz böyle bir kendini pohpohlama derneğinin hengamesine bulaşmadığınız için, seviniyorum. İnsan sürekli olarak, hemen banyoya koşması gerektiği duygusunu taşıyor. Öyle bir saçmalık ve aptallık yığını! herşeye karşın, davanın mayalanmaya başladığı izlenimini edindim. Ama, hâlâ, bir ortam yaratabilmek için, çok akıllı ve sanatsal yaratıcılıkta üç insan gerekiyor, hem de Almanya'da. Biz İsviçre'de biraz kenarda kaldık. Şimdi yeni-

den gördüm ki, davaya yararlı olmak isteniyorsa, bütünüyle en basit şeylerde kalmak gerekiyor. İnsanların bil*me*dikleri şeyleri aklım almıyor ve insanların bilmek *isteme*dikleri şeyler, inanılacak gibi değil. Aschaffenburg bir saplantılı nevrozu ele aldı ve kadın cinsel komplekslerden söz etmek istediğinde, kadının konuşmasını yasakladı, işte Freud öğretisi bir saçmalık mı? Aschaffenburg bunu açıkça dile getiriyor ve bununla gururlanıyor (elbette ahlaki bir vurguyla).

Böyle insanlarla ne tartışılır ki?

En iyi selamlarımla
Hep hürmetkârınız
Jung

44 J ***Burghölzli-Zürih, 11. IX. 07***

Çok Saygıdeğer Profesör!

Dün akşam Amsterdam'dan döndüm ve şimdi Kongre'de yaşadıklarıma mekansal ve zamansal bir uzaklıktan bakabilecek durumdayım. Size, yeni olayları anlatmaya çalışmadan önce, tam da en uygun anda gelen mektubunuz için yürekten teşekkür etmek istiyorum, çünkü, salt önemli bir bulgulama uğruna değil, aynı zamanda büyük ve saygıdeğer bir insan için savaşım verdiğimi duyumsayabilmek o sıralar bana çok iyi geldi. Gerçekleri yavaş yavaş yada hızla görmek yada onlarla savaşmak, beni oldukça sakin tutabilir, ama insanın kendisine uymayan herşeyin üstüne pislik atması beni zıvanadan çıkartıyor. Bu kongrede kesinlikte *tek* bir şeyi eşsiz bir dolulukla yaşadım, bu da Homo Sapines türünün iç bulandıracak biçimde aşağılanmasıdır.

Bir şanssızlık ürünü olarak erkenden kesilen konuşmam hakkında ancak birgün sonra tartışma yapıldı, bu erteleme için sahici gerekçeler bulunmuyordu. Sözü ilk olarak, sizi, beni ve isterinin cinsellik öğretisini (ahlaki bir edayla!), protesto etmek için, Bezzola aldı. Bir saat öncesinde onunla tüm iyi yollardan anlaşmaya çalıştım - olanaksız. Kitap yazmanızı ve gelirinizi kıskanmıyormuş, bunun üzerine gülmekten yada kızgınlıktan çatlanabilir. Size ve bana karşı öfkeden ibaret, mantıksal temeli olmayan bir duygulanım. Ondan sonra Uchtspringe'den Alt,[1] bir hastayı asla Freudçu anlayıştaki bir doktora bıra-

1. Konrad Alt (1861-1922), Saksonya-Uchtspringe'de ünlü bir sanatoryumun yöneticisi.

bırakamayacağını -vicdansızlık, hayvanlık vb.- söyleyerek, size karşı terörizmini bildirdi. Büyük bir alkış koptu[1] ve Prof. Ziehen bu konuşmayı kutladı. Sonra Breslau'dan Sachs[2] geldi, sadece burada yinelenemeyecek bir çift budalaca söz söyledi, yine coşkuyla alkışlandı. Janet, sizin adınızı duymuş olduğunu söylemekten geri kalamadı. Ancak öğretiniz hakkında bir şey bilmiyormuş ve bütünüyle bir saçmalık olduğuna inanıyormuş. Utrecht'ten, Heilbronner[3] "öğretinizin unsuru" olarak, bir tek çağrışım deneyini tartışmaya değer buluyor. Bu konuda ortaya koyduğum herşeyi, Freud sözünü bile etmeden, bir yanılsama olarak gördü. Aschaffenburg tartışmada yoktu, bu yüzden son sözü söylemedim. Ama daha önce Zürih'ten Frank[4] ve Granz'dan Groß da enerjik bir biçimde sizden yana konuştular. Groß ayrıca, psikoloji bölümünde, öğretinizin önemini, ikincil işlevle ilintisi bağlamında ayrıntılı olarak irdeledi. Groß'un bu denli psikopatça olması çok yazık; çok akıllı birisi ve 'İkincil İşlev'iyle psikologlarda etki uyandırdı. Onunla çok konuştum ve sizin düşüncelerinizin oldukça ateşli bir yandaşı olduğunu gördüm. Tartışmadan sonra, Jena gizli ajanı Binswanger[5] bana, Ashcaffenburg'un, tebliğini sunmadan önce kendisine *'Onun* (Binswanger'in) *tartışmada yardım etmesi gerektiğini'* söylediğini! belirtti. Son mektubumda, Aschaffenburg'un dil sürçmelerini yazdığımı anımsarsınız. Sonradan aklıma gelen bir başka dil sürçmesi şöyle "Breuer[6] ve *Freud"* diyeceği yerde, "Breuer ve *ben*" dedi. Bu da, koyduğum tanıya çok güzel uyuyor. Aschaffenburg'un ertesi gün bulunamayışının nedeni, ertelenemez bir mahkeme tarihinden

1. Theodor Ziehen (1862-1950), Berlin'de psikiyatri ve nöroloji profesörü (1904-12). Felsefeye yöneldikten sonra, Halle'de profesör (1917-30). Ağırıklı olarak çocuk psikolojisi, zeka testi ve karakter bilgisi alanlarında çalıştı.
2. Heinrich Sachs, Breslau Üniversitesi'nde psikiyatri profesörü.
3. Karl Heilbronner (1869-1914), Alman psikiyatrist, o sıralar Utrecht'teki Üniversite Kliniği'nin yöneticisi.
4. Ludwig Frank (1863-1935), Zürih'te sinir hastalıkları doktoru, daha önce Münsterlingen Akıl Hastanesi'nin müdürü, Forels'in yandaşı.
5. Otto Binswanger (1852-1929), Psikiyatri profesörü ve Jena Üniversitesi'ndeki Psikiyatri Kliniği'nin yöneticisi; Ludwig Binswanger'in amcası.
6. Josef Breuer (1842-1925), Avusturyalı fizyolog ve dahiliyeci, Freud'la birlikte *Studien über Hysterie*/ isteri İncelemeleri'ni kaleme aldı (Viyana 1895), (Fischer Taschenbuch 6001). Genç Freud'a babacan bir dost ve akıl hocası olan Breued, daha sonra ondan ayrıldı.

kaynaklanıyordu. Aschaffenburg orada olsaydı, ona gerçeği mutlaka birkez daha söylerdim. Ötekiler benim için oldukça aptaldılar.

Benim için en büyük sürpriz, İngiltere'den gelenler arasındaki Londralı genç bir adam, sizin yazılarınızı çok iyi bilen ve kendisi de psikanaliz yöntemiyle çalışan Dr. Jones[1] (Waller bölgesinden bir Kelt!) oldu. Büyük bir olasılıkla, daha sonra sizi ziyaret edecek. Kendisi çok zeki ve belki iyi bir şeyler ortaya koyabilir.

Oppenheim[2] ve Binswanger iyi niyetli bir yansızlık içindeler, ama ikisi de cinsel muhalefet gösteriyorlar. Günümüzün olağanüstü büyük muhalefetine karşın, düşüncelerinizin, birkez yakaladıkları bir kimseyi bir daha bırakmadıkları için yavaş yavaş birçok yönden sökün ettikleri avutucu kesin bilgisini edindim.

Janet, iyi bir gözlemci olsa da, kendini beğenmiş bir ahmak. Şu sıralar sadece kısır şeyler söylüyor ve yapıyor. Kongre'de olup biten öteki şeyler, her zamanki gibi önemsizdi. Psikiyatrinin sizin düşünceleriniz olmadan, Kraepelin[3] de şimdiden olduğu gibi, şaşmaz bir biçimde iflas edeceğini, birkez daha yeterince saptayabildim. Şimdi hâlâ anatomi ve sınıflandırma çabaları, yani hiçbir yere varmayan "yan yollar" egemen durumdalar.

Umarım, sağlığınıza kısa sürede yeniden bütünüyle kavuşursunuz. Bu koşullarda elbette dileklerimi dayatmaya yeltenmiyorum, ama sizi Noel tatilinde yeniden görmeyi umud edebilirsem, çok sevineceğim.

Belki bu vesileyle, uzun süredir beslediğim ama hep yeniden bastırdığım bir arzumu dile getirebilirim. Sizin bir fotoğrafınız olsun is-

1. Ernest Jones (1879-1958), Freud'un en sadık yandaşlarından birisi oldu. O sıralar Londra'da yaşıyordu. 1908'den sonra Toronto Üniversitesi'nde (Kanada) ders vermeye başladı. American Psycoanalitic Assocation'un (Amerikan Psikanaliz Birliği) (1911) ve London Psycho-analytical Society'nin (Londra Psikanaliz Derneği/ 1913) kurucularındandı. 1912 yılında, Freud'un en yakın çalışma arkadaşlarının 'Komite'sini kurdu, (ayrıca bkz. 321 J'den sonraki yayıncının notu). Üç ciltlik *Das Leben und Werk von Sigmund Freud*/Sigmund Freud'un Yaşamı ve Yapıtı (Bern, 1960-62) adlı yapıtın yazarı; bu yapıtının hazırlanmasında (II. ciltte) elinizdeki mektuplaşmalar, C. G. Jung'un izniyle onun kullanımına sunulmuştur.
2. Hermann Oppenheim (1858-1919), Berlin'li nörolog, ünlü bir özel kliniğin kurucusu ve yöneticisi. Abraham'la evlilik yoluyla akrabaydı ve hasta göndererek onu destekledi; daha sonra psikanalize karşı tavır aldı.
3. Emil Kraepelin (1856-1926), Münih'te psikiyatri profesörü, psikiyatri sistemi uzun süre belirleyici oldu.

tiyorum bende, ama daha önceki görünüşünüzle değil de, sizi tanıdığım halinizle. Bu arzuyu daha Viyana'dayken, sayın eşinize iletmiştim. Ama göründüğü kadarıyla, konu yeniden unutulmaya yüz tuttu. Büyük bir iyilik yapar ve belki bir fırsatını bulup bu arzumu yerine getirir misiniz? Size bunun için çok büyük teşekkür borçlu olacağım, çünkü görüntünüzün eksikliğini zaman zaman hep yeni baştan duyumsuyorum.

En iyi selamlarımla ve dileklerimle

Hürmetkârınız
Jung

45 F *Roma, 19 Eylül, 07*

Sevgili Meslektaşım

Buraya varınca, Kongre'nin öteki olaylarını anlatan mektubunuzu buldum. Mektubunuz moralini bozmadı, sizin moralinizin bozulmayışına da sevindim. Bence bu deneyim, size en iyi etkilerde, en azından benim en çok hoşuma giden etkilerde bulunacak. Davaya duyduğum saygı, yeniden artıyor. Nerdeyse kendi kendime, "Ne, daha on yıl geçmeden, şimdiden kabul görme yolunda mı? Böyle bir şey sahici olamaz" demek üzereydim. Ama şimdi yeniden buna inanabilirim.

Ama görüyorsunuz ki, şimdiye kadarki taktiğiniz, bu varsayımdan uzaklaşıyor. İnsanlar öğrenmek istemiyorlar. Bu yüzden, en basit şeyi bile anlamıyorlar. birkez öğrenmek istediklerinde, en karmaşık şeyleri bile anladıkları görülecek. O zamana dek çalışmaya devam etmeli, olabildiğince az tartışmaya girmeli. Bir kimseye sadece: siz bir sersemsiniz, bir başkasına: siz bir madrabazsınız denilebilir ve bu düşünceleri dile getirmek haklı olarak, olanaklı değildir. Bu arada onların kariyerlerine zarar verecek şeyler yapmaktan korkan sefil herifler olduklarını ve bir yandan da bu korku içinde kendi bastırmalarının esiri olduklarını[1] biliyoruz. Bu adamlar ölünceye yada azınlığa düşünceye dek beklemeliyiz. Yerlerine genç ve taze olarak gelenler, bize aittir.

...

İç yüzünü ışıltılı bir biçimde gördüğünüz Aschaffenburg ise (yuka-

1. "Bin" (birinci tekil şahıs yardımcı fiili), "sind" (birinci çoğul şahıs) şeklinde düzeltilmiştir.

rıda, "sind" yerine "bin" yazdığım yazım hatama bak), açıkça, madrabazların başı, çünkü daha iyi öğrenmek, kendi elinde. İnsan bunun ayrımında olmalı. Karşıtlarımızın mutlak kısırlıklarını çok doğru ortaya koyuyorsunuz, küfür ederek yada hep aynı şeyleri yineleyerek tükenip gitmek zorundalar, oysa biz ve bize katılan herkes, çalışmamızı sürdürebiliriz. Sizi şaşırtan Kelt, mutlaka tek örnek değildir; bu yıl beklenmedik yandaşlarımızdan haber alacağız ve başkalarını da serpilen okulunuzda kazanacaksınız.

Şimdi benim Ceterum censeo'm[1]: Kendi dergimizi kuralım. Küfür edecekler, satın alacaklar ve okuyacaklardır. Savaşım yıllarını, en güzel yıllar olarak anımsayacaksınız. Lütfen beni çok abartmayın. Buna değmeyecek kadar insancılım. Fotoğrafını saklama arzunuz, mutlaka daha kolay yerine getirilebilir olan bir karşı ricada bulunmama neden oluyor. 15 yıldır hiçbir fotoğrafçının karşısında isteyerek oturmadım, çünkü, o kadar gururluyum ki, bedensel çöküntüyü görmeye dayanamıyorum. İki yıl önce hijyeni sergisi için (yönetmenlik gereği) fotoğraf çektirmek gerekti, ama o fotoğraftan öyle nefret ediyorum ki, elinize geçmesini istemiyorum. Oğullarım, hemen hemen aynı tarihte bir fotoğrafını çektiler, bu fotoğraf oldukça doğal ve çok daha iyi. Eğer isterseniz Viyana'da sizin için arayıp bulacağım. En iyisi ve beni en çok şımartanı, elbette K. M. Schwerdtner'in ellinci doğum günüm için hazırladığı plakettir. Eğer sizden bir onay sözcüğünü duyarsam, onu size göndereceğim.

Burada, Roma'da çok yalnız yaşıyorum, çeşitli fanteziler kuruyor ve ancak ayın son günlerinde eve dönmeyi düşünüyorum. Adresim Hotel Milano'dur. Tatilin başlamasıyla birlikte, bilimi derinlere gömdüm ve şimdi yeniden kendime gelmek ve kendimden bir şeyler çıkarmak istiyorum.

Floransa'da rastladığım Eitingon[2] şimdi burada ve herhalde kısa

1. Ünlü söze anıştırmada bulunuluyor: Ceterum censeo Carthagiam esse delendam (ayrıca ben, Kartaca'nın yıkılması gerektiğine inanıyorum): Büyük Cato (M.Ö. 234-149), Roma Senato'sundaki konuşmalarını bu sözlerle bitirmeyi adet edinmişti.
2. Max Eitingon (1881-1943), Galiçya'da doğdu, Leipzig'de yetişti. Burghölzli'de gönüllü stajyerlik yaparken, Viyana'yı ziyaret etti ve 1907'de Çarşamba Derneği'nin toplantılarına katıldı. Berlin Psikanaliz Derneği'nin kurucu üyesi (1901) ve 1919'da 'Komite'ye altıncı üye olarak alındı. (bkz. 321 J'den sonraki yayıncının notu). 1921'de Berlin Psikanaliz Polikliniği'ni kurdu. 1934'de Filistin'e gitti ve orada Filistin Psikanaliz Derneği'ni kurdu.

süre içinde beni ziyaret ederek, Amsterdam'dan ayrıntılı izlenimlerini anlatacak. Yine, herhangi bir kadın odasıyla uğraşıyor galiba. Bu muayenehane, onu kuramdan uzak tutuyor. Eğer kendi libidomu (bildik anlamda) bütünüyle aşabilsem, kendimi 'insanların aşk yaşamı'na vereceğim.

En içten selamlarımla ve yanıtınızı bekleyerek.

Dr. Freud

46 J *Burghölzli-Zürih, 25.IX.07*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Ne yazık ki yanıtım yine biraz gecikmeyle geliyor, çünkü son günlerin büyük bölümünü yatakta geçirdim, akut bir Gastroenteritis yüzünden, şimdi oldukça iyileştim.

Çocuklarınızın çektiği fotoğrafınızı bana bulabilirseniz size çok müteşekkir olacağım. Rica etsem, plaketi nereden edinebileceğimi bana bildirir misiniz, kendim için satın almak istiyorum.

Şimdi burada, Zürih'te bir Freud'çu Doktorlar Topluluğu kurduk, gelecek Cuma günü ilk toplantımız yapılacak. Yaklaşık 12 kişiyiz. Çalışma biçimi elbette tek tek vakaların ele alınması şeklinde.

Dr. Groß, doktora aktarımdan hemen vazgeçtiğini, çünkü bunun insanları cinsel ahlaksız yaptığını söyledi. Doktora aktarım ve buna dayanan saplanma sadece monogami simgesiymiş ve bu yüzden bastırma simgesi belirtisi gösteriyormuş. Nevrozlar için sahiden sağlıklı durum, cinsel ahlaksızlıkmış. Böylelikle sizi Nietzsche'yle benzeştiriyor. Kültür faktörü olarak cinsel bastırma, birçok aşağılık insanda patojen olsa bile, bana çok önemli ve vazgeçilmez görünüyor. Dünyada her zaman birkaç zararlı şey bulunmalıdır. Kültür tümüyle, ters raslantıların bir meyvesidir sadece. Bana öyle geliyor ki, Groß modernlerle ne akıllıca ne de lezzetli, sadece rahat olan, ancak kültür üreten bir moment olmayan cinsel kısa devre öğretisinin içine çok fazla dalıyor.

En iyi selamlarımla.

Tamamen hürmetkârınız

Jung

48 J *Burghölzli-Zürih, 10.X.07*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Mükemmel fotoğraf ve muhteşem madalya için en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Buna olağanüstü sevindim. Öyle bir davranış bana adeta gülünç gelse de, size derhal kendi fotoğrafını göndereceğim.

Dün ve bugün yine Ziehen'in 'Monatsschrift' (Aylık Dergi)sinde son derece aptalca bir makale yayınlayan Weggandt'a[1] sinirlendim. Bu yazıda şimdiye dek zırvalanan en berbat şeyler var. Ve adi Weggandt'ı şahsen tanıyorum, par excellence (en üst düzeyde) bir isteridir ve tepeden tırnağa komplekslerle doludur, bu yüzden ağzından tek doğal sözcük çıkmaz; Aschaffenburg'tan da daha salaktır. Alman aydınlarının bu kadar çok bayağılık üretebileceklerini hiç düşünmemiştim...

...

Başka bir konuda deneyiminize baş vurmak istiyorum. Saplantılı nevrozdan iyileştirilen bir bayan, beni, itiraf ettiği, kendisini ciddi bir biçimde yoran aşırı cinsel fantezilerinin nesnesi olarak görüyor. Bu fantezilerdeki rolümü hastalıklı olarak kabul ediyor, bu yüzden benden kurtulmak ve fanzetilerini bastırmak istiyor. Bu durumda ne yapmalı? Hastaya bir ölçüde şehvetli bir mutluluk veren tedaviyi sürdürmeli mi? Yoksa bırakmalı mı? Herhalde bu vakayla bol bol karşılaşıyorsunuz; böyle durumlarda ne yapıyorsunuz?

14 gün önce ilk "Freud"cu toplantımız gerçekleşti, yaklaşık 12 kişi katıldı; Riklin 'Güzel bir ruhun itirafları' başlıklı ve Dr. Meier bir katatoni vakası üzerine konuşmalar yaptılar. Yarın ikinci oturum gerçekleşecek: Schaffhausen'den Müdür Dr. Bertschinger, Bezzola'nın sanatlarıyla olumsuz deneyimleri üzerine konuşacak. Dr. Abrahan cinsel travmalardaki kasıtlılık üzerine konuşacak. Kısa süre önce ilk teologu sizin davanıza döndürdüm (bizim hastane papazımız![2]) Bu bir olay sayılır...

...

En iyi selamlarımla ve yürekten teşekkürlerimle.

Jung

1. Wilhelm Weggandt (1870-1939), Önce Würzburg'ta, sonra Hamburg'ta psikiyatri profesörü.
2. Eduard Blocher (1870-1942), önceleri lejyoner din adamı; daha sonra psikanalizden ayrıldı.

 Burghölzli-Zürih, 38.X.07

Çok Saygıdeğer Profesör!

Son iki mektubunuzun, benim yaz tembelliğimle ilişkisi var. Bu bakımdan, size bazı açıklamalar borçluyum. Nedenlerden birini, bana akşamları bile soluk aldırmayan aşırı çalışma yükünde aramak gerek; ötekini ise, sizin harika "kendini koruma kompleksi" adını verdiğiniz duygulanımsal olaylarda aramak gerek. Bu kompleksin bana şimdiden bir oyun oynadığını biliyorsunuz, en azından Dementia praecox'umda. Bu bağlamda dürüst[1] bir çaba gösteriyorum, ama az önce yazımda da ortaya çıkan kötü ruh, çoğu kez yazmama izin vermiyor. Aslında -size istemeyerek itiraf etmem gerektiği gibi- size insan ve bilimsel araştırmacı olarak sınırsız bir hayranlık duyuyorum, sizi elbette kıskanıyorum; yani kendini koruma kompleksi buradan kaynaklanmıyor tersine size olan saygımın "dinsel"-meftunluk özelliği taşımasından kaynaklanıyor, gerçi bende başka bir şikayete yol açmıyor ama açıkça görülen erotik havasından dolayı, tiksindirici ve gülünç geliyor. Bu iğrenilesi duygu, bir erkek çocukken, önceden saygı duyduğum bir insanın eşcinsel bir saldırısına maruz kalmış olmamdan kaynaklanıyor. Daha Viyana'da bayanların hatırlatmaları ("enfin seuls" vb.) tiksintimi yeniden uyandırdılar, ancak o zaman konunun tam olarak ayırdına varmış değildim.

Şimdi kendisinden henüz tam olarak kurtulamadığım bu duygu, beni büyük ölçüde engelliyor. Öyle dışa vuruyor ki, benim üzerimde güçlü bir etkisi olan meslektaşlarımla ilişkilerim, psikolojik içe bakış sonucunda, doğrudan tiksindirici bir hale dönüşüyorlar. *Bu yüzden onların güveninden korkuyorum.* Size kendi mahremiyetlerimden söz ettiğimde, sizde de aynı tepkinin oluşmasından korkuyorum. Bu yüzden olabildiğince çok şeyin etrafından dolaşıyorum, çünkü en azından, benim duyguma göre, bir süre sonra her ilişki ucuz duygusal ve banal ve teşhirci olarak biçimleniyor, açıklığı incitici olan şefimde olduğu gibi.

1. Jung burada "dürüst" anlamına gelen "redlich" sözcüğünü birkaç kez "redch" olarak yazmış, çizmiş ve sonunda "(!) redlich (!)" diye sürdürmüş.

Bu açıklamayı size borçlu olduğuma inanıyorum. Söylememiş olmayı isterdim.

En yürekten selamlarımı sunarım.

Hürmetkârınız
Jung

50 J ***Burghölzli-Zürih, 2.XI.07***

Çok Saygıdeğer Profesör!

Günah çıkarışımın olası sonuçları üzerine olası tüm korkuları tasarlamak zorunda kaldıktan sonra, analitik olarak tedavi edilen hastaların tüm endişelerine kapılıyorum. Sizi ilgilendirebilecek bir sonucu daha iletmeliyim. O sıralar Viyana'da görmüş olduğum kısa bir düşü anımsayacaksınız. Çözümü bulmak o sıralar kısmet olmamıştı. Siz çözümü rekabet kompleksinin alanında aramıştınız. (O sıralar sizi, düşümde, benim yanımda yürüyen *çok eski, son derece kırılgan bir yaşlı* olarak görmüştüm.) Bu sorunla zaman zaman ciddi bir biçimde ilgilendim ama sonuç alamadım. Çözüm, ancak size derdimi anlattıktan sonra (alışılageldiği gibi) ortaya çıktı. *Düşüm, sizin +++ tehlikeliliğiniz hakkında beni sakinleştiriyor!* O sıralar bu aklıma gelemezdi, elbette gelemezdi! Umarım şimdi yeraltı tanrıları beni bu eziyetle rahat bırakırlar.

Bilmiyorum, size, Jensen'in bebeklik öyküsünün şimdi açıklığa kavuştuğunu iletirsem, yeni bir şey söylemiş olur muyum? Çözüm, 'kırmızı şemsiye' ve 'Gotik evde' adlı uzun öykülerde oldukça güzel bir biçimde bulunuyor. İki öykü de harika, kısmen en ince ayrıntısına dek, 'Gradiva'ya paraleller, özellikle 'Kırmızı Şapka'. *Sorun, kardeşler arası aşktır* Jensen'in bir kardeşi var mı? Size ayrıntıları vermekten kaçınıyorum. Sizi, bulgulamanın çekiciliğinden mahrum ederim o zaman.

Okkültist olarak yaptığım hizmetlerden ötürü, Amerikan Psişik Araştırmalar Derneği Onur Üyesi" seçildim. Bu özelliğimle, son zamanlarda hayaletlerle biraz daha çok haşır neşir oldum. Bulgularınız burada da parlaklıklarını koruyorlar. Bu alan hakkında ne düşünüyorsunuz?

Noel tatilinde Zürih'e geleceğinize ilişkin en canlı umudumu koruyorum. O zaman elbette sizi evimde konuk olarak alıkoyabilir miyim?

En iyi selamlarımla.

Hürmetkârınız
Jung

51 J *Burghölzli-Zürih, 8.XI.07*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Beraberinde iyileştirici bir etki getiren mektubunuz[1] için, en yürekten teşekkürlerimi sunarım. Mizah duygusunun, kaçınılmaz olana yönelik biricik ciddi tepki olduğunu söylerken haklısınız. Bastırılmış olan, yine de üstün gelene dek, benim de ilkem buydu, ne mutlu ki bu üstünlük sadece birkaç saniye sürdü. Eskiden çok canlı olan dindarlığım, sizin varlığınızda, gizlice, bir ödünleme yarattı, haber verme yolunda başka bir yöneliş olanaklı değildi. Davranışlarımın bozulmasını böylelikle engellemek istiyordum. Ayrıca, tehlikeli noktalarda beni bırakmayacak olan mizah duyguma güveniyorum. Ortak çalışma hedefimiz, iyileştirici ve önemli ölçüde daha ağır bir karşı ağırlık sunuyor.

Zürih'i ziyaretiniz için Noel'i, yani Noel'in ikinci gününü seçebilirseniz çok iyi olur; şefimizi bir biçimde rahatsız edebileceğinizi asla düşünmemelisiniz, her zamanki gibi çok 'meşgul' olacaktır ve bize mütevaziliğiyle, sırrına vakıf olmayan herkesi şaşırtan olağandışı bir bilimsel ilgi gösterecektir. Şefim, bütünüyle başarılı ikincil karakterin en dikkate değer bir örneğidir, soyluların terlemesine denk bir sorun.

Paskalya'ya ne yazık ki daha çok var; yine de bu, Noel'i seçmemin biricik akla yatkın nedenidir.

'Zeitschrift für Sexualwissenschaft' / Cinselbilim Dergisi'ne çok tepki geleceğe benziyor. Eğer "175"ler[2] konuya el atarlarsa, bilimsellik için henüz bir güvence sağlanmış sayılmaz. Onların birlikte çalışmaya çağrılmamış olmaları, a priori şüpheli bir durumdur. Orada sizin düşüncelerinize bir yol açılacağına henüz inanmıyorum. Sanırım

1. Bu mektup korunmamıştır.
2. O zamanki Alman Ceza Yasası'nın 175. paragrafına göre, "Erkek cinsinden kişiler arasında doğaya aykırı" fuhuş, cezaya tabidir.

psikiyatri yolunda daha rahat gidiliyor. Davanız İsviçre'de bu yoldan ilerliyor ve zamanın kısalığı gözönünde tutulursa, bu başarı güzel bir başarıdır. Şimdi benden de, Kantonal Doktorlar Derneği'nde, öğretinizin önemi hakkında bir konuşma yapmam istendi. Şu sıralarda, Préfargier akıl hastanesinin ikinci doktoru, topluluğa dahil olabilmek için burada bulunuyor. 25. XI.'de Dr. Jones Londra'dan burayı aynı amaçla aradı. Yani istenebileceğinden de iyi gidiyor. Almanya geride kalmak isterse, ötekiler önceden gelebilirler. Ayrıca, Binswanger jr., Jena Kliniği'nde amcasıyla birlikte bir analiz yayınlayacağını yazdı. Son noktayı koymak için birçok sorusuna yanıt istiyor. Ama bu iş iyi olur. Davanın asla uykuya yatmayacağı, şimdi kesinleşti. En kötüsü ölüm sessizliğine bürünülmesi. Bu aşamanın aşılması gerekirdi.

En iyi selamlarımı ve sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Hürmetkârınız
Jung

52 F *Viyana, IX, Berggasse 19 15.XI.07*

Sevgili Dostum ve Meslektaşım,

Postadan, derneğinizin, benim adımı taşıyan toplantısına bir davetiye çıkması, benim için, her zaman, güne çok sevindirici bir başlangıçtır; ne yazık ki bilindiği gibi, o anda ekspres trenle yetişebilmek için artık zaman kalmamıştır. İçsel süreçleriniz hakkındaki haberler huzur verici görünüyorlar; dindarlığın aktarılması bana özellikle nahoş göründü; insanların, içlerinde taşıdıkları klişelerden sürekli yeni kopyalar alma yönündeki genel eğilimleri sayesinde, çökmeyle de sonuçlanabilirdi. Yani, kült nesnesi olarak görülmeye uygun olmamak için, elimden geleni yapacağım ve herhalde böylelikle, şimdiden başladığımı düşünüyorsunuzdur.

...

Size itiraf etmeliyim ki, şimdi çalışmıyorum; elbette içimdeki id aralıksız çalışıyor...

Gecikmeyen haberlerinizle sevindiriniz.

Yürekten hürmetlerimle
Dr. Freud.

54 J *Burghölzli-Zürih, 30.XI.07*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Geçen salı, Doktorlar Derneği'nde, sizin araştırmalarınız hakkında yaklaşık bir buçuk saatlik bir konuşma yaptım ve büyük bir alkış aldım. Yüzden fazla doktor vardı. Ahlak seminerinde salınan iki önemli nörolog dışında kimse karşı çıkmadı.

Freud Derneği'ndeki dünkü toplantımız çok samimi ve canlı geçti. Prof. Bleuler, oturumu, sizi eleştirenlere dokunan bir çift taşlama dizesiyle açtı. Von Monacow[1] da toplantıdaydı ve elbette bizden olanları oldukça eğlendiren taşlamayı üzerine aldı. Kitlesel telkinin -25 kişi vardı- önemi görülüyor. Monakow çok küçüldü. Bu defa muhalefet köşeye sıkıştı. Bu iyi bir amin olabilir...

Son beş gündür, Londra'dan Dr. Jones, çok yetenekli ve genç bir adam, esas olarak sizin bilimsel araştırmalarınız hakkında konuşmak için, bendeydi, Londra'daki "görkemli yalnızlığı" yüzünden, sizin konunuza henüz derinlemesine vakıf değil, ancak gösterdiklerinizin kuramsal gerekliliğine inanıyor. Davamızın güçlü bir dayanağını oluşturacak; çünkü iyi zihinsel yeteneklerinin yanı sıra çok coşkusu da var.

Budapeşte'deki dostlarımın yanı sıra, Dr. Jones da, bir Freud Yandaşları Kongresi düşüncesini canlandırdı. Kongrenin, gelecek İlkbaharda Innsbruck'da yada Salzburg da yapılması ve katılımcıların, evlerinden üç günden fazla uzak kalmayacakları şekilde düzenlenmesi düşünülüyor. Salzburg buna olanak sağlıyor. Dr. Jones İngiltere'den en az iki kişinin gelebileceğini düşünüyor, İsviçre'den en azından birkaç kişi gelecek.

Bu hafta düşüncelerinizin artık dinmeyeceği ikinci üniversite haline gelecek olan Cenevre'ye gidiyorum.

En yürekten selamlarımı sunarım.

En derin hürmetlerimle

Jung

1. Constantin von Monakow (1853-1930), o dönemde uluslararası bir üne sahip, Rus kökenli, İsviçreli nörolog.
2. Edouard Claparède (1873-1940), İsviçreli tıp psikoloğu, özellikle de çocuk psikoloğu. Cenevre'deki 'J. J. Rousseau Enstitüsü'nün kurucusu. (1912).

Sevgili Dostum ve Meslektaşım,

"Kompleks" size -ne olduğunu tam bilemediğim- etkilerde bulunurken, siz beni size benzerlerini veremeyeceğim, gerçekten ilginç haberlerle sevindiriyorsunuz. Salzburg'ta 1908 İlkbaharında yapılacak Kongre beni sahiden gururlandıracak; ama rahatsız edici biri olarak oraya beni davet etmeyeceğinizi varsayıyorum. Zürih'teki Dernekte toplanmanızdan önce Dr. A. coşkulu ve gördüğüm kadarıyla ince ruhlu bir betimlemeyi -bana olmasa da- buraya ulaştırdı. İngiltere'liniz, ulusu bakımından bana çok sempatik geliyor; İngilizlerin bu davayı bir kere tanıdılar mı artık bırakmayacaklarını umuyorum. Fransızlara daha az güveniyorum, Cenevre'dekiler, aslında İsviçreli'dirler. Claparède'nin[1] 'Definition der Hysterie' (İsterinin Tanımlanışı) makalesi, bugüne kadarki çabalar hakkında çok makul bir yargıya varıyor; çok katlı bina düşüncesi Breuer'den kaynaklanıyor ('Studien'in[2] genelinde) - binanın kendisi elbette başka türlü görünmeli ve Claparède, işe yaramaz yazarlara soracağı yerde, hastalara sorsaydı, yapı planı hakkında daha çok bilgisi olurdu. Ama yine de bu çalışma bir ilerlemeyi gösteriyor; "telkin"in yeniden görüşülmesi çok gerekliydi. Sizin ziyaretinizden sonra umarım, bugün haklı olarak ihmal ettiği şeyi bütünüyle başka türlü değerlendirmeyi öğrenmiş olur.

Yeni bir dergi'nin 'Folia neuro-biologica'nın (Nöro-biyoloji yaprağı) içindekiler sayfasında da bir konuşmanın gösterildiğini sevinerek gördüm: Jung, 'Freudçu İsteri Kuramı' İlgili sayfayı açtım ve gerçekten de yazıyı buldum -bir satır. Bu travmatik izlenimden sonra yeni 'Merkezi yayın'ın aboneliğini bıraktım.

Gelecek Pazar, Berlin'den Abraham'ın ziyaretini bekliyorum.

Geçen haftayı, bu ayın 6sında yayıncı Heller'in[3] işyerinde, küçük bir salonda, yaklaşık doksan kişinin önünde verdiğim bir konferansın

1. Edouard Claparède (1873-1940) İsviçreli tıp psikoloğu, özellikle de çocuk psikoloğu. Cenevre'deki J.J. Rousseau Enstitüsü'nün kurucusu (1912).
2. *Studien über Hysterie*/isteri İncelemeleri, Bölüm III, Josef Breuer'in 'Kuramsal' bölümü. (T. Y.'da yok ama Fischer Taschenbuch 6001'de var)
3. Hugo Heller (1870-1923), Viyanalı kitapçı ve meslekten biri olmamasına karşın, Çarşamba Derneği'nin ilk üyelerinden. Heller'in kitabevi Viyana'nın bir kültür merkeziydi ve 'Heller Sanat Salonu'nda birçok sanatsal, yazınsal ve müziksel etkinlik yapılıyordu: örnekse, Don Kazakları Korosu, ilk konserini burada vermişti. Heller aynı zamanda bir yayıncıydı. Diğerlerinin yanı sıra *Imago*'yu ve *Internationalen Zeitschrift*'i (Uluslararası Dergi) yayınlamıştı.

metnini hazırlamak ve yazmakla geçirdim. Kazasız belasız geçti ki bu da yeterli; çok sayıda yazar ve hanımları için ağır bir lokma olmuş olmalı. Genelinde, iştah açıcı bir aperatifdi. 'Neue Rundschau', konferansı daha cenin halindeyken güvenceye aldı, büyük bir olasılıkla orada yayınlanacak. Her halükarda, bugüne dek ayak basmadığımız ve kolaylıkla yerleşilebilecek bir alanda bir gedik açmış olduk. Konferansın başlığını size vermeyi unuttuğumu ayrımsıyorum! İsmi şuydu: 'Yazar ve hayal kurmak'. Yazar'dan çok hayal kurmak söz konusuydu; ama bir dahaki sefere denge sağlanabilir.

Haberlerinizle kısa sürede sevindirin.

En yürekten hürmetlerimle
Dr. Freud

56 J *Burghölzli-Zürih, 16.XII, 07*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Sizin Innsbruck'ta yada Salzburg'ta bulunmanızdan vazgeçeceğimizi sanıyorsanız, çok büyük bir yanılgı içindesiniz. Tam tersine, sizin başkanlığınızda toplanabilmeyi umuyor ve bekliyoruz. Kongre'yi Frankfurt'taki Psikologlar Kongresi'nden sonra, yani 20 Nisan'dan sonra yapmamız önerildi. (Tam tarih ne yazık ki şu an aklımda değil). Bu tarihin sizin için elverişsiz olmayacağını umuyorum. Katılımı kolaylaştırmak için, en iyisi toplantıyı bir akşam ve bir gündüzle sınırlamak, böylece tüm katılımcıların, en uzaktakilerin bile, işlerinden, üç günden çok uzak kalmaları gerekmeyecek. Sizden, bu tarihi kabul edip etmediğinizin haberini alır almaz, katılması beklenenlere belirli öneriler sunacağım.

Şu sıralar, geniş bir biçimde dağıtılmasını güvenceye almak istediğim bir dergi için görüşmelerde bulunuyorum. Bu dergi uluslararası olacak, çünkü Almanca pazarından olabildiğince bağımsızlaşmalıyız. Bu konuda size, daha sonra, belirli sonuçlara ulaşınca, haber vereceğim.

Claparède, daha uzun süre ihtiyatlı davranacak, çünkü, elinde malzemesi yok; o aslında bir psikolog. Ama iyi niyetli yansızlığı kesin.

Lütfen mektubun kısalığını mazur görün. Çok meşgulum.

Hürmetlerimle
Jung

57 F *Viyana, IX, Berggasse 19, 21.XIII.07*

Sevgili Dostum ve Meslektaşım

Bu defakiler büyük lokmalardı. Gerçekten enerjiniz hiç tükenmiyor. Paskalya'dan sonraki tarih bana çok uyuyor, toplantının tarihi iki Paskalya gününe ne denli yaklaşırsa o denli iyi olur. Innsbruck yerine Salzburg'u seçerseniz, ilk kent tartışmasız daha güzel ve daha ferah olmasına karşın, Salzburg ekspres trenle sadece altı saat sürdüğü için benim tarafımdan hiçbir sorun kalmaz. Ayrıca, işin, benim yokluğumda, daha iyi yürüyeceğini -bazı şeyler bunu gösteriyor- düşünürseniz, geri çekilmeye her zaman hazırım. Buna değmez. Bleuler yada siz dorukta olmalısınız. Farklılaşma, görev dağılımı.

Gazete girişimi beni daha da çok sevindiriyor, bu bizim yönelimlerimiz için yaşamsal bir sorun.

...

Abraham Pazar'dan Pazartesi'ye dek bizdeydi. Sizin anlattığınızdan daha sempatik, ama biraz tutuk, coşturucu değil. Önemli anda uygun sözcüğü bulamıyor. Kendisini psikolojik bir sorun olarak açıkça çok uğraştıran Bleuler'den bol bol söz etti.

Yürekten selamlarımı sunuyorum ve iyi noeller diliyorum.

Dr. Freud

59 J *Burghölzli-Zürih 2.1.1908*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Yeni yılınızı can-ı gönülden kutlarım! Geçtiğimiz yıl şafak söküşünün belirtilerini az vermediyse de, en içten yeni yıl dileğim, yeni yılın daha da iyilerini getirmesidir. Ekinimizin ne denli sevindirici ürün verdiğini burada özetlemek istemiyorum. Umarım bunun bir kısmı Salzburg'ta gün ışığına çıkar.

...

Şu sıralar yine, bilinç bulanıklığı olan ağır bir isteri vakasıyla ilgileniyorum. İyi gidiyor. Hasta 26 yaşında üniversiteli bir bayan. Az bulunur güzellikte bir vaka. Neredeyse bütünüyle düş analiziyle çalışıyorum, öteki kaynaklar çok az akıyorlar. Bu vakada aktarım düşleri mucizevi bir biçimde çok erkenden ortaya çıktılar, birçok düş uyurgezerlik açıklığında. Elbette, hepsi sizin görüşünüzle uyum içinde. Cinsel gençlik öyküsü henüz açık değil, çünkü onüç yaşından

başlayarak geriye doğru bir bellek yitimi karanlığı egemen, bu karanlığı sadece düşler fosforlayarak aydınlatıyorlar. Bilinç bulanıklığı durumları, ilk yayınımdaki ('Okkült Fenomenler') vakanın durumları ile benzeşiyorlar. Hasta, ideal olarak düşlediği kişiliği harika bir olgunlukla ve adeta çekici bir dramatik güzellikte oynuyor. Başlangıçta, bu analizi şimdiki asistanımız Dr. Meier'e vermek istedim, ancak hasta, kendisini bilerek hiç ziyaret etmediğim halde bana kancayı taktığı için, bu istek gerçekleşemedi. Hastanın bilinç bulanıklığı durumlarında doktorlar ve hemşireler hayretle toplandılar. Analitik tedavinin ikinci gününde, tam da esas kompleksin ortaya çıkmasından önce, iki günlük bir bilinç bulanıklığı durumu daha oluştu. Sonra başka bulanıklık olmadı, sadece bir kez, hasta aktarımı öğrendiğinde, bir bayan arkadaşına gitti ve orada iki buçuk saatlik bir savunma dalgınlığına girdi, ertesi gün bundan suçluluk duydu ve açıkça çok pişman oldu. Hasta da, semptomunun var olmasına yada olmamasına yönelik mükemmel bir konuşma yeteneği var. Şu sıralar sevgilisinin ziyaretini bekliyor ve Ructus[1] dan muzdarip. Hep pencerede duruyor ve sevgilisi geliyor mu diye bakıyor. Geceleri düşünde, pencereden belirsiz bir kişinin getirdiği "Protezoen'i aldığını görüyor. Ructus ilk olarak, onaltı yaşından sonra, annesinin onu evlendirmek istediğini anlayınca, başladı. Evlenmek istemiyordu -tiksinti- hamilelik korkusu- Ructus. Şimdi *pencerede* sevgilisini *bekliyor:* Sevgilisinin *beklentisi* içinde, *pencereden* embriyolojiye dahil olduğunu hemen anladığı Protozoen'i alıyor. Böyle şeylerle dolup taşıyor. Bu tür vakalar, her defasında, öğretileriniz az kabul görmesi konusunda beni avutuyor. Çünkü elimizde gerçek bir hazine var ve buna seviniyoruz.

16.1.'de bir konferans vereceğim, yeni bilimsel araştırmalarla ilgilenecek büyük bir dinleyici kitlesi umuyorum.

Böylelikle, yeni yıldaki yeni haberlerim sona eriyor.

Saygıdeğer eşinize ve tüm ailenize en iyi yeni yıl dileklerimi sunarım.

Hürmetkârınız
Jung

1. Geğirti, bazen hamilelik belirtisi olarak ortaya çıkar.

62 J *Yaklaşık 18-20 Ocak 1908*[53]

I. FREUD'ÇU PSİKOLOJİ KONGRESİ

Saygıdeğer Bay!

Freud öğretisinin değişik yandaşları tarafından, tartışmak ve deneyimleri değiş tokuş etmek fırsatı bulmak için, yıllık bir toplantı arzusu dile getirilmiştir. Freud'un şimdiye dek az sayıdaki yandaşları, tüm Avrupa'da dağınık olarak bulundukları için, Avrupa'nın batısından gelen meslektaşların katılımını kolaylaştırmak amacıyla ilk toplantımızın tarihi olarak, Frankfurt'taki, bu yılki III. Deneysel Psikoloji Kongresi'nin (22-25 Nisan) hemen sonrası önerilmiştir. Toplantı yeri olarak *Salzburg* öngörülmüştür.

Şimdilik, şöyle bir program önerilmektedir:

26 Nisan akşamı: Varış ve Salzburg'ta biraraya geliş.

27 Nisan Toplantı: Başkan: Bay Prof. Dr. S. Freud

28 Nisan: Dönüş yolculucuğu

Tebliğleri, tek tek vakalara ilişkin bildirileri ve formüle edilmiş soruları *memnunlukla bekliyoruz*. Bu türden başvuralarınızı lütfen 15 Şubat'tan *önce* imzalı olarak gönderiniz.

Toplantıya katılmak isterseniz, lütfen kararınızı *5 Şubat'a kadar* aşağıda imzası olan şahısa bildiriniz - Kesin program size daha sonra ulaştırılacaktır.

En derin saygılarımızla

Dr. C. G. Jung
Psikiyatri Doçenti
Burghölzli-Zürih
Ocak 1908

64 F *25.1.08*

Sevgili Dostum ve Meslektaşım

Enerjinizin karşısında memnunlukla eğiliyorum ve çalışmanızı desteklemek için çaba göstereceğim. Salzburg'ta kalınacak yerleri buradan seve seve sağlarız; ben o şehri ve otellerini oldukça iyi tanıyorum;

1. Basılı sirküler. Öteki Kongrelerin davetiyeleri (354 J dışında) ve programları özgün basımının 4. ekinde bulunuyor.

daha önce sadece, yaklaşık olarak kaç kişi için yer ayrılması ve sizin daha seçkin mi yoksa daha sade bir biçime mi karar verdiğinizi bilmemiz gerekir. Çarşamba günü, davetinizi derneğime açıklayacağım ve ne tür bir katılım olacağını size ondan sonra söyleyebileceğim.

Bu hafta nezle benim evimde cirit attı, çok ağır olmasa da, bugün de bana bulaştı. Kızımın[1] aynı zamanda, barsak ameliyatının geç kalmış bir sonucu olan bir iplik cerahatine dayanan bir batın tahrişi var. Kendisi şu sıralar iyileşmek üzere.

Birkaç daveti daha kullanabileceğim.

Gösterdiğiniz çabalara yürekten teşekkür ediyorum ve bugünkü mektubumu, hastalık durumumla açıklamanızı rica ediyorum.

Hürmetkârınız

Jung

Kongremizden önceki Fransa gezinize çok gıpta ediyorum.

65 J ***Burghölzli-Zürih, 25.1.08***

Çok Saygıdeğer Profesör!

Dün akşam Dr. A.- bana, (Freud sohbetimizde) selamlarınızı ve size daha sık yazmam emrinizi iletti. Gördüğünüz gibi, emrinizi yerine getiriyorum. Selamlarınız için yürekten teşekkürler! Ben her zaman sadece çok sık yazdığım mektuplarla başınızı ağrıtmaktan korkuyorum. Sonunda benim manik işgüzarlığımdan da şikayetçi olmalısınız. Belki de siz bunu bir başka anlamda yapmış olacaksınız, yani, sirkülerin iddialı başlığı hakkında. Londra'daki Dr. Jones, bu konuda dehşete kapıldı. Bu yüzden az sayıdaki katılımcıya özel bir sirküler gönderdi, bu sirkülerde bu girişimin *son derece özel niteliğini* bir de expressis verbis, aslında gereksiz bir biçimde, belirttim; ama hiçbir zaman yeterince dikkatli olunamayacağını düşünüyorum. Dr. Abraham şimdiden 'Dementia praecox' ile isteri arasındaki psikoseksüel farklılıkları' konulu bir tebliğ sunacağını bildirdi.

Umarım, önerilen düzenlemeden hoşnut kalmışsınızdır. Görüşünüzü bildirmenizi sancıyla bekliyorum. İlkel tebliğimi almış ve içinde pırıldayan duygularıma şaşırmış olacaksınız. Aslına bakılırsa

1. Mathilde, doğ. 1887, bak. 112 F, dipnot 75

sentimental duruşla bütünlenen sentiments d'incomplétude akılla gerçekleşmezse belki manevi yoldan gerçekleşir. Ben korkunun ve cesaretin tuhaf bir karışımıyım, ikisi de aşırı ve denkleştirilmemiş.

Az önce, Amsterdamdaki konuşmamın düzeltilmiş metnini aldım. Görülüyor ki, yayınlanması için pek uzun süre beklenmeyecek.

'Neurologischen Zentralblatt'daki (Nöroloji Merkezi Dergisi), Berlin tartışmasını okudunuz mu? Gördüğümüz gibi, Dostum Bezzole daha önce yanlış bin biçimde "Breuerci-Freudçu" diye anılan yöntemi bulguladı. Ne de olsa bu kadar! Liepmann[1], kendisi için kurnazlıkla küçük bir kapı hazırlıyor, birgün beklenmedik biçimde buradan girecek ve bu kaba şeyleri zaten çoktandır bilen biri edasıyla oyuna katılacak. Uygun tonlamayı buldu. "Bu zaten çoktandır biliniyordu", yani öğretinizin cadı kazanından ikinci arınma çemberine açılan kapının üzerinde bu söz yazılı olacak. Ne yazık ki iyi insanlar, bu zavallıların bu pislik ve ılık su karışımlarının birgün çarmıhlarına çıkmak zorunda kalışlarını koro halinde alkışlayamayacak kadar az sayıdalar.

Size itiraf etmem gereken bir suçum var. Yani, fotoğrafınızı büyüttürdüm. Çok güzel oldu. Çevremizden bazıları birer kopya edindiler ve siz böylece bazı sessiz odalara girmiş oldunuz, acaba rızanızla mı?

En iyi selamlarımı sunarım!

Tamamen hürmetkârınız
Jung

66 F *Viyana, IX., Berggasse 19, 27.1.08*

Sevgili Dostum ve Meslektaşım

Siz duygularınızla alay ede durun! Konuşma metniniz büyüleyici; ne yazık ki, elinizi defalarca sıkabilmem için yanımda değilsiniz. Gururla söyleyebilirim ki, yazının ruhu benim ruhum ve üstelik sanatsal, yumuşak, incelikle düşünülmüş, gönül okşayıcı bir yönü de var; ben çalışmanın zorluklarını hâlâ tüm eklemlerimde duyumsuyorken, böyle bir şeyi başaramazdım. Konuşma metninizi *hemen* bastırmak için elimden geleni yapacağım; yayıneviyle görüşmeler de şu sıralar sonuçlanmak üzere.

1. Hugo Karl Liepman (1863-1925), Berlin Üniversitesi'nde nöroloji profesörü. Charité'de psikiyatrist.

Çok sık yazdığınız mektuplardan ve sizin "manik" işgüzarlığınızdan şikayetçi olduğum kuşkusuna nasıl kapılıyorsunuz? Mektuplarınızı son haftalarda özellikle özledim ve işgüzarlığınıza gelince, benim de benzer yeteneklerim olsa gerek, ancak her yönde gelişebilmiş değiller, çünkü, sizinle olağanüstü ölçüde görüş birliği içindeyim. Benim için şımarmak isterseniz çok iyi; ben bu özellikten değil ama, ortaya çıkacağı insan ilişkilerinden yoksunum.

Bezzola ve Liepmann'a karşılık olarak ben de size 'Archivs für Psychiatrie'nin (Psikiyatri Arşivleri) bugün yayınlanan sayısındaki Meyer'i[1] takdim ediyorum. Sizin 'Dementia praecox'unuz üzerine notlar. Temel itiraz, ket vurma kompleksinin tüm insanlarda görülebileceği yolunda! Böyle alıkça sözlerin sarfedilebilmesi, beyefendilerin hiçbir şey öğrenmemiş olmaları yüzünden, aslında düş'ten ve günlük yaşamdan yola çıkarak psikolojik bir anlayış geliştirememiş olmaları yüzünden olanaklı olabiliyor. İnanıyorum ki, bu adamlar analizden geçirilirlerse, bugün bile, isteri mikrobunun yada tek hücrelisinin ortaya çıkmasını, inananların, birgün ortaya çıkması gereken mesihi bekledikleri gibi bekliyor oldukları görülür. Umarım, o zaman Dementia praecox'un ayırd edici tanımlanışı çok kolaylaşacaktır, çünkü isteri parazitinin sadece bir tane sert, kamçı biçiminde kuyruğu varken, Dementia praecox'unkinin kural olarak iki kuyruğu bulunacak ve üstelik bunlar ayrı ayrı renklerde olacaklardır. O zaman psikolojiyi, usulca, edebiyatçılara bırakırız!

Umarım, hepiniz iyisinizdir. Çarşamba gününden sonra size kısa bilgi vereceğim ve sizi yürekten selamlıyorum.

Sadık hürmetkârınız
Freud

70 F
17.2.08

Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

Yeterince hazırlıktan sonra"meslektaşım" sözcüğünü atmama ve nezlenizin geçtiğine ve suskunluğunuzun kompleks sonucu olmadığına

1. Ernst Meyer (1871-1931) Königsberg'te psikiyatri ve nöroloji profesörüydü.

sevindiğimi belirtmeme izin verin. Şikayetçi olduğunuz her konuda duygularınızı paylaşabilirim, çünkü -aynı olaydan bu yana- yeniden kendime gelemedim ve aynı şekilde sayısız küçük zorlukla boğuşuyorum, elbette bu zorlukları gereksiz bulmaktan yanayım. Burada, Viyana'da insan hiçbir şey yapılamayacağı, hiçbir şeyin değiştirilemeyeceği, kendisinin özellikle kutsal Sisyphus'un taşı yuvarlaması kısır döngüsüne düştüğü vb. izlenimini kolaylıkla edinebiliyor. Ama bu ruh halleri de geçer ve benim için tatile kadar daha çok zaman var.

İsteri formüllerini içeren küçük çalışmam elinize geçmiş olacak. Başka küçük çalışmalar da yolda; artık bana zorla iş yaptırılmamasına kesin karar verdim, tüm bu işler, kendiliğinden verilen ürünlerden çok daha kötü oluyor ve size de aynı şekilde, hoş olmayan isteklere karşı, nezaketsizlikle donanmanızı ivedilikle öneririm, herşeyden önce, kendimize ait bir gazeteye gereksinmemiz var. Yeniden olağan temponuzu kazandığınızda, çalışmaları hemen üstleneceğinize inanıyorum. Almanya'da kurulması pek de kötü olmaz; saygın bir Alman yayıncı bu iş için size hiç güçlük çıkarmayacaktır. Deuticke buna elbette hazırdır, ama Viyana'da doğmuş olmak yeni bir girişim için bir avantaj değildir. Bu arada, 'Tanısal Çağrışım İncelemeleri'nden niçin çekindiğinizi bilmiyorum. İkinci cilde ilişkin yayınlar, eski yerden devam edebilirler ve bu biçime hâlâ sadık kalırsanız, üçüncü ciltle birlikte öbür yana geçersiniz.

Sizden, kaç kişiyi ağrılamamız gerektiğini öğrenir öğrenmez, Salzburg'ta konaklama işini sağlayacağım. Buradan oniki -ondört kişi katılacak; ama umarım ki başvuranların hepsi gelmezler, çünkü hepsiyle övünemem. Burada sık sık sade suya tirit yapıyorum. -Programın üstesinden gelirsem, kalabalıkta boğulmamanız için, Viyanalıların gevezeliğine olabildiğince engel çıkartmanızı telkin edeceğim. Zaman sınırlaması koyabilir ve belirli tebliğleri uygun olmadıkları gerekçesiyle nazikçe geri çevirebilirsiniz. Burada aklıma, benimkilerden birinin, Dr. Schwerdtner'in57 yapmak istediği, 'Psikofiziksel Paralelizm' üzerine bir konuşma geliyor; bu konuşma salt bir heveskârlık ürünü olabilir ve çok uzun bir süreyi işgal edecektir ve bu çevrede çok yeni olan ve kendini daha çok kenara çeken bu adamın da bizim için çok önemli olması gerekmiyor. Çok umut bağlanan bir konuda sizin karşınızda mahçup duruma düşmemizi istemiyorum. Burada neden bunları elimden

geldiğince engellemediğimi soracaksınız. Bunu deniyorum da, ama insanlar son derece duyarlılar ve doğal olarak beni değil daha çok sizi "kibar yabancıyı" kaale alıyorlar. Viyana'da yabancılara ne çok değer verildiğini bilirsiniz. Daha sevindirici haberlere geçelim: Bleuler'in varlığı benim için çok dikkat çekici. Ona karşı kötü bir duygu besliyorum, onu onurlandırıcı bir şeyler yapmak istiyorum. Başkanlığı ona vermenin bu amaca uygun olduğunu düşünmez misiniz? Benim Viyanalılar ona daha iyi itaat edeceklerdir ve ben savaş çığlığı olarak yeterince büyük bir rol oynuyorum zaten. İlk programdaki bu değişiklikte beni desteklemenizi rica ediyorum...

...

Sonunda bilime geliyorum. Muayenehanemde bazı paranoya vakalarına rasladım ve size bir sır verebilirim (Dementia praecox değil, paranoya diye yazıyorum, çünkü birincisini kötü bir nosografik terim olarak, ikincisini ise iyi bir klinik tip olarak görüyorum).. Paranoyak biçim, mutlaka eşcinsel unsura indirgenmeyle belirlenmiş olacak. Eski analizim de (1896), erkeğin *kızkardeşine* yabancılaşmasıyla başladığını gösteriyor. O zamanki dostum Fließ[1], bana yönelik hiç de az olmayan eğilimini bıraktıktan sonra, güzel bir paranoya geliştirdi. Bu düşünceyi ona, yani onun davranışına borçluyum. İnsan, her olaydan bir şeyler öğrenmeye çalışmalı. Paranoya'da geriye doğru yüceltmeler yapılması da aynı bağlamda yer alır. Size, bitmemiş ve filiz halinde olağanüstü çok şey anlatabilirdim. Salzburg'ta tamamen rahat kalamayacağımız için çok yazık.

Yürekten hürmetkârınız
Freud

1. Wilhel Fließ (1858-1928), Berlin'de kulak burun boğaz uzmanı, 1900'den önce Freud'un en iyi arkadaşı. Bak. Jones I, Bölüm XII ve X Freud *Anfänge*/Başlangıçlar. İlişkinin kopmasından sonra Freud, Fließ'in son derece spekülatif bilimsel çalışmasına karşı oldukça eleştirel davrandı.

71 F *18.2.08*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Telaşa kapılmayın: bunun için size uzun bir ara sözü veriyorum. Bu mektup, sadece, dün yaptığım, Bleuler'e Salzburg'ta başkanlığı sunma önerisini vurgulamak için bir ek. Bu isteğimi ona rica olarak bildirirseniz, bana çok büyük bir iyilik yaparsanız. Toplantıyı benim yerime onun yönetmesini son derece uygun ve daha layık buluyorum. İmparatora ve imparatorluğa karşı haklarımın savunmasını üstlenecek meclis toplantısını, afarozlanmış bir şövalye olarak bizzat kendimin yönetmesi komik kaçacaktır. Buna karşın, yandaşlarımın en yaşlısı ve en ağırlık sahibi olarak Bleuler'in, hareketin doruğunda, benden yana çıkması, dışarıda da daha büyük bir etki uyandıracaktır.

Benim Viyanalılar da, Bleuler'in başkanlığında daha iyi söz dinleyeceklerdir; kısacası, kendisi de buna razı olursa, herşey çok güzel olacaktır. Onayınızı lütfetmenizi ve onun üzerinde etkide bulunmanızı rica ediyorum. Başka bir konuda yazmamayı tasarladım. Bu yüzden, yürekten selamlarımı ve çabalarınız için teşekkürlerimi sunarım.

Sizin
Freud

72 J *Burghölzli-Zürih 20.11.08*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Güveninizin kanıtı için size yürekten teşekkür ediyorum.[1] Dostluğunuzun hak edilmedik hediyesi, yaşamımın sözcüklerle kutlayamayacağım belirli bir doruk noktası anlamına geliyor. Fliess'le olan ilişkinizi elbette rastlantısal olarak anıyor değilsiniz, bu da beni, dostluğunuzu eşit haklara sahip olarak değil, bir baba oğul dostluğu olarak tatmama izin vermenizi sizden rica etmeye yöneltiyor. Böyle bir mesafe bana uygun ve doğal görünüyor. Böyle bir biçimin, tüm yanlış anlaşılmaları önleyebileceğini ve iki ciddi insanın rahat ve zorlamasız bir ilişki içinde olmalarını olanaklı kılacağını düşünüyorum.

İsteri formüllerinizi büyük bir zevkle okudum. Birçok yanlış anlamanın ve keskin anlayışın bir kenara itilmesini çok mutlu bir girişim o-

1. Bu teşekkür 70 F mektubundaki hitap biçimi ile ilgilidir.

larak görüyorum. Bu tezlerin daha önce, yani Amsterdam'daki konuşmamdan önce elimde olmayışlarından şiddetle yakınıyorum. Bu durum, sizin de çok geçmeden göreceğiniz gibi, sizin görüşlerinize tam uygun düşmeden zahmet dolu formüllendirmenin ve ayıklamanın izlerini taşıyan işimi önemli ölçüde kolaylaştıracaktı. Umarım, konuşmamı okurken, konuyu, muhalefetteki en ufak karşı koyma konusunu hedef alacak şekilde anlatmayı, hiç olmazsa can-ı gönülden arzuladığımı hep gözönünde bulundursunuz. Ancak, haddim olayarak derim ki, tezlerinizi ikinci kalitedeki ve kuşkulu bir vizyonu olan bu dergide gömülü bırakmayın, tersine, örneklerle donatarak, daha görünür bir yerde duyurun. Bu mutlaka iyi olacaktır ve görünüşe bakılırsa, daha sonra benim konuşmamı dayanak alacak olan tüm şematizmleri ve kıyaslamaları daha en başından önleyecektir. Tezleriniz, malzemenin tüm katılıklarına ve engebelerine esnekçe uyum sağlayan ve bu yüzden en derin anlamda gerçek ve bilimsel araştırma olan düşünüz ve yaratış biçiminize son derece canlı ve gerçek bir bakış sunuyorlar. Böylelikle, sizin aksiyonlar koymuş olduğunuz masalını yıkıyorsunuz ve biliminizin son derece taze ve canlı olduğunu gösteriyorsunuz, bu konuda size şimdiye dek çok az kişi inanmıştı; örneğin ben, ancak sizi kişisel olarak tanıdıktan sonra inanmıştım.

Başkanlığı Bleuler'e bırakma niyetinizi çok iyi anlıyor ve takdir ediyorum; ama Bleuler'i tanısaydınız bu isteğinizde direlmezdiniz. Bleuler böyle bir konumda çok rahatsız duracaktır. Kendisi bu tür şeylerden, vebadan kaçar gibi kaçar, çünkü tüm biçimlerden ve dışsal tanımlardan nefret eden bir insandır. Onda, başkalarının yoluna çıkmamak şeklinde sahici bir hristiyan hırsı ve üstelik, gençliğe özgü bir öğrenme tutkusu var ki, bu yaşta ancak mutlak alçakgönüllü ve entelektüel bir insan böyle bir tutkuya sahip olabilir. Küçük çaplı bu toplantımızda, İsviçre'deki daha cumhuriyetçi toplantılarımızda yaptığımız gibi, formaliteyi olabildiğince bir kenara bırakmak, en iyisi olacak.

Paranoya hakkındaki görüşlerinizi unutmuş değilim. Onları defalarca kanıtlayabilirim. Ancak konu henüz olgunlaşmadı. Bu yüzden bu konuda şimdiye dek sustum. Libido'nun otoerotik biçimlerde yer değiştirmesi ve geriye yönelik gelişimi için çok iyi bir neden, kendini

kanıtlama, bireyin kendisini korumasıdır. İsteri öncelikle "türün korunması" alanında, paranoya (Dementia praecox) ise kendini koruma alanında boy gösterir... Paranoya içsel, isteri dışsal çözümler arar, herhalde, hatta çoğu kez bariz bir biçimde, paranoyada kompleksin mutlak güç sahibi olması, isteride ise kompleksin her zaman için kişiliğin bir bölümünün sadece izleyici olarak kaldığı bir komedi olarak kalmasıdır...

Az önce, bir önceki mektubumdaki[1] düşüncelerin duygulanımlı yinelenmesini içeren küçük mektubunuzu aldım. Sizin arzunuza uyacağım, ama Bleuler'in bu yada benzeri bir bağlamda beni dinlemeyeceğini açıkça itiraf edeyim. Yine de, hiç olmazsa sizin konuşma yaptığınız süre içinde, başkanlığı üstlenmesi için onu ikna etmeye çalışacağım. Ama dediğim gibi, Bleuler'in üstün bir adam olduğunu göreceksiniz. Onda, makam düşkünlüğünden hiç ama hiç eser yok. En yüce erdemlerden biri olarak gördüğüm o şahane Zürihli özgürlük duygusu var onda.

Gelecek mektubunuzda sizden paranoya sorunu hakkında bir şeyler, özellikle de yukarıdaki anlayışlar hakkında görüşünüzü duyabilirsem çok müteşekkir olacağım.

Umarım, nezleden, hemen ve benim gibi temelli kurtulursunuz.

Ayrıbasım için çok teşekkürler ve yürekten selamlar.

Hürmetkârınız
Jung

74 F *25.2.08*
Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

Şefiniz hakkında yazdıklarınızın, yatıştırıcı bir etkisi var. Bu meziyeti olgusuna hayran kaldım, bu gerçekten de az bulunur, örneğin kendime yakıştıramadığım, bir erdem.

İsteri formülleri üzerine yargınız, özellikle buna bağlantılı olarak, çalışmalarım üzerine notlarınız, bana, nadiren yaşadığım bir hoşnutluk verdi. Yargınızın son tahlilde doğru olduğunu, gerçekten içtenlikle çalıştığımı, bu yüzden bilgimin de çok parça bölük olduğunu ve çoğu

1. Freud'un 18 Şubat tarihli mektubunun, Jung'un eline o anda ulaştığı açıkça anlaşılıyor.

kez daha geniş bir bağlam oluşturamadığımı biliyorum. Bilinçli olarak yaptığım spekülasyonu olabildiğince temelli bir biçimde bıraktım, "Evrenin yapısındaki boşlukları doldurma" işini kendimden uzak tuttum.

27.2.

...

Paranoya hakkındaki notlarınız bende yankı buldular. Kendinden de bir şeyler katabilen bir tek siz varsınız; belki bir de Otto Groß, ama ne yazık ki onun sağlığı yerinde değil. Gelecek mektupta size, kısmen sizin düşüncelerinizle çakışan fantezilerime göre paranoya hakkında yazacağım. Bugün yoğun tekdüze işte yorgun düştüm ve soluk almak için bir Pazar gününe gereksiniyorum. Haklısınız, konu olgunlaşmamış ve bana sunduğunuz, anıların gölge imgeleriyle çalışamam. Bu yüzden, soruna bütünüyle vakıf olmanızı istiyorum.

İngilizce ayrıbasımınız için çok teşekkürler, Pazar günü okunacak. Salzburg'ta konaklamaya ilişkin öğrenmem gereken bir şey varsa bana bildirin.

Yürekten selamlarımla

size sadık
Freud

77 F

5.3.08
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

...-size bir başka noktayı önermek istiyorum. Sözü, ancak kendisinden bir alıntı yaparak aramıza katabileceğimiz, yüce bir kişiye yani Schiller'e getireceğim: Sekreterimiz Otto Rank, Schiller'in Körner'le mektuplaşmasında (1 Aralık 1788 tarihli mektup), psikanaliz tekniğimizi haklı çıkaran değerli bir bölüm bulguladı.[1] Rank'ın bu bö-

1. Rank'ın 4 Mart 1908'deki Çarşamba toplantısı'nda *(Tutanaklar 1)* ve Salzburg'ta (Jones II, s. 60) okuduğu bölüm şöyledir: "Şikayetinin nedeni, gördüğüm kadarıyla, aklının hayal gücüne yaptığı baskıda yatmaktadır. Burada bir düşünce ortaya atmam ve onu bir karşılaştırmayla anlamlandırmam gerekiyor. Aklın, akıp gelen düşünceleri, daha kapının eşiğinde keskin bir biçimde sınıflandırmasının iyi olmadığı ve ruhun yaratıcı

lümü okuması sadece birkaç dakika sürecek ve sabah oturumunu layık olduğu gibi kapatacak. Bizimle gelecek olan Rank, candan, zeki bir genç. Meslek okulu Makina İnşa bölümü mezunu, şimdi yeterlilik sınavını verip üniversiteye girmek için Latince ve Grekçe okuyor. Kendisi 23 yaşında, size mutlaka gönderdiği, pek açık olmayan yazısı 'Der Künstler' ('Sanatçı'), çetrefil kuramlarımın, şimdiye dek gördüğüm en iyi açıklamasını içeriyor. Okulunu bitirdikten sonra, ondan çok şey bekliyorum.

Yürekten selamlarım ve gösterdiğiniz büyük çaba için içten teşekkürlerimle.

Sizin Freud

79 J ***Burghölzli-Zürih, 11, III.08***

Çok Saygıdeğer Profesör!

Ne yazık ki mektupları sizin gibi derhal ve ayrıntılı bir biçimde yanıtlamayı beceremiyorum. Her zaman, mektubunuzu yanıtlamak için uygun ruh halini buluncaya dek, daha önce yapmam gereken bir yığın iş oluyor. Ayrıca, asla aceleye gelemem, yoksa düşüncelerim hemen dağılıyor.

Öncelikle paranoya sorununu ele almalıyım. Sizinle bu konuda şahsen konuşabilirsem, malzemenizi tanıyacağım ve o zaman kuramınızı daha iyi anlayabileceğim duygusu içindeyim. Gözünüzün önünde ne bulunduğunu öğrendiğimde, Fl. vakasını kavrayışınızın bana

---

çalışmasının zararına olduğu görülüyor. Bir düşünce, yalıtılmış olarak incelenirse, oldukça önemsiz ve çok serüvenci gelebilir, ama belki ardından gelen bir başka düşünceyle önem kazanacaktır; belki de saçma sapan görünmüş olan öteki düşüncelerle biraraya geldiğinde, oldukça yararlı bir öge oluşturabilir: - akıl, bir düşünceyi, ötekilerle bağlantı içinde görünceye kadar tutmazsa, tüm bunlara karar veremez. Buna karşılık, yaratıcı bir kafada, bana öyle geliyor ki, akıl, kapı bekçilerini geri çekmiştir, düşünceler kapıdan içeri sökün ederler, akıl ancak bundan sonra, büyük yığına bakar ve onu sınıflandırır. Siz, bay eleştirmenler ve kendinizi başka nasıl tanımlıyorsanız onlar, tüm özgün yaratıcılarda bulunan ve daha uzun yada daha kısa sürmesi, düşünen sanatçıyı düşgörücüden ayıran, anlık, geçici çılgınlıktan utanıyor yada korkuyorsunuz. Bu yüzden de verimsizlikten şikayet ediyorsunuz, çok erkenden reddettiğiniz ve katı bir biçimde elediğiniz için." *Schiller'in Körner'le Mektuplaşması* (1847) Cilt I, (1 Aralık 1788 tarihli mektup), s. 382 vd.

büyük yakarı dokundu. Paranoya sorunundaki düşünüşünüz benimkinden oldukça değişik görünüyor. Sizde nevroz seçimi sorunu oldukça geliştirmeye yatkın görünüyor. Ben buna cesaret edemem. Bu konuda beni şu sıralar komplekslerin giderilmesi ilgilendiriyor. Şu vaka, buna güzel bir örnek gibi görünüyor: Kadın, 34 yaşında, şunları öne sürüyor: Asistan doktor, hemşireyle ve yaşlı bir kadınla (hasta) bir çocuk dünyaya getirmiş (çocuk hemşirenin mi, hasta kadının mı, belirsiz!). Doktora karşı erotik işaretler. Hemşire genç, şirin ve hasta kadının *çok* hoşuna gidiyor. Hasta kadının doyumsuz bir evliliği ve bakılması gereken yaşlı bir annesi var. Yani doktora aktarım, hemşireyle özdeşleşme (kesinlendi), yaşlı hasta kadının anne olarak benimsenmesi. Hasta kadın evliliğini ve böylece çocuklarını da, bastırıyor (doktora) yeni, itiraf edilmedik bir aktarımda bulunuyor, aynı zamanada şirin hemşire rolünde dilek doyurumu yapıyor. Tüm bunlar, kolaylıkla kovuşturmaya dönüşebilecek bir suçlama biçiminde gerçekleşiyor. Yani bu kompleks, kadında değil de nesnel bir gerçeklik olarak öteki kişilerde var olduğu savıyla gideriliyor. Böylelikle *çok kesin bir bölünme* yaratılıyor. Bu mekanizma normal. *Gerçeklikten kaçma* mekanizmasının abartılmış bir biçimi ve bir bölünmeyi tamamlamaya yarıyor; benim anladığım bu...

...

Günlük çalışmalarınızın yanı sıra bir de bilimsel üretimde bulunabilmenizi sağlayan dev üretkenliğinize hayranım. Bunu ben yapamazdım. Salzburg'ta ne söyleyeceğimi aslında henüz bilmiyorum. Her halükârda önemli yenilikler ortaya çıkmayacak. Ne yapacağımı bilemiyorum. Çünkü burada hâlâ öğelerle uğraşıyoruz.

Düzenleme için teşekkürü hak etmiyorum, çünkü bu işten zevk alıyorum.

Sizden tam verileri aldığımda programı bastıracağım.

En iyi selamlarımı sunarım.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

82 F

14.4.08
Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

Mektubum sizi evinizde bekleyecek. Rahatsız olduğunuzu ve uzun bir tatil yerine kısa bir tatil yapmak zorunda kaldığınızı üzülerek

işitiyorum. Güçlü gençliğiniz hastalıkla çabucak başa çıkacaktır.

Üç yazınız masamın üstünde duruyor. Birincisi, Bleuler'le ortak yazdığınız, E. Meyer'in[1] iyi niyeti karşısında dalgalanışı ve duraksamasıyla sevindirici değil; ikincisi, uzun süredir beklediğim Amsterdam konuşmanız hakkında konuşmamı yasakladınız; üçüncüsü, 'Uygulamalı Ruhbilim Yazıları' dergimin üçüncü sayısını oluşturan konferansınız, kararlılığıyla ve açıklığıyla bir sevinç kaynağı ve adeta böyle bütünlüklü bir yargının ödülü olarak, sarıcı bir sıcaklıkla ve göz kamaştırıcı güzellikteki konuşmayla süslenmiş. Öteki yazıda çekindiğiniz, psişik hastalıkların psişik etiyolojisini, bu yazıda nasıl da söyleyebilirdiniz; karşınızda sadece uzman olmayan insanlar ve hanımlar vardı; orada uzlaşma çabası ve doktorluk önyargılarına ve mesleki yanlış anlaşılmaya dikkat etme sizi engelliyordu!

Öyle bir raslantı oldu ki, kafamda, kongre için beş yaşındaki bir erkek çocuktaki isterik bir fobinin analizini hazırlama düşüncesi varken, Amsterdam Konuşması'nda, çocuk isterisinin zaten bir kenara bırakıldığını okudum. Bu yüzden, düşüncem herhalde gerçekleşmeyecek.

Ben iyiyim, ama son haftalarda o kadar sıkıldım ki, zihnim iyice dağıldı. Salzburg'taki toplantının muhabbetine katılmam için, zorunlu olarak bir yarım gün yalnız kalmam gerekiyor. Bu ağır çalışma sırasında görüşlerim daha da açıklık kazandı; bu batı dünyasının tüm psikiyatrik memurları, artık hep bir ağızdan karşı koyuşlarıyla beni hiç etkilemeyecekler.

Ben de Salzburg'ta sizinle paranoya üzerine bir saatliğine başbaşa konuşabilmeyi umuyorum. Orada kendinizi tüm dinçliğinizle gösterin.

Yürekten hürmetkârınız
Freud

83 J ***Burghölzli-Zürih, 18.IV.08***

Çok Saygıdeğer Profesör!

Son mektubunuz beni incitti. Satır aralarında bir şeyler okudum. Sizinle *konuşa*bilseydim, tatışabileceğimizden, hem de enikonu tartışa-

1. Bk. 66 F, dipnot.

bileceğimizden hiç kuşkum yok. Yazmak, konuşmanın çok kötü bir ikamesi. Yine de, bağlantısız birkaç açıklama yapmaya çalışacağım.

1. *Uzman olmayanlar karşısında konferans verme:* Amaç, dinleyicilerin dikkatini, psikozlarda varolan psikolojik bağıntılara çekmekti. Psikojen momentin güçlü bir biçimde vurgulanmasının nedeni buydu. Orada, asıl etiyoloji hakkında konuşmanın yeri yoktu.

2. *Dementia praecox'un etiyolojisi:* Burada, kendi etiyoloji anlayışımızı sergilememiz söz konusuydu. Analitik deneyim eksikliğinden ötürü, Bleuler organik yöne, ben de daha çok öteki yöne ağırlık verdim. *Birçok* dementia praecox vakasının, varlıklarını kesin olarak sadece psikolojik çatışmalara borçlu olduklarını sanıyorum. Ama, bunların yanısıra, bedensel bir zayıflığın herhangi bir psikoz türüne yol açtığı vakalar da sayıca az değil. Burada insan kesin bir psikojen etiyolojiye inanmak isterse, bir spiritüalist olması gerekir. Böyle bir etiyolojiye asla inanmadım, tersine "bünye" bende her zaman az yada çok önemli bir rol oynadı. Bu yüzden, eski isteri oluşumu anlayışınızı değiştirdiğinizi gördüğümde, esas olarak rahatlamıştım. Sizin de gördüğünüz gibi, etiyoloji tartışmasında en içinden çıkılamaz güçlüklere bulaşılıyor, tüm bu güçlükler bence tek bir noktadan, bizim, beynin işlevi hakkındaki oldukça hatalı görüşümüzden kaynaklanıyorlar. Her yerden, beyinde à la piyano çalan bir ruh -substantia- çıkıveriyor. tekçi bakış açısı,- ruh=içerde gözlenen işlev bu sorunu aşmada büyük yardımcı olabilir. Burada daha fazla felsefe yapmayacağım. Buna benzer sonuçlara siz de çoktandır varmış olmalısınız. Tüm etiyoloji sorunu benim için son derece karanlık. Mizaç'ın gizemi, sadece psikolojiyle açıklanamaz.

3. *Amsterdam Konuşması:* Burada kötü bir iş yaptım, bunu çok iyi biliyorum. Bunu bilmeme karşın, her tür eleştiriniz için size teşekkür ederim. "Konuşmanızı yasaklamak" gerçekten söz konusu olamaz. Sizin eleştirilerinizden sadece bir şeyler öğrenebilirim. Konuşmamın asıl kusuru kısalığı. Birçok şeyi atlamak zorunda kaldım. İkinci ve çok önemli bir kusuru da basit tartışma, ama buna genel cahillik tarafından mecbur bırakıldım.

Çocuklardaki isteri, yetişkinler için geçerli olan formüllendirmelerin dışında kalmalı, çünkü yetişkinlerde ergenlik büyük bir rol oynuyor. Bu yüzden, çocuk isterisi için, özellikle değiştirilmiş bir formül

kullanılmalı. Geri kalanını, sorumluluğunu kendi vicdanımda üstlenebileceğim gibi yazdım. Ben bir propagandacı değilim, tersine tüm baskılardan ve adaletsizliklerden nefret ediyorum. Hatalarımı duymak için can atıyorum. Çünkü hatalarımdan öğrenmeyi umuyorum.

Binswanger evlendi, bu yüzden artık Jena'da değil. Adresi şöyle:
Kreuzlingen, Thurgau Kantonu.

Ben yokken gelen ayrıbasım için çok teşekkür ediyorum. Zaman yokluğundan, henüz okumadım. Salzburg'ta, yarım kalmış duran herşeyi konuşabileceğimiz bir saat geçirebileceğimizi ben de çok umuyorum. En iyi selamlarımı sunarım

Hürmetkârınız
Jung

Emin değilim ama, mektubun tuhaf, kuru bir havası varmış gibi geldi bana. Böyle bir şey arzulanmamıştı, tersine, insan keyifsizliğini bir gülümseyişle de belli edebilir. Ne yazık ki bu, yine de estetik bir hata olan ve beni şimdiden bir P.S. yazmaya zorlayan biçem'den hiç anlaşılmıyor.

84 F

19.4.08 [1]
Viyana, IX, Berggasse, 19

Sevgili Dostum

Paskalyanı kutlarım! Keyifsizlikleri ertelememeli. Eğer suratım asıktıysa ve böyle bir izlenim bıraktıysam, o halde *burada* somatik etiyolojiye psikojen etiyolojiden kesinlikle daha çok yer var demektir, çünkü çalışmaktan ve dinlenme yetersizliğinden bitkin düştüm ve Salzburg'ta da sizde mutlaka *aynı* izlenimi bırakacağım. Ama diyorum ki, size karşı kesinlikle kızgın değilim. O mektup, 'Psikoz'un İçeriği' adlı makalenizi ikinci kez okumanın etkisiyle yazıldı, söz konusu çalışmaya karşı büyük bir duyarlık gösteriyorum. Bu makale sizi bana birçok yönünüzle, sanatsal duyarlılık ve ustalık belirtileri dışında sizde var olduğunu düşündüğüm daha birçok yönlerinizle gösteriyor. Berlin'li rakibinizin (Abraham), derginin dördüncü sayısı olarak yayınlayacağım, düşünce açısından çok güçlü ama o kıvılcımdan yoksun (yazanın ve okuyanın bilinçdışı da gülümsüyor) elyazması ve sizin Bleuer'le ortak

çalışmanız, makalenizle bir karşıtlık oluşturuyordu. O yorgunlukta, durumu kötü bir biçimde ortaya koydum, hoşnutsuzluk genel ruh halimde yankılanmayan hoşnutluktan daha belirgin bir biçimde ortaya çıktı. Keyfiyet böyleydi. Konuşmanızı gerçekten böyle bir konumda dışladım; böyle zor ve tehlikeli bir görevi, böyle bir gayretle başardığınız için size çok teşekkür edebilmeliydim. Sadece çocuk isterisine ilişkin tümce, gözüme yanlış göründü. Koşullar büyük bir olasılıkla, çocukların her büyüme aşaması, (her libido atılımı demek istiyorum) yetişkinlerdeki ergenliğe benzer koşullar yarattığı için, burada da aynı. Onayınızı kısmen saklı tutmanızı şikayet konusu edinmedim, daha çok onayladığınız kısmı bir kazanç olarak gördüm. Benim 15 yılda kazandığım deneyimlere benzer deneyimlerde bulunmanız için zamana gereksinmeniz olduğunu biliyorum. Bleuler'e bir ölçüde kızgınım, çünkü psikolojiyi cinselliği dışlayarak benimsemek istiyor ve böylelikle herşey havada asılı kalıyor. Oysa cinsel olaylarda, eksikliği duyulan, eğer olmazsa, ruhsal yaşamın doktora çok tuhaf görüneceği, "organik temel" vardır.

Görüşlerimin ancak vakaların bir bölümü için doğru oldukları tahminine karşı ilkesel bir nefret duyuyorum. (Görüşler yerine, bakış açıları). Bu olanaklı değildir. Kesinlikle olanaklı değildir. Öyle kökten olaylar söz konusudur ki, bir dizi vakada öteki vakalardan başka türlü olamazlar. Yada, dahası: öyle yaşamsal önemde unsurlardır ki, bunların farklı olduğu vakaların farklı adlandırılmaları çok doğrudur. Biliyorsunuz, şimdiye dek hiç kimse başka bir isteri, başka bir Dementia praecox görmedi. Ya bizim tanımladıklarımız var, yada bu konuda hiçbir şey bilinmiyor. Temelde siz de aynı şekilde düşünüyor olmalısınız.

İşte şimdi tüm fanatikliğimi dışa vurdum ve duyarlılığınızın, Salzburg'ta yeniden görüşünceye dek geçecek süreden daha uzun sürmeyeceğini umabilirim.

Orada bir sohbet saati, bana en azından çok iyi gelecek. Otto GroB bizi yine de uğraştıracak; şimdi acil olarak sizin tıbbi yardımınıza gereksinimi var; son derece yetenekli ve inançlı olan bu adama yazık. Kokain kullanıyor ve toksik kokain paranoyasının başlangıcında olabilir.

1. Mektubun havasından ve içeriğinden, büyük bir kesinlikle, 83 J'ye yanıt olarak yazıldığı çıkartılabilir. Zürih'ten gelen mektuplar bir günde Viyana'ya ulaşabiliyordu ve posta Pazar günleri de dağıtılıyordu.

Karısına büyük bir sempati duyuyorum; bugüne dek hoşuma giden az sayıda Germen kadınından bir tanesi-...

Sağlıcakla kalın ve Salzburg'ta karşıma keyfiniz yerinde çıkın.

Yürekten hürmetkârınız
Freud

Salzburg Kongresi (Nisan 1908)

"1 Freudçu Psikoloji Kongresi", 27 Nisan Pazartesi günü, Salzburg'ta yapıldı; aralarında Bleuler'in de bulunduğu 42 katılımcı, Pazar günü gelmişlerdi. Yedi konuşma yapıldı: Freud öğleden önce dört saatten çok, "sıçanadam"ın hastalık öyküsü üzerine ve Jung, öğleden sonra Dementia praecox üzerine konuştular

Kongre sırasında, psikanalize adanmış ilk süreli yayın kuruldu ve 1909 Mart'ında "Jahrbuch für psychoanalytische und psychopathologische Forschungen" (Psikoanalitik ve Psikopatolojik Bilimsel Araştırmalar Yıllığı) adıyla, yılda iki sayı çıkacak bir dergi olarak yayınlanmaya başladı.

86 J ***Burghölzli-Zürih, 30-IV.08***

Çok Saygıdeğer Profesör

Salzburg Kongresini mesleksel açıdan mı yoksa duygusal açıdan mı değerlendirmem gerektiği konusunda sürekli kararsızlık içindeyim. Bilanço, çok güzel bir sonuç sunuyor, belki buradan; Yıllık'larımızın başarılı olacağı sonucuna varabiliriz...

Duygulara gelince, hâlâ, bende adeta kusursuz izlenimi uyandıran konuşmanızın uzun süren etkisindeyim. Geri kalanlar sadece, anlamsızlığın karanlığı içinde kısır bir varoluşu sürdüren zaman doldurmacalardı.

Dementia praecox konusunda görüyorum ki (ayrıca her zaman gördüm ki) şunu yada bunu kesin olarak ortaya koymak için hâlâ sonsuz bir istihkam çalışması gerekiyor. Ne yazık ki, Salzburg'ta özel vakamın ele alınması için fiziksel ve psikolojik ortam yoktu. Çünkü bence, en azından sessizlik ve birikim de buna dahildir. Şu sıralar, bir ölçüde rahatlamış olarak sabırla çalışmaya devam ediyorum, çünkü

Bleuler Salzburg'ta kesin ileri adımlar attı, öyle ki kendisi bile Dementia praecox'ta organik ilksel belirtiler bulunduğundan kuşkulanıyor, oysa eskiden bunu bana karşı kayıtsız şartsız savunmuştu. Siz büyük bir gedik açtınız.

Belki son dokuz ayda Dementia Praecox üzerinde analitik olarak çok az çalıştım ve bu yüzden bu gösterişli konu beni etkilemeye başladı. Bilimsel çalışmalarımın önündeki asıl engel, öğrenmeleri ve çalışmaları zamanımı yutan öğrencilerdir. Bu durumu bilmek, Salzburg'ta içime işledi. Bugüne dek olanlara güvenerek, bana karşı sabırlı olmanızı rica ediyorum. Benim her zaman, sadece düşünme açısından güçlü bir yandaş olmaktan birazcık daha fazla yapacağım şeyler var. Böylelerinin eksikliğini duyuyor değilsiniz. Ama davaya bir yararları olmuyor, çünkü sadece inanmak zaman içinde bir gelişme göstermez.

Yürekten selamlar ve çok teşekkürler.

Hürmetkârınız
Jung

87 F *3.5.08*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Demek, siz de Salzburg'taki buluşmamızın güzel geçtiğini düşünüyorsunuz. Bu buluşma beni çok ferahlattı ve bende hoş bir tad bıraktı. Sizi böyle dinç görmek beni sevindirdi ve sizi yeniden görüp anladığımda, bir güçenikliğe dönüşmek isteyen şey eriyip gitti. Biliyorum, şimdi bir "olumsuz dalgalanma" evresindesiniz ve o sıralar şefiniz üzerinde yaptığınız büyük etkinin cezasını şimdi karşı etki olarak çekiyorsunuz. İtilmiş olmadan itmek olmaz. Ama eminim ki, birkaç adım uzaklaştığınız yolu yeniden bulacaksınız ve sonra bana eşlik edeceksiniz. Emin oluşumu size temellendiremem; bu mutlaka bir "duygu sorunu" ve sizin görünüşünüze dayanıyor. Ama yeter, sizinle aynı düşüncede olduğumu biliyorum ve birbirimizden kopabileceğimiz duygusunu artık hiç duymuyorum. Siz de benim bazı özelliklerime sabır göstereceksiniz.

Analitik çalışma alışkanlığından biraz uzaklaştığınıza ve

öğrencilerin, zamanınızı yuttuklarına ilişkin şikayetiniz, mutlaka doğrudur; ama bu durum aşılacaktır...

...

Jones ve Brill[1] burada iki kez konuğum oldular. İkincisiyle, çalışmalarımdan bir seçkinin çevrilmesi konusunda anlaştık ('Selected papers on hysteria')... Jones mutlaka çok ilginç ve değerli bir insan, ama ona karşı, adeta ırksal yabancılık gibi bir duygu var içimde. O bir fanatik ve çok az yemek yiyor. "Etrafımda kanlı canlı adamlar olsun" dedi Sezar vb. O bana tam da cılız Cassius'u anımsatıyor. Tüm kalıtsallığı yadsıyor. Ona göre ben bir gericiyim. Siz, itidalli halinizle onunla nasıl anlaştınız?

Sizden büyük bir ricam var. Abraham'la aranızda bir ayrılık boy gösterdiği gözümden kaçmadı. O kadar az sayıdayız ki, birarada olmamız gerekiyor ve kişisel nedenlerden kaynaklanan ayrılıklar biz psikanalizcilere en az yakışıyor. Ona değer veriyorum ve sizin yerinizi doldurması söz konusu olmasa bile, ondan vazgeçmek istemiyorum. Bu yüzden, eğer Dementia-Konferansının basılması için size başvurursa, nazik davranın ve bu defa, siz tereddüt ederken, onun dolaysız yola başvurmuş oluşunu içinize sindirin. Yoksa, sizde ona karşı tüm avantajlar var, bu sorunda şikayetname değil, ayrıntılı çalışma yarar getirecektir. Truva işgal edilirse, küsmemek gerekir.

...

Yürekten selamlar

Sadık hürmetkârınız
Freud

90 F

6 Mayıs 08
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

İlişikte Otto Groß'un karnesini gönderiyorum. Elinize geçtiğinde, onu, sizden teslim alabileceğim Ekim ayından önce bırakmayın.

Marhold'un teklifi hakkındaki haberinizi harika buldu. Nezaket gereği, Deuticke'yi de bekleyin; ama o daha iyisini sunmayacaktır. İki yarım cilt bence yılda bir ciltten daha iyi.

1. Abraham Brill (1874-1948) Avusturya doğumlu, Amerikan psikanalist, Freud'un birçok yapıtının çevirmeni. 1911 yılında New York Psikanaliz Derneği'ni kurdu.

Demek ki bunu da başaracaktınız. Bugün 52 yaşındayım; önümde bir on çalışma yılı daha varsa, yapıtımıza güzel bir parça daha katabilirim.

Ellerinizi içtenlikle sıkıyorum.

Sizin
Freud

91 J *Burghölzli-Zürih, 7.V.08*

Çok Saygıdeğer Profesör!

Sizin isteğinize uyarak, Deuticke'den haber alıncaya dek, memnunlukla bekleyeceğim. Yoksa ona yazsam mı? Yoksa iş biraz yavaş yürüyecek. Deuticke'nin yayınevi, daha oturmuş olduğu için, bana Marhold'unkinden daha sempatik geliyor. Umarım, Deuticke, Marhold'dan daha iyi koşullar sunar.

Birinci ciltte, yani daha ilk yayınlanan bölümünde, mutlaka bir İndeks, yani konuyla ilgisi olan tüm çalışmaların, kesinlikle kısaca yazılmış bir raporunu vermek gerekir, yani, ilk ağızda, sizin kitaplarınız ve her yere dağılmış bulunan sayısız makaleniz, sonra da öğrencilerinizinkiler. Kusursuz bir rapor hazırlamak için en iyisi, sizinkilerden birisinin, *sizin denetiminizde* bu raporu kronolojik sıralama içinde hazırlamasıdır... Öğrencilerinizin tümü içinde, buna en uygun olarak Abraham'ı görüyorum, çünkü o bu işten anlıyor. Sizin ricanız üzerine bu işi kuşkusuz seve seve üstelencektir. Yani, elbette kendisininkiler de dahil olmak üzere *tüm* Viyana çalışmaları, ona! Bu iş için Abraham'ı seçerseniz, bana büyük bir iyilik yapmış olacaksınız.

Bu öneriden de gördüğünüz gibi, Abraham hakkındaki nesnel yargım, kesinlikle bulanık değil. Bu yüzden meslekdaş Abraham'ın belirli özelliklerine karşı yine de açık bir hoşgörü besliyorum. Çünkü değerlendirilebilir özelliklerine ve çeşitli erdemlerine karşın, centilmen bir insan değil. Yani, benim gözümde, bir insanın başına gelebilecek en kötü şey. Her zaman, yargımı, daha iyi bilen birisininkiyle değiştirmeye hazırımdır. Ama bu örnekte, benim için kıstas oluşturan birçok insanla görüş birliği içindeyim. Salzburg'ta bir skandalı ancak, Abraham'ın konuşmasını, kaynakları açısından açıklığa kavşuturmak isteyen bir beyi, düşüncesinden rica ederek vazgeçirmekle önledim. Bu bey bir

İsviçreli değildi, bu tür ürünlere (benim gibi) sadece sessizce şaşıran, ama olayı mutlaka not eden öğrencilerimden de değildi. Benim tarafımdan, şimdiye dek, ayrılığa yol açabilecek hiçbir şey yapılmadı; tam tersine, bunu hedefleyen, Abrahamdır. Abraham'dan yine de hiç beklemediğim ikinci kepazeliği, yani konuşmasını yayımlamam için hiç değiştirmeden göndermiş olmasını ise, asla hoş göremeyeceğim, çünkü benim yönetimimdeki bir dergi son derece titiz ve ciddi olmalı ve sizin ve benim düşünsel çalışmalarımızdan bir çalıntı yayınlanmamalı.

Abraham saygılı davrandıkça, benim yönümden herşeyin eskisi gibi kalacağına emin olabilirsiniz. Ama, ileri giderse, patlama kaçınılmaz olur. Abraham'ın nereye kadar gidilebileceğini anımsamasını çok umuyorum. Bir ayrılık gerçekleşirse, yazık olur ve davanın yararına olmaz. Bu olasılıktan *bir parça* ciddiyetle, *çok kolay bir biçimde* kaçınılabilir.

Olabildiğince kısa sürede Abraham'ı yada belki size daha uygun gelen bir başkasını, rapor için kazanabilirseniz, size çok müteşekkir olacağım.

Şimdiden yürekten teşekkürler!

En iyi selamlarımla

Hürmetkârınız
Jung

92 F

10.5.08
Viyana, IX.,Berggasse 19

Sevgili Dostum

Dilekleriniz için teşekkürler;[1] her zamanki sakinliğimizle, geleceğe bakmak istiyoruz, çünkü iyiye gidiyor.

Bugünlerde beni, gelecek kongreye dek birbirimizi gözden yitirmememiz için Zürih ile Viyana arasındaki bilisel ilişkileri nasıl daha sıkılaştırabileceğimiz sorunu uğraştırıyor... Başka türlü çok çeşitli uğraşınızın arasında, herşeyin dayandığı nevrozlar üzerindeki psikanalitik çalışmaya yabancılaşmanızı istemiyorum...

Salzburg'ta Abraham hakkında yeterince konuşmadık. Ben de sizin yargınızı şöye bir anlamamı sağlayan bazı şeyler yaşadım, ama bu defa, ona karşı çok katısınız.

1. Jung'un doğum günü dileklerini içeren mektup yada telgraf korunmamıştır.

Bu defa, Animus juriandi onda bütünüyle eksik kalmış olabilir. Düşünceyi ortaya koydum; sizden duydu ve bu konuda benimle de yazıştı. Onun benimseyişini doğru buluyorum, sizin benimsemeyişiniz beni üzüyor. Ona karşı tepkiniz herhalde sadece birikmiş bir tepki olarak anlaşılmalı.

Viyana literatürü raporu için size Abraham yerine küçük Rank'ı önermek istiyorum. Benim düşüncelerimi ne denli sadık bir biçimde serimleyebildiğini 'Künstler' (Sanatçı)den biliyorsunuz. Görüşmelerin sonucunu çok merak ediyorum.

Yürekten hürmetkârınız
Freud

93 J *14.V.08*

Çok Saygıdeğer Profesör

Deuticke forma başına 50. M., sizin, Bleuler'in ve benim yazılarımıza 60. M. veriyor. Redaksiyon ücreti 200.- M. Yani Marhold'dan çok daha iyi. Siz de kabul ederseniz, Deuticke'ye gidiyoruz. Onayınızı rica ediyorum. Başlık olarak biz, yani Bleuler ve ben şunu öneriyoruz: 'Psikanaliz ve Psikopataloji Yıllıkları' Birinci ad esas olarak sizin için, ikincisi de bizim için, yani laboratuarımızdaki çalışmalar için. Psiko-analiz[1] aralığı hakkında ne düşünüyorsunuz? Nedenlerinizi öğrenebilir miyim?

Şimdi çok kısa yazıyorum, çünkü şimdi Groß yanımda ve bana inanılmaz bir zamana mal oluyor. Esas olarak saplantılı nevroza benziyor. Geceleri ışık saplantısı şimdiden geçti. Şimdi çocukluktaki özdeşleşme ketlenmelerinde, özellikle de eşcinsel karakter taşıyanlardayız. Nereye dek varacağını merak ediyorum.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

1. Jung 'Psychoanalyse' sözcüğündeki 'a' ile 'o' arasındaki boşluktan söz ediyor; şimdiye dek 'Psychanalyse' biçimini tercih etmişti.

94 F *19.5.08*
Viyana, IX.Berggasse 19

Sevgili Dostum

Şimdi gelelim Groß'a. Sizi ne denli meşgul ettiğini düşünebiliyorum. Başlangıçta, sadece alışkanlığından vazgeçirmeyi üstleneceğinizi ve sonra Sonbahar'da benim analitik tedaviye başlayacağımı düşünmüştüm. Elbette, böylesinin benim için daha avantajlı olduğunu söylersem, bu utanılası bir bencillik olur, çünkü zamanımı satmak zorundayım ve artık yıllar öncesi gibi tüm yedek kuvvetimle çalışamıyorum. Ancak, ciddi konuşursak, zorluk daha çok, üretken düşünceler stoğunda mülkiyet sınırlarının kaçınılmaz olarak kaldırılmasında yatıyor; artık birbirimizden, vicdan rahatlığıyla kopamayız. Filizof Swoboda'[1]yı tedavi ettiğimden bu yana böyle zor durumlar karşısında bunalıyorum.

Groß hakkındaki tanınızı uygun buluyorum. İlk gençlik anısı (Salzburg'ta anlattı), babasının bir misafire, uyarıcı bir biçimde 'Dikkat edin o *ısırır*' demesi! Bu anı, sıçan öykümde aklıma geldi.-

Psikoanilizi, ayırmadan yazacağım... Oysa bunlar teferruat.

Sizi yürekten selamlıyorum ve Bleuler'e beni hararetle önermenizi rica ediyorum.

Sadığınız
Freud

95 J ***Burghölzli-Zürih, 25.V.08***

Çok Saygıdeğer Profesör!

...

Son zamanlarda bu kadar yazma tembeli oluşuma şaşırmış bulunmalısınız, herşeyi bir kenara bıraktım ve bana ait tüm zamanı, gece gündüz, analizini olabildiğince hızlandırmak için Groß'a ayırdım. Groß birçok ilginç sorunları olan tipik bir saplantılı nevroz. Benim daha öte-

1. Hermann Swoboda (1873-1963), Viyanalı filozof, psikolog ve biyolog. 1904-1906 yılları arasında Fließ'le bir ayrıcalık tartışmasına girdi ve Freud'da bu tartışmanın içine çekildi.

ye gidemediğim yerde, o beni analiz etti. Böylelikle kendi sağlığımı da kazandım. Şu sıralar Groß, uyuşturucuyu bırakmayı *gönüllü olarak* sürdürüyor, önceki güne kadar, analiz, eksiklik çekme duygularıyla bozulmasın diye ona her zaman tam doz vermiştim. Dün Groß, eksiklik duymadan, gönüllü olarak 6.0'dan 3.0'a indi. Durumu psişik açıdan önemli bir yükselme gösterdi, gelecek daha az karanlık görünüyor. Groß az bulunur ciddiyette birisi, insan kendi komplekslerini bir kenara bırakırsa, onunla mükemmel bir biçimde birarada yaşayabilir. Bugün ilk tatil günüm, çünkü dün analizi sona erdirdim. Görünüşe bakılırsa, sadece bir dizi ikincil önemdeki çok dağınık küçük saplantıların toplanması kaldı.

Bu analiz, çok çeşitli, bilimsel açıdan güzel sonuçlar verdi, bu sonuçları hemen formüllendirmeyi düşünüyoruz.

...

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

98 J ***Burghölzli-Zürih, 19.VI.08***

Çok Saygıdeğer Profesör!

Sonunda, çok uzun bir süreden sonra, kendimi bir mektuba verebileceğim sakin bir ana kavuştum. Şimdiye dek Groß olayı beni sözcüğün tam anlamıyla tüketmişti. Ona günlerimi ve gecelerimi verdim. Analiz sırasında gönüllü olarak *tüm* ilaçları bıraktı. Son üç haftada sadece bütünüyle küçük çocukluğa ilişkin malzemeyle çalıştık, bu sırada yavaş yavaş, çocukluk komplekslerinin gerçi tümünün serimlenebilir ve kavranabilir, hasta tarafından da görülebilir ve geçici olarak gerçekleştirilebilir oldukları, ama zaptedilemez, yani sürekli saplanılmış oldukları ve duygulanımlarını tükenmez kaynaklardan aldıkları şeklindeki üzücü kanıya vardım; karşılıklı anlayış yada eşduyum çabasının bir anında çatlak doldurulabiliyor, ama bir sonraki anda yeniden açılıyor. Tüm bu en derin eşduyum anları hiçbir iz bırakmıyorlar, hemen, varlıksız birer anı gölgesine dönüşüyorlar. Groß için bir gelişim, bir psikolojik dün yok, tersine, küçük çocukluğun anıları sürekli yeni ve etkili kalıyorlar, öyle ki [o] tüm zamana ve tüm analize karşın, bugünün olaylarını, kadının sadece anne olduğu, her arkadaşın

her iyilik yada kötülük isteyenin baba olduğu, dünyayı eşsiz olanaklarla bir erkek çocuk fantezisi olarak gören, altı yaşındaki çocuğun tepkisiyle karşıladı.

Ne yazık ki, sözlerimden, bir türlü inanmak istemediğim ve şimdi ürkütücü bir açıklıkla gördüğüm tanıyı, okumuş olacaksınız: Dementia praecox.

Karısının olabildiğince özenli bir hastalık öyküsü ve aynı kişinin kısmi bir psikoanalizi, bana, tanının yeterince çok sayıda onaylanışını sundular. Sahneden çekiliş, tanıya uygun düşüyor: Önceki gün Groß, gözlenmediği bir anda, evin bahçesinden, duvarın üzerinden atlayarak kaçtı ve hiç kuşkusuz çok geçmeden, yazgısının akşamına yaklaşmak için, Münih'te ortaya çıkacak.

Herşeye karşın, o benim dostumdur, çünkü aslında olağandışı bir zihni olan iyi ve seçkin bir insandır. Şimdi delilik içinde yaşıyor, onu iyileştirirdim, ve şimdiden kuş özgürlüğünden bana teşekkürle dolup taşan bir mektup gönderdi. Vecd içinde, hiç bir zaman görmediği gerçekliğin kendisinden nasıl intikam alacağını sezemiyor. Yaşamın dışına itmesi *gereken* bir insan o. Çünkü insanlarla asla uzun süre birlikte yaşamayacak. Karısının ona katlanmasının tek nedeni, Groß'un, karısının nevrozunun hastalık kazancını onun için oluşturması. Şimdi kadını da anlıyorum, ama bu yüzden onu bağışlamayacağım.

Bu haberleri hangi duygularla karşılayacağınızı bilmiyorum. Benim için bu deneyim, yaşantımın en ağır deneyimlerinden birisidir, çünkü Groß'ta kendi varlığımın çok sayıda yönünü yaşadım, öyle ki sık sık bana ikiz kardeşim eksi Dementia praecox gibi göründü. Bu trajik bir durum. Buradan, onu iyileştirmek için kendimden ne tür enerji verdiğimi takdir edebilirsiniz. Ama çekilen acıya karşın, yine de bu deneyimden vazgeçmek istemiyorum. Çünkü sonunda bana eşsiz bir insanda, Dementia praecox'un en derin özüne eşsiz bir bakış sundu.

Hastalıkla saplanılan şey, sonraki yaşamın herhangi bir kompleksi değil, en küçük çocukluktaki cinsel komplekstir. Hastalığın, görünüşte daha sonra "boy göstermesi", ikincil bir çatışmadan, çocukluktaki ruh halinin bir "enhcevêtrement" [1] inden başka bir şey değildir. Bu haliyle çözülebilir, ancak sınırlı olarak. İsteri'de Pompei ve Roma, Dementia

1. Karışıklık

praecox'ta ise sadece Pompei vardır. Dementia praecox' ta gerçekliğin iptal edilişi, hastalığa sığınmanın, cinsel kompleksin henüz bütünüyle otoerotik olduğu çok erken bir çocukluk döneminde gerçekleşmesinden kaynaklanıyor görünüyor; sürekli otoerotizm bu yüzdendir.

Şu sıralar hâlâ, yapmam gereken olağanüstü çok iş var, çünkü son dönemde, yığılan tüm işlerimi bitirmem gerek.

Bleuler ne yazık ki tepeden tırnağa komplekslerle dolu, şimdi de yeniden, ritmin cinsel olarak açıklanabileceğini tartışmak istedi. Ama kısa kesmesini bilmiyor, tersine, direniş Almancasıyla konuşuyor ve bu yüzden anlaşma kendiliğinden ortadan kalkıyor, bu arada durumu açıklık ve sempatiklik fanatizmi ile kompanse ediyor. İnsan zaman içinde böyle şeylere değer vermiyor, çünkü etrafında kompleks maskeleri değil, insanlar bulunmasını istiyor.

Eğer Groß bir gün size başvuracak olursa, lütfen benim koyduğum tanıdan ona söz etmeyin, çünkü ben kendisine söylemedim. Karısı herşeyi biliyor.

En yürekten selamlarımı sunarım.

Tamamen hürmenkârınız
Jung

99 F *21.6.08*
Viyana, IX, Beggasse 19

Sevgili Dostum

Size olağanüstü yoğunlukta teşekkür etmek gerektiğini duyumsuyorum ve bunu ihmal etmiyorum. Yani, Otto Groß'un benim payıma düşmesi gereken ve bencilliğimin –belki de daha çok meşru müdafaa'mın- tedavisi için karşı koyduğu...

Otto Groß'a ne denli yakınlık duysam da, onun analizini sizin yapmanız gerektiği olgusunun önemini küçümseyemem. Bir başka vakada asla bu kadar çok şey öğrenemezsiniz; bir başka başarı da, gördüğüm gibi, görüşlerinizle bana yeniden çok yakınlaşmış olmanızdır. Ayrıca bundan hiç kuşkum yoktu. Önceden evet, sizi görmeden önce. Ama sizi Salzburg'ta yeniden gördüğümde –sizinle çok az konuşabildim–, çok geçmeden yeniden görüş birliği içinde olacağımızı biliyordum, çünkü sizi benden, korkmuş olduğum gibi, babanıza olan ilişkinizin yada kili-

seye duyduğunuz inancın yönlendirdiği bir içsel gelişme değil, tersine sadece şefinizin etkisi uzaklaştırmıştı. Şimdi Bleuler'i genellikle hoş bulmuyorum ve bazen "tuhaf" buluyorum, ama çok geçmeden, sizi *onda* yitirmeyeceğime emin oldum. Bu arada "kompleks maske"si, çok büyük bir sözcük, bu sözcüğü uydurduğunuza göre, iç dünyanızda bütünüyle onu yenmiş olmalısınız.

...

Son olarak küçük bir kişisel not: Geçenlerde, bir doktorlar başvuru kitabında, doğum gününüzün tarihini buldum, 26.7., çok uzun süredir kutlamaya alışkın olduğumuz bir gün: bu gün, karımın da doğum günü!

Yürekten selamlarımla

Sadık hürmetkârınız
Freud

Stekel hakkında daha sonra görüş bildirelim.

100 J ***Burghölzli-Zürih, 26.VI.08***

Çok Saygıdeğer Profesör!

Son mektubunuz için size yürekten teşekkür ederim.

Groß vakası, gelişmeye devam ediyor. Bayan Dr. Groß'un şefime son günah çıkartışından sonra, Groß tam paranoyakça davranıyor. Örneğin, Zürih'teki otelinde kalamadığını, çünkü üst kattaki bazı adamların onun ruh halini gözlemlediklerini (!) öne sürdü. Münih'teki evinde, sokaktan "Doktor evde mi?" diye bağıran bir ses duymuş; Sonra duvarlarda ve üst katlarda tıklamalar duymuş. Karısına tıpkı eskisi gibi eziyet ediyor. Zavallı kadın mutlaka bir gün patlayacak. Ayrıca, bu kadın, hayranlık uyandırıcı meziyetlerine karşın, dinlemek değil *duyumsamak* isteyenlerden. Bu kabul edilmiş semptom tedavisine, tüm yazgısını[1] adamak istiyora benziyor.

Gelecek yıl bir biçimde olanak yaratabilirsem, birkez daha bir süre için size gelebilirim. Gönlümde yatan Dementia praecox sive şizofreni sive paranoya kavramını tartışmak için başka olanak göremiyorum. Babaya aktarımın olumsuzluğu M.E.'ye bir şey kazandırmadı çünkü I. bu aktarım Groß'da mutlak değil ve II. öteki Dementia praecox vakalarının çoğunda ve isteride tam tersiyle karşı karşıyayız. Tek ayırd edici olarak,

1. Özgün metinde "ihr" (onun, dişil) değil "Ihr" (sizin)

çocuksu saplanmayı, çocuksu çağrışımı ve mutlak ama azar azar oldukça genişletilebilir iyileşmezliği, yani az yada çok büyük bir gerçeklik bileşeninin sürekli dışlanmasını, görüyorum. Şu sıralar, bir dizi yüksek eğitimli isteride hastayı tedavi ediyorum ve bu vakalarda Dementia praecox ile isteri arasındaki mutlak ayrımı her gün saptayabiliyorum, aynı zamanda kavrayışınızın derinliği karşısında hayranlık duyuyorum. Size de bir Groß olgusu hazırlamak için değil, tersine karşılaştırmak için, Groß'un birkez daha analitik olarak karşınıza çıkmasını arzuluyorum. Bu, bizim için bir kazanım olurdu, çünkü Dementia praecox sorunu ile birlikte psikiyatrik sorunların 9/10'u çözülmüş olurdu. (Bu tuhaf tümcede yazım yanlışı?)[1] Herhalde, Dementia praecox sorununa yönelik çabalarımı, benim gördüğümden başka bir ışık altında görmenize duyduğum öfkeyle.

26. VII. tarihine olan paralellik memnunluk yarattı.

En iyi selamlarımı sunarım.

Hürmetkârınız
Jung

101 F

30 Temmuz 08
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Ama elbette! Başka yüzyıllarda yaşamıyoruz ki, başka kıtalarda bile değil. Sizin ve benim için böylesine önemli olan bir şeyi konuşmak için biraraya gelmemizden daha haklı ne olabilir? Sadece, bunun nasıl ve ne zaman gerçekleşebileceğini düşünelim, ben mi size geleyim, yoksa siz mi bana gelirsiniz.

...

Son mektubumun sorularına redaksiyonel yanıtlar bekliyorum hâlâ sizden. Groß hakkında, şimdi mutlaka sizin yanınızda bulunan Jones'tan haber aldım. Ne yazık ki onun hakkında söylenecek bir şey yok; çöktü ve davamıza sadece ağır zararları dokunacak.

Gelecek aylar için bende böyle sevindirici bir beklenti yaratmanızdan sonra, sizi sürekli selamlıyorum.

Sizin
Freud

1. Özgün metinde "während" (sırasında, esnasında) sözcüğü çizilmiş ve yerine "wären" (çeviride 'olurdu') konulmuş; sonra" 1/10" düzeltilip "9/10" yapılmış.

103 F *Berchtesgaden, Dieteldhof*
18.7.08

Sevgili Dostum

Birkaç gündür buradayım ve tüm hastalıklarımdan da hızla iyileşiyorum. Sizi birkaç gün görmek ve konuşmak ümidi benim için çok sevindirici. Elbette, randevunuzu kabul ediyorum ve demek ki Eylül ayının ikinci yarısında sizde olacağım, sizi de ferahlamış bulmayı umuyorum, çünkü üstünüze aldığınız ağır yükü değerlendirmekten asla kaçınmıyorum, Otto Groß'un, terazinin kefesinde korkunç bir aşırı ağırlık olduğunu da biliyorum. Sadece, sizin gücünüze ve üretim yeteneğinize büyük bir güven duyduğum için, yoksa, sizi gün boyu tedaviden sonra, çalışmaya devam ettirmekten ötürü kendimi suçlardım. Böyle düşünmemi sağlayan, benim dostça duygularım değil, size gereksindiğimi, davanın sizden, hele 'Yıllık'ın yaratılmasından sonra hiç vazgeçemeyeceğini görmüş olmamdır.

Jones hakkında, benim bilebileceğimden daha çoğunu bildiğinizi düşünmüştüm. Onu, bana sıkılganca gülümseyen ve kararsızlıklarınız yüzünden sizi sevgiyle hoşgören bir fanatik olarak görmüştüm. Tutumunun buna ne denli uyduğunu bilmiyorum. Daha çok, onun bize değil, başkalarına yalan söylediğini anlatmak istiyorum: Grubumuzdaki ırk karışımı bana çok ilginç geliyor; o bir Kelt ve bizim gibi bir Germen ve bir Akdeniz adamı için tam olarak ulaşılabilir biri değil.

Yürekten selamlar
Freud

106 F *Berchtesgaden, Dietfeldhof*
13.8.08

Sevgili Dostum

...

Size, Zürih-Burghölzli'ye yapacağım yolculuk için çok seviniyorum, sizde kalma davetini de küçük ailenizin yokluğu yüzünden, sizi rahatsız etmeyeceğim için, kabul ediyorum. Birçok amacı beraberimde getiriyorum. herşeyden önce, birbirlerinden çok şey isteyen iki insan arasında, bir yıl boyunca zorunlu olarak oluşan soğukluğu ortadan

kaldırmak, sizden bazı kişisel ayrıcalıklar elde etmek ve kendimi hazırlamadığım bazı noktaları sizinle enine boyuna konuşmak istiyorum. Açıkça itiraf ettiğim egoist amacım, sizi çalışmamın sürdürücüsü ve tamamlayıcısı olarak tayin etmektir, benim nevrozlarda başlattığım çalışmayı, siz psikozlarda sürdüreceksiniz, çünkü siz çevresindekilerin sempatisini daha kolay yönlendirebilen bağımsız bir kişilik, bir Germen olarak, bu iş için, tanıdığım başka insanlardan daha uygun görünüyorsunuz. Bu arada sizden hoşlanıyorum da, ama bu momenti ikinci plana atmayı öğrendim.

Zaman düzenlemenizi yeniden özetlemek istiyorum. 1-15 Eylül arasında, saygı duyulması gereken tatiliniz var. 15-28 Eylül'de Burghölzli'desiniz ve benim ziyaretimi bekliyorsunuz. Bu zaman diliminin ancak son günlerinde gelmeyi düşünüyorum, çünkü 1 Eylül'den başlayarak İngiltere'deyim ve bu zamanı orada geçirmek istiyorum. Orada üç hafta bana yeterse, 23-24 Eylülde sizde olurum, size iki üç günden fazla yük olmam. Daha önce gelirsem, daha önce dönerim ve Eylül'ün son haftasında biraz güney havası soluyabilirim, bu yıl bundan vazgeçmek istemiyorum. Bizim yandaşlığımıza karşı böylesine net düşünceleri olan ve kazanmaktan yana olmadığım Bleuler hakkında yazmıyorum. Bleuler'in bir itirazı olmayacağını ve huzursuzluk yaratmayacağını bilmeseydiniz, beni davet etmezdiniz.

Şimdi, çalışma yılının verdiği zararlardan yavaş yavaş kurtuluyorum, ancak gece yaşamım hâl sıkıcı bir biçimde aşırı yüklü. Bağlantılar beni mitoloji'ye yönelttiler ve mitos'un çekirdeğinin nevroz'un çekirdeği ile aynı olduğunu anlamaya başlıyorum.

"Düş Yorumu"'un ve "İncelemeler"in ikinci baskıları düzelti aşamasında. Yani Sonbahar'da, piyasaya bizden bir şeyler vaad ediyor.

Sizi yürekten selamlıyorum ve görüşmemizden önce de sizden haber alabilmeyi umuyorum.

Sadık hürmetkârınız
Freud

Saygıdeğer Profesör!

Birkaç güne yaymak istediğiniz ziyaretinizden ötürü olağanüstü seviniyorum. Konuşmak için yeterince konumuz olacak. Bunun eksikliğini çekmeyeceğiz. Ben 8. IX'dan sonra, 28. IX'a dek yeniden evimdeyim. Bu 20 gün içinde keyfinize göre gelebilirsiniz. Bu süre içinde, çevremize yaklaşabilecek tüm rahatsızlık verici unsurları defetmeye çalışacağım, böylece rahatsız edilmemeyi umabiliriz. Prof. Bleuler ziyaretinize karşı değil, ne denli yana olduğunu ise açıkçası kimse bilmiyor, kendisi en az biliyor. Artık onu daha fazla dert etmek gerekmiyor. Kendisi her koşulda son derece uysal ve naziktir ve iyiniyetli bir biçimde geri planda kalmak için çaba gösterecektir. (Bu tümcelerin, gözden kaçmayacak biçimde zehirli vurgusu, yukarıdaki duygularımı haklı çıkaran bazı içsel olaylara dayanmaktadır.

...

Geçenlerde New York'taki State Pathological Institute'den Prof. Adolf Meyer[1] konuğum oldu. Kendisi çok zeki ve aydınlık bir insan ve tamamen bizim yanımızda, hatta Dementia Praecox'ta toksinleri gömme konusunda bile. Ayrıca bir anatomici. Sir Victor Horsley'den[2] bir Ayrı basım aldı ve üçüncü elden, onun da bizim konularımıza ilgi duyduğunu öğrendi.

Yarın sabah, tanrıya şükür, tatilim başlıyor. Tatilimin tadını, Santis'te küçük bir vadinin ulaşılamaz tenhalığına kaçarak çıkarmayı düşünüyorum.

Geleceğiniz için çok sevinçliyim; çünkü her bakımdan, çeki düzen verilecek çok şey var.

Lütfen, Ferenczi'ye,[3] yürekten selamlarımı iletir misiniz? Sizin teveccühlerinizi ziyadesiyle hak ediyor.

---

1. Adolf Meyer (1866-1950), Zürih doğumlu, Forel ve J. J. Honegger Sr.'in öğrencisi (bkz. 148 J. ; 1982'de A.B.D.'ye gitti. –Ayrıca, o sıralar New York'taki Cornell University Medical School'da psikiyatri profesörüydü; 1990'da Baltimore'daki Johns Hopkins University'den davet aldı. Zamanının Amerikan psikiyatrisinin bilgesi sayılıyordu.
2. Sir Victor Horsley (1857-1916), İngiliz fizyolog ve beyin cerrahı.
3. Sandor Ferenczi (1873-1933), Macar nörolog ve psikanalizci, daha sonra Freud'un yakın çalışma arkadaşı ve dostu. 'Komite'nin üyesiydi (bkz. 321 J'den sonraki editöryel dipnot) ve 1913'te Macar Psikanaliz Derneği'ni kurdu.

Önümüzdeki günlerde bana yazacak olursanız, lütfen her zamanki adrese yazın; gelen herşey bulunduğum yere gönderilecek.

En iyi selamlarımı sunarım.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

108 J *Burghölzli-Zürih, 9.IX.08*

Çok Saygıdeğer Profesör

Dün tatilden döndüm, ne var ki, bunun çok erken olduğunu düşünüyorum. Yine de tatil biraz dinlenmemi sağladı, şimdi daha taze bir çalışma isteği duyuyorum. Ama bu güdü çok önemli değil.

Umarım yaklaşık 18 gün önce yazdığım mektubumu almışsınızdır. İngiltere'deki adresinizi bilmediğim için, bu mektup Viyana'ya gitti. Bize ne zaman gelmeyi düşündüğünüzü çok geçmeden bildirirseniz size çok müteşekkir olurum. Çünkü, işlerimi, sizin varlığınızda, hastanede olabildiğince az hamallık yapabileceğim şekilde ayarlamak istiyorum. Sizinle yeniden rahatsız edilmeden konuşabileceğim için çok seviniyorum, çünkü Viyana'da sizin yanınızda bulunuşumdan bu yana bir çok şey değişti ve çok şey yenilendi ve gelişti. Bu bağlamda, zor hazmedilir "Groß" kontrastı bana iyi geldi. Çünkü, dikenliliğine karşın, kendisiyle olağanüstü bir canlılıkta konuşulmasına izin verdi. Uzun süredir böyle bir şeyin eksikliğini duyuyordum. Sadece bir defa, gerçekten zeki bir insanla konuştuğum duygusuna kapıldım, o da New York'tan Prof. Meyer'di. Ayrıca sizi son mektubumda onun radikal görüşlerinden haberdar ettiğimi sanıyorum. Bleuler'e zamanla zor katlanılıyor, çünkü dayanılmaz çocuklukları var ve komplekslerini ötelemelerle (elbette!) insafsızca dışa vuruyor. Onunla çok kötü konuşabilirim, çünkü iyi niyeti vs. vs. konusunda çok şüpheliyim.

Umarım İngiltere'de iyi havalarla ve "omnium rerum satietatem"[1] karşılarsınız.

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmerkârınız
Jung

1. "Herşeyin bol oluşuyla"

Freud İngiltere ve Zürih'te (1908)

Jung, görünüşe bakılırsa yalnız başına, Santis'te tatil yaparken, Freud 1 Eylül'de Berchtesgaden'den Hollanda ve İngiltere yolculuğuna çıktı. (Freud İngiltere'ye ilk kez 1875 yılında, ondokuz yaşındayken gitmişti. Avusturya'dan kaçmak zorunda kalışından sonra, İngiltere'yi yeniden ancak 1938'de görebilecekti.) Freud yarı kardeşleri Emmanuel ve Philipp'le, Manchester, Blackpool ve başka yerlerde bir hafta geçirdi ve sonra Londra'da bir hafta yalnız kaldı. Ayın 15'inde Emmanuel'le birlikte Buline'ye gitti ve orada kızkardeşi Marie'yi (Mitzi, bir kuzeniyle, Moritz Freud'la evli) gördü. 18-21 Eylül arasında Freud Burghölzli'deki evde Jung'un konuğuydu. Freud oradan İtalya'ya geçti.

110 F

15 Ekim 08
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum ve Mirasçım!

Zürih'teki umut dolu günlerimizin etkisiyle, neşem hâlâ yerinde ve sizden, sevgili eşinize, mektubunuzun bir bölümüyle beni olağanüstü sevindirdiğini söylemenizi rica ediyorum.

...

Şefiniz ve zevcesi, önceki Cuma akşamı konuklarımızdı. Şefiniz kesinlikle, eşinden daha katlanılır bir insan. Katılığı içinde olabildiğince rahat, sevimliydi. Daha iki yıl önce "anlayışsızca karşı çıktığı" çocuk cinselliği için bir çaba göstermiş. Sonra ikisi de "cinsellik" adını başka bir sözcükle (Model: otizm) değiştirmem gerektiği konusunda üstüme geldiler, o zaman tüm direnişler ve yanlış anlamalar sona erecekmiş. Bunun başarıya ulaşacağına inanmadığımı, ayrıca bana daha iyi bir isim de gösteremeyeceklerini söyledim.

Sizi ve eşinizi yürekten selamlıyorum.

Sizin
Freud

Sevgili Dostum

Soluğumu kesen bir çalışma dalgası ve evimdeki bir olay, bir yazışmacı olarak beni felce uğrattı. Kızım,[1] kendi seçtiği genç bir adamla nişanlandı, birkaç ay içinde evlenecek, ve genç nesil yeterince asi. Şimdi yeniden sıkı çalışma süreci içinde olduğunuzu umuyorum; bu çalışma yılında, içe ve dışa dönük yeni ilerlemeler yapalım.

Başlanmış bir makale; ismi herşeyi açıklayan 'Genel Psikanaliz Yöntemi', çok yavaş ilerliyor; şimdi sadece Pazar günleri birkaç sayfa yazabiliyorum. Bu yazı her halükârda, Deuticke'nin yayımlamaya hazır olduğu, 'Dora'nın yeniden ortaya çıkacağı "Kleine Schriften"in (Küçük Yazılar) ikinci sayısını oluşturacak. Columbia University'den Mr. Parker[2] diye biri, benden mutlaka bir ürün istiyor; belki ona bu çalışmayı sunacağım, ama çevirmenimiz Brill'in yazdığına göre, o (Parker) cinselliğin anılmasına ilkesel olarak karşı çıktığı için, bu iş mutlaka yarım kalacak. Brill'den sizin bir makaleyle katkıda bulunacağınızıda öğrendim. Brill, Morton Prince'in[3] bizim "doğrultumuza" karşı uyarılarda bulunmaktan geri kalmadığını yazıyor.

Son küfürlerden çok az sözedeceğim. Forel esas olarak size saldırıyor, herhalde cahillikten. Graz'dan Prof Meringer[4] ('Versprecch'den), kirli bir polemiği şaşırtıcı boyutlarda sürdürüyor. Moll'un[5] kitabı adice ve yetersiz; Çarşamba günü bu konuda tartışmamız var.

---

1. Mathilde, Robert Hollitscher'le (1876-1959) 7 Şubat 1909'da evlendi...
2. William Belmont Parker (1871-1934), New York City'deki Columbia University,'de doçent; 1908-09 yıllarında New York'ta yayınlanan, ahlaki eğitim dergisi *World's Work*'un yayıncısı
3. Morton Prince (1854-1929), Boston'da psikiyatrist, *"Journal of Abnormal Psychology"* (Anormal Psikolojis Dergisi)nin kurucusu ve yayımcısı.
4. Rudolf Meringer /1859-1931), C. Mayer'le birlikte Freud'un *"Psychopathologie des Alltagslebens"* (Gündelik Yaşamın Psikopatolojisi) kitabında sık sık alıntıladığı *"Versprechen und Verlesen, Eine psychologisch-linguistische Studie"* (Konuşmada ve Okumada Dil Sürçmesi, psikolojik linguistik bir inceleme) kitabını yazdı (Viyana 1895)
5. Albert Moll (1862-1969) Berlin'li cinsel araştırmacı, *"Zeitschrift für Psychotherapie und medizinische Psychologie'nin"* (Psikoterapi ve Tıbbi Psikoloji Dergisi')nin kurucusu ve yayıncısı. *"Sexualleben des Kindes"* (Çocuğun Cinsel Yaşamı) adlı kitabı 11 Kasım 1908'de Viyana Psikanaliz Derneği'nde tartışıldı; bk. *Tutanaklar* II.

Ayrıca, 'Düş Yorumu'nun ikinci baskısının şu anda elimde olduğunu ve birkaç gün içinde size ulaşacağını bildirebilirim. Bayan C. - gerçekten de 14 gün önce bana geldi, korkunç ciddi bir saplantı vakası, ancak çok yavaş değişebilir. Beni seçmesinin nedeni, Thomsen'in[1] ona beni önermiş olması; kadın mutlaka daha ağır bir hastalığa girecekti; ama bu onun cezalandırılma amacına uygun düşerdi.

Sizden ve Burghölzli'den haber almayı, özellikle de, ikinci bir teşekkür mektubu yazma yükümlülüğünü duyumsayan sevgili eşinizin iyi olduğunu duymayı merakla bekliyorum.

Yürekten selamlarımla
Sizin Freud

113 J *Burghölzli-Zürih, 11.XI.08*

Sevgili Profesör!

Magna est vis veritatis tuae et praevalebit!81 Son mektubunuz, denilebilir ki, acıklı haberleri, -Meringon, Morton Prince, Br. Parker bende iyi bir etki uyandırıyorlar. Her yerde genel sıcak kabul görmenin rehavetine kapılmaktan ve kalabalık yeryüzüne yerleşmekten daha korkunç bir şey olamaz, bu yüzden yüreklilikle muhalefet edilince seviniyorum. Açıkça görülüyor ki, rezil olabileceklerin hepsi henüz toplanmadılar. Kapı kapanmadan önce Forel'in de yetişme şansı var. Bir süredir, Amerika'da, Morton Prince'in yayın organının önemli bir rol oynadığı faziletfürüşluğun alçaksesli iniltilerini duyar gibi oluyorum. Çünkü hepsi de muayenehaneleri için son derece kaygılanıyorlar ve hepsi de birbirlerine herhangi bir kazık atmak için pusuda bekliyorlar. Bu yüzden benim yanımda çalışmış ve sizi ziyaret etmiş insanlardan da konuya ilişkin çok az şey duyuluyor. Onlar Amerika'da kurşuna dizilirler...

...

Karım ve ben, nişanlıları yürekten kutluyoruz."

En iyi selamlarımla

sizin Jung

1. Muhtemelen Robert Thomsen (1858-1914), Bonn'daki Hertz özel sanatoryumunun yönetici psikiyatristi.

114 F *12. XI. 08*
Viyana, IX, Berggasse, 19

Sevgili Dostum

Görüşünüze bütünüyle katılıyorum. Ne kadar 'düşman', o kadar 'onur.' Şimdi yaşayabildiğimize, çalışabildiğimize ve yayınlayabildiğimize ve ortaklaşa bir şeylerimiz olduğuna göre çok iyi ve uzun süre bu durumun değişmesini istemiyorum. "Kabul görme"nin zamanı gelecekse, şimdiki zamandan, cehennemin korkunç büyüsünün cennetin kutsal cansıkıntısından farklı olduğu kadar farklı olacaktır. (Elbette tersini de kastediyorum.)

...

Moll'un çocuktaki cinsel yaşamı ele alan kitabı alçakça olduğu kadar sefil de. Bu nasıl düşük, garezci bir ruh ve nasıl kıt bir zekâ böyle. Hatta çocuk cinselliğini şefiniz bile kabul etti. Herhalde, nazik ruhlar incinmesin diye, buna başka bir ad vermeli; otizm örneğine bakarak, sexität (cinsîlik) gibi. Neşenizin yerinde oluşuna çok seviniyorum, öğrencilerle ve düşmanlarla başa çıkacaksınız. Bundan hiç kuşku duymuyorum.

'Düş Yorumu' yayınlandı ama elime henüz geçmedi. Birkaç gün içinde size benden selam getirecek.

Yürekten hürmetkârınız
Freud

Ps. Karınızın çok iyi olduğunu umuyorum.

118 F *11.Ara.08*
Viyana, IX. Berggasse 19

Sevgili Dostum

Aynı postayla, "Infantilen Sexualtheorien" (Çocuk Cinselliği Kuramları) makalesinin ayrıbasımını da alacaksınız. Geç yanıt verişimi – yoksa benim hatam değil– aşırı çalışma ve kendimi kötü duyumsama ile açıklıyorum. Yani çözümü kendinizde aramayın. Kendi kendinizin efendisi olacağınızın kesinleşmesinden bu yana yazılarınızın havasının özgürleşmesi, yoğun isteklerinizin gerçekleşeceğini güvenceliyor. Hiç bir efendiye tabi olmamanın, nasıl bir nimet olduğunu da anlayacaksı-

1 "Hakikatin gücü büyüktür ve kazanacaktır", "Magna est veritas, et praevalet" in (*Vulgata*, 3 Esdras 4:14) Jung versiyonu.

nız. Toplumsal özgürleşmenin, oğlunuzun doğumunun[1] ve baba kompleksi üzerinde çalışmanızın denk gelmesi, yaşamınızın bir kavşak noktasında iyi yönü seçtiğinize yorumlanabilir gibi geliyor bana. Benim babalığım sizi ezmiyecek, sizin için çok az şey yapabilirim ve elimde olanı vermeye alışkınımdır.

Ayrıca, arzu edilen kahraman baba rolünü oynayamayacağınız için üzülmenizi ("babam beni üretti ve öldü") çok abartılı buldum. Bebek sizi olumlu ve sonra olumsuz işaretlerle baba olarak daha ne kadar vazgeçilmez bulacak? Annenin ve bebeğin iyi olduklarına çok seviniyoruz. Karınız bebeği kendisi mi besliyor? (Kadın merakı.)

Küçük Herbert'te ortaya çıkan nevroz'un çekirdek kompleksi'ne[2] öylesine takıldım ki, daha ileri gidemiyorum. Yakın zamanda yaşadığım bir deneyim yüzünden, zehirlenme kompleksini, bulunduğu yerden, annenin hamilelik kusmasına kadar geri götürme araştırmasına kapıldım. Paranoya'da yansıtma kuramı da aklıma İlkbahar'daki ziyaretinize kadar, geliştirmem gereken bazı düşünceler getiriyor.

Frank yakın zamanda bana bir çalışmasını gönderdi, burada kuyruğunu önemli ölçüde indirmiş, hatta arasıra dostça sallıyor. Ayrıca, ipnozu kullanan cinselliği elbette bulamaz. Sonra cinsellik hemen belirir.

Yürekten selamlarımla

Sadık dostunuz
Freud

119 J ***Burghölzli-Zürih V.***
15.XII. 08

Sevgili Profesör!

İlişikte 'Yıllık'ın kapak sayfasının iki taslağını bulacaksınız. Görüşünüzü belirtmenizi, hangisini daha yararlı bulduğunuzu söylemenizi rica ediyorum. Bleuler, önerisini gerekçelendirmek için, sadece alçakgönüllü katkılarda bulunabileceğini söylüyor. Bu yüzden adını sizinle birlikte *bir* listeye koydurmazmış. Buna karşılık ben ön

1. Franz Karl Jung
2. Elinizdeki mektuplaşmada, Freud'un 1910 yılında "Oidipus kompleksi" deyimini kullandığı kavram ilk kez burada ortaya çıkıyor.

plana hiç *istemeyerek* çıkacağımı, çünkü bu durumun girişime katkısı olmayacağını bildiğimi söyleyerek itiraz ediyorum. Üstelik ben çok gencim ve başarı, genç birini en azından şımartır. Bu yüzden *sizin* korumanız altında yayınlanmaktan sevinç duyacak olan belirli katkı(cı)ların, girişimi benim belirli ölçüde üstlenmem karşısında bu işe değer vermeyeceklerinden korkuyorum. Bu yüzden, önerime benzeyen bir taslağı kabûl etmenizi istiyorum. Elbette, Bleuler'in adını sizin adınızın önüne koymak bana zor geldi; bunun tek nedeni Bleuler'in adının önündeki professor publicus ordinarius'tur. Bleuler'in üçüncü taslağı, biraz daha iyi olmasına karşın, ikinci taslaktan pek farklı değil.

Gönderdiğiniz ayrı masım için size yürekten teşekkür ediyorum. Sonunda kuramları birarada elinde bulundurmak çok güzel. Dün, benim için yeni olan bir kuramla (bir isteri vakasında) karşılaştım: kuluçka kuramı, insan çocuk sahibi olmak için gövdesini ısıtmalı. Sanırım bu sık sık oluyor.

Çok geçmeden ayrıntılı olarak yanıtlayabileceğimi umduğum son mektubunuz için size sonsuz teşekkür ederim.

Hürmetkârınız
Jung

120 F

17.XII.08
Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

Önerinizdeki konuyu kendime mal etmek istiyorum ve bu yüzden, tezlerinize değer veriyorum. Bleuler'in düşünüşüne karşı, alçakgönüllülüğünde bu defa amacın eksik olduğu, yani ikinize de sadece zarar vereceği için itiraz ediyorum. Onun isminin önde olmasına kolayca bunun bir hiyerarşi değil, sadece böyle durumlarda adet olduğu üzere alfabetik sıralama anlamına geldiği düşünülerek varılabilir: ama, aynı nedenden ötürü, benim adım önde olsaydı, bu, üstelik de çok itici bir hiyerarşi olurdu.

Taslağımızda küçük bir değişiklik önermek istiyorum. Bu öneri, başlığa ilişkin ve benim çıplaklığımı örtecek.

Prof. Dr. E. Bleuler Psiky. Kliniği Müdürü Zürih	Yayınlayan ve	Prof. Dr. Sigm. Freud Viyana

Benim "Profesör"lüğüm[1] sadece bir ünvandır ve başka bir yerleşime olanak tanımaz. Bu değişikliğimin önemine sizi ikna etmiş olmayı umuyorum.

İmdi, siz her zamanki gibi, bunu birlikte kotarırken, genelde adlandırılacağı gibi "Jung'un Yıllığı"nın dünyaya gelişine en sıcak arzularım eşlik ediyorlar.

Yürekten ve aceleci
Freud

123 F

30 Ara.08
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

İlk önce size ve davamıza böyle güzel gelen 1909 yılı için güçlü bir şerefe! Şimdi, bizim hiçbir şey bilmediğimiz bir psişik çalışmaya başlamış olan küçük oğlunuza özel bir başarı dileği. Sonra da, çağrışımsal bağlantısı ile bana Burghözli'deki güzel günleri anımsatan anlamlı noel hediyeniz için en güzel teşekkürler.[2] Tüm aile hiddetle karşı çıktığı için, -nadir bir durum- hediye bütünüyle bana kaldı. Ama bunu, o sıralar sizde tadına baktığım parçadan çok daha lezzetli buldum. Sonra da, Abraham hakkında, haberdar olmayışınıza şaşkınlığımı belirtiyorum. Yani size, öteki yazıları geri çektiğini ve benim hakkımdaki yazısının ilk yarı ciltte yayınlanmasını istediğini birkez dadaha rica ettiğini yazmadı mı? Bana, sanki size çoktan *yazmış* gibi yazdı. İmdi, bu konuda düşünüp taşınmışsa, daha da iyi; bu defa iyice haksız olduğu için, onu bir önceki defadan daha kolay bağışlayabilir-

1. Freud'un profesörlüğü -1902'de Extraordinarius ünvanını almıştı- kendisine. Üniversite'de konferans verme hakkı tanıyordu, Freud Birinci Dünya Savaşı'nın sonuna dek bu hakkını kullandı (bak. Jones I, s. 394 vd.) Buna karşılık Bleuler, bir Psikiyatri kürsüsüne sahip düzenli profesördü.
Anna Freud'un anımsadığına göre bu hediye bir peynirdi.

siniz. Bu yüzden, bir şey bilmiyormuş gibi davranın. Yakındığım için, bana inanabilirsiniz. Yazık, yazık.

Son olarak da şu haberi vereyim: Worcester, Mass.taki, Rektörlüğünü Stanley Hall'ın[1] yaptığı Clark University tarafından, Temmuz'un ilk haftasında orada dört ile altı konferans vermek için çağrıldım; bu konferansların oradaki psikoterapinin gelişimi için güçlü bir canlılık yaratacağını umuyorlar. Üniversite'nin kuruluşunun 20. (!) yılı şenliği vesilesiyle. Bu teklifi, size yada bir başkasına danışmadan reddettim, çünkü çalışmamı 2 hafta önceden bırakmak gerekeceği ve bunun da binlerce Kron'a mal olacağı hususu, belirleyici oldu. Amerikalılar yolculuk masrafları için sadece 400 S gönderiyorlar. Ama, ben Amerika'yı canlandırmak için bunun beş katını harcayabilecek zenginlikte değilim. (Abarttım, 2,5-3 katı!) Kendilerine örnek aldıkları Janet herhalde daha zengin yada daha hırslı yada işinden bir şey yitirmiyor. Ama, bunun gerçekleşmeyişi beni üzüyor, çünkü çok neşeli olacaktı. Clark University'nin -küçük ama ciddi bir Enstitü- jübilesini üç hafta erteleyebileceğine inanmıyorm.

...

Yürekten selamlar

1909 yılında da birbirimize yakın duralım!

sizin

Freud

125 F

17.1.09

Viyana, IX., Bergasse 19

Sevgili Dostum

Sonunda, yine sizinle sohbet edebileceğim bir Pazar günü. Hafta içindeki çalışma çok sıkı.

...

Yürekli dostunuz Pfister'den[2], sonra ayrıntılı olarak teşekkür ede-

1. Granville Stanley Hall (1844-1924). Clark University, Worcester, Massasuchets'de Psikoloji ve Pedagoji Profesörü ve Üniversitenin rektörü. Başlangıçta psikanalize karşı iyi niyetli ve Amerikan Psikanaliz Derneği'nin kurucu üyesi (1911), sonra Adler'in okuluna yöneldi.
2. Oscar Pfister (1873-1956) Zürih'te protestan papaz, Uluslararası Psikanaliz Birliği'nin Zürih'teki yerel grubunun kurucu üyesi (1910); 1914'ten sonra Freud'un yanında kaldı ve (Emil Oberholzer'la birlikte) 1919'de Yeni İsviçre Psikanaliz Birliği'ni kurdu. Bkz. Freud'la mektuplaşması *(Freud/Pfister, Briefe/Mektuplar)*

ceğim bir çalışma aldım. Bir protestan papazdan, çok canayakın bir tavır, ama yine de, "günah"la savaşımda A'dan birşeyler beklediğini görmek bana yadırgatıcı geliyor.

Peterson'un çalışmasında, bilincin yeri konusunda fena sarsıldım. Amerika hakkında çok şey söylenebilir. Jones ve Brill bana sık sık yazıyorlar, birincisi kurnaz kötümser, ikincisi tozpembe. Ben daha çok Jones'i tutuyorum. Ben de, orada psikolojik öğretilerimizin cinsel çekirdeğini anlarlarsa, bizden vazgeçeceklerini düşünüyorum. Ürkeklikleri ve kamuoyuna bağımlılıkları çok büyük. Bu yüzden, Temmuz ayındaki geziyi riske sokmayı da istemiyorum ve oradaki görüşmelerden bir şey çıkmayabilir. Kraepelin'in işi daha dolaydı. Ayrıca bana Clark University'den başka bir haber gelmedi. Ancak Campbell'in[1] rica eden vs. çok sevecen bir mektubunu aldım.

Abraham'dan iyi ki daha güzel haberler var. Azarlamama bozulduğuna şiddetle karşı çıkıyor: hastaymış ve bu yüzden uzun süredir yazamamış. Gerçi, gerçekte unuttuğu şikayeti neden bana gerçekleşmiş gibi bildirdiğini açıklığa kavuşturmuyor, ama sizin tüm meseleyi non arrivé gibi ele almanıza olanak veriyor. Onun çalışmasına yıllıkta küçük 'Hans'tan sonra ilk yeri vermenizi hoş buluyorum.

Böylece kuşku götürmez bir biçimde ileri adım atıyoruz ve ben Musa'ysam, siz de benim ancak uzaktan bakabildiğim vaad edilmiş Psikiyatri Ülkesi'nde Yeşua olarak yerinizi alacaksınız.

Umarım ki Fransz Karl çok dürüst davranır. Kızımın 7. 12'deki düğünün davetiyesini alacaksınız.

Benim bir zamanlar sizi beklettiğim gibi, yanıtınız için beni uzun süre bekletmeyin.

Yürekten hürmetkârınız
Freud

1. Charles Macfie Campbell, o sıralar New York'taydı. *Review of Neurology and Psychiatry* Nöroloji ve Psikiyatri Dergisi'nin (Edinburgh) yayıncılarından (1905-1915), bu dergide ara sıra psikanaliz üzerine yazılar yayınlanırdı.

Sevgili Profesör!

Önerinize uyarak, mektubunuzu hemen yanıtlamakta gecikmiyorum. Sizden güzel haberler aldığıma sevindim. Zorunlu bir eylemsizlik ve nezleyle dolu son iki gün dışında, biz de iyiyiz. Bugün başım biraz daha dayanılır gibi.

Abraham'ı olabildiğince koruma çabalarımı kabul ettiğinize sevindim. Zamanla onu iyileştirebilirseniz size son derece müteşekkir olurum. Bu yıl bir sinir doktorunun muayenehanesini gördüğümden beri, Abraham'ın duyarlılığını çok iyi anlıyorum. Bu iş acı bir ilaç. Bir yerde iflah olmaz bir direnişe takılıp kaldığımda, aklıma (hemen çaresini bulacağınızı bildiğimden) sizden çok, direniş analizi ile geçinmek zorunda olan ve benim gibi bilgelik yardımcısını çok az kullanabilen öteki dert ortaklarımı getiriyorum.

Pfister muhteşem bir insan, elbette kendisi de nevrotik ama ağır değil. Hiçbir şeyden yılmıyor, yürekli bir inanan ve güçlü bir zekâ. Bu konudan ortaya bir şeyler çıkaracak. Ne? Bunu henüz bilmiyorum. Tıbbi-teolojik bir karışım yeterince dikkat çekici görünüyor. Elbette, şimdiki hedefi doğal olarak sublimasyonlar ve bu zekasıyla onu bu işten alıkoymak olanaklı değil. Çok geçmeden, ikinci bir çalışması elinize geçecek. Hummalı bir biçimde çalışıyor. Genç Binswanger'in işe aldığı çok iyi bir adam da eski seminer müdürü, şimdi Basel'de doçent olan Dr. Häberlin'dir.[1] orada "analitik" eğitim verdiği bir Eğitim Enstitüsü kurdu. Psikolojiyi "Freud öncesi" ve "Freud sonrası" diye ayırıyor! Bu da herşeyi anlatıyor.

Küçük topluluğumuz genişliyor. Son olarak 26 katılımcı vardı. Monakow yeniden teşrif etti. Ama eskisi gibi aptal. Sizin psikolojinize giriş için özel bir okul hakkında görüşüm soruldu. Bu arada Bleuler, zihin hijyenisi konusunda pedagojik bir ders verme işini, sessizce ve sinsice Riklin'e verdi. Bir ders verme işi, Bleuler'in pasif etkisiyle, ikinci kez elimden kaçıyor. Ders siparişleri bizim için önemli olaylar, çünkü bizde resmî profesörler yok. Bu yüzden, akademik geleceğim çok kötü görünüyor, ama yine de buna, şu sıralar çok üzülmüyorum. Başka başarılar beni avutuyorlar.

1. Paul Häberlin (1878-1960). Jung'un doğduğu yerde, Kesswill'de doğdu. Daha sonra pedagog ve filozof olarak ün kazandı.

Amerikalılar kendi başına bir bölüm. Önce, şeytanca bir sevinçle size bir yanlış yazımı bildiriyorum: "onların ürekekliği" yerine "sizin ürkekliğiniz" yazıyorsunuz. Bunu ayrımsadık. Eskiden, şimdi olduğundan daha kötüydü, şimdi katlanıyorum. Artık cinsellikten kesinti yapmıyorum.

Amerika yolculuğu konusunda herhalde haklı olacaksınız...

Size bir kaç küçük gözlemimi iletmek istiyorum:

Önce "çocuk iniltisi" denilen, bebeklerin beslenirken ve beslendikten sonraki hafif sarsıntılı iç çekişleri üzerine. Kasılma çoğu kez hafifçe belirir, gözler biraz yukarı yuvarlanırlar ve esas olarak ağız çevresindeki mimiksel kaslar titreşirler, ara sıra kol yada bacakla bir itme hareketi de yaparlar. Bir "emme orgazmı" (ritmik eylem-orgazm) izlenimi edinilir, belki "doyma orgazmı" (?) da. Mimiksel kasların kasılmaları, daha çocukların henüz gülmedikleri dönemde, bir tür gülme yaratır. İlk etkin mimiksel denemeler parıldayan bir nesneye bakmak -ağzı açmak- dilin şapırdatılması, mimik kasılma = gülme yada ağlama. Normal insanda, çocuksu refleks kasılmasından kalan, bunlardır. Sonraki dönemde diş çıkarırken, barsak kurtlarında vb. havale nöbetleri geçirenlerde, bu mekanizmadan daha çok unsur kalmış demektir, en çok da saralılar (abdominelle Aura). Sanırım, bu konuyu birkez daha yakından incelemeye değer.

Dört yaşındaki Agathli* katkılarda bulunuyor. Fränkli'nin doğumundan önceki gün ona, leylek ona bir erkek kardeşcik getirince ne diyeceğini sordum. Yıldırım hızıyla ve utangaç bir ifadeyle "O zaman onu (kardeşi) öldürürüm" diye yanıtladı ve bu konuda daha fazla durulmasına izin vermedi. O gece doğum gerçekleşti. Sabah erkenden onu lohusa odasına götürdüm; merak içinde ve biraz ürkmüş bir halde, henüz solgun duran annesine baktı, sevincini dile getirmedi, bu durumda söyleyecek bir şey bulamadı. Aynı gün, öğleden önce, annesi birkez yalnız kalınca, ufaklık hemen onun yanına koştu, ona sarıldı ve korku içinde "Ama, anne, sen ölmemelisin di mi?" diye sordu. İlk uygun duygulanım buydu. Bebeği biraz "çekingen" bir sevinçle karşıladı. O güne kadarki sorunlar hep "Büyükanne neden bu kadar yaşlı" ve "Yaşlı

* Freud "ihr" yerine "Ihr" yazıyor, ancak, büyük harf farkı, sözcüğün tümcenin başında olmasından kaynaklanıyor. (ç. n.)
Agathli ve Frankli, Agatha ve Frank isimlerinin sevimlileştirilmiş halleri (ç. n.)

insanlar ne oluyor?" şeklindeydi. "Ölmeleri gerekiyor ve gökyüzüne çıkıyorlar" ve "sonra yeniden çocuk oluyorlar" diye ekliyordu ufaklık. Yani, bir çocuğun doğması için, bir kimsenin ölmesi gerekiyordu. Doğumdan sonra Agathli haftalarca büyükannesinin yanında kalıyor ve orada esas olarak leylek kuramı... Bunun üzerine, karım, benim önerimle, Agathli'yi aydınlattı, kızım, bulunan çözüme hiç şaşırmadı. (Çocuklar annelerinin içinde, çiçekler gibi büyüyorlar.) Ertesi gün nezle yüzünden yatağa düştüm. Agathli, biraz ürkek, biraz korkmuş bir bakışla geldi, yatağıma yaklaşmak istemedi, tersine "Senin karnında da mı bitki var?" diye sordu... Üç yaşındaki Grethli, leylek kuramı ile dalga geçiyor: Leylek sadece erkek kardeşi değil, bakıcı kadını da getirmiş.

Böyle bir çocuk çok tatlı bir şey!
En iyi selamlarımı sunarım.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

129 F

25.1.09
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Biliyorum, bir kişi için, ilk başarılar aşamasından sonra ΨA'de, [onun] o başarılara ve sahibine lanet okuduğu kötü bir dönem geliyor. Ama daha sonra sakinleşiliyor ve bir modus vivendi'ye varılıyor. Bunlar gerçekliklerdir! C'est la guerre. Belki (henüz bitirmediğim) 'yöntem' üzerine makale, zorluklarda yardımcı olur, ama elbette çok değil. Oysa sadece güçlüklerle savaşırken öğrenilir ve ben Bleuler'in sizden, bir ders verme işini esirgemesine o kadar kızmadım. Öğretmenlik zaten sizin yazgınız, er yada geç bunu bol bol yapacaksınız, öte yandan de deneyim kazanmak gereklidir. Başka türlü yapamamak, güzel bir şeydir.

"Başka türlü yapamayan, elinden gelenin en iyisini yapar", C. F. Meyer, Ufenau'daki adama aşağı yukarı bunları söyletiyor.[1] Bilincimi

1. C. F. Meyer'in *"Huttens letzte Tage"* (Hutten'in Son Günleri), kitabından, yanlış olarak alıntılanmış. XXXII.

yatıştırmak için kendime sık sık şöyle derim: sadece iyileştirmek istemek, öğrenmek ve para kazanmak! Bunlar en yararlı, bilinçli amaçlardır.

Pfister'den şimdiye kadarki en akıllıca, içerik açısından çok zengin bir mektup aldım. Ben ve 'Protestan Aylık Dergi!' Bir düşünün, ama bence uygun. Kimi yazılarda ruhani psikanalizciler, -daha iyi koşullar içindeler, parayla da bir işleri yok. Öğretmenler tüm konularımızı gerçekten tanımalılar, en azından, sağlıklı çocuklar için. Bu yüzden öğretmenlik kursunuz dolayısıyla, sağlığınıza kadeh kaldırıyorum.

Agatli'niz gerçekten tatlı. Ama küçük Hans'ın öyküsünün ana hatlarını mutlaka anlamışsınızdır. Bu, hepsinde tipik olamaz mı? Nevroz'un çekirdek kompleksine büyük umutlar besliyorum, iki büyük direniş bu kompleksten kaynaklanıyor: Baba'dan korkma ve büyüklere karşı inançsızlık. Bu iki kompleks de bütünüyle doktora aktarılabilir. İnanıyorum ki, sonradan tekniğe yararı dokunacak daha çok şey bulacağız. Kısa süre önce, fetişizm vakasının nasıl açıklanacağını anlamaya başladım, şimdilik sadece bir giysi ve çizme vakası. Ama genel bir vaka olabilirdi. Burada da bastırma, daha çok bastırma ikamesinin idealize edilmesi. Daha çok sayıda vaka görürsem, bunları size bildiririm.

Şimdi tam kadrolu aileye de en yürekten selamlarımı sunarım.

Sizin
Freud

Jung'un Yazdığı, 'Redaksiyonun Ön Hatırlatması'
(Yıllık, Cilt 1, 1 Yarı)

Salzburg'ta 1908 İlkbaharı'nda, Sigmund Freud'un kurduğu psikolojinin gelişimiyle ve bu psikolojinin sinir ve akıl hastalıklarına uygulanmasıyla ilgilenenlerin, özel bir toplantısı gerçekleşti. Bu toplantıda, karşılaşılan sorunların ele alınmasıyla, tıbbın, ilgi alanının sınırlarının aşılmaya başlandığı belirtildi ve bu doğrultuda bugüne dek her yere dağılmış olan çalışmaları bir arada toplayabilecek bir süreli yayına duyulan gereksinim dile getirildi. Sorunlarımızın derinlemesine incelenmesi ve çözülmesi ile olumlu anlamda uğraşan tüm yazıların sürekli olarak yayınlanması görevini üstlenecek olan yıllığımız böyle bir

düşünceden yola çıktı. Böylelikle, bu yıllık geleceği parlak olan bu alanda sadece çalışmanın sürekli ilerlemesine bir bakış değil, ruhbilim için önemli sorunların o anki durum ve çaplarına ilişkin bilgi de sunacaktır.

Dr C. G. Jung
Zürih, Ocak 1909

132 F

24.2.09
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Mart'ın ortası yada sonu benim için hiç farketmiyor. Rahatınıza nasıl geliyorsa kendinizi öyle ayarlayın. Eşinizi de getiriyor olmanız çok güzel. Bu "biz"in bir geziden bir diğerine gideceğini yorumlarken haklıyım değil mi? Sizin varlığınızda muayenehanedeki çalışmamı bırakmasam da, sınırlı tutacağım. Bu yıl, eğer gelişinize dek bir değişiklik olmazsa, iki yıl önce bu aylardaki gibi yapacak çok işim yok.

İkinci ziyaretinizi çok iyi bir ruh hali içinde bekliyorum: o zamandan beri çok şey iyiye dönüştü. Benimkiler de (öncelikle evdekileri kastediyorum) bekleyiş içindeler ve şu yada bu şeyin tadını nasıl bulacağınızı konuşuyorlar. Misafir olarak da iyi bir nam bıraktınız.

Çocuklarımı[1] Pazar günü buraya bekliyoruz ve Cumartesi günü Zürih'ten geçebilirler. Kalıp kalamayacaklarını, ziyaretlerinden nasıl emin olabileceğinizi bilmiyorum. Belki bu mektuptan hemen sonra çıka gelirler; belki de ev özlemi onları acele etmeye zorlar, belki de Lyon'da çok oyalanmışlardır.

İsterik-epilektik kasılmalara ilişkin notlarınızı ilgiyle okudum, bu konuda hiçbir şey bilmediğim için bir tepki göstermedim. Maeder'in[2] şimdi tersini yapmak yerine, epilepsiyi isteriden yola çıkarak ele almak düşüncesini çok umut verici buluyorum. Maeder kesinlikle çok takdire değer bir insan.

Son haftalarda, sizinle mektuplaşmamızdan doğan boşluktan, Pfister'le ve Amerikalılarla mektuplaşmak için yararlandım. Birincisi açık-

1. Mathilde ve Robert Hollitscher
2. Alphonse E. Maeder (1882-1971), İsviçreli psikoterapist, bir süre Zürih Psikanaliz Derneği'nin başkanlığını yaptı, Jung'u, Freud'la ayrılmalarından sonra da izledi.

ça çok yaman bir adam. Jones'tan ve onun hakkında çok özel haberlerim var ve ben şimdi eskiden o Kraepelin'in yanındayken sizin durumunuza benzer bir durumdayım.[1] Brill, çevirmenimiz, gerçekten çok dürüst bir insan. Onun hakkında konuşacaklarımız olacak.

Ferenczi'nin varlığı hepimizi çok sevindirecek. Mutlaka Pazar gününe doğru gelecektir; öteki günlerde, olması da gerektiği gibi, yalnız başımıza görüşebileceğiz.

Ailesel sorularıma çok dolaylı bir yanıt verdiniz. Umarım hepsi iyidirler

Yürekten selamlar.

Sizin
Freud

133 J ***Burghölzli-Zürih, 7.III.09***

Sevgili Profesör!

Bugünkü telgrafınız beni hiç de az heyecanlandırmadı. Umarım uzun süren sessizliğimi kötüye yorumlamadınız. 14 günden beri size bugün sakin kafayla yazabilmek için bu Pazar gününü bekledim. 14 gün boyunca sadece gündüzleri değil, akşamları da olağanüstü meşguldüm. Her akşam çok sayıda yazışmayı sürdürmem gerekiyordu ve bunlardan henüz kurtuldum. Öteki akşamların tümü de davetler, konserler, üç tane konferans vb. ile doluydular. Ev inşaatım da bana yapacak çok iş çıkartıyor. Size ne zaman geleceğimi tam olarak saptamadan önce yazmak da istemedim. Bu tarihin saptanması *henüz* özgür olmayan bir adam olarak benim için özellikle zor, çünkü meslek arkadaşlarımın isteklerini de göze almak zorundayım. Üstüne üstlük, şu sıralar bir kompleks korkunç bir biçimde canımı sıkıyor; yani yıllar önce büyük bir özveriyle, en ağır nevrozdan kurtardığım bir kadın hasta, güvenimi ve dostluğumu akla gelebilecek en incitici bir biçimde yitirdi. Esas olarak, ona bir çocuk yapma zevkinden kaçındığım için, bana kötü bir skandal yarattı. Ona karşı hep centilmenlik sınırları içinde davrandım, ama duyarlı vicdanım karşısında kendimi temiz göremiyorum ve bu da beni en

1. Jones, Kasım 1907'de ve birkez daha 1908 ortalarında, Münih'te Kraepelin'in yanındaydı. Bak. Jones'un anılar kitabı "Free Assocations" (Özgür Çağrışımlar) s. 163 vd. ve 170 vd.

çok üzüyor, çünkü hep temiz niyetlerim vardı. Ama biliyorsunuz ki, şeytan en iyi şeyi bile pislik üretimi için kullanabilir. Bu sırada, evliliği yürütmenin bilgeliği konusunda çok şey öğrendim, çünkü kendimi tüm analiz edişlerime karşın, poligam yönüm hakkında çok gereksiz bir tasarımım vardı, şimdi şeytanın nerede ve nasıl yakalanacağını biliyorum. Bu acı verici ama yine de son derece sağaltıcı deneyimler içimi cehenneme çevirdiler, ama tam da böylelikle, umarım ki, ahlaksal niteliklerimi sağlama aldılar, bu niteliklere sahip olmak yaşamımın bundan sonrası için büyük bir avantaj olacak. Karımla olan ilişkim böylelikle büyük bir güven ve derinlik kazandı... Ama şimdi, yazgının bana yakın zamanda attığı tokat sayesinde, nekahat devrine girdiğime inanıyorum.

'Yıllık'tan duyduğunuz sevinç, benim de sevincimdir. Akarsu şimdi yatağını buldu.

...

Viyana yolculuğuma müthiş seviniyorum ve tüm yorgunluklarımdan dinleneceğim için de az seviniyor değilim.

En yürekten selamlarımı sunarım.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

Lütfen ihmalciliğim yüzünden bana gücenmeyiniz.

134 F *9. 03. 09*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum.

Huzursuzluğuma –daha birincisi– kesin bir son veren telgrafınız ve mektubunuz için çok teşekkürler. Açıkçası, mektupların azalmasına karşı hâlâ travmatik bir aşırı duyarlılık gösteriyorum, bunun kaynağını çok iyi anımsıyorum (Fließ) ve safdillik içinde böyle bir deneyimi bir kez daha yaşamak istemiyorum. Sonunda –sizin dopdolu yaşamınızda kimi engellerin birikmiş olduklarını düşünebilmeme karşın ve bir hastalık düşüncesini çok nevrotik bularak aklımdan çıkardığım için– sonunda, sizden bir haber almak, benim de şimdi neyle uğraştığımı ve başkalarına neler yazdığımı size bildirmek olanağını vermesi için, bir zorunluluk haline geldi.

Bunu önce belirteyim ki, çok anlamlı mektubunuzu yanıtlamak için kafam dingin olsun. Aralık ayında Worcester, Mass.'daki Clark

Üniversitesi'nden bir davet aldığımı, ama konferansları vermek gereken törenin Temmuz'un ikinci haftasına denk geldiğini ve büyük bir para yitirmeme neden olacağı için bu daveti reddetmek zorunda kaldığımı anımsayacaksınız. O sıralar, bunun gerçekleşmeyişine siz de üzülmüştünüz. İmdi, bir hafta önce, Clark University'nin rektörü Stanley Hall'dan ikinci bir davet aldım, bu davette, törenin, 6 Eylül'de başlayan haftaya ertelendiği bildiriliyor. Aynı zamanda yolculuk ödeneği 400 S'dan 750 S'a, küçümsenmeyecek ölçüde arttırılmış. Bu kez kabul ettim, çünkü Ağustos sonunda işim yok ve dinlenmiş olacağım. 1 Ekim'de yeniden Viyana'da olmayı umuyorum. Bunun, son yıllarda benim için en önemli izlenimlerden birisi olduğunu –'Yıllık'tan duyduğum sevinç bir yana – ve o günden beri kafamı başka bir şeyin meşgul etmediğini itiraf ediyorum. Beni övmek istediğiniz sükûnetimi bozmak için gerçek olan hayal edilene ve gençlikten gelene ekleniyor. 86 yılında muayenehaneye başladığımda, Viyana'da iki aylık bir deneme yapmak istedim; bu deneme olumlu sonuç vermezse Amerika'ya yerleşmeyi ve daha sonra Hamburg'taki nişanlımı da katılmaya çağıracağım bir yaşam kurmayı düşünüyordum. İkimizin de hiçbir şeyi yoktu, daha doğrusu, benim kalabalık ve yoksul bir ailem ve onun Bonn'da klasik filoloji profesörlüğü yapmış olan amcasından kalma, yaklaşık 300 Florin'lik birs miras vardı. Ne yazık ki!.. Viyana'da işim öyle iyi gitti ki, burada kalmaya karar verdim ve aynı yılın sonbaharında evlendik ve şimdi, 23 yıl sonra Amerika'ya gideceğim, üstelik para için değil ama saygıdeğer bir davetli olarak! Bu gezi ve davamız için yaratabileceği olası tüm sonuçlar hakkında konuşacak çok şeyimiz olacak.

Size, hor görülmenin nevrotik minnettarlığını öğretmiş olan kadın hastadan, bana da bir haber ulaştı. Muthmann,[1] beni ziyareti sırasında da, kendini ona sizin sevgiliniz olarak tanıtan bir hanımdan söz etti ve bu kadar özgür davranmış olmanızın, kendisini etkileyeceğini belirtti. Ama, sorunun başka türlü olduğu ve şikayetçi kadının, nevrozun yardımı olmadan açıklanamayacağı varsayımda de birleştik.

İftiraya uğramak ve üzerinde çalıştığımız aşkın elimizi yakması,

1. Arthur Muthmann (1875-19) Basel'li bir nörolog.

bizim mesleğimizin tehlikeleridir ve bunlar yüzünden mesleğimizden eibette vazgeçmeyiz.

O halde, sizi bu ayın 19'unda, Cuma günü, sevgili karınızla birlikte akşam yemeğine bekliyorum. Gündüzleri dinlenmek için ne istersenız yapabilirsiniz, akşamları ve Pazar günü bu aylarda neler yaşadığımızı, birbirimize anlatırız. Size, bu buluşmaların, nesnel ve kişisel olarak, benim için ne denli değerli olduklarını söylememe gerek yok. Ne yazık ki, sizin misafirperverliğinizin karşılığını çok az verebilirim, ama burada başka bir davete gitmeyeceğinizi umuyorum.

Yürekten sizin
Freud

135 J *Burghölzli-Zürih, 11. III.09*

Sevgili Profesör!

Size hemen yazmam gerekiyor. İyi niyetli ve ferahlatıcı sözleriniz bana çok iyi geldiler. Ayrıca, sadece şimdi değil gelecekte de, Fließ benzeri bir olayın gerçekleşmeyeceğinin huzuru içinde olabilirsiniz. Bu tür olayları, kesinlikle tam tersini yapmayı öğrenecek kadar sık yaşadım. Benim eğilimim, sevdalılık olmadığı sürece, süreklilik ve güvenilirliktir. Son 14 gün içinde bana sadece nevroz nankörlüğü kılığında şeytan eziyet çektirdi. Ama elbette bu yüzden Ψα [1]'e ihanet edecek değilim. Tam tersine, bundan, gelecekte daha iyi nasıl yapılması gerektiğini öğreniyorum. Üslubundaki "teolojik" yöne şaşırmamalısınız, içimden öyle geliyor. Çünkü tüm lekesiz maneviyatım yine de ara sıra şeytanın karşısında diken diken oluyor. Muthmann'ın uydurduğu (sic!) öykü bana çok karanlık geldi. Gerçekte hiçbir zaman sevgilim olmadı, tersine ben düşünülebilecek en sadık kocayım. Büyük ahlaki tepkim de bu yüzden! Bunun kim olabileceğini kesinlikle düşünemem. Aynı kimse olduğunu sanmıyorum. Böyle öyküler karşısında tüylerim diken diken oluyor.

Amerika'daki başarınız için sizi gerçekten yürekten kutlamalıyım. Amerika'da uygulama alanı bulacağınıza inanıyorum. Örnekse, benim

1. Ψα (= psikanaliz) anlamında

Amerikalı, şimdiye dek çok iyi davrandı. Birçok haberi merakla bekliyorum.

Eylül ayında zaten Amerika'ya gidiyorsanız, bir hafta kadar bize uğramanızı tüm ciddiyetimle umuyorum. Bizde, düşündüğünüz tüm tatil dinginliğini bulacaksınız ve ayrıca biz kırsal alanda procul negotiis[1] yaşıyoruz. Hatta sizin gelmenizi pervasız bir doğallık içinde bekliyoruz. Amerika yolu, kısmen Zürih'ten de geçiyor. (Bu küstahlığı sadece kısmen göz önüne aldık, yoksa bu tümceyi karalardım.) Benim ve eşimin en yürekten selamlarımızı sunuyoruz.

Hürmetkârınız
Jung

Jung'un Viyana'yı İkinci Ziyareti (Mart 1909)

Carl ve Emma Jung, 25 Mart Perşembe gününden, 30 Mart Salı gününe dek Viyana'daydılar. Bu ziyaret hakkında, sonraki iki mektupta yazılı olanların dışında bir şey bilinmiyor. Ailedekilerin anlattıklarına göre (Bay Franz Jung'un dostça iletttikleri), Jung, Burghölzli'deki görevinden, Mart'ın sonuna doğru ayrıldı. Viyana ziyareti, bu olayı kutlamak için gerçekleştirilmiş olabilir – Jung'un Nisan ayında İtalya'ya yaptığı bisiklet turu gibi.

Jung, görevi bırakmasından sonra da, Zürih Üniversitesi'nde, Nisan 1914'e dek doçentliğini sürdürdü. (bk. 358 J. dipnot)

138 J **Burghölzli-Zürih, 2.IV.09/12.IV.09**

Sevgili Profesör!

Öfke ve hastalar ve öteki yaşamsal sorunlar yeniden üzerime çöktüler ve ilk iki gün tamamen dibe batırdılar. Şimdi yavaş yavaş yeniden yukarı çıkıyorum ve Viyana günlerini anarak neşelenmeye başlıyorum... 12.IV.

Viyana'dan ayrıldıktan sonra, sizinle geçirdiğim son akşam gününden bazı sentiments d'incomplétude'a (eksik kalmış duygular ç.n.) kapıldım. İspiritizmacılığımı[2] kötü karşıladığınız ve belki de Fließ

1 "işlerden uzakta"

2. Freud ve Jung'un, Kehanet ve Parapsikoloji hakkında konuştuklarında ve Freud bundan sonra tüm sorunsalı saçmalık olarak yadsıdıktan sonra, kitap dolabında gürültülü

benzeşimi (çılgınlık!) yüzünden rahatsız olduğunuz izlenimini edindim. Ama kısa süre önce, yine yukarıda anılan kadın hastanın etkisine kapıldım. Bunu karıma anlatınca o da derinden etkilendi. Bu olayda genel olan ve insanların sergilemeci eğilimleri ile bir ilgisi olan herhangi çok özel bir kompleksin yatması gerektiği duygusuna kapılmıştım. Bir psikanaliz varsa, aynı yasalara göre, geleceğe ilişkin bir şeyler yapan bir psikosentez de olmalı...

Sizdeki son akşam, iç dünyamı ezici baba otoritenizin duygusundan mutlak bir biçimde kurtardı. Bilinçdışım bu izlenimi, beni birkaç gündür meşgul eden ve analizini ancak şimdi bitirdiğim büyük bir düşle kurtardı, şimdi tüm gereksiz sıkıntılardan kurtulduğumu sanıyorum. Davanız gelişmeli ve gelişecek, bunu bana, sizin ne iyi ki sonunda yakalamış olduğunuz hamilelik fantezilerim söylüyorlar. İtalya'dan döner dönmez, pozitif çalışmaya başlayacağım, bu durum öncelikle 'Yıllık' için geçerli olacak.

Umarım iyi bir Paskalya tatili geçirirsiniz ve dolayısıyla iyi olursunuz.

...

En yürekten selamlar.

Müteşekkiriniz
Jung

139 F

16.4.09
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Umarım, bu mektup elinize çok çabuk geçmiyordur. Beni iyi anlıyorsunuz. Yani, sadece mektubunuzun yarattığı ruh halini soğutmamak için yazıyorum.

Venedik'ten, vaktinden önce bir İlkbahar duygusunu ve dinlenmeyi boşuna beklediğim bir Paskalya uçuşu yaptığım yerden, sizin zaten şimdiden yukarı İtalya'da, bisiklet sırtında olduğunuzu düşündüğüm için, eşinize bir kart yazdım.

---

bir çatırdama duyuldu. Jung, hemen ikinci bir çatırdamanın daha olacağı kehanetinde bulundu ve bu da oldu. Bkz. Erinnerungen/Anılar s. 159 vd. Bir başka konuşma da aynı zamana denk düşüyor: Freud, Jung'tan, cinsel kuramı "okkültizmin kara balçığına karşı" sarsılmaz bir siper yapmasını istiyor. Bk. Erinnerungen/Anılar s. 154 vd.

Sizi resmen en büyük oğlum olarak kabul ettiğim, sizi halefim ve veliahtım olarak –in partibus infidelium–[1] kutsadığım aynı akşamda, sizin de beni babalıktan reddetmeniz, dikkat çekici; benim sizi kabul etmemin hoşuma gitmesi kadar, bu reddetme de sizin hoşunuza gitmiş görünüyor. Şimdi, hayalet olayına bakışımdan söz edince, yeniden baba rolüne girmekten korkuyorum, ama bundan söz etmek zorundayım, çünkü durum sizin sandığınızdan farklı. Yani, kehanetinizin ve deneyinizin bende güçlü bir etkide bulunduğunu yadsımıyorum. Gidişinizden sonra gözlem yapmayı düşündüm ve burada sonuçları veriyorum. Birinci odamda, kitap dolabının meşe raflarının üstünde iki Mısır dikilitaşının bulunduğu yerde sürekli çatırtı var, bu apaçık. Sesi duyduğumuz ikinci odada nadiren çatırtı oluyor. Önce siz varken çok sık duyulan seslerin, siz gittikten sonra hiç duyulmamalarını bir kanıt olarak görmek istedim – ama sonra sesler yinelendi, ancak ne benim düşüncelerimle bağlantısı vardı ne de bu sizi yada sizin bu özel sorununuzu düşündüğüm sırada oldu. (Şimdi de, olmuyor, bir meydan okuma olarak ekliyorum.) Ama hemen bir başka gözlem, bu gözlemi anlamsızlaştırdı. Burada bulunuşunuzun yarattığı büyünün ortadan kalkmasıyla birlikte inançlılığım yada inanmaya hazır oluşum da ortadan kalktı: bu tür bir olayın olabilmesi bana yine herhangi bir içsel nedenden ötürü olanaksız geliyor; hayaletlerden arınmış mobilya, karşımda, Eski Yunan'ın tanrılarından uzaklaşmasından sonra bir şairin karşısında tanrılardan arınmış doğanın durması gibi duruyor. Yine, boynuzdan yapılma babagözlüğünü takıyorum ve sevgili oğlumu, serinkanlılığını koruması ve akıla böyle büyük kurbanlar sunmaktansa, bazı şeyleri anlamak istemekten vazgeçmesi uyarısında bulunuyorum, bilge kafamı da psikosentez üzerine sallayıp düşünüyorum ki böyledir bu gençler, ancak bizi yanlarında götürmeleri gerekmeyen, soluğumuz kesilerek ve bacaklarımız yorularak peşlerinden gidemeyeceğimiz şeyler, onları gerçekten sevindirir.

Sonra yaşım itibarıyla gevezeleşiyorum ve yeryüzü ile gökyüzü arasındaki, anlaşılamaz bir başka şeyden söz ediyorum. Birkaç yıl önce, 61-62 yaşlarında öleceğime inandığımı bulguladım ve o zaman bile bu bana uzun bir süre gibi geldi. (Bugün sadece 8 yıl kaldı). Sonra erkek

1. Bir piskoposluk unvanının eski tanımı "inançsızların yörelerinde"

kardeşimle Yunanistan'a gittik, bu gezide 61 yada 62 sayılarının 1 ve 2'ile bağlantılı olarak, tüm sayılı nesnelerin, özellikle taşıma araçlarının numaralandırılmasında, her fırsatta karşımıza çıktığını endişeyle gözlemlemiş ve özenle not etmiştim. Bunalmış bir halde, bize birinci katta bir oda verilen Atina'daki otelde soluk almayı umuyordum, orada no: 61 sözkonusu olamazdı. Evet, ama en azından 31'le karşılaştım (fatalist bir izinle, 61-62'nin yarısıydı) ve bu yeni ve daha eşsek sayının peşimizden gelmede birincisinden daha soluklu olduğu ortaya çıktı. 31 sayısı yanıbaşındaki bir 2 ile, dönüş yolculuğumuzdan bugünlere dek bana hep sadık kaldı. Kurduğum sistemde salt merak ettiğim, ama kesinlikle batıl inançlı olmadığım alanlar da bulunduğu için, o zamandan beri, bu inanışı analiz etmeye çalıştım, işte bu analiz. Bu analiz 1899'da ortaya çıktı. O tarihte iki olay çakışmıştı. Birincisi, 'Düş Yorumu'nu yazmıştım (bu kitap *önceden*, '1900'e tarihlenerek yayınlanmıştı), ikincisi, bugün de kullandığım yeni bir telefon numarası almıştım: 14362. İki olay arasında bir ortaklık kolaylıkla kurulabilir, 1899 yılında 'Düş Yorumu'nu yazdığımda, 43 yaşındaydım. Öteki sayıların, yani 61 ive 62'nin, yaşamımın sonu anlamına geldiklerinden daha akla yatkın bir şey olabilir mi? Ansızın bu yöntem deli saçmasına varır. 61 ile 62 yaşları arasında öleceğim batıl inancı, 'Düş Yorumu' ile yaşamımın yapıtını tamamladığım, artık yapacak bir şeyimin olmadığı ve huzur içinde ölebileceğim inancına eşdeğerdir. Bu ikameden sonra, bu düşüncenin saçma gelmediğini kabul edersiniz. Ayrıca bunda Fließ'in gizli etkisi saklıdır; onun baskın verdiği yılda, batıl inanç da sökün etti.

Benim gizemciliğimin spefisik yahudi doğasının onaylandığını göreceksiniz. Yoksa, bu serüvenin ve 61 sayısıyla olan serüvenin iki anda aydınlığa kavuştuğunu söylemek yanlısıyım, birincisi Helena'nın her kadında gördüğü, dikkatliliğin bilinçdışı kaynaklı artışı yoluyla ve ikincisi, yadsınamaz bir biçimde var olan ve kuruntu oluşumunda, somatik denk düşmenin isteri semptomlarında oynadığı, dilselliğin sözcük esprisinde oynadığı rolün aynısını oynayan "rastlantının denk düşmesi" sayesinde.

Yani, sizin kompleks hayalet araştırmalarınızı, paylaşmadığım hoş bir kuruntudan söz edilmesini dinler gibi dinlemeyi sürdüreceğim.

Size, eşinize ve çocuklarınıza yürekten selamlarımla

Freud

140 J *Burghölzli-Zürih, 12.V.09*

Sevgili Profesör!

Yine bir ihmalkârlık günahını telafi etmeliyim. Size kendimden son haber verişimden bu yana yine çok uzun bir süre geçti. Ben iyiyim ve İtalya'dan evime döndüm ve mektubunuzu gelmiş buldum. Etkilere çok fazla kapılmama ve çok geniş beklentiler içinde olmama ve planlar yapmama konusunda dikkatli olmak gerektiği bakımından sizinle aynı düşüncedeyim. Elbette insan bir şeyler de bulgulamak istiyor. Yine de henüz bir sisteme geçmiş değilim ve o ruhlara güvenmekten kendimi sakınacağım.

Önceki gün Pfister bendeydi ve bana selamlarınızı getirdi. Ondan, kızınızın[1] yakın zamanda bir ameliyat geçirdiğini de öğrendim. Umarım ciddi, yani ağır bir şey değildir. Pfister elbette sizin ve ailenizde sevecenlikle karşılanmasının etkileriyle doluydu. Umarım siz de ondan iyi bir izlenim edinmişsinizdir. Kendisi iyi karakter nitelikleri olan, çok makul bir teologdur. Aynı tarihlerde Moll'ün de sizde olduğunu söyledi. Bu *kara* ruh sizin evinizde ne arıyor? İnsanın, yaptığı tüm hakaretlerden utanmaması, şaşırtıcı. Açıkçası, bütünüyle belkemiksiz. Ama sizden onu ne kadar sıcak karşıladığınızı duymayı merakla bekliyorum.

"Psikanaliz Anketi" utanılacak bir biçimde şimdi kendi gözlerimle gördüğüm bir olgu. Hirschfeld'e onur kazandırmayan, bütünüyle aptalca bir uydurma. "Psikoanalitik" sözcüğünün lekelenmesini kaçınılmaz olarak görüyorum. Abraham'ın ve Stein'ın bu acıklı kötü işe bulaşmış olmaları, en azından üzüntü verici. Protesto etmekten hoşnut kalırdım, çünkü bu, kamuoyunun utanmazca yanıltılmasıdır. Zürih'te insanlar genel olarak hafif bir dehşete kapılmış durumdalar.

Ben hâlâ Burghlözli'deyim, çünkü evim zamanında tamamlanmadı. Ancak 25. V.'te taşınıyoruz. O günden sonra adresim Küsnach b/ Zürih'tir.

...

Hepimiz iyiyiz

En yürekten selamlarımla

Hürmetkârınız

Jung

1. Mathilde.

141 F *16.5.09*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Birkez daha Burghölzli'ye yazıyorum. Mektuplarınızın beni ne çok sevindirdiğini biliyorsunuz, ancak yapacak başka işleriniz olduğu ve bana söyleyecek bir şeyiniz olmadığı zamanlarda hiç de sizi formalite gereği bir mektuplaşma yükümlülüğüyle sıkıştırmaktan yana değilim. Ama, umarım, gereksindiğim için size böyle sık yazmama şaşırmazsınız.

Pfister'i, hepimiz sevimli bulduk. Kendisi, benimsenebilir, gerçek bir papaz ve hatta bendeki baba komleksinin motor dürtüsünü azaltıcı bir etkide bulunmayı bildi. Hemen kırk yıllık dost gibi olduk; kendisi biraz coşkulu ama içtenliğinde, abartmanın sahteliği yok. Dindarlık kalıntılarını zaman içinde koruyacağı bana şüpheli geliyor; çok kapsamlı bir gelişmenin başlangıcında duruyor ve "kötü çevresi" bu konuda da etkisiz kalmayacak. Moll'un ziyareti yazgının oluşturduğu bir karşıtlıktı. Kısaca söylersek, Moll bir mahluktur, doktor değildir, tersine kötü bir avukatın entelektüel ve ahlaki yapısına sahiptir. Bizim davamızın bir koruyucusuymuş gibi davrandığını şaşkınlıkla ayrımsadım. O zaman dikine gittim, ünlü kitabındaki bölümden şikayetçi oldum, bizim, hasta öykülerini, kuramlarımıza göre kurduğumuzu, tersini yapmadığımızı söyledim ve böyle yapmanın bir hakaret olmadığı, her bir gözlemcinin peşin yargıları sayesinde yaptığı doğal etki olduğu vb. şeklindeki dolambaçlı mazeretlerini dinledim. Sonra, benim çok duyarlı oluşumdan yakındı, haklı eleştiriye katlanabilmeliymişim; 'Küçük Hans'ı okuyup okumadığını sorduğumda, birçok dolambaca daha yöneldi, gitgide daha hiddetlendi ve sonunda bende büyük bir sevinç uyandırarak, çekip gitmek için ayağa fırladı. Kapıda, sırıtarak, ne zaman Berlin'e geleceğimi sorarak, kötü bir telafi çabası gösterdi. Konukseverliğime karşılık vermek için beklediğini düşünebilirdim, ancak, bir hoşnutsuzluk duygusu içinde gözden yitti. Bir şeytan gibi, odamın huzurunu bozmuştu ve ben biraz hazırlıksız oluşumdan, biraz da benim konuğum olduğu için, ona çok yüklenememiştim. Elbette, şimdi ondan en berbat kötülükler beklenebilir. Sonra Pfister'i odama çağırdım.

Kızım sonunda kalan cerahatlerden de kurtuldu ve sağlığı eskisin-

den daha iyi. Bugün bize ilk olarak geliyor. Rahatsızlığından çok çabuk ve bir doğum gibi ciddi bir olayı beklemeden kurtulduğu için sevinçliyim.

Foerster burada bir konferans verdi ama beni etkilemedi. Kurt Redlich.[1]

143 F *3. 6. 09*

Sevgili Dostum

Yeni eviniz hayırlı olsun diyorum, siz İsviçrelilerin duygu gösterimlerinden ve duyguları dışa vurmaktan hoşlanmadığınızı bilmesem, bunu daha bir merasimle yapardım. Amerikanın bu yıl yapmamı engellediği şeyi bir dahaki sefere yapacağım ve o evde ve sakinlerinin yanında olmaktan sevineceğim.

Suskunluğunuzu elbette açıklayabilirdim ve mektubunuzla birlikte, buraya eklediğim bir başka mektup da gelmiş olmasaydı, size biraz daha zaman tanıyabilirdim. Tuhaf! Nedir bu? Teşhircilik mi, dedikoduculuk mu, yoksa paranoya mı? Rica ediyorum, eğer bu mektubu gönderen kadın hakkında bir şey biliyorsanız yada bu konuda bir fikriniz varsa, birkaç sözcüklük telgrafla bildirin, yoksa, kesinlikle zahmet *etmeyin.* Suskun kalışınızı bir şey bilmediğinize yoracağım...

Amerika hakkında sizinle konuşmayı ve biraz telkin almayı çok istiyorum. Jones beni, biraz kasıtlı bir biçimde, tüm önde gelen psikiyatristlerin yokluğuyla tehdit ediyor, "büyük başlar"dan bir şey beklemiyorum. Ama, Stanley Hall bir psikolog olduğuna göre, esas olarak psikolojiyi temel almak ve üç dört konferansı sadece düşlere ayırmak – oradan başka doğrultulara atlamak olanağı doğardı– daha akıllıca olmaz mıydı diye düşünüyorum. Ayrıca, İngilizce konferans vermenin olanaksızlığı, bu sorulara asıl, pratik önemi kazandırıyor.

Sizi, yeni evinizde özellikle yürekten selamlıyorum, eşiniz ve çocuklarınızla birlikte

Sizin
Freud

1. Çok büyük bir olasılıkla Kurt Redlich, (1887-19), Brünn'den Vezeg soylusu, 1905'ten başlayarak Viyana'da üniversite öğrencisi, daha sonra fabrika sahibi ve ünlü bir mesen. – Bu mektubun sonu korunamamıştır.

Sevgili Profesör

İsteğinize uyarak size bugün, olabildiğince açıklayıcı yazdığım bir telgraf gönderdim. Şu anda söyleyebilecek başka şeyim yok. Spielrein,[1] size yazmış olduğum kişidir. Bir zamanki Amsterdam konferansımda, özet halinde yayınlanmıştır. Bu vaka, bir anlamda benim psikanalitik öğrencilik vakamdı ve bu yüzden kendisine özel şükranlarımı ve duygularımı korudum. Desteğimi çekersem, hastalığının derhal nüksedeceğini deneyimimden bildiğim için, bu ilişki yıllar sürdü ve dostluğumu ona geniş ölçüde sunmayı adeta ahlaki bir yükümlülük olarak benimsedim, ta ki, böyle yapmakla gözden kaçan bir süreci başlattığımı görene ve bu yüzden dostluğumu bitirene dek. Elbette kendisi bunu, beni baştan çıkarma planına göre, görmezlikten gelmişti, bence bunun bir yararı yoktu. Şimdi intikam alıyor. Yakınlarda, benim hakkımda, kısa süre içinde karımdan boşanacağım ve bir üniversiteliyle evleneceğim dedikodusunu yaydı ve bu dedikodu meslektaşlarımdan birkaçını biraz ölkelendirdi. Şimdi neler planladığını bilmiyorum. İyi şeyler tahmin etmiyorum. Herhalde bir arabuluculukta bulunmak şeklinde kötüye kullanılacaksınız. Bu konuyu kesin olarak kestirip attığım için, bir şey söylemek gereğini duymuyorum. Bu kadın da Groß gibi, bir babayla savaşma kompleksi: onu bedavadan (!) büyük bir sabırla sevabına iyileştirmek istedim ve üstelik dostluğu bile kötüye kullandım. Dahası, bir kompleks de, lütfederek bana adamakıllı ayak bağı oldu. Daha önce değindiğim gibi, ilk Viyana ziyaretimin, çok uzun bir bilinçdışı devamı oldu, önce Abbazia'da saplantılı aşk, sonra yahudi kadın bir başka biçimde, yani benim kadın hastam kılığında ortaya çıktı. Elbette şimdi bütün bu büyü gözlerimin önünde berrak bir

1. Sabina Spielrein (1886? 19), Rus asıllı, 1905'te Zürih Üniversitesi'nde tıp okudu ve 1911'de doktorluk derecesini aldı. 19[illegible]'in sonlarında Viyana Derneği'nin üyesi oldu. 1912'den sonra Berlin'de (Spielrein-Scheftel soyadıyla) yaşadı. 1921-1923 yılları arasında Cenevre'de çalıştı, Jean Piaget, öğrenim analizini onun yanında bitirdi. 1923'te Sovyetler Birliği'ne döndü ve Don kıyısındaki Rostow'da Kuzey Kafkasya Üniversite sinde ders verdi. *"International Journal of Psycho-Analysis"* (Uluslararası Psikanaliz Dergisi)nde Spielrein'in adı, Sovyetler Birliği'nde Psikanalitik hareketin yasaklandığı 1933 yılına dek Rus Psikanaliz Derneği'nin üyelerinin arasında gösterildi.

biçimde duruyor. Tüm bu olayda Groß'un düşünceleri de kafamda çok şeyi yarattılar. Ayrıca Groß bana kitabını göndermedi. Ama onu bulunca satın almayı düşünüyorum. Acaba bana yayınevini bildirebilir misiniz? Groß ve Spielrein acı deneyimler. Hastalarımdan hiç birine bu ölçüde dostluk göstermedim ve hiç birinden benzer bir yara almadım.

Evime yönelik hayır duanız için, size yürekten teşekkür ediyorum. Bu duayı en iyi işaret olarak görüyorum!

Ayrıca sizin klasik sözünüz "iyileştirmek istemek"i[1] kulağıma küpe ettim, yukarıdaki nedenlerden ötürü. Bu söz her zaman için çok iyi oturuyor.

En yürekten selamlarımı sunarım.

Sizin
Jung

145 F *7.6.09*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Spielrein olayının sizi kişisel olarak ilgilendirdiğini bildiğim için, size bu konuda elbette yanıtlamak zorunda olmadığınız, başka şeyler de yazıyorum.

Telgrafınızı doğru anladım, açıklamanız tahminimle örtüştü. Telgrafı aldıktan sonra Spielrein'e bir mektup yazdım, bu mektupta kendimi, işgüzar bir heveslinin teklifini değerlendiriyormuş gibi saf gösterdim. Ancak onun yolculuğunun sorumluluğunu üstlenemezdim, önemli ve benim için ilginç bir şeyin söz konusu olduğunu, özveride bulunmaya nerden vardığını da bilemediğimi yazdım ve bu yüzden önce sorunun ne tür bir sorun olduğunu yazılı olarak bildirmesini rica ettim. Bu mektup henüz gelmedi.

Bu tür deneyimler, acı verici olsalar da gereklidirler de, bunlardan uzak durmak kolay değildir. İnsan ancak o zaman yaşamı ve elindeki konuyu anlar. Ben, bizzat o kadar içine düşmüş değilim ama birkaç defa çok yakınından geçtim ve kılpayı kurtuldum.* Sanırım, çalışmamın

1. Bkz. 129 F

* Freud burada İngilizce bir deyim kullanıyor. "narrow escape" (ç. n.)

içinde bulunduğu şiddetli zorunluluklar ve ΨA'e varmakta sizden 10 yıl daha geç kalmış oluşum, beni bu tür deneyimlerden korudu. Ama zararı yok. İnsanın derisi öyle kalınlaşıyor ki, her defasında içine düşürüldüğü "karşı aktarım"la başa çıkabiliyor ve kendi coşkulanımlarını bir kenara itmeyi ve amaca uygun bir biçimde plase etmeyi öğreniyor. Bu durum "a blessing in disguise"*

Doğanın "büyük" oyunu bu kadınlara, düşünülebilir tüm psişik mükemmelliği, amaca ulaşana dek, çekicilik şeklinde ortaya koyma yeteneğini veriyor. Bu gerçekleşince, yada bunun karşıtının olacağı kesinleşince, insan durumun değişmesine şaşırıyor.

Mutlu bir güvenle elinizi sıkar ve sizi yürekten selamlarım.

Sizin
Freud

146 J

12.VI.09
Im Feld, Küsnach b/Zürih

Sevgili Profesör!

Mektubunuz için size yürekten teşekkür ederim. Söylemem gerekir ki, bir dostum yada bir meslektaşım da benzer bir zorlukla karşılaşsaydı, ona da aynı şekilde yazardım. Kendime bunu söylemek zorundaydım, çünkü baba kompleksim bana, sizin konuyu böyle ele almayacağınızı, tersine bana az yada çok komşuluk sevgisi kılığında gizlenmiş bir cezalandırma vaazi göndereceğinizi fısıldıyordu. Çünkü aslında tam da benim, "oğlunuz ve mirascınız"ın mirasınıza böyle hoyratça davranması ve çarçur etmesi ve sanki tüm bunlardan haberi yokmuş gibi davranması aptallık olurdu. Sizin entelektüel abartılı değerlendirme dediğiniz şey harfi harfine isabetlidir ve bunun üstüne bir de bende herhangi bir ahlaki yükümlülüğe ilişkin budalaca bir düşünce geliyor. Tüm bunlar aptalca, ama yararlı, ikincisi aralıklı ve koyu puntolu.

Bugün çocuklarım sonunda yeni eve taşındılar, herşey iyi gidiyor, muayenehanem de, buna çok seviniyorum. Frl. E- muhteşem bir vaka.

* "gizli bir lütuf" (ç. n.)

Doktorla yaşadığı deneyimleri size de anlattı mı? Tehlikeli birine benziyor. (Burada kendi kulaklarımı sıkıca çekiyorum).

Çok çok yürekten selamlar

Sizin Jung

147 F

18.6.09

Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Amerika'ya davet edilmeniz, Salzburg'tan bu yana başımıza gelen en güzel olay ve bu olay beni en bencilce nedenlerden ötürü son derece sevindiriyor; bu arada sizin daha genç yaşınızda nasıl bir yer edindiğinizi gösterdiği için de sevindiriyor. Böyle başlayan, ileri gider ve büyük işler başaran birisi için biraz insanın ve yazgının lütfu çok değerlidir.

Elbette bende olduğu gibi şimdi sizde de mutluluğun bulanıklıkları "İnsanlara ne anlatacağım?" sorusunda yığılıyorlar. Bu konuda, sizden saklamayacağım, kurtarıcı bir düşüncem var. Bu soruyu gemide, güvertede, volta atarken düşünebiliriz. Ayrıca size, geçenlerde dertlerimi yatıştırdığınız, amaca uygun tesellinizi öneriyorum, şöyle ki, asıl önemli olan davetin kendisidir, insanlar şimdi bizim elimizdeler ve onlara getireceğimiz şeyi övmek zorundalar.

İstemeyerek vazgeçtiğim bir ayrıntı 'George Washington'la yolculuk etmektir. Ferenczi'ye ikimiz de çok içten davranacağız.

Frl. Spielrein, ikinci bir mektupta, sözkonusu kişinin kendisi olduğunu başka bir amacını belli etmeden açıkladı. Bunun üzerine olağanüstü bilgece ve zekice bir yanıt verdim, keyfiyeti ince işaretlerden Şerlok Holmes gibi anlamış göründüm (elbette bunu sizin ilettiklerinizden sonra anlamıştım), ve onu, konunun daha onurlu ve bir anlamda endopsişik bir biçimde sonuçlandırılmasına yakınlaştırdım. Bunun etkili olup olmayacağını bilmiyorum. Ama şimdi sizden, güçlü bir vicdan azabı ve tepki içine düşmemenizi rica ediyorum. Lassalle'ın yaptığı, kimyacının elinde patlayarak parçalanan deney kabı benzetmesini düşünün; "Bilimsel araştırmacı, maddenin direnişine karşı sessizce yüzünü buruşturarak, çalışmasına devam eder." Üzerinde çalıştığımız maddenin doğasından ötürü, küçük laboratuar patlamaları asla

önlenemezler. Belki deney kabı yeterince eğik tutulmamıştır yada gereğinden hızlı ısıtılmıştır. Malzemenin ve onu kullanış biçiminin tehlikeleri böyle öğrenilir.

Size ve yeni evin hanımına yürekten selamlar

Hürmetkârınız
Freud

148 J *21.VI.09*
Im Feld, Küsnach b/Zürih

Sevgili Profesör!

Size, Spielrein olayına ilişkin haberlerim var. Olaya çok karamsar baktım. Benim tarafımdan gerçekleştirilen ayrılıktan sonra deyim yerindeyse kesinlikle bir intihar bekliyordum ve şimdi biçimin sıradanlığı karşısında derin bir düş kırıklığına uğradım. Önceki gün Frl. Spielrein bana geldi ve benimle *dürüst bir biçimde* konuştu, bu konuşmada, hakkımdaki bir dedikodunun kesinlikle ondan kaynaklanmadığı ortaya çıktı. Açıklanabilir bağlantı kurma kuruntumdan ötürü, dedikoduyu ona mal etmiştim, bu yüzden burada bunu geri almak istiyorum. Başkaca, Frl. Spielrein aktarımdan en iyi ve en güzel bir biçimde kurtuldu ve hastalığı nüksetmedi (ayrılmadan hemen sonra bir ağlama nöbeti dışında). Size gelme isteği bir entrika çevirmeyi değil, benimle konuşmanın bir yolunu yapma amacını taşıyordu. Ama şimdi Frl. Spielrein, sizin ikinci mektubunuzdan sonra, doğrudan bana geldi. Yine de, çaresiz bir pişmanlığa kapılmadan, işlediğim günahlardan yakınıyorum, çünkü eski hastamın kabaran umutlarından büyük ölçüde ben suçluyum. Bu yüzden onunla ciddiyetle (başlangıçtan beri koruduğum ilkeye göre, insanları olanaklılığın sınırlarına dek ciddiye alırım), çocuk sorununu konuştum, bu konuda kuramsal konuştuğumu sanıyordum ama elbette bunun ardında eros yatıyordu. Bu yüzden, öteki tüm dilekleri ve umutları bütünüyle hastamın tarafına ittim, aynı şeyleri kendimde göremezdim. Böylelikle, durum öylesine ciddileşti ki, ilişkinin daha fazla sürmesi halinde, tabloyu ancak cinsel edimler tamamlayabilecekti, bu durumda kendimi, ahlaksal olarak savunulamayacak bir biçimde korudum. Hastamın cinsel tuzaklarındaki sözde kurbanın kendim olduğum kuruntusuna kapıldım, hastamın annesine, kızının cinsel tat-

mincisi olmadığımı, sadece bir doktor olduğumu, bu yüzden beni kızından kurtarması gerektiğini yazdım. Hastanın, yakın zamana kadar büyük ölçüde güvenimi kazanmış bir arkadaşım olduğu keyfiyeti göz önünde bulundurulursa, davranış biçimim, korkunun yarattığı bir alçaklıktı, bunu babam olarak size itiraf etmekten hiç hoşlanmıyorum. Şimdi sizden büyük bir iyilik yapmanızı istiyorum, yani Frl. Spielrein'a, konuyu benim sayemde bütünüyle bildiğinizi, en çok yakındığım şeyi, onun anne ve babasına yazdığım mektubu da öğrendiğinizi, bildirmenizi istiyorum. Siz ve hastam, benim "perfect honesty"mi (mükemmel dürüstlüğümü ç. n.) bildiğiniz için hastama bu hoşnutluğu vermek isterim. Sizi bu konuya karıştıran aptallığımdan ötürü, sizden defalarca özür diliyorum. Ama şimdi, hastamın karakteri konusunda yanılmadığım için son derece mutluyum, aksi halde, verdiğim kararın doğruluğu hakkında büyük bir kuşku doğardı, bu da beni herhalde büyük ölçüde engellerdi.

Amerika için *çok* seviniyorum. Ben de 'George Washington'dan yer ayırttım, ama çok pahalı bir kamarada. Marcinowski yüzünden beni sakinleştirdiniz, dolayısıyla başka belgelere gereksinmiyorum. Talebe Honegger[1]'den, sizi her halükarda keyiflendirecek bir mektup alacaksınız. Bu genç adam çok akıllı ve ince ruhlu, psikiyatriye girmek istiyor, birkez gerçeklik duygusunun (birkaç günlüğüne) yitimi yüzünden bana danışmıştı (Psikasteni = libido içe dönüklüğü = Dementia praecox). Kendini *bilerek* analiz etsin diye, onu dolaylı olarak güçlü bir biçimde analize çekiyorum, belki böylelikle Dementia praecox'un otomatik bir biçimde yıpratmasının önünü alabilir.

Az önce gelen mektubunuz için yürekten teşekkürler! Gerçeklik beni zaten avutmuştu, yine de size, katılımınız için yürekten müteşekkirim.

...

En iyi selamlarımı sunarım

müteşekkir hürmetkârınız

Jung

1. Johann Jakob Honegger, jr. (1885-1911), Zürihli Psikiyatrist. Jung'un öğrencisi, sonra Burghölzli'de gönüllü stajyer, Territet'de asistan, son olarak Rheinau'da. Babası, psikiyatrist ve beyin anatomicisi Johann Jakob Honegger sr. (1851-1896), Adolf Meyer'in öğretmeniydi (bk. 107 J, dipnot). Bu mektuplaşma Honegger'in yaşamı hakkında en önemli iki kaynaktan birisidir.

149 F *30.6.09*

Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Sonunda size yeniden yazmam gerekiyor. Mektubunuz, büyük suçlarınızı bana da bağışlattırdı; bunun üzerine Frl. Spielrein'e hemen birkaç sevecen, gönül alıcı satır yazdım ve bugün de ondan yanıt aldım, tuhaf bir beceriksizlikle (kendisi Alman değil mi?) yada çok tutuk yazılmış, zor okunuyor, zor anlaşılıyor. Mektuptan sadece, çok sarsıldığı ve çok ciddi olduğu anlaşılıyor. Benim bu işe karışmamdan yakınmayın; bunu siz değil öteki taraf yaptı. Ancak sonuç tüm taraflar içinde tatmin edici. Görmüş olduğunuz gibi, aşırı uçlar olarak Bleuler ile Groß arasında gidip geliyordunuz. Groß'a benzer bir deneyim yaşamamı, sizin son bağışınıza ve derin inancınıza borçlu olduğumu düşünüyorum, bu yüzden yine kızamam ve bu dünyadaki tüm olayların içsel bağlantısına şaşırmam gerekir.

Şimdi bana gelelim. Kullanılabilir enerjim, biri hariç, oldukça tükendi. 14 gün içinde Münih'e, oradan Ammerwald'a gideceğim, (ayrıntılı adresi yazacağım). Bu 'Sıçanadam' üzerine bir çalışma olacak. Bana çok zor gelecek, betimleme yeteneğimi çok aşıyor, en yakınlarımdan başka kimsenin eline geçmeyecek. Bizim reprodüksiyonlarımız nasıl da üstünkörü işler, psişik doğanın büyük sanat yapıtlarını nasıl da acınacak bir biçimde yağmalıyoruz! Ne yazık ki bu çalışma da yine çok geniş kapsamlı, insanın elinden kayıveriyor, ve herşey henüz çok az, yetersizlik yüzünden de gerçek değil. Sefil bir durum! Yola çıkana dek kesinlikle bitirmek istiyorum, Amerika'ya yola çıkışımıza dek hiçbir şey yapmak istemiyorum. Bu yıl çok yorgunum.

...

Size ve sizinkilere yürekten selamlar.

Sizin Freud

Clark University'nin Yirminci Yıl Kutlaması (Eylül 1909)

Freud, Jung ve Ferenczi, 20 Ağustos'ta Bremen'de buluştular ve ertesi gün, yolculuğa çıkmak üzere, Kuzey Alman Lloyd Buharlı Gemisi George Washington'a bindiler. Yolculuk sırasında karşılıklı olarak düşlerini analiz ettiler. Jung Anılar'ında (s. 163), kendisini ilk kez "kollektif bilinçdışı" kavramına götüren bir düşünü anlattı.

29 Ağustos Pazar günü, akşamüstü yolcular New York'a vardılar, onları Brill karşıladı. İlk hafta şehrin görülmeye değer yerlerini ve eğlence yerlerini gezmeye ayrılmıştı. 4 Eylül Cumartesi akşamı, Jones da geldikten sonra, beşi, buharlı gemiyle Fall River, Massachusetts'e yola çıktılar ve oraya ertesi gün vardılar. Aynı gün oradan trenle, Boston üzerinden, Clark University'nin bulunduğu Worcester'e gidildi.

Freud ve Jung, Stanley Hall'in evinde konuk oldular. Freud her sabah, saat onbir'de, Salı'dan Cumartesi'ye toplam beş konferans verdi, Jung üç konferans verdi, ikisi de Almanca konuştular. Konferans'a katılanlar arasında Viyana'dan William Stern, Breslau ve Leo Burgerstein, Birleşik Devletler'den Adolf Meyer, Franz Boas ve E. B. Titchener ve de özellikle James Jackson Putnam (bak 212 F, dipnot 127) bulunuyordu. William James, Perşembe akşamı, Boston'dan, Freud'un konuşmasını dinlemek için geldi. 11 Eylül Cumartesi günü yapılan kapanış töreninde Freud (Psikoloji dalında) ve Jung ('Eğitim ve Sosyal Hijyen') dalında Dr. Jur. Honoris causa (onur doktorluğu) ünvanını aldılar.

Bunu izleyen iki günde Freud, Jung ve Ferenczi daha büyük bir gezi yaptılar, önce Bufalo'ya ve Niyagara Şelalesi'ne gittiler, sonra Keene'ye, New York'a dönüp, Adirondacks'de Placid gölünün yakınında, Putnam ailesinin kampında üç gün geçirdiler. Hafta sonunda Albany üzerinden New York'a geri döndüler, oradan 21 Eylül Salı sabahı, Kaiser Wilhelm der Große buharlı gemisine bindiler. Bremen'e 29 Eylül'de vardılar. Jung hemen evine doğru yola çıktı. Freud 2 Ekim Cumartesi günü Viyana'ya gelmeden önce (Ferenczi'nin eşliğinde) Hamburg'ta ve Berlin'de kısa bir [illegible] kaldı.

155 J

1.X.09
Küsnach b/Zürih

Sevgili Profesör

Viyana'da yeniden çalışmaya başlamanızı selamlamak için, şimdiden bir hoşgeldin mektubuyla kapımızın önündeyim. İşlerim halihazırda iyice başladı. Kendimi çok [illegible] duyumsuyorum. [illegible] sizin düşüneceğiniz[illegible]de [illegible] oldum. Kurum [illegible]alize' muhteşem bir

---

Buradan sonra [illegible] "Psychoanalyse" verme[illegible] sayılır.

biçimde katlanıyor. Ve herşey à merveille (mucize gibi ç.n.) ilerliyor. İsviçre'ye dönüş yolculuğunda durmaksızın düşleri analiz tettim ve harika zevkler bulguladım. Şimdi zamanın bu iş için biraz kısıtlı oluşu çok yazık. Siz nasılsınız? Mideniz nasıl? Umarım iyidir.

Davamızın bizdeki ilköğretim öğretmenleri arasında yaygınlaşması şaşırtıcı. Bugün genç bir öğretmen bana akıl danıştı: aylardır, ağır isterik karısını iyi bir başarıyla ve dikkat çekecek kadar çok kavrayış içinde tedavi ediyormuş, dahası, bir fobisi olan bir öğrencisini de tedavi ediyormuş. Doktorların elindeki bıçağın yönü, soğukkanlılıkla saptırılıyor. Siz ne diyorsunuz buna? Genç adam, Zürih genelinde yeni meslektaşlar tarafından bana küfredilmeye başlandığını da söyledi. Anlaşılabilir bir durum, çünkü şimdi bazılarının yaşamı tehlikede. İnsan orman yangınının çevresine yayılmasını durduramaz. Zürih'te Dr. Bircher[1] diye biri, psikanalizciyim diye ortaya çıktı. Daha önce Ürik asite ve elma ezmesine ve yulaf kırmasına inanıyordu. Elbette hiçbir şeyden anlamıyor. Bu adama karşı çok dikkatli olunmalı, özellikle büyük bir rağbet gördüğü için ve benimle kişisel ilişkiden kaçındığı için.

Ailemden herkes iyi. Umarım sizinkiler de öyledir.

En güzel selamlarımı sunarım.

Jung

157 J

14.X.09
Küsnach b/Zürih

Sevgili Profesör!

Zaman zaman, sizin oraya karşı güzel bir nostaljiye [kapıldım] ama sadece zaman zaman, yoksa keyfim yine yerinde. Deniz yolculuğundaki analiz bana çok iyi geldi. Bilimsel çalışmadan çok hoşlanıyorum ama az fırsat buluyorum, bundan öğrencilere ders vermeyi anlamıyorum. Bu bölümde, şu günlerde çok şey yapacağım. Davayı bir biçimde organize etmeyi, yani maddi olanaklardan yararlanmayı ta-

---

Maximilian Oskar Bircher-Benner (1867-1939). Zürih'te doktor, kendi kliniğinde (kuruluşu 1897) diyetetik ve beslenme uzmanı. Birchermüsli denilen gıda türünü buldu.

sarlarsam, ne dersiniz, çünkü sözümona normal insanlar da nevrotik olanlar kadar uzak tutulmak istiyorlar (aralarındaki fark dikkati çekecek kadar az). Bu melunluğu yapma hakkını kendimde buluyorum, çünkü insanlar daha sonra aslan payını alıyorlar ve ben sadece zaman ve enerji yitiriyorum.

Kızınız nasıl? İki kızınız da? İki büyük kızınızı da hasta bulduğunuzu yazıyorsunuz ya.

Friedländer'in yeni makalesini gördünüz mü? Ve Siemerling'inkini, sanırım 'Archiv'de ve 'Yıllık' hakkında yazmış? Düşün ki, dün Friedlander bendeydi, ağzından bal damlıyordu ve yaltaklanıyordu. Siz bütünüyle haklıydınız, o, à tout prix (ne pahasına olursa olsun ç. n.) karşılık görmek istiyor. Bu insan beni düşüncemden döndürmeyi kafasına koymuş değilse, gelişiyle aslında neyi amaçladığını gerçekten bilemiyorum. Bizim çalışma doğrultumuza biraz sahip olabilmek için, bizimle daha çok ilişki içinde olmaktan memnun kalacağını söyledi bana (Olağanüstü çok sayıda hasta psikanaliz tedavi talep ediyor herhalde?). Kafasında bir tahta eksik olmalı ki, bu yüzden huzuru yok. Tüm bunlardan, karşıtlarımızın, bizim dokunulmaz huzurumuz karşısında teselli bulamadıkları sonucu çıkartılabilir. Beni, halkın karşısına çıkmam için coşturmaya çalıştı. Elbette böyle bir coşmaya pek de yetenekli olmadığımı anladı. Bu adama, özellikle de gerçekten bilimsel ilgileri olduğuna inanamadığım için, güvenmiyorum. Şimdi henüz göremediğim, bir başka hedefi olmalı. Yarın, öğrencilerimle birlikte bir konferansı dinlemek için yeniden gelecek. Bu insanların uzun süre bizim karşıtlarımız olarak kalmalarını adeta ümit etmek istiyorum.

...

Bugün beni tüm alanın [mitoloji] toparlayıcı bir betimlemesini yazma düşüncesi meşgul etti. Elbette, yıllarca süren bir birikimden ve hazırlıktan sonra. Geniş kapsamlı bir iş başarmak istiyorum. Arkeoloji yada mitlerin tarihi beni çok sardı, çünkü orada harika bir malzeme zaten birarada toplanmış durumda. Oraya bir ışık tutmak, en azından uzaktan bir spektral analiz yapmak istemez misiniz?

---

1. Adolf Albrecht Friedländer (1870-1949), Psikiyatrist, o sıralar Frankfurt a. M. deki Hohe Mark Sanatoryumunun yöneticisi. Psikanalizin amansız karşıtı.
2. Ernst Siemerling (1857-1931), Alman psikiyatrist, psikinalazi eleştirenlerden.

Ailem, sürekli düş analizi ve mizah sayesinde, çok iyi. Şeytan oyunu yitirmişe benziyor. Sonsuz yürekten selamlarım ve dileklerimle.

Hürmetkârınız
Jung

158 F

17 Ekim 09
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Mektubunuzdaki birçok nedenden ötürü, sizi gecikmeden yanıtlamaya koyuluyorum. Bugün Pazar ve zorlu bir çalışma haftasından sonra, yeniden dinlenebilirim. Gerçekten iletecek ve konuşacak bir yığın şey var. Mesleki konulardan başlayalım.

Umarım, Friedländer sizin yanınızda temelli çuvallamıştır. Medeni durumu temiz birisi de değil, vatanını çapraşık bir öyküden ötürü terketti, sanatoryumda çalışmasını, o zamandan beri ayrı olduğu bir kadınla evliliğine borçlu, bu yüzden işi sadece eski kayınpederinin hizmetinde yürütüyor, vb. Bizden, karşıtımız olmak sayesinde bir tür rehabilitasyondan başka bir şey isteyemez ve biz susarak ona adeta doyumsuzmuş gibi davranmamız yüzünden, avutulamaz bir durumda. Eğer size ziyaretinde çok özel olarak düşünülmüş bir kötülüğü amaçlamıyorsa, o zaman aptalın teki demektir, çünkü böyle ortalığa saçtığı şekerlerin, söylediklerinin tam karşısına konulabileceğini düşünebilir. Bu herif özel yaşamında her tür kabalığı hak ediyor, ama literatüre alınmıyor işte, ayak takımından sayılıyor.

...Öğrencilerden yararlanmak düşüncenizi çok haklı buluyorum. Acaba, 'ΨA Tekniğine Giriş' diye bir kurs açsanız ve kursun konuk beylerini ciddi bir bağış karşısında aşılasanız olmaz mı?[1] Bu ilişkinin düzene sokulmasının bir zararı olmayacaktır.

...

Mitolojinin tarafımızdan bütünüyle fethedilmesi düşünceme katıldığınıza sevindim. Şimdiye dek, bizden önce sadece iki kişi giri-

1. Jung, 4 Kasım 1909 tarihli yayınlanmamış bir mektubunda, Ferenczi'ye şöyle yazıyor: "Şimdi üç haftalık bir kurs için (haftada üç yada dört kez (ikişer saatten) 100. - Sfr. istiyorum."

şimde bulundu: Abraham ve Rank. Yeni seferlere çıkmak için, adamlara, işçilere gereksinmemiz var. Bunlar çok nadir bulunuyorlar. Biyografi de bizim olmalı. Döndüğümden bu yana aklıma ancak bir fikir geldi. Leonardo da Vinci'nin karakter bilmecesini ansızın çözüverdim. Bu, biyografide bir ilk adımdır. Ama Leonardo hakkındaki belgeler öyle az ki, bu güzel düşüncemi başkalarının anlayabileceği biçimde serimlemekten kuşkulanıyorum. Şimdi, sipariş ettiğim, Leonardo'nun gençliği üzerine yazılmış İtalyanca bir kitabı merakla bekliyorum. Bu arada size sırrımı açıklayacağım. 'Infantilen Sexualtheorien' (Çocuk Cinselliği Kuramları)'ndaki (ikinci 'Derleme'), çocuklardaki bu ilkel bilimsel araştırmanın zorunlu başarısızlığı ve bu ilk başarısızlıktan kaynaklanan felç edici etkiyi anlattığım notumu anımsıyor musunuz? Bu sözleri yeniden okuyun; o zaman onlar, şimdi anladığım denli ciddi bir biçimde anlaşılmamışlardı. Şimdi, cinsel açıdan etkin olmayan yada eşcinsel olan büyük Leonardo da, böyle, cinselliğini erken yaşta bilme dürtüsüne dönüştürmüş ve başaramama örneğinde takılıp kalmış biriydi. Yakın zamanda, bir nevrozluda, Leonardo'nun bir benzeriyle (dehası hariç) karşılaştım.

...

"Aile haberleriniz" için, geniş anlamda da, çok teşekkürler. Dün 23 yaşına basan kızım, yine ameliyatının iltihaplı kalıntılarından acı çekiyor, en azından durumu daha iyi ve genelde iyileşiyor. Daha ötesi belirsiz. Karlsbad'da ikinci kalışımdan, birinci kalışının bir işe yaramadığı anlaşılıyor. İki büyük anne de sallantıda. İki yanda da acil bir durum yok.

Hafta içi çalışmaktan sersem gibiyim. Efendimiz çok önceden koymuş olmasaydı, haftanın 7. gününü şimdi ben bulacaktım; ancak bu günde kendime gelebildim. Worcester için, Pazar günü öğleden sonrasının dışında çalışabilmem olanaksız olacak ve bu cansıkıcı çalışmadan sonra 'Yıllık' için yöntemsel çalışmayı yeniden ele almak istiyorum. Hafta sonlarında benden mantıklı bir şey beklenemez. Bütünüyle isteğim dışında, bir Amerikalı gibi yaşamak zorundayım; libidoya ayıracak zamanım yok.

Evinizden iyi haberleriniz bana iyi geliyor. Sizi yürekten selamlıyorum.

Sizin
Freud

8.XI.09
Küsnach b/Zürih

Sevgili Profesör!

Uzun süre suskunluğuma, her halükârda haklı bir açıklama getireceksiniz. Yapılacak çok iş var ve sizde de durum aynı olmalı. Uzun mektubunuz için size birkez daha teşekkür ediyorum. Bu arada yine haberler var. Ama önce olup bitenler!

Friedländer: Ona "kibar" yada yüce gönüllü davrandım ve onu dört uzak ülkelimin ortamına kabul ettim. Sonra İngilizce konuşuldu ve daha sonra onun tek sözcük İngilizce anlamadığı ortaya çıktı. Ancak öyle anlıyormuş gibi davrandı ki, bu acizliğini hiç ayrımsamadım. Bunun dışında nazik davrandım, hiç dokunmadım. Pfister'de ona katlandı, elbette Foerster de.

...

Size uzun süre yazmayışımın nedenlerinden biri de, ilgimi her akşam simge öyküsüne, yani mitelojiye, ve arkeolojiye ayırmış olmamdır. Herodot'u okudum ve onda nefis konular buldum (örnekse: II. kitap, Papremis kültü). Şimdi Creuzer'in eski bir dört ciltlik kitabını okuyorum, içinde dev bir malzeme var. Arkeoloji'den aldığım (uzun yıllar gömülü kalan) tüm zevkim yeniden uyandı. Nevroz öğretisinin filogenetik temellendirilişi için burada zengin kaynaklar ortaya çıkıyor. Bunlardan bazılarını daha sonra 'Yıllık' için kullanmak istiyorum. Namus düşkünlüğünün daha Herodot'ta harika çiçekler açması çok yazık; Herodot bir çok şeyi, kendi itiraf ettiği gibi "ahlaki nedenlerden ötürü" susarak geçiştiriyor. Eski Yunanlılar bunu bu denli erkenden, neden öğrenmiş olabilirler? Knight'ın 'Two Essays on the Worship of Priapus'unu çok uygun bir yapıt olarak buldum; biraz elverişsiz olan Inman'dan çok daha iyi. İlkbahar'da Viyana'ya gelirsem, size çok çeşitli eskimiş haberi getirmeyi umuyorum.

Amerika analizine kanıt olarak, şu sıralar genç bir Amerikalıyı (doktor) tedavi ediyorum. Anne kompleksi burada da yine geniş ölçüde ön planda duruyor (cf. Mother-Mary-Cult). Anne, Amerikada ailenin kesin farklılaşmış üyesi gibi görünüyor. Amerikan kültüründeki "kadın iç çamaşırları" gerçekten uçurumlar: Erkekler koyun sürüsüne dönüşmüşler, kadınlar da yırtıcı kurtları oynuyorlar, elbette ailenin

sınırlarının elverdiği ölçüde. Dünyada benzer kültürel koşulların daha önce olup olmadıklarını merak ediyorum. Sanırım gerçekten de yok.

Yürekten selamlarımla

Sizin
Jung

160 F

11. Kas.09
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Herhalde beni 25 gün (14.X.-8.XI tarihleri arasında, gözden geçirdim çünkü 23 [günlük] bir Fließ dönemi tahmin etmiştim, ama bu da doğru değil) sanki son yanıtımın uzunluğundan ve çabukluğundan ürkmüşsünüz gibi, yanıt mektubu için bekletmeniz, doğru değil. Kısa aralarla bir haberleşme sizin için bir gereksinim değilse, sizi tedirgin etmek niyetinde değilim. Ama kendi ritmimden başkasına uyamam ve yapabileceğim tek uzlaşma edimi, bugün yazdığım mektubu ancak Pazar günü göndermektir. Pazar gününü Amerika'da vereceğim konferanslara ayırmam gerekiyor, bunlardan bir tanesi şimdiden gün ışığına çıktı.

Forel'e gelince, ona katılmanızı ben de düşünüyorum ve bu yüzden, benim adımı da vermenizi rica ediyorum. Sonra o, dernekten ne istediğini bildirecektir.

Bleuler'e ilişkin düşünceniz mükemmel. Onu, tartışmasını[1] 'Yıllık'a (üçüncü yarı cilt) vermesi için ikna etmeli; eğer bunu anlamlı bulursanız, bana bildirdiğiniz bir tarihte ben ondan bizzat rica ederim. Bu onu sadece itidale zorlamaz, aynı zamanda yayımcı olarak konumuna da uygun düşer. Kendi kampımızdaki tartışmalara, hep olumlu zeminde kalınmak koşuluyla, diyecek bir şey yok. Stekel'le tartışmanın da kaçınılmaz olması çok doğru. O, her türlü disiplini bozan, düzensiz ve eleştirisiz bir insan; onunla aram aynı sizin onunla aranız gibi. İçimizden, bilinçdışının anlamı üzerine en iyi sezgisi olan, bir tek Malheur'dür. Çünkü o mutlak bir domuzdur ve biz aslında, apaçıklığa ancak istemeye istemeye yönelen terbiyeli insanlarız. Yorumlarda sık sık o-

1. Daha sonra, arasıra, 'Bleuler'in "savunusu" olarak geçiyor.

nunla çelişkiye düştüm ve daha sonra, onun haklı olduğunu gördüm. Bu yüzden onu tutmak ve güvensizlik içinde ondan öğrenmek gerekir...

...

Kendinizi mitolojiye vermiş olmanız, beni çok sevindirdi. Bir parça daha az yalnızlık. Bulgularınızı çok merak ediyorum. Knight'ın kitabını Temmuz'da ısmarladım ve henüz elime geçmedi. Umarım, çok geçmeden mitolojinin çekirdek kompleksinin, nevrozlardakinin aynı olduğu şeklindeki beklentimi paylaşırsınız. Ama biz sadece zavallı heveskârlarız. Acil olarak, becerikli yardımcı güçlere gereksinmemiz var.

...Eitingon, burada kendisiyle konuşabildiğim tek insan; onu akşam gezintilerinde, şöyle bir, söz arasında, analiz ediyorum. Yarın yola çıkıyor.

Size ve ailenize yürekten selamlar.

Freud

162 J *15.XI.09*

Küsnach b/Zürih

Pater, peccavi – Sizi 25 gün, yanıt için bekletmek gerçekten bir skandal. Ama mektubunuzun son tümcesinden, araların neden kısa olması gerektiğini anlıyorum; Viyana'da çok yalnız kalmışa benziyorsunuz. Eitingon'un arkadaşlığı, en büyük zevklerden değildir. Onun eylemsiz entelektüelizminin, gevşeklik verici bir yönü vardır. Ben, burada insanları ve toplumu adeta karıştırarak seçebildiğim için böyle verimsiz ve yazma tembeli görünüyorum. Son derece anlayışlı ve ince duyarlık sahibi genç Honegger'le çok zaman geçirdim. Düşünsel alışverişte bulunma fırsatımın olmadığı bir gün bile geçmiyor. Böylece boşluklarımı dolduruyorum ve 25 günün nasıl geçtiğini anlamıyorum. Yani, bu bir skandal ve bir daha olmamalı.

Forel'le olan işi hemen halledeceğim, sizin için de. Bleuler, duyduğuma göre şimdiden işin içinde. Olası her tür direnişle uğraşıyor. Esas olarak ΨA yapabilecek durumda olmadığı için, bizi bağışlayamaz. Stekel'e her bakımdan arka çıktığımıza da inanıyor gibi. (Ayrıca, Stekel hakkında görüş *birliği* içinde oluşumuza çok memnunum. Bir düş sözlüğü! Beyefendi, canım benim, bir bu eksiğimiz vardı! Çoğu kez haklı oluşu kötü!)

Daha iyi şeylerden, yani mitoloji'den konuşalım. En eski ve en doğal mitlerin ne söylemek istediklerinden artık hiç kuşkum kalmadı. "Doğal olarak" nevrozların çekirdek kompleksinden söz ediyorlar. Herodet'ta çok özel, şirin bir örnek var: Papremis'te, Ares'in annesinin tapınağı'nda (Typho), yıllık bayramda, tahta gürzlerle silahlı uyduruk iki düşman kümesi arasında büyük bir dövüş yapılır. Çok şaşırtıcı. Bu, efsanevi bir olayın tekrarlanışıdır. Dışarıda eğitim gören Ares, eve, annesinin yanına, onunla *yatmak* için döner. Hizmetçiler onu tanımazlar ve onu içeri almazlar. Şehre gider, yardım toplar, hizmetçilerle başa çıkar ve annesiyle yatar. Bu kamçılı sahneler, Isis kült'ünde, Kibele'de, kendini hadım etmede, Atargatis'te (Hiyerapolis'te), Isparta'da, Hekate'nin gençleri kamçılanmasında yinelenirler. Ölen ve yeniden dirilen tanrı (Orfeus gizemleri, Temmuz, Osiris [Diyonizos],[1] Adonis vb.) her yerde falliktir. (Mısır'daki diyonizos bayramında, bir ipin ucundaki fallusu indirip kaldırırlar: "ölen ve dirilen tanrı"). Mutlak bir heveskâr olduğum şeklinde sefil bir duygu içindeyim ve size sıradanlıklar sunmaktan sürekli olarak korkuyorum. Yoksa, belki bu olaylar hakkında daha çok şey söyleyebilirdim. Yunanlıların bile, kendi mitlerini çoktandır anlamadıklarını ve bu mitleri tıpkı bizim filologlarımız gibi yorumladıklarını öğrenmek, benim için büyük bir avunu oldu...

Oidipus hakkındaki haberiniz beni çok ilgilendirdi. Daktiller hakkında bir bilgim yok; ama St. Cosmas hakkında, *ayak başparmağının* öpüldüğünü ve ama kalkan fallusunun ex voto kutsandığını işitmiştim. Oidipus etimolojisi'ne ve Daktillere ilişkin kaynakları bana yazabilir misiniz? Rahibelere benzeyen Vestalin'lerin bir karşıklığını, belki hadım edilmiş Kibele rahipleri oluşturuyorlar. Yeni ahitteki "Tanrının Krallığı uğruna, kestirmiş olan başkaları da vardır" sözü nereden geliyor? Yahudilerde kendini hadım etme kesinlikle yoktu, değil mi? Komşu Edessa'da (Urfa ç.n.) Atargatis rahiplerinin kendilerini hadım etmeleri bir kuraldı. Ayrıca orada 180 ayak yüksekliğindeki fallus biçiminde kilise kuleleri yada minareler var. Fallus neden bir kural olarak, kalkmış haliyle serimleniyor? (Espri: "Sadece düşünce bile onu kaldırıyor"). Paris'in erken ortaçağ'daki, bir yüzlerinde hıristiyan haçı, öbür yüzlerinde bir penis yada bir vulva bu-

1. Bu köşeli parantez, Jung'a aittir.

lunan kurşun madalyonlarını biliyor musunuz. Ve Sant' Agata da Goti'nin penis haçını biliyor musunuz? 'Inman'da yanlış bir serimleme var.) Erken ortaçağın bir fallus tapınısının imaları gibiler.

...

Yürekten selamlarımla

Sizin
Jung

163 F

21.Kas.09
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Sonunda, altı haftalık gezi şımarıklığından sonra, Viyana karavanasının tadını nasıl bulduğumu anladınız mı? O halde başka bir şey söylemem gerekmiyor.

...

Mitolojik çalışmalarınız beni ferahlatıyor. Yazdığınız şeylerin çoğu benim için bütünüyle yeni, örneğin: Anne'ye duyulan arzuların serimlenmesi, rahiplerin kendilerini hadım etmelerinin bu arzunın bir cezalandırılması olarak yorumlanışı. Bu yazdıklarınızın takdir edilmesi gerekiyor ve bu konuda uzmanlarımız olmadıkça, kendi işimizi kendimiz görmeliyiz.

...Oidipus, size yazdığım gibi, bir kabarık ayaktır, yani dikleşmiş penistir. Kısa süre önce bütünüyle raslantısal olarak ayak fetişistlerini, son gizemini, umarım çözdümn. Bu gizem, böyle uzun süre ve böyle sancılı bir biçimde eksikliği duyulan kadın penisine, çocuksu ilk çağlarda ayak biçiminde tapınılmasıdır. Açıkça, dindar İngilizlerin, İsrail'in on kabilesini arayışları gibi, bu değerli nesnenin tutkuyla aranması söz konusu...

...

Unutmayalım ki, kötü nazar, aşkın ardındaki kıskançlığın ve düşmanlığın varsayılan genelliğine güzel bir kanıttır. Apotopea'lar bütünüyle bize aittir, her zaman cinsellik avunularıdırlar, çocukluktaki masturbasyon gibi. Aynı şekilde, örnekse, baca temizleyicinin neden şans getirici olarak görüldüğünü anladım: Chimney-Sweeping[1], simge-

1. Breuer'in hastası Anna O. analiz sırasında anlattıkları için, İngilizce "Chimney-sweeping" (baca temizleme); deyimini kullanmıştı. Bkz. Studien über Hysterie/İsteri İncelemeleri (Fischer Taschenbuch 6001, s. 27 ve Freud T.Y. I. S. 263).

sel bir cinsel birleşme (Koitus) eylemi, Breuer bunu elbette düşleyemez bile. Kadim zincirle bağlantı: Domuz, merdiven, ayakkabı, baca temizleyici vb. hepsi cinsel avunular.

Sizi ve ailenizi yürekten selamlıyorum.

Freud

164 J *22.XI.09*
Küsnach b/Zürih

Sevgili Profesör!

Çeşitli isimleri içeren kartpostalı almış olacaksınız. Bu kartpostal, Zürih'te yapılan İsviçre Psikiyatri Toplantısı'ndan geliyor. Yine *tarihi bir andı!* Toplantıya olağanüstü bir katılım oldu. Programda ΨA alanından üç tebliğ vardı. Bleuler: 'Dementia praecox'ta Freudgil Semptomlar', Frank: 'Depresif Durumların Psikanalitik Tedavisi' ve Maeder: 'Paranoyaklar Üzerine'. Tüm ilgi bunların üzerinde yoğunlaştı. Tübingen, Strassburg, Heidelberg klinikleri, asistanları tarafından resmen temsil edildiler. Münih'ten Dr. Seif oradaydı, ayrıca Prag'taki, Pick'in[1] bir asistanı, Württemberg'ten iki sanatoryum sahibi, Bergstraße'den biri, vb. Muhalefeti, Foerster'in bir arkadaşı temsil ediyordu ve sadece yakınma ciyaklamaları çıkardı. Forel, çocuk cinselliğine karşı çıkmasına karşın, bizim yanımızdaydı, karşı çıkışı yumuşaktı. Sizin (yani bizim) davamız *tüm cephede zafer kazandı*, öyle ki son sözü biz söyledik, kesinlikle üste çıktık. Hatta, Alman meslektaşlarım, ΨA üzerine bir tatil kursu vermemi istediler. Bu konuda daha düşünmek gerek.

Bu ilk raunddu. Monakow ve arkadaşları, yerde yatıyorlardı ve bütünüyle yalnızdılar. Şimdi azınlıkta olmanın zevkini birkez tadabilirler. Yararlanabildiğim bir fırsat bana yardımcı oldu, Forel, Monakow'a ilk önce 'Nörologlar Derneği'nin rakip olarak kurulması yüzünden saldırdı. Ben kesinlikle Forel'den yana tavır aldım ve böylelikle onu kazandım ve bu yüzden daha sonraki muhalefeti çok yumuşak oldu. Böylece çok derin bir etkisi olan politik bir başarı kazandım, bu etki öyle derindi ki, muhalefet artık sesini çıkarmaya cesaret edemedi. Çok canlı olan, tüm tartışma, bütünüyle ΨA içinde geçti.

112. Arnold Pieck (1851-1924), Prag Alman Üniversitesi'nde psikiyatri Profesörü.

Psikiyatristler Derneği bizim. Rakip, Nörologlar Derneği, Monakow ve Dubois'ın bir savunma ve avunu ittifakı. İki derneğin de (yazılmamış) programları Freud ve anti-Freud'dur.

Şimdi sıra Almanya'da

Yürekten selamlarımla.

Sizin
Jung

166 F

2. Ara.09
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Zafer mektubunuzdan bu yana size yanıt vermemiş oluşumun, rövanşla bir ilgisi olup olmadığı sorusuna elbette hayır diyeceğim. Siz, genel ΨA rol dağılımına göre evet diyorsunuz. Ama, teslim edersiniz ki, çalışma, yorgunluk ve Amerika birarada mükemlel bir rasyonalizasyon oluşturuyorlar. Yani havam ve sağlığım gerçekten biraz zayıf, şimdi iyileşmeyi umuyorum, çünkü ay sonunda iki çalışma saatinden vazgeçebildim ve iki gün önce Worcester Konferansları'nın dördüncüsünü gönderdim. Bana daha iyi davranma sözü verdiğiniz için, şikayetim artık gözdağı vermeye yaramaz.

Dürerbund'a[1] alındığımızı öğrenmek ilginizi çekecektir. Bu yılki noel kataloğunda yazılarım, özellikle de 'Uygulamalı Ruhbilim'[2] üzerine olanı, ayrıntılı bir biçimde ele alınıyor ve iltifat edilerek öneriliyor, ancak bu öylesine tumturaklı-anlaşılmaz bir biçimde yapılıyor ki, benim küçük Sophie şunları söyleyebildi: 'Ne istediğini biliyor olman iyi, yoksa onu buradan öğrenemezsin.' Yine de, Heller'e göre, Dürerbund tarafından böyle bir onurlandırma, Alman halkının teveccühün de büyük bir artış anlamına gelecek.

Demek şimdi sıra Almanya'ya geliyor! Her, birazcık kabul görüşümüzde böyle çok sevinmekle (haklı olarak) çocuksu davran-

1. Dürerbund (Dürer Birliği): 1903 yılında, *"Kunswart"* dergisinin yayımcısı Ferdinand Avenarius (1856-1923) tarafından, burjuvaziyi derin sanat anlayışına kazanmak için kuruldu.
2. *"Die Schriften zur angewandten Seelenkunde"*/Uygulamalı Ruhbilim Yazıları'ndan şimdiye dek altı sayı yayınlandı.

mıyor muyuz, oysa bunun ne önemi var ve bu arada dünyanın nihai fethinin henüz belirsiz bir biçimde bizi beklediği kesin değil mi?

Sizi ve eşinizi yürekten selamlıyorum.

Sizin
Freud

170 J *25.XII.09*
Küsnach b/Zürih

Sevgili Profesör!

Bir saldırıya benzeyen, eleştiri denememe, aslında bir savunmaydı, bu yüzden açıkça "Düşüncenin *herşeye egemen olması*'na karşı koymalıydım. Bu anlatım müthiş doğru ve üstelik sanatsal açıdan az ve öz, çünkü, açıkçası, böylelikle yeni kökenlerin açığa çıkarıldığı Dementia praecox'ta da böyledir bu. Bu durum, yani yeteneklerime duyulan inanç, beni çok sarstı. Ama bana en çok dokunan, sizin Arkeologlara, Filologlara vb. özlem duymanızdır. Böylelikle, dedim kendi kendime, siz mutlaka benim bu işe yatkın olmadığımı söylüyorsunuz. Ama tam da o konuda, daha önce Dementia praecox'a duyduğum gibi tutkulu bir ilgi duyuyorum. Ve orada en güzel vizyonları yaşadım, geniş bağlantılar ortaya çıkıyor, ancak bunları şimdilik yakalayabilecek durumda değilim, konu gerçekten büyük ve ben yetersiz, üstünkörü iş yapmaktan nefret ederim. Peki bu işi kim yapacak? Dementia praecox ortada kalmayacak. Size kendini zaten tanıtmış olan Honegger, şimdi benim yanımda büyük bir anlayışla çalışıyor, ve ortaya iyi bir şey çıkması için, elimde ne varsa ona vereceğim. Nevrozlardaki ve Psikozlardaki son düğümü mitolojinin ve sanat tarihinin yardımı olmadan çözemeyeceğiz, bunu açıkça gördüm, çünkü Karşılaştırmalı Anatomi, Embriyoloji'ye dahil, ve birincisi olmadan, ikincisi son derece anlaşılmaz bir doğa oyunudur. Yaratıcının yanında çalışmak zorunda olmak, kötü bir kuradır. "Kasuistik terminoloji"ye karşı çıkışlarım da bu yüzden.

31.XII. Bayram günleri tüm zamanımı yediler, bu yüzden, mektubuma ancak şimdi devam edebiliyorum. Antik çağ sorunuyla cebelleşiyorum. Zor bir lokma! Çocukluk cinselliği kuramından hiç kuşkusuz burada çok şey var. Ama hepsi değil. Antik çağ bana daha çok, cinsel bastırma'nın başladığı, ensest savaşıyla (yada tam tersi?) alt

üst olmuş görünüyor. Aile hukuku tarihini de buna katmalı. Tek başına kültür tarihi çok eksik, yani bugün elde bulunan haliyle...

...

Yürekten selamlarım ve dileklerimle

Sadık hürmetkârınız
Jung

171 F

20.Ek.1910
Viyana.IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Yeni yıl selamım, mektubunuzu beklediğim için gecikti, yeniden yanlış bir mektuplaşma karışıklığına düşmemizi istemiyorum. Bugün mektubunuzu aldıktan sonra, yeni yıl selamımı yüksek sesle ve resmen ekliyorum ve onu, bu yıl görmeyi umduğumuz güzel evle de ilintilendiriyorum. Açıkçası, yaz için, İsviçre'nin daha sıcak olan Fransız bölgesinde, ormanlı ve göllü yüksek bir yer seçmeyi düşünüyoruz ve elbette yolumuz üstündeki Zürih'te uzun süre kalacağız. En azından amacımız bu. Yazgının oyunları bunu bozmasın!

Ayrıca bu güzel sakin tatil günlerinde mektubunuza özellikle sevindim. Bazı temele ilişkin soruları benimle konuşma zorunluluğunu duymuyorsunuz, bu çok güzel. Bana ilkbaharda bir ziyaret sözü de vermiştiniz. Bu söz, Kongre'yle kaynayıp gidecek mi? Elbette olmaz. Eşim önce Viyana'ya geleceğinizi ve beni Nürnberg'e götüreceğinizi, yada oradan benimle Viyana'ya geleceğinizi söyledi; ne düşündüğünüzü bilmiyorum, ama bu ziyaretin Kongre'yle birleşebileceğini düşünüyorum, en azından, Kongre'den sonra, orada yada başka bir yerde, belirsiz konuları ve nüve halindeki başka amaçları birbirimize anlatmak için bütün bir günü beraber geçirebiliriz. Paskalya tarihini kabul etmeniz, bence çok makul, ancak Salı gününe karşı şu itirazım var: O zaman Paskalya Pazartesi gününün yolculukta geçirilmesi gerekir, oysa herkesin bunu gerçekleştirebilmesi zordur. Bir gün dinlenmiş olarak çalışabilmek için, yine, üç gün ayırmalı ve kişisel ilişkilerin sürdürülmesi için de biraz zaman bırakmalı.

...

Bu felsefeci[1] çalışma arkadaşlarından bir ordu özlemime

1. Felsefe Fakültesi'nden demek istiyor.

gösterdiğiniz tepki, kulaklarıma müzik gibi geldi. Bu ilgiyi ciddiye almanız, bizzat kendinizin bu yardımcı ordu olmak istemeniz beni çok mutlu etti; daha iyisini istemiyordum ve mitolojik ve arkeolojik konuların sizi bu denli sardığını tahmin edemedim. Ama yine de bunu umud etmiş olmalıyım, çünkü bu olaylara yönelik çalışma ilgim, Ekim ayından bu yana, bilinmeyen güçler tarafından saptırılmış durumda, ancak bu olayların amacımız için önemlerinden en ufak bir kuşkum yok. Honegger kendini parlak bir biçimde tanıttı ve büyük olasılıkla en iyi şansları veriyor. Ama size bir endişemi açıklayayım mı? Bence doğrudan doğruya, Antik çağın mitolojisinde saklı olan sorunun özüne gitmek yararlı olmaz, tersine tek tek bir dizi incelemeyle yaklaşmak gerekir. Uzmanlarda değer verdiğim, malzemeyi tanımalarıdır, bizim bunu edinmemiz oldukça zordur ama sonunda bunu da yapmalıyız. Bu konudaki ayrıntı yorumlarınızı huşu içinde okudum; dışarıdan karışılmadığında, insanın işini daha kolay yaptığını biliyorum.

Aklıma gelenlerden –yine çok iyiyim ve buna uygun olarak verimsizim– size sadece bir tanesini söyleyebilirim, din gereksiniminin asıl nedeni olarak, insanlarda, hayvanlığa kadar geri uzanan *bebeksi çaresizlik* olgusunu düşündüm. O zamandan beri insan, anne babasız bir dünyayı tasarlayamaz ve kendine adil bir tanrı ve iyi bir doğa yaratır, ikisi de, insanın kendini suçlayabileceği, dünya imgesinin en kötü antropomorfik (insan biçimli) sahteleridir. Ama bu gerçekten çok banal...

Böylelikle, daha uzun süre sevinebileceğim sohbetimize başlangıç yapmış oluyorum. Bu yeni yılın daha sonraki evrelerinde daha büyük aralıklar güvencesi veriyorum ve sizi, eşinizi ve çocukları yürekten selamlıyorum. Bu arada, 1910 yılının bize, Amerika'nın ilişkimize getirdiğine benzer güzellikte şeyler getirmesi umudumu bastırmak istemiyorum.

Yürekten hürmetkârınız

Freud

173 J

10. 1. 10
Küsnach b/Zürih

Sevgili Profesör!

Yüreklendirici mektubunuz için çok teşekkürler! Mitoloji beni gerçekten çok sardı. Ayrıca, arkeolojiye yönelik daha önceki ilgimi de işin içine katıyorum. Şimdi bu konuda çok şey söyleyemem, olgunlaşmasını beklemeyi tercih ediyorum. Zaten ortaya ne çıkacağına ilişkin bir fikrim de yok. Ama, bu alanın önce monografik olarak bölüştürülmesi görüşünüze bütünüyle katılıyorum, bu hiç de zor değil, çünkü kah orada kah burada çeşitlemeler biçiminde karşımıza çıkan birçok tipik konu var. Burada pek büyük bir zorluk yok, en büyük engel bilgi eksikliği ve bunu da hummalı bir okumayla aşmaya çalışıyorum...

Yazın İsviçre'ye geleceğinizi büyük bir sevinçle okudum. Ne zaman geleceksiniz? Eşim de misafirleri için çok seviniyor. Nürnberg'ten önce yada sonra Viyana'ya gelmem fikriniz de aynı ölçüde verimli bir toprağa düştü. Önce mi sonra mı olacağını bilemiyorum, çünkü bu yıl askerlik görevim bana ağır sorunlar yaratıyor, yaklaşık yedi hafta görev yapacağım. Kararı, önümüzdeki günlerde öğreneceğim ve o zaman size kesin bilgi vereceğim.

Sonsuz yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

174 F

13.1.1910
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Size, Kongre'nin çıkarını düşünerek, gecikmeden yazıyorum.

Şimdilerde şunlar düşünülüyor: Siz Amerika gezimizi ve davamızın oradaki durumunu anlatacaksınız; bu, insanları etkileyecek ve yüreklendirecek. Ben, içinde tüm tekniği dokunduğum 'ΨA Terapisinin Gelecekteki Şansı' başlıklı bir konferans vermeyi düşünüyorum. Eğer siz rasgele bir konuda diretirseniz , o zaman ben belki çok özel ve bizimkilerin zaten bildiği bir konu olan 'Erkeğin Aşk Yaşamı' üzerine

ayrıntılara geri çekilmek zorunda kalırım. Şu sıralar başka bir konu yok elimde. ΨA Bayrağımızı, çok yakınımızdaki normal aşk yaşamı alanında dalgalandırmaktan hiç de kaçınmayacağım ve bu birkaç sayfayı belki 'Yıllık' için ayıracağım...

Henüz olgunlaşmamış ve burada size sunduğum bir düşüncem de, yandaşlarınıza, pratik bir çalışma ideali olan daha büyük bir gruba bağlanmayı önermenizdir. Bu tür amaçlar güden bir "Uluslararası Etik ve Kültür Tarikatı" kuruluyor, bu düşünceyi ortaya atan, Bern'li eczacı Knapp benim yanıma da gelmişti. Topluluk olarak buraya katılamaz mıyız? Anti-alkol örgütünü bütünüyle saha dışına sürmek istiyorum. Knapp'a sizinle ilişki kurmasını önerdim. Forel bu tarikatın başında.

Kongre'ye kadarki şu üç ayın bize daha çok sevindirici olay getirmesini umuyorum ve sizi yürekten selamlıyorum.

Sizin
Freud

175 J *Küsnach b/Zürih*

Sevgili Profesör!

Sonunda, size yeniden yazacak zamanı bulabildim... Size yazmadığım süre içinde, komplekslerle başım dertteydi ve sızlanma mektuplarından nefret ederim. Bu defa şeytanın oyuncağı olan ben değildim, tersine, karım bu kötü ruhun aklına uydu ve nedensiz birkaç kıskançlık sahnesi sergiledi. Önce benim nesnelliğimin dengesi bozuldu (psikanalizin birinci ilkesi: Freud psikolojisinin ilkeleri herkes için geçerlidir, analizci dışında), ama sonra, denge yeniden düzeldi ve bunun üzerine eşim yeniden parlak bir biçimde rayına oturdu. Karşılıklı özgürlük güvencelenmediği sürece, kendi eşini analiz etmek en zor işlerdendir. İyi bir evliliğin koşulu, sadakatsizliğin güvencelenmesi olsa gerektir. Yine bir çok şey öğrendim. Asıl sorun hep sonradan geliyor: karım yine hamile, ama bilerek ve iyice düşündükten sonra. Komplekser yığınına karşın eylem ve çalışma enerjim doruk noktasında. Yeni 'Yıllık' hemen hemen hazır. Şubatın başında baskıya girebilir. Derinlikli ve konu çeşitliliğine sahip.

...

Ne yazık ki askeri makamlardan silah talimini ne zaman bitirmem gerektiğine ilişkin henüz bir haber alamadım, bu yüzden Nürnberg'ten önce mi yoksa sonra mı boş zamanımın olacağını söyleyemiyorum.

Nürnberg'te, Amerika hakkında konuşmam gerektiği fikriniz beni etkilemeye başladı. Sanırım, bunu, genel olarak hareketimizin gösterdiği ilerlemeler hakkında bir tebliğ biçiminde gerçekleştireceğim.

Yürekten selamlarımla

Sizin
Jung

177 F

2.2.1910
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Deneyimim beni, mektuplarınızı beklemekten alıkoyma çalışsa da, dünkü mektubunuza çok sevindim ve içeriğinin renkliliğiyle avundum. Uzaklık, insanın herşeyi başkalarıyla paylaşmadan, kendi başına yapmasını gerektiriyor; siz yüksek bir gölde yaşıyorsunuz, bense, her iki Pazarteside bir geminin yanaştığı küçük Dalmaçya adamızı sık sık düşünmek zorundayım.

Kendi karımı analiz etmeyi büsbütün olanaksız görürdüm. Küçük Hans'ın babası, çok iyi olduğunu bana kanıtladı. Yeniden aklıma gelen teknik kural, "Karşı aktarımın aşılması", böyle bir durumda oldukça zor gelecektir.

Honegger'i elbette Nürnberg'e getirin, kendisini bana da, benim gövdemdeki bir deneyle, parlak bir biçimde tanıttığı ve belki Stekel'in bilinçsiz yoruma gösterdiği duyarlılığı, onun eleştirisizliği ve acımasızlığı olmadan gösterir.

...

Listeyi memnunlukla değiştireceğim. "Konukların" hangi koşullarda gelmelerinin arzulandığı elbette benden öğrenilmek istenecek.

[Sizi] ve büyüyen ailenizi selâmlıyorum.

Yürekten sizin
Freud

178 J *11.11.10*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Ben tembel bir mektup yazıcıyım. Ama bu defa (her zamanki gibi) güzel bahanelerim var. 'Yıllık' için hazırlık çalışmaları, inanılmaz ölçüde zamanımı aldı, elimde mavi kalemle, olağanüstü çalışmam gerekiyordu. Bugün elyazmalarının büyük bölümü bitiyor. Bu konu çok etkileyici olacak.

Bu arada Bern'deki eczacı Knapp'tan 'Uluslararası Tarikat'e girme teklifi aldım. Düşünme süresi istedim ve Nürnberg toplantısında bu teklifi açıklama sözü verdim. Knapp konferanslar vermemi de istedi. Bu konuda derin bir endişe duyuyorum. En uzun etik konferanslarını bizzat kendime vermek gerektiğine öyle temelden inandım ki, şimdi kamuoyunda, üstelik de psikanalitik açıdan etik savunusu yapma yürekliliğini gösteremem! Şu sıralar, Diyonizos ile Apollon arasındaki terazi kolunun kesinlikle tam ortasındayım, bu yüzden yeniden bir takım eski kültür aptallıklarına, örnekse manastırlara girmeye deyip deymeyeceğini bilmiyorum. Yani, hangi kötülüğün daha az olduğunu bilmiyorum. Bu tarikatın herhangi pratik bir yararı olabileceğine inanıyor musunuz? Bu, bizim aslında bizi hasta eden ve yaşama sevincini yasaklayan erdem saplantısından kurtulmak için sevmemiz gereken aptallığa ve kötülüğe karşı Forelci koalisyonlardan biri değil mi? Bir koalisyonun etik bir anlamı olacaksa, bu asla yapay olmamalı, tersine soyun, ırkın, derin içgüdülerinden beslenmeli. Yani hıristiyan dini, İslam ve budizm gibi. Dinin yerini ancak başka bir din alabilir. Uluslararası Tarikatta, yeni bir mesih var mı? İçinde yaşamamız için bize hangi yeni mitosu sunuyor? Saf akıl coşkunluğuyla sadece bilgeler etiktirler, ötekiler sonsuz gerçek mitosa gereksinim duyarlar.

Bu konuya budalaca ilgisiz kalmadığımı, yukarıdaki çağrışımlardan görüyorsunuz.

Cinsel özgürlüğün etik sorunu gerçekten olağanüstü büyüktür ve tüm soyluların çaba göstermesine değerdir. Ama 2000 yıllık Hıristiyanlığı tam olarak ikame etmek gerekir. Mistik açıdan bir hiç olan, hiçbir arkaik-çocuksu dürtü içermeyen etik bir tarikat, düpedüz bir boşluktur ve göçmen kuşları denizlerin üstünden aşıran ve hiçbir

karşıkonulmaz sürü hareketinin onsuz gerçekleşemeyeceği o hayvansal dürtüyü insanlarda uyandıramaz. ΨA'in bir etik tarikatın içine katılmaktan daha güzel ve daha kapsamlı bir görevi olduğunu düşünüyorum. ΨA'e daha zaman tanımak gerektiğini, çeşitli merkezlerden, halkları damıtmak, entelektüellerde simge ve mitik duygusunu yeniden canlandırmak, İsa'yı usulca, eski haline, asmaların kâhin tanrısına dönüştürmek ve böylelikle hristiyanlığın o vecd ettirici dinamiklerini soğurmak, hepsinin bir sonuca ve yani din işlerini ve kutsal mitosu eski hallerine –insanın ethos ve kutsallık içinde hayvanlaşabildiği esrik zevk törenine– döndürmeye, vardırmak. Antik çağ dininin büyük güzelliği ve yararlılığı buydu, tanrı bilir ya, hangi geçici biyolojik gereksinimler yüzünden, bir eziyet kurumu haline dönüştü. Dinimizde ne çok sonsuz haz ve şehvet, yeniden asıl amacına döndürülmek için bekliyor. Sahici ve doğru bir etik gelişimden, hristiyanlık vazgeçemez, tersine onun içinde büyümelidir, aşk ilahisini, ölen ve yeniden dirilen tanrıya duyduğu acıma ve hayranlığı, şarabın mistik gücünü ve akşam yemeğinin antropofajik sağanağını tamamına erdirmelidir – ancak bu etik gelişim dinin yaşamsal güçlerini yararlı kılabilir. Ama bir çıkar sendikası, on yıl sonra yeniden dağılır. ΨA beni "gururlu ve hoşnutsuz" yapıyor, onu Forel'e, bu tüylü çekirge Johannes'e bağlamak istemiyorum, tersine onu şimdiye dek etkili ve canlı olan herşeyle hısım yapmak istiyorum. Böyle bir şey ancak geliştirilebilir. Pratiğe ilişkin konuşursak – Nürberg'teki buluşmada ΨA'in bu ilk pratik sorununu sunacağım.

Bugünlük içimdekileri yeterince boşalttım. Tüm bu çalkantıyı kötü karşılamamanızı rica ediyorum.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

179 F

13.2.10
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Evet, bugün yine sizde fırtınalar ve gökgürültüleri var ve sesleri bana kadar ulaşıyor. Ve size karşı diplomatik davranmam ve apaçık yazma zevkinizi yapay bir yanıt geciktirmeyle karşılamam gerektiği

halde, şimdi kendi hızlı tepki verme biçimimi izleyebilir ve bunu yaparken pratik zorunluluğa sığınabilirim.

Sizden, tarikat sorununu bu defaki toplantımızda henüz sunmak istemediğimizi Knapp'a bildirmenizi rica ediyorum. Henüz çok az kişi olduğumuzu ve henüz örgütlü olmadığımızı söyleyin, ki bu da gerçektir. Ama beni bir din kurucusu olarak görmeyin, amaçlarım bu kadar öteye uzanmıyor. Salt pratik, belki de diplomatik akıl yürütme sonucu (zihnimde şimdiden vazgeçtiğim) böyle bir düşünceye vardım. Knapp'ı ΨA'i kurtaracak değerli bir insan olarak görüyorum ve şimdi, tarikat statü nescenti iken konuşmamızın, psikanalizcileri etikçiler yapmak yerine, etikçileri psikanalize çekmeyi kolaylaştıracağını düşünmüştüm. Bundan seve seve vazgeçerim. Beni çeken, tarikat programının pratik, agresif ve himayeci yönüydü, kilisenin ve devletin, ancak daha çok insanı toplayarak ve bilimsel çalışmadan başka yöntemleri kullanarak ΨA'in rakibi olabilecek bu iki kurumun otoritesine, açıkça haksızlık yaptıkları durumlarda karşı koymak yükümlülüğüydü. Bunu, dine ikame olarak düşünmüyorum; bu gereksinim yüceltilmelidir. Bu tarikat, ancak gönüllü bir itfaiye ekibi kadar bir dinsel örgütlenme olabilirdi!

...

Sizi yürekten selamlıyorum ve sizden ve sizinkilerden, en iyi şeyleri duymayı umuyorum.

Sizin Freud

181 J

Küsnach/Zürih
2.III.10

Sevgili Profesör!

Mektubunuzdan[1] çok etkilendim –şu sıralar ortalıkta yanlış anlaşılmış birçok şey var. Bundan nasıl kuşkulanabilirdiniz? Bunu anlayamadım. Bu konuda başka bir şey söyleyemem, çünkü yazı yazmak kötü bir iş ve kolaylıkla doğru vurgudan sapılabiliyor.

...

Bugünlerde, Münih'ten Isserlin, toplantımıza katılıp katılamayacağını sordu. Gerçi başka türlü düşünüyormuş, ama vs...[2]

1. Bu mektup korunamamıştır.
2. Bu üç nokta Jung'tan kaynaklanıyor.

Bildiğiiniz gibi bu adam en berbat Münih kliğinin üyesi ve başka zamanlarda var gücüyle küfür ediyor. Sizden, böyle hayvanların Nürnberg'e gelmesine izin verilip verilemeyeceğini derhal bildirmenizi rica ediyorum. Bu pis herifi istemiyorum, iştahımızı bozabilir. Ama büyük yalnızlığın da bir gün sona ermesi gerekecek–.

...

Yeniden görüşeceğimiz için çok seviniyorum. Yürekten selamlarımızla. Kesinlikle bocalamayan.

Jung

182 F

6.3.10

Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

İnanın bana, artık aramızda yanlış anlaşılmalar yada sizin "bocaladığınızı" düşünmem gibi şeyler yok. Ne bu kadar unutkanım ne de bu kadar duyarlıyım, ve kişisel sempati ve ortak çekim yoluyla aynı katara ne denli içten bağlı olduğumuzu biliyorum. Ancak ara sıra size, –bunu söyleyebilirim herhalde?– baba kompleksinin dirençleriyle başa çıkamadığınız için ve bu yüzden mektuplaşmamızı normalden daha çok sınırladığınız için kızıyorum. Yani sakin olun, Alexandro'nun sevgili oğlu, sana fethetmek için, kendim egemen olabileceğimden daha çok şey bırakıyorum; Psikiyatrinin tümü ve beni vahşi olarak görmeye alışmış olan uygar dünyanın onayı! Açıkçası bu konuda gönlünüzü ferah tutun.

...Yeniden bir müdahaleye karar vermesi gereken kızımın yakın geleceği, beni endişelendiriyor. Yoksa zaman düzenlemesine ilişkin haberlerinizi, Kongre saatleri dışında da bize zaman kalıp kalmayacağını öğrenmeyi merakla bekliyorum.

Yürekten Selamlarımla

Sizin
Freud

183 J *Grand Hotel Terminus, Rue St. Lazare*
Paris, 9 Mart 1910

Sevgili Profesör!

Şimdi, oyunuma bozulmayın! Amerika yolunda olduğum haberini, eşimden almış olacaksınız. *Herşeyi tam zamanında Nürnberg'e dönebileceğim biçimde ayarladım.* Öteki tüm işler, eşimin yardımıyla, hastalarımı da emanet ettiğim Honegger'in asistanlığında, otomatik olarak yürüyecek biçimde düzenlendi.

Bu yolculuğa karar verene dek zor bir görev çatışması yaşadım. Ama bu yolculuğun yapılması *gerekiyordu,* ve yapılabilirdi de, çünkü 28 Mart öğlen saatlerinde yine Cherbourg'ta olacağım, altı yedi gün Amerika'da kalacağım, Şikago'ya gitmek için ve başka birkaç şey için daha bu süre yetiyor. Böyle bir gezi düşünsel yapım için de yararlı olacak.

En yürekten veda selamlarımı kabul edin ve çılgınlığın ve haşarılığın tüm biçimleri için beni bağışlayın.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

Emma Jung'tan
Küsnach, 16.III.1910

Saygıdeğer Profesör!

Sonunda Nürnberg Programını alıyor ve kanferansınızın ilk sırada olduğunu görüyorsunuz. Kocam, hiçbir zaman ilk günde kendisinin konuşmasına ilişkin bir şey söylemedi ve konuşmasının başlığının 'Amerika Raporu' olması da konuşmanın anlamını zedelemeyecek. Yine sanıyorum ki, ilk olarak konuşmak zorunda olmadığına sevinecektir, çünkü belki ancak sabahın 5'inde Nürnberg'e varacak ve o zaman herhalde biraz yorgun olacak.

Sevgi dolu mektubunuz için ve bir zorlukla karşılaştığımda seve seve yararlanacağım yardım teklifiniz için çok teşekkürler. İçiniz rahat etmesin diye, kocamın genç bir dostu ve öğrencisi olan Dr. Honegger'in kocamın hastalarına baktığını ve Nürnberg olayında bana yardımcı olduğunu iletebilirim, yoksa herşeyin yolunda gideceğinden biraz endişe duyabilirdim.

Bugün New York'a sağ salim varma haberi bekliyorum, umarım çok geçmeden ulaşır. Ayrıca Amerika, kocam için eski çekim gücünü korumuyor, böylelikle benim yüreğim de biraz ferahladı. Amerika şimdi yolculuk ve serüven zevkini tatmin etmek için var, daha fazlası için değil.

Bayan Hollitscher'in yeniden bir ameliyat geçirmesi gerektiğini öğrenmek beni çok üzüyor; umarım kısa sürede iyileşir ve bu defaki başarı kalıcı olur. Lütfen kendisine yürekten selamlarımı ve dileklerimi iletin.

Sizi ve sevdiklerinizi yürekten selamlıyorum.

Emma Jung

Dr. Honegger saygılarını sunuyor.

Nürnberg Kongresi (Mart 1910)

İkinci Psikanaliz Kongresi 30 ve 31 Mart tarihlerinde Nürnberg'te yapıldı. Freud, Jung'un Amerika'da bulunuşundan rahatsız olmuştu, bunu 17 Mart'ta Pfister'e yazdığı bir mektupta şöyle belli ediyordu: "Nürnberg'e gelmeyişinizi daha hâlâ kabullenebilmiş değilim. Bleuler de gelmiyor, Jung Amerika'da ve onun dönmesi için yola bakıyorum. Zürih'li dostlarım beni bırakırlarsa ne olur?" (Freud/Pfister Mektuplar, s. 33). Ancak, 3 Nisan'da Freud, Kongre hakkında Ferenczi'ye şöyle yazabiliyordu: "Olağanüstü başarılı olduğuna hiç kuşku yok" (Jones II, s. 92).

Kongrenin önemli bir sonucu, 'Uluslararası Psikanaliz Derneği'nin, Jung'un başkanlığında, kurulmasıydı. Derneğin sekreteri Riklin'di ve merkezi, başkanın oturduğu yer, yani Zürih'ti. Mevcut Psikanaliz Dernekleri, Uluslararası Derneğin yerel grupları haline dönüşeceklerdi. Derneğin Nürnberg'te kabul edilen tüzüğü, mektuplaşmanın özgün basımının 3. ekinde yer alıyor.

Kongre'den sonra Freud ve Jung Rottenburg o. d. Tauber'de başbaşa bir gün geçirdiler.

184 J ***Küsnach/Zürih 6. IV. 10***

Sevgili Profesör!

Bu defa, şeytana, zamana yayma deneyi yapma fırsatını vermeden, hemen mektubun başına geçiyorum. Honegger'i sancılı duygularla, Ter-

rilet'deki sanatoryumda bıraktım ve, şimdi libidomun, uygun bir nesne arayışı içinde alt üst olduğunu saptıyorum. Bu geçici boşluğu Riklin biraz dolduracak. Nürnberg ona çok iyi geldi ve şimdi bana eskisinden daha samimi bir biçimde yaklaşıyor. Ama yine de Honegger'i bırakamıyorum. Bu planı gerçekleştirmek için herşeyi yapacağım.

...

Amerika sonrasının etkisiyle, şimdi Maurice Low'un ilginç kitabı The American People. A Study in National Psychology'yi (Amerikan Halkı. Bir Ulusal Psikoloji İncelemesi) okuyorum. Nevrozların Amerika'da sık görülmesini açıklamak için, iklim üzerinde çok duruyor. Bu noktada açıkça bir şeyler olmalı, çünkü kızılderililerin, bu verimli ülkede daha kalabalık bir biçimde yerleşememiş olmaları tuhaf. Low, bundan, gece ile gündüz arasındaki dev ısı farklılıklarını sorumlu tutmak gerektiğini düşünüyor. Belki de, gerçekten, deniz ötesinden gelen bir soy, tam bir kıta iklimine pek dayanamıyordur. "Something is wrong"*, bu Low için de geçerli.

Bu görevi (yani bu kitabı okumayı) bitirdiğimde, yeniden, mitolojinin, tatlı olarak her zaman akşama sakladığım zengin lezzetlerine yöneleceğim.

Karımı, çocuğumu ve evimi iyi buldum ve işlerin yolunda gittiğini gördüm.

Deuticke'nin sizden, benim 'Çocuk analizi'min ayrı basımını isteyip istemediğini sormayı bütünüyle unuttum. Özel baskıyı önerir misiniz? Benim için elbette hoş olurdu, ama iş çıkarlarından ve önerileri değerlendirmekten anlıyorum.

Yürekten selamlarımla

Sizin
Jung

185 F

12.4.10
Viyana, X., Berggasse 19

Sevgili Dostum

...

Honegger'in gitmesine izin verişinize üzüldüm. Umarım uzun sürmez ve çok geçmeden, bulunduğun yerin bilincinde olma onuruna

* "Bir yanlışlık var" (ç. n.)

erişirsiniz ve bu da bazı üzüntülere bir son verir. Bence, dünya, bir yıla kalmadan, sizin kim olduğunuzu onaylayacak ve bilge biri bunu önceden görür.

Geçen Çarşamba derneğimizin toplantısı vardı ve orada, başkanlık onurunu Adler'e bıraktım.[1] Hepsi öyle nazik davrandılar ki, bilimsel oturumlara başkanlık etmeyi sürdürme sözü verdim. Çok sarsıldılar, liderlik etkinliğimin bu başarısından öncelikle memnunum. Viyana ile Zürih arasında dürüst bir rekabetin davamıza yararı olur. Viyanalılar kişisel olarak küstahtırlar, ama çok şey bilirler ve harekette iyi bir rol oynayabilirler.

...Nürnberg'teki meclisimizden biraz neşesiz döndüm. Analiz boş yere yerine doldurmaya çalıştığım kızımın durumunun üzerimde yarattığı baskıya kadar uzanıyor. Bu vazgeçme notunu Leonardo'da[2] bulacaksınız.

Jones iyi mektuplar yazıyor. Onu Boston ve New York grubu kurması için siz de heveslendirmek istemez misiniz? Isserlin, ışıklı anlara yakın görünüyor, eğer bu adamın düşündüğü ve söylediği yazdığından farklı değilse iyi. Sizi yürekten selamlıyorum ve haberlerinize her zaman sevineceğim.

Sizin
Freud

186 J *Küsnach/Zürih, 17. IV. 10*

Sevgili Profesör!

Şimdi ben de Isserlin'in makalesini okudum ve bu herifin şimdiden, eskisinden daha aşağıya eğildiğini gördüm. Ayrıca, en geride, yine eski oynatmışlığı var, sadece şimdi biraz bir şeyler okumuş ve çevresinin eleştirilerinden ve bizim başarılarımızdan etkilenmiş. Daha, geçen sonbaharda, Münih'teki tatil kursunda Freud okulu için, Titania'nın, bir sabah eşek kafasıyla uyanan zoraki sevgilisi benzetmesini kullanmıştı, elbette bu sözleri ona içindeki şeytan fısıldamıştı. Bu yüz-

1 Bk. 'Kongre'ye Sonsöz' adlı canlı tartışma, Protokolle/Tutanaklar II, 7. ve 14 Nisan 1910'daki oturumlar.

2 *"Eine Kindheitserinnerung des Leonardo da Vinci"*/Leonarda da Vinci'nin bir çocukluk anısı, Schriften zur angewandten Seelenkunde, Uygulamalı Ruhbilim Yazıları, Sayı 7, Leipzig ve Viyana, 1910) T.y. VIII

den, düşüncesini değiştirmekte pek öteye gitmeyecek, çünkü bu kadarını, kendilerinde eşek kafasını cinlerin şimdiden "yarattığı" Ziehen ve Oppenheim'ın bilinçdışları da biliyor. Ve sonra tüm bu belirsizlikler! Sizin bastırmayı nasıl bulguladığınızda bir şey yok, ama onun bunu nasıl kavradığında, ansızın bir şeyler var. Psikanaliz yöntemi hiçbir şeye yaramıyor, yöntemi hep, hastalarının komplekslerini aydınlatmak için kullanılıyor. Sonunda, Bay Isserlin, bütünüyle sizin ve benim ürettiğimiz şeylerle yaşıyor ama yine de buna küfür ediyor, şimdi sadece eskisi kadar edepsizce ve yüksek sesle değil, ama daha özel ve bu yüzden daha pis küfür ediyor, yine de Nürnberg için başvurmaktan geri kalamıyor. Hiç söylemediğim bir saçmalığı da benim üstüme yıkıyor. "Zeitschrift"e bir tekzip göndermeye değmez bile.

...Şu sıralar mitolojik düşlerimin otoerotik zevklerini çıkarıyorum, bunu da dostlarıma tek tük anlatıyorum. Tüm yayın keyfimin de bütünüyle açıkça libidomun sınırsız bir biçimde yaklaştığı 'Yıllık'la sınırlı olduğunu ayrımsadım. Elbette böyle olmalı. Sık sık, sanki yabancı bir ülkeye taşınmışım ve orada, henüz hiç kimsenin görmediği ve kimsenin de görmesi gerekmeyen harika şeyler görüyormuşum gibi geliyor bana. Dementia praecox'un psikolojisini anladığımda, aşağı yukarı böyle olmuştu. Şimdi ne olacağını henüz bilmiyorum. Kendimi, kendime özgü tanrı güvenine bırakmalıyım, insan sonunda herhangi bir yerde konaklıyor. Kızınızın sağlık durumu hâlâ düzelmedi mi? Böylesine lanetli bir yazgı oyunu –ben buna zor dayanırdım.

Yürekten selamlarım ve dileklerimle

Hürmetkârınız
Jung

Deuticke'nin önerisi konusunda 'Yıllık'ın yılda iki kez yayınlanmasında kararlıyım.

189 J

Grand Hotel Victoria National
Basel, 30. IV. 10

Sevgili Profesör!

Son günlerdeki çalkantıların ardından size haber iletebiliyorum. Bleuler geçenlerde özel bir konuşmada bana çok kötü ve öfkeli bir tavırla, olumsuz kararını bildirdi ve derneğe girmeyeceğini, yani bu

girişimden kesin olarak ayrıldığını açıkça belirtti. Nedenleri şunlardı: Amacın çok büyük tek yanlılığı, sorunsalın sınırlandırılmış olması, kapalılık, siz Nürnberg'te Frank'a haşin davranmışsınız ve böylece onu düpedüz dışlamışsınız, dernekte herkesle birarada olmak isteniyormuş (Stekel'i kastediyordu). Uzun sözün kısası, istemiyor işte. Bunun sonuçlarını kendisine anlattım, ama bir işe yaramadı. Dün, Frank'ın da katıldığı kuruluş toplantısını yaptık. Büyük çoğunluk bizden yana. Nürnberg'teki taktiğinizi örnek aldım ve Bleuler'in karşı çıkışlarının o zamana dek eriyecekleri umuduyla, kesin kararı bir sonraki oturuma erteledim. Daha o akşam önemli ölçüde yumuşadı ve onun da katılacağını umuyor[um].

Ayrıca onun tüm muhalefeti, alkol karşıtları derneklerinden ayrılışımdan bir tür intikam alma. (Dışa kapalılık, sınırlılık ve amacın tek yanlılığı vb. düşünceleri buradan geliyor).

Yoksa herşey iyi gidiyor. Nürnberg hepimizce bereketli sonuçlara yol açtı.

Yürekten selamlarımla

Sizin Jung

190 J

2. 5 .10

Viyana IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Bleuler'in karşı çıkışlarını, alkol karşıtları dernekleriyle açıklamanız çok akıllıca ve inandırıcı. Bu karşı çıkışlar oraya elbette yakışıyorlar, ama Uluslararası Derneğimize yöneltildiklerinde birer saçmalıklar. Bayrağımıza ΨA'in geliştirilmesinin yanına, üşüyen okul çocuklarının giydirilmesini de yazamayız. Bu belki otel tabelalarını çok anımsatırdı: "Hotel İngiltere ve Kırmızı Tavuk" Ama bu konu çok eğlenceli, elbette sözümona yandaşlardaki gizli direnişlerin gün ışığına çıkması için bir fırsattı. Burada biz çok avantajlıyız, kim ayağını sağlam basar ve sarsılmazsa, tüm başı dönen ve sendeleyenler, tutanmak için sonunda ona gelirler. Bu defa da böyle olacak ve Bleuler kendini naza çektikten sonra, iki arada bir derede olmanın rahatsızlığını görmek lütfunda bulunacak.

...Löwenfeld'den, huysuz köpeğimizin, yine neşelendiren iki ürünü. Aslında, bunları elden çıkarmam doğru değil, ama sizin onları derhal geri göndereceğinizi hesaplıyorum ki böylelikle meşru sahibini sevindirebileceğim.

Bilim alanından, sadece bir tuhaflık. Çekirdek komplekslerinde, annenin sadakatsizliğinin (bir defasında tarihsel, bir defasında belki de hayal ürünü) gözlemlenmesinin önemli bir rol oynadığı iki hastam, aynı günde bu öyküyü bir *tahta* düşü ile birlikte anlattılar. Tahta rafların ve elbette dolapların da kadın anlamına geldiğini biliyorum, ama anne kompleksinin tahta ile daha yakın bir ilişkisinden haberim yoktu. O sırada aklıma tahtaya İspanyolcada madera=materie (madde ç. n.), malzeme dendiği aklıma geldi. (Madeira Adası Portekizce adını buradan alır), ve *Materie*'de elbette *mater* (anne) gizlidir. Malzeme ve güç yeniden baba ve anneydiler. Yine değerli ana baba çiftinin bir kamuflesi.

Viyana'da çok canlılık var: Bana çok sevecen davranılıyor. İki yayıncı bana 'Zentralblatt'ın (Merkezi Dergi) her sayısından önce bir toplantı ayarladılar, bu toplantılarda veto hakkımı tam olarak kullanabilirim. Yayıneviyle henüz anlaşamadık. Deuticke kendini savunuyor ve Bergmann'la yapılan pazarlıkların bitmesini bekliyor. Bu pazarlık olumsuz souçlanırsa, hiç kuşkusuz Deuticke ikna olacak çünkü bugüne kadarki Ψα literatürünün satış başarısı onu çok yumuşattı. 'Yıllık' utanç verici bir biçimde gecikiyor, o suçu matbaalara atıyor. Yeni bir cilt dostları sevindirir ve karşıtları her defasında kızdırır, bugünkü durumumuza çok iyi gelir.

...

Kızımın durumu gerçekten ilerlemeler gösteriyor; daha çoğunu beklemeye cesaret edemiyorum. İnsan ileri yaşlarında böyle ürkek ve tevekküllü oluyor! Zamanın bir belirtisi: Gizli ajanımız Ostwald'ın[1] 'Annalen der Naturphilosophie'de, (Doğa Felsefesi Yıllıkları), benim bir makalemin bulunmasına çok sevineceğini belirten bir mektup aldım. Eğer hırslı olsaydım, çoktan kabul etmiştim ve ne yazacağımı da biliyordum. Ama uzun süredir karar vermedim.

1. Wilhelm Ostwald (1853-1932) Doğa araştırmacısı ve kimya profesörü, 1909 Nobel ödülünü kimyadalında aldı.

Yeniden evinizde olmanızı umuyor ve ev sakinlerine yürekten selamlarımı iletmenizi rica ediyorum.

Size sadık
Freud

191 J *5. V .10*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

İlişikte yeni dönemin harika belgelerini bulacaksınız. Almanya ve Amerika! Sonuncusunun dolambaçları harika. Bu özgür ülkedeki sözümona bilimsel araştırma özgürlüğü gerçekten çok iyi – öyle ki "cinsel" demeye bile izin yok. Yalancı ve soytarı Friedländer hakkında Löwenfeld'in onu zikretmesinin olağanüstü yazık olmasından başka söylenecek bir şey yok. Umarım, bu şerefi ona ikinci defa vermez.

Bu akşam Dr. Mailer'le, Bleuler'in yanındaki halefimle, dernek hakkında bir görüşme yapacağım. En yeni öneri: Biz (bizi böyle dostça ve yardımsever karşılamalarının şükran borcu olarak) toplantılarımızı onlarla birlikte yapacağız, yani onlar rizikoya girmeden ve kendilerini yormadan, herşeyi servis tepsisinde sunacağız. Bu öyle büyük bir naiflik ki, gerçekten afalladım. Bu arada, iyi insanlar, onların sık sık heyecanla teşhir ettikleri alkolik kompleks sözlerinin anlamsızlığıyla alay ediyorlar. Bleuler'in bir alkoliği muayene edişini görünce, tacizle ilgili genel yaygara anlaşılır oluyor. Karar gelecek hafta verilecek. Bundan sonra aman verilmeyecek. Sonra Bleuler ve Frank beraber, her halükârda Ψα'in harika sonuçlarını ortaya koyan bir dernek kurarlar.

...

En iyi selamlarımla

sizin Jung

193 J *24. V .10*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Şimdi de, paralelliği yeniden oluşturmak için, ben geç kaldım. Siz bana uzun süre yanıt vermeyince, neler olup bittiğini sormayı düşündüm. Ama yazmamak için tüm nedenlere sahip olduğunuzu düşünerek kendimi yatıştırdım. Umarım nezleniz şimdi önemli ölçüde düzelmiştir ve zor çalışmanızda size engel olmuyordur. Umarım

kızınızın durumu hakkında da iyi haberleriniz vardır. Bizim içimizde herşey iyi, ama sınırlarda savaş var, yani şimdiye dek derneğimize girmek istememiş olan Bleuler ile savaş. Bu yüzden herşey şimdiye dek böyle anlamsızca gecikti. Pirus zaferimizin sonunda artık Zürih'te başkanlığa uygun insanımız da yok. Bu yüzden ben başlangıçta Riklin'le birlikte ad interim yürütmek zorundayım. Geçiş döneminin savaş koşullarını biraz olsun yumuşatmak için, "başka türlü düşünenlerin" de katılabileceği bir açık toplantı düzenlemeye söz verdim. Ama birikmiş öfkem öyle büyük ki, intikamımı bir biçimde alacağım. Sadece fırsat bekliyorum. Yeterince güçlü olduğumuzda tüm karşı koyma köpüğü uçup gidecek.

Pankot bayramı pazartesi gününde, Herisau'da yapılan İsviçre Akıl Hastalıkları Doktorları Toplantısı'nda "simgeler" üzerine, mitolojiye ilişkin bir şeyler konuştum ve büyük bir alkış aldım. İnsanlar ancak bulvar gazetelerinde kendilerini savunmaya cesaret edebiyorlar, resmî olarak hiç kimse karşı çıkamıyor. Sadece Bleuler, dilsel ve dilsel olmayan düşünme fikrini kınadı, ama olumlu bir şey ortaya koymadı. Şimdi konuşmamı tale quale ciddi bir biçimde yeniden yazacağım ve şu anki tüm eksiklikleriyle değerlendirmeniz için size göndereceğim.

...

Gelecek Pazar günü, Baden-Baden'a, güney-batı Almanların yanına gideceğim için çok seviniyorum. Hoche orada 'Doktorlar Arasında Düşünsel Bir Salgın' başlıklı bir konuşma yapacak. Böyle tarihsel bir olayı kendi kulaklarımla duymak istiyorum. Açıkça akıl hastası olduğum ilân edilecekse bile, alacağım hazzın çok büyük olacağını düşünüyorum. Bizim dışımızda, doktorlar arasında herhangi bir salgın olduğunu düşünemiyorum.

Son zamanlarda yine, olaylarla zorunlu bir ilişki içine girdim, bu yüzden kendi zamanımı kendim düzenleyemiyorum. Yardıma gereksiniyorum, buna hiç kuşku yok. Şu sıralarda, Honegger'in gelini bana çok değerli sekreterlik hizmetinde bulunuyor. Onun kesin olarak elverişsiz olduğuna karar verdim, çok gelişigüzel çalışıyor. Honegger kendini sevdiriyor. Sanırım, başarı ona uzak değil.

Yürekten selamlarımla.

Hürmetkârınız
Jung

26. 5. 10
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Yakın zamanda güzel bir çalışmanızı okuyabileceğim haberi beni çok sevindirdi. Haziran'da yapacak işlerim biraz azalacak ve bu okuma, özellikle sizin formüllendirmelerinizde kendi tahminlerimin açıklanmasını bulmayı umduğumdan, benim için bir şölen olacak.

Zürih'teki zorluklar elbette en insani kıskançlığın ürünüdürler ve böylelikle sizin şimdiye dek göze çarpmayan değerinizin dolaylı olarak onaylanmasıdırlar... Taktiğimizin asıl yönü, Bleuler ve izleyicilerinin, ayrılmalarının yol açtığı herhangi bir zararı ayrımsamamaları olmalıdır. Ondan sonra sırasıyla geleceklerdir. Uluslararası Derneğin kuruluşu ve 'Korrespondenzblat'ın (Yazışma Dergisi) etkinleştirilmesi, taktik bir önlem olarak acillik kazanıyor. Ancak, Zürih'in derhal gösterişli bir biçimde katılamayacağından utanmayın ve dışımızdaki karşıtlardan bu bölünmeyi gizlemek için hiçbir girişimde bulunmayın. ΨA açıklık! Çok güzel intikamın fırsatı sonra gelecektir. Şimdilik, Bleuler'e ondan gördüğünüz ve benim Breuler'den gördüğümden daha boşuna olmayan teşviğin bedelini ödeyin.

Hoche'yi dinlemek, parlak bir düşünceydi, bu düşüncedeki mizah duygusundan ötürü sizi kıskanıyorum; ama sizi kastettiğinizden de emin misiniz? Eğer doğruysa, bu muhteşem bir reklamdır. Eğer değilse, o zaman canınız çok sıkılacak.

Zamanının işareti olarak, bir de, Bay gizli ajan Ostwald'ın ve Viyana'daki 'Neue Presse'nin (Yeni Basın) benden birer makale istediklerini belirteyim. Birincisini onayladım, ikincisini reddettim, çünkü Viyana'da özellikle ihtiyatlı davranmam gerekiyor.

Kızımın durumu önemli bir iyileşme gösteriyor. Yola koyulmak için daha 50 günüm var. 14 Temmuz ile 1 Ağustos arasındaki zamanı büyük bir olasılıkla Bistrai bei Bielitz'deki meslektaşımız Jekels'de[1] geçireceğiz.

Honegger'in işinin iyi gitmesine seviniyorum.

1. Ludwig Jeckels (1867-1954), Polonya asıllı, Viyana'da okudu. O sıralar Avusturya Şlesya'sında (şimdi Polonya) Bistrai bei Bielitz'deki bir sanatoryumda doktordu.

Haberlerinize çok teşekkür ediyorum ve yenilerini beklediğimi itiraf ediyorum.

Sizi yürekten selamlayan

Freud

195 F *30.5.10*

Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Ayın 28.'inde eğlenceli bir şey oldu, size bunun haberini vereceğim. Neşem yerindeydi, çünkü Deuticke sonbaharda 'Düş Yorumu'nun *üçüncü* baskısını yayınlamak istediğini (bir yıl sonra!) ve 'Nevrozlar Öğretisi Toplu Kitabı'nın birinci cildinin çok yakında baskıya gireceğini henüz bildirmişti ki, o sırada telefon çaldı ve Frankfurt'tan bir Hofrat* Schotländer, benimle görüşmeye ne zaman gelebileceğini sordu. Ben de onu saat 9'da siyah kahve içmeye davet ettim. Saat 9'a doğru odama bir kart getirildi ve üzerinde 'Hofrat Friedländer, Hohe Mark bei Frankfurt a.M.' yazıyordu. Şaşırdım ve adamcağızı içeri aldım. Telefonda kolaylıkla yanlış duyma olabileceğine dayanarak, kendini telefonda yanlış tanıttığını yadsıdı, ama çok az duygulanım gösterdi, pek şaşırmış yada darılmış görünmüyordu. Oysa ben Schott duyduğumdan emindim, ama yapacak bir şey yoktu. İşte büyük düşmanınız karşımdaydı. Hemen toparlanıp, nefis bir taktik uyguladım, bunu sonra anlatacağım. Şimdi ona gelelim. Oturur oturmaz yakınmaya başladı. Önce Ferenczi'yi şikayet etti, 'Introjektion' makalesinde terapi yöntemlerimizin tümünün: elektriğin, masajın, suyun vb. yalnızca telkin yoluyla, yani aktarımla etkili olduklarını öne sürüyormuş, oysa romatizmadaki vb. başarılar kuşku götürmezmiş. 'Yıllık'ı elime aldım ve bu kötü yaratığa Ferenczi'nin sadece psikonoevrozların terapisinden söz ettiğini gösterdim. Yaratık kuyruğunu topladı, kötü bir koku salgıladı ve şikayet etmeyi sürdürdü. Önce, size yabancı olmayan, Zürih'te ziyaret ettiği ve kendisini kovamayışını ona belli eden bir adamı şikayet etti. (Bu adam ne haklıydı!)

Bu konuşma giderek beni daha çok eğlendirmeye başladı, ve bu arada, dediğim gibi, enfes bir teknik geliştirdim. Samimi, mizahi bir

* Hofrat: Devlet bürokrasisinde yüksek bir unvan (ç. n.)

açıkyüreklilikle davrandım, onun bana açıkça dayatmak istediği (Pfister bunu çok doğru görmüş) baba rolüne uydum, ve bu havayı ve bu ortamı, ona karşı en samimi hakaretleri söylemek için kullandım, o da bunları öyle algıladı. Sızlandı ama ΨA'e karşı bir şey yapamazdı. Böylelikle, teknikten ne yazık ki hiçbir şey anlamadığını, olumsuz sonuçlarının 1895'ten kalma yöntemlerle çalışmasından kaynaklandığını, ve kendine eziyet etmek işine geldiği için, o zamandan beri hiçbir ilerleme göstermediğini, çevresinde kendisine bir şeyler öğretebilecek hiç kimsenin bulunmayışının çok yazık olduğunu, düşüncesini demğiştirmesinin Almanya'da en büyük etkiyi uyandıracağını, aslında gaddar bir herif olduğunu ve haylaz çocukluk aşamasında donup kaldığını (ΨA bunu gösteriyor) kendisini böyle uysal ve dost gibi gösterebildiğini, benim bile, kendisini yanıtlamama sözümün buradan çıktığını, çünkü bunun için can attığının açık olduğunu vb. öğrenmiş oldu.

Müthiş güzeldi ve hızımı alamadığım için, onu gece saat 1'e kadar tuttum. En iyi ayrıntılar şu an aklıma gelmiyor, zaten gelseler de çok dağınık olacaklar...

İşte böyle serserilerle uğraşmak zorundayız.

Sizi yürekten ve farklı olduğumuz için artan memnunlukla selamlıyorum.

Sizin Freud

Karl'cık Schotländer yalan söylemediyse Hoche gerçekten bizi kastediyor.

196 J *1003 Seestraße 2.VI.10*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Yeni haberleriniz beni çok şaşırttınız. "Schottländer öyküsü enfes; elbette bu pis herif yalan söylemiş. Umarım herifi öyle hiddetle ve içinizden geldiği gibi haşlamışsınızdır ki, ΨA'in etkilerini birkez iyice anlayabilmiştir. Sonuç yargınıza içtenlikle katılıyorum. Bu insanların mayası işte böyle. Pisliğini suratından okuyabileceğimden, onun yakasına yapışmayı tercih ederdim. Tüm hakikatleri, ona kuş beyninin herşeyi doğru anlayabileceği açıklıkta söylemiş olmanızı tanrıdan dili-

yorum. Şimdi, bir sonraki darbesinin ne olacağını göreceğiz. Onun haylaz çocuk kompleksini bir İsviçre köteğiyle "yağlamak" isterdim.

Hoche, gerçekten, bizim tımarhanelik olduğumuzu açıkladı. Stockmayer oradaydı ve bana bunu bildirdi. Hoche'nin konuşması bildik genel tümcelerde dolaşıyordu: Mistik, mezhepçilik, gizli jargon, isterik salgın, *tehlike* vs. Daha sonra *tek tük* alkışlar. Kimse karşı koymadı. Stockmayer tek başınaydı, bir şey söylemek içinden gelmiyordu...

Mitolojim, içsel bir özdevinimde salınıyor ve orada burada anlam parçaları "yukarı uzatılıyor"lar. Şu sıralar bilinçdışı "ilgiler" bütünüyle sonsuz derinlikte İsa simge'sinde odaklanıyorlar, bu simgenin karşılığı Mitra gizeminde bulunmuşa benziyor (örnekse Julianus Apostata, Mitra gizemine, hıristiyanlığın eşdeğeri olarak yeniden işaret etti...). Ayrıca, tüm bunların içinde olduğu şeyi çok geçmeden alacaksınız.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

198 J

1003 Seestraße 17.VI.10
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

...Yanıtım geciktiği için defalarca özür dilerim. Bleuler'le kopuşmamız bende iz bırakmadan geçemedi. Baba kompleksimi birkez daha hafife aldım. Hem de, işlerim müthiş iyi. Soluk kesici bir telaş içinde yaşıyorum. Yardım görmemin tam zamanı. Ne yazık ki Honegger ancak önümüzdeki haftanın sonunda geliyor. O zamana dek yığınla mektubu yanıtsız bırakmak zorundayım...

Derneğimizin kuruluşu sancılı geçti. Yaklaşık 15 üyemiz var, bunların çoğu dışarlıklı. Burghölzli'deki zorluklar yüzünden, tüzüğümüzü görüşemedik. Buna karşılık, başkanı ve sekreteri seçtik: Birincisi Binswanger, ikincisi de çok içten gelişen kuzenim Dr. Ewald Jung.[1] Ben, ara sıra dışa açık toplantılar yapmayı ve o zaman Burghölzli'ye vb. davet etmeyi önerdim. Buna karşılık Binswanger, başkanlığı ancak, tüm

1. Küsnacht'taki Dr. Brunner Sanatoryumu'nda, daha sonra Winterthur'da ve Bern'de psikiyatrist. 1943'te öldü.

toplantılar üye olmayanlarla birlikte yapılırsa kabul edeceğini belirtti. Oylama yaptırdım ve önerimde, bütünüyle başarısızlığa uğradım. Yani şimdi, düzenli üyelerden ve üye olmayan ama tüm avantajlardan yararlanıp bir şey üretmeyen bir kitleden oluşan bir derneğimiz var. Bu bana uymuyor. Ama ne yapayım? Önce sizin babacan önerinizi almayı teklif ettim, ama bu reddedildi. Yani Zürih'te pek heybetli görünmüyoruz. Bu hoşunuza gitmeyecek. Benim de.

'Leonardo' harika. Pfister, resimdeki akbabayı gördüğünü belirtti. Ben de bir tane gördüm, ama başka bir yerde; gagası tam da edep yerinde. İnsanın Kant gibi, aklın en ince düşünüşlerine eşit bir raslantı oyunu, diyesi geliyor. 'Leonardo'yu hemen okudum ve kısa süre içinde birkez daha okumaya başlayacağım. Bu yazıdan, mitolojik konulara geçme gereksinimi, içsel bir zorunluluk olarak çoğalıyor, aslında bu yazı, içsel doğrultularına, a priori bütünüyle paralel olduğumu duyumsadığım ilk yazınız. Bu izlenimde seve seve uzun süre oyalanmak ve uzun süre içinde, burdan kaynaklanacak düşüncelere dalmak istiyorum. Ama şu anki, haftalardır süren telaşım, bana pek rahatlık vermiyor.

Bana sabredin, Honegger geldiğinde soluklanacağım ve o zaman yeniden daha ciddi bir biçimde ortalığa çıkabilirim.

Elyazmasını, en iyi teşekkürlerimle aldığımı, sanırım size bildirmiş bulunuyorum.

Çok yürekten selamlarımla ve yeniden bağışlamanızı rica ederek.

Hürmetkârınız
Jung

199 F

19.6.10
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Böyle üzülmeniz ve kızmanız bana korkunç bir acı veriyor ve dostça açıklamalarınız için size çok teşekkür ediyorum. Size yönelik "sabrımın tükeneceğine" sakın inanmayın; bu sözcükleri ilişkilerimiz için kullanmayı bilmiyorum. Çalışmamızın karşısına çıkan tüm zorluklar içinde daha dayanıklı olalım ve beni, büyüğünüzü, bazen, eğilimlerinize karşı da dinleyin.

Elbette, ilk resmi görevlerinizde, çok sağlam basmadığınızı görmek beni üzdü. Herkesin –buradakilerin ve başka yerdekilerin–

benim nezdimdeki önceliğinizi nasıl kıskandıklarını (Ferenczi'de de durum farklı değil, onu da çekemiyorlar) biliyorsunuz, ve size karşı söylenenleri, haklı olarak, kendime yönelik söylenmiş gibi algılıyorum. Zürih'te olanları aptalca buluyorum. Bütünüyle savunulamaz olan kararı geçersiz kılmak için otoritenizi koyamamış olmanıza şaşırıyorum. İki şey söz konusu: 10 Fr. lık katkıyı ödemek ve adını listeye koymak. Bazılarının, bu yükümlülükleri yerine getirmeden, herşeyden yararlanmalarının ne anlamı olabilir? O zaman ötekiler niye bu yükümlülüklerini yerine getirsinler ki?..

Sizin yerinizde olsaydım, asla teslim olmazdım.

Şimdi sevindirici haberler. 'Leonardo'ya gösterdiğiniz ilgi beni çok tatmin etti ve iç dünyanızdaki yakınlığı itiraf etmenizi çok değerli buldum. Makalenizi, geldiği gün, zevkle okudum, o zamandan beri üzerinde düşünüyorum ve çok geçmeden bu konuda size yazacağım. Bugün yeniden okuma işini gerçekleştiremedim, çünkü Ferenczi ve Brill bütün gün benimleydiler ve bu yüzden gerçekten hoş bir gündü. İnsanlar, kazanılabilecek en değerli şeyler...

Amerika'da tutulduğum barsak nezlesi yeniden kötüledi ve bu yüzden tedavi görüyorum. Bunun basit bir kolit olduğu ve apandisitin kesinlikle söz konusu olmadığı söyleniyor. Yine de, daha iyi olmayacak; yolculukta katlanılmaz bir diyet uygulamam gerekiyor ve bu yüzden Eylül planlarım tehlikeye giriyor. Hak ettiğim tatile daha 25 gün var ve bu süre içinde çok şey yapmam gerekiyor, ama neşem ve çalışma enerjim yerinde.

Size ve uzun süredir haber alamadığım ailenize de yürekten selamlar.

Sadığınız
Freud

205 F

Noordwijk, 10.8.10
Noordzee Pansiyonu

Sevgili Dostum

Şimdiye dek tatilinize saygı gösterdim, ama dün sessizliği kendiniz bozdunuz, böylece ben de yeniden yazabilirim. Burada, güneşin masalsı bir görkemle battığı en güzel sahilde oturuyorum, ama herşeyden

uzaklaşıyorum, bu geniş sahilde ne yapacağımı bilmiyorum, dikkatimi toplayabilmem için yalnız kalacağım küçük bir yer de yok. Ayın 29'unda -henüz kesinleşmedi- Ferenczi'ye birlikte Antwerpen'den Genova'ya gideceğim; Eylül ayını Sicilya'da geçirmek istiyoruz. Yarın, en uzaktaki dostumuz buraya, bir akrabasının bir villasının bulunduğu Noordwjik'e gelecek Toronto'tan Jones. Bu yıl, benim gözümde çok ilerledi.

Dünyadan çeşit çeşit haberler kulağıma doluşuyorlar, sizin verdiğiniz haberlerle birlikte, ΨA tarihinde kritik bir dönemi, olumsuz bir dalgalanmayı yaşadığımız izlenimini pekiştiriyorlar. Marcinowski ve Strohmeyer (Stekel onun 'Yıllık'ın kapak sayfasında adının geçmesini istemediğini yazıyor) gibi içgüdü ve sezgi sahibi insanların tutumları da bu tahmini doğruluyorlar. Sonradan kolaylıkla açıklamalar bulunsa ve başarı önceden görülmese de, belki suç bendedir. Ama nesnel olarak bakıldığında, sanırım çok çabuk öne çıktım, insanların ΨA'in önemini anlayışlarını abarttım ve Uluslararası Derneğin kuruluşunu daha bir süre bekletmem gerekirdi. Sizi, doğru yerde görmekteki sabırsızlığım ve kendi duygunuza karşı gösterdiğim hoşgörüsüzlük de cabası. Aslında hiçbirşey yapmamak gerekiyordu. Bu yüzden, oğlum ve halefim, yönetimde olduğunuz ilk aylar pek parlak geçmediler ve bazen işi yeterince ciddiye almadığınız ve yeni makamınıza henüz oturmadığınız izlenimini edindim. Herhalde tüm bunlar yaşlılığın verdiği sabırsızlıktan. Şimdi biraz sakin durmalı, aksi olayların geçmesini beklemeli ve bu arada içe dönük çalışmamızı sürdürmeliyiz. Yeni yayın organına çok büyük umutlar bağlıyorum ve sizin de ona karşı çıkmamanızı, tersine kendinizi ve yakınlarınızdakileri bu işe vermenizi istiyorum. Egemen olmak isteyen herkes insanları kazanma sanatını özenle öğrenmelidir ve sizi bu sanata çok yatkın buluyorum...

İçinde bulunduğum ruh hali ve ortam, burada biraz çalışmamı engelliyor, ama dinlenmek için de iştahım yok. Bazı şeyler, örnekse 'Psişik olayların iki ilkesi' makalesi, şimdiden beni alçak bir sandalye gibi rahatsız ediyor. (Bu benzetmenin de iyi bir nedeni var). Daha Viyana'dayken, sizden alıntı yapmama gerek olmadığını, 'Düş Yorumu'nun psişik bölmündeki birkaç ilk adımdan yola çıkabileceğimi bulgulamıştım. Burada elime birkaç felsefi çalışma geçti, onları daha makul bir zamanda okuyacağım. Simgeler konusunda, size daha önce sözünü

ettiğim, bunun çocukluğa ilişkin, yani gelişim öyküsüne ilişkin kökeni hakkındaki sezgi, nesnel kesin bilgiye dönüştü. Löwenfeld'in beni inittiğini sandığı çok anlamsız bir mektubuna yanıt vermem gerekiyor. Çok yanılıyor, ona kişisel olarak değer veriyorum ve ondan anlayış beklemiyorum. 'Leonardo'nun "İyi niyetliler" de şaşkınlık yarattığını söylüyor. İşte tam da bu noktada çok sakinim, 'Leonardo' çok hoşuma gidiyor, değerlendirmesini bilen az sayıdaki kişinin, sizin Ferenczi'nin, Abraham'ın, Pfister'in özellikle hoşuna gittiğini biliyorum...

İşte tüm küçük sorunlar ve ilgiler bunlardı...

Tatildeki ferahlığınızın sürmesini yürekten diliyorum.

Size sadık
Freud

206 J *1003 Seestraße, 11.VIII.10*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Tanrıya şükürler olsun ki, yönetici olarak ilk çıkışımın, Nürnberg'te Adler ve Stekel'e karşı koymam yüzünden kötü bir sonuç verdiğini görüyorum. Daha iyisini yapmak için çabalıyorum. Viyana'daki dergiye gelince, şimdiden tüm çevremi, katkıda bulunmaları için seferber ettim ve ben de ilk sayıya katkıda bulunacağım, ancak bu önemsiz bir yazı olacak, çünkü şu sıralar ellerim biraz boş. 'Leonardo'nun dirençle karşılaşması gerektiği, kesinlikle önceden belliydi. Çünkü bu yazının entelektüel özgürlüğü daha öncekilerin birçoğunu aşıyor. Bu arada, yazınızın etkisini derinleştirmek ve temellendirmek için 'Leonardo' üzerine yazılanları okudum -size satır satır hak veriyorum. Eğer gerçekten öyleyse, o zaman sadece sizin söylediğiniz gibi olmuş olabilir. Avam tabakasının bu konuda ne söylediği hiç farketmez- bu konu güzel ve daha yüksek bilgi aşamalarına vardırıyor. Sadece budala birisi, tekil vakanın zorlukları konusunda zırvalayabilir. Öküz kafalılardan, tanrı bilir kaç on yıl önde olmak korkunç bir zevk. Bu insanlara olabildiğince sevecen davranmaya çalışıyorum. Ancak, başarıya ulaşmak için gece gündüz hazır bulunmam gerekiyordu. Uzaklaşır uzaklaşmaz, ötekilerde izlenme kuruntusu başlıyor. Bunun suçu bende değil, sizin ΨA inizin ilerlemesinde. Öylesine konuşurken, ağzımızdan, bilgideki sessizce tattığımız ilerlemeleri ele veren bir sözcüğün çıkıvermesi kaçınılmaz. Bu kıvılcımlardan her biri kendi başına tehdit

ve incitme etkisi gösteriyor. Bunu çok iyi görüyorum ve elimden geldiğince susmaya çalışıyorum, ancak ağız yüreğin artığını söylermiş, yine de nadiren. Yolumuzda biraz hızlı yürüdüğümüz görüşünüzü tüm yüreğimle paylaşıyorum. Daha iyi niyetli insanlar arasında bile, ΨA'in aslında ne demek olduğuna, yani tarihsel önemine ilişkin doğru bir bilgisi olmayan çok kimse var. Şimdi karşıtlarımıza kulak kesildim; çünkü onlar bütünüyle, çeşitli konularda gözümüzü açabilecek, dikkate değer şeyler söylüyorlar; Mezhep, mistik, gizli jargon, tarikate alma vb. şeklinde ima edilenlerin bir anlamı olsa gerek. Ruhun derinliklerinden gelen kızgınlık, haklı törel öfke de, ancak, gidişatında dinsel bir yönü bulunan, etkileyici birşey olarak görülebilir. Bizim idealimiz de[1] idi. Böyle birşey ΨA 'in henüz beklenmedik de olsa bir gelişim evresi mi olacak? Teologlarımızın sıcak ilgisi kuşku götürür. Ve sonunda ΨA kafa dengi insanların dar bir çevresinde yayılıyor. Onlar için gizlilik sıcak bir yağmur gibi. Bu yüzden, kamusal alanın hırslarını bu mülkten uzak tutmak gerek. Bu yüzden, bu depresyon döneminden en ufak bir üzüntü bile duymuyorum, çünkü bu ayağa düşmemiş zevkin tadını Thos. Cook ve Co.'nun henüz bulgulamadıkları bir yüksek vadi gibi çıkarmamızı sağlıyor. Üstelik, şimdi kamusal olarak kabul görebileceğinden çok daha gerçektir. Öncelikle, cömertçe sahtesi yapılmış esansların ve sulandırılmaların elden ele dolaşması gerek. ΨA'i, sizin değil, Platon'un Aquino'lu Thomas'ın ve Kant'ın, aynı şekilde Kuno Fischer'in[2] ve Wundt'[3]un bulguladıklarının zorunlu kanıtı başarılmış değil. Sonra Hoche ΨA öğretmeni olarak Berlin'e ve Aschaffenburg'da aynı nitelikte Münih'e çağrılacak. Bundan sonra altın çağ başlayacak. İlk 1000 yıl geçtikten sonra ΨA Paris'te yeniden bulgulanacak, bunun üzerine İngiltere 500 yıllık bir direnişe girecek ve daha sonra da birşey anlamayacak.

Bu felaket tellallığından sonra, yeniden günümüze dönüyorum. Şimdi sadece üç günlüğüne evimdeyim. Ayın 14'ünde, Ağustosun so-

1. "Matematikten anlamayan girmesin" - efsaneye göre, Platon'un Akademisinin giriş kapısının üzerinde bu söz, "Matematik" yerine "Geometri" içererek, bulunuyordu.
2. Kuno Fischer (1823-1907) Felsefe tarihçisi, 1872'den sonra Heidelberg'te Profesör. Goethe ve Schiller üzerine sayısız yazılar ve özellikle, Goethe'nin Faust'u üzerine, zamanında çok tutulan bir kitap yazdı.
3. Wilhelm Wundt (1832-1920) Leipzig'de Psikoloji ve Fizyoloji Profesörü; deneysel psikoloji alanındaki ünlü çalışmaları, Jung'un çağrışım deneylerinin öncüleriydi.

nuna dek kalmak üzere askerlik görevimi yapmaya gidiyorum. Eylül ayında karım doğum yapıyor. Bu dönemde hastalar da gelecek. Ekim ayının ilk günerinde (1-14) İtalya'ya (Verona?) gidiyorum. Eylül ayında yakında olsaydınız, bir iki günlüğüne ziyaretinize gelirdim. Ama Sicilya çok uzak...

Size de aynı şekilde verimli bir tatil dilerim!

Tamamen hürmetkârınız
Jung

212 F *Roma, 24 Ey., 1910*

Sevgili Dostum

Bugün size, bizim Kasım aylarımızı anımsatan karanlık, yağmurlu, soğuk bir sabahta yazıyorum. Akşam üzeri, yeniden vatanımıza dönmek için bu ölümsüz şehirden ayrılmayı düşünüyorum. Bu arada baba oldunuz; evde, sizden en iyi haberleri bulacağımı umuyorum.

Gezi içerik bakımından çok zengindi ve iç dünyamın ekonomisi için çoktandır gerekli olan dileklerimin çoğunu gerçekleştirdi. Sicilya İtalya'nın en güzel parçası ve tarihe karışmış yunanlılığın tek tük parçalarını korumuş, çocukluk döneminden, çekirdek kompleksle bağlantı kurmaya olanak tanıyan kırıntılar. Adadaki ilk hafta büyük bir zevkti, ikinci hafta sürekli Scirocco rüzgarı yüzünden zavallı Konrad[1] için zor bir sınav oldu. İnsan herşeyi atlattığını sonunda duyumsuyor, Scirocco'yu, kolera ve sıtma tehlikesini. Eylül bu güzellikleri tadabilmek için uygun bir zaman değil. Gezi rehberim çok sevimli bir insan, ama biraz sakar bir dalgınlık içinde ve bana karşı bebeksi duygular besliyor. Bana olağanüstü bir hayranlık duyuyor, bundan hoşlanmıyorum ve kendimi zaptettiğimde herhalde bilinçdışında beni keskin bir biçimde eleştiriyordur. Çok edilgin ve alıcı davranıyor, bir kadın gibi kendine herşeyin yapılmasını istiyor ve benim eşcinselliğim onu böyle benimseyecek kadar ileri değil. Böyle gezilerde gerçek bir kadına duyulan özlem artıyor.

Pazartesi. 26. Ey. 10.

Şimdi evdeyim ve yolculuktan ve ortam değişkiliğinden dolayı biraz yorgunum. Mektubunuzu sadece üçüncü kızınızın doğumunu

1. Freud kendi gövdesini, şaka yollu, böyle adlandırıyordu.

kutlamak ve karınıza içten selam göndermekte gecikmemek için yanıtlamak istiyorum.

...bir başka iğrenç domuz da, Berlin'deki 'Sturm' dergisinde Leonardo hakkında, 'Tükürülen deha' üst başlıklı nazik bir makale yazmış. Bunun dışında dünyada bizimle birlikte olunduğunu gösteren iyi ve güzel çalışmalar var; Putnam'ın[1] mutlaka sizde de bulunan bir makalesi, 'Lancet'in, sizin 'Kompleksleriniz'den sonra bana ayrılmış olan bir sayısı vb.

...

Sizi yürekten selamlıyorum ve ikimiz arasındaki anlayış bulanmadığı sürece, davamıza hiçbirşey olmayacağını kesinlikle belirtiyorum.

Sadığınız
Freud

214 F *1. Ek. 10*
Viyana IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

Mektubunuzun neşeli havasını çok iyi anlıyorum ve buradan, annenin ve çocuğun durumunun iyi olduğu sonucunu çıkarıyorum, ki siz bunu *yüksek sesle* söylemeyi unutmuştunuz. Yazdığınız herşeye memnun oldum, ancak, Schottländer konusunda bana haksızlık ediyorsunuz. O zaman kendisini sadece alay etmek ve cezalandırmak için alıkoymuştum ve sizden tıpkı deyimdeki solucan gibi kendini savunuşunu* izlemenizi istemiştim. Ayrıca, o tarihte Amerika gönderisi zaten yola çıkmıştı, çünkü yanılmıyorsam, bana bundan sözetmişti.

Bleuler Amca'ya... bu arada yalvarıp yakaran değil, daha çok sert çıkışan uzun bir mektup yazdım, ama belki kendisiyle doğrudan ilişki-

1. Jaes Jackson Putnam (1846-1918) Harvard Üniversite'sinde, Cambridge'de, Massachusetts'de nöroloi profesörü; Freud'un konferanslarını dinleyebilmek için Clark University kutlamasına katılmıştı (bk. 143 F'den sonraki yayıncının dipnotu) American Psychoanalytic Association'un kurucusu (1911) ve ilk başkanıydı. Ölünceye dek Freud'a saygı duydu.

* Burada "Üzerine basılan solucan, kendini kıvrılıp bükülerek savunur" şeklindeki Alman atasözüne gönderme yapılıyor. (ç.n.)

ye geçmek istemeyişimden incinebileceğini de göz önünde bulundurdum. Ona, Isserlin'in yüksek adaletli varlığını reddettiğimiz için bizi cezalandırmasının ve karşıtlarına, saygıdeğer meslektaşlarına Ziehen ve Hohe'nin sözleri gibi sözler söylemesinin haksızlığını açıklamaya çalıştım, davamızın gelişmesini etkilemek isteyişinden üzüntü duyduğumu ama bunu da atlatacağımızı belirttim. Kendisiyle, Alman meslektaşları arasında aşılmaz bir uçurum bulunduğuna önemle işaret ettim ve bu fırsatla, anal erojen bölgesine kara biber ekmiş gibi oldum. Bu adımdan bir sonuç beklemiyorum, ama sanırım haksız bir adım değildi ve sizin konumunuzu hiçbir biçimde değiştirmeyecek.

...

Bunun dışında, görüyorum ki, siz de benim gibi çalışıyorsunuz, merakınız sizi nereye çekerse oraya yöneliyorsunuz ve apaçık düzgün yoldan yürümüyorsunuz. Sanırım, doğru olan da bu; daha sonra insan, bu dolambaçlı yolların ne denli mantıklı olduklarını görüyor. Bu yüzden, mitolojide derinleşmenizde size bol şans diliyorum. Putnam'ın konferansındaki bir not da, dışarı yansıtılanı yeniden ruhun içine almak yolunu tutuyor.

Bugün muayenehanemde çalışmaya yeniden başladım ve delilerimden bazılarını yeniden gördüm. Bu, şimdi kazandığım sinir gücünü yeniden paraya dönüştürüp, boşalan keseyi doldurmam demektir. Hepsinin bir araya gelmesi hep bir iki hafta sürer ve ilk zamanlarda hâlâ bilimsel çalışma yapmak için yeterli ilgi ve tepki yeteneği kalır. Daha sonra ise insan, bu arada yaşamını sürdürebildiğine sevinir.

Yürekten selalarımla ve mutlu anneye özel dileklerimle.

Sizin Freud

216 F

23. Ek. 10

Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

Bu defa, doğa ve antik eserler içinde sürdüğüm sefadan sonra, gezinizi kıskanmadan [size] gıpta ettim, ama size yeniden ulaşılabileceği için çok sevinçliyim ve anlatacak çok şeyim var.

Önce, Bleuler ilginizi çekecektir. Onunla kurduğum sinir ilişkisi, kapsamlı bir yazışmaya yol açtı ve şimdi yanıt sırası bende. Onunla uğraşmak zor, tezleri öyle bulanık ki, onu yakalamak olanaklı değil,

gizli gerekçelerini açıkça söylersem onu incitirim. Sözlü olarak anlaşma isteğimi geri çevirdi ve bir sonraki kongrenin kaçınılmaz tarihi olan Paskalya'ya dek yerinden ayrılamayacağını eklediği için, ben ona, birşeyleri düzeltmek amacındaysa, Noel'de Zürih'e gitmeyi önerdim. Ona bakışım, başka herhangi birisinden daha vazgeçilmez olmadığı, ama yitirilmesinin çok üzüntü vereceği ve bizimle ötekiler arasındaki uçurumu daha da açacağı şeklindedir. Bu yüzden onun kalması için bir kurban vermeye değer, bu kurbanın ne olacağını henüz bilmiyorum, ama zorlukla kurduğumuz ve önemli işlerle görevli derneğimiz olmayacağını biliyorum. Tavırlarımıza yönelttiği itirazlarla, bunlardan çıkardığı sonuçlar arasında büyük bir dengesizlik var. Bu uçurumu beklenmedik ve akıl almaz şeylerle dolduruyor. Ama yakınlık gösteriyor, davaya inanıyor, bizden kopmak istemiyor ve sizin, gençlik döneminiz için ona teşekkür borçlu olduğunuzun bilinci bende ağır basıyor. Bu yüzden, bu mektuplaşmadan ve olası buluşmadan ne çıkacağını bekleyelim.

...

Size ve evinize yürekten selamlarımla.

Sadığınız
Freud

217 J

1003 Seestraße, 29.X.10
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Dün dernek toplantımız yapıldı ve orada Bleuler vakası konuşuldu. "Beklemeye" karar verildi, Bleuler'in peşinden sürüklediği ve dayanışma içinde olduğunu açıkladığı asistanlar kuyruğuna karşı nasıl tavır alınacağı da saptanmadı...

Daha sonra, Zürih'te, *sadece akademik unvanlıların* üye kabul edileceğini kararlaştırdık. Üniversite öğrencileri geçici olarak, konuk üye olabilecekler. Bunu söylememin nedeni, Ferenczi'nin tiyatro yönetmeniyle kuraya başlamasından korkmamdır. Ama bizim derneğimizin kesinlikle akademik çevreyle 'sınırlı' olduğunu bilmek istiyorum, yoksa bir monistler birliği ortaya çıkar. Onayınızı alırsam, bu konuyu dernekte yayacağım...

'Zentralblatt'taki makalenizi gönderdiğiniz için yürekten teşekkürler. Bu dergi, özel özetler mi yayınlıyor? Bu dergiye nasıl bir etkide bulunabileceğimi anlayamıyorum. Bunun için redaktörlerle kişisel bir ilişki içinde olmam gerek, ama en azından Adler'le böyle bir ilişki bütünüyle olanaksızdır. Ayrıca, böyle bir etkiyi ancak siz yapabilirsiniz. Ben en çok Stekel'in tüm tarzını ve kuramsal yüzeyselliğini ve Adler'de psikoloji yitimini eleştirebilirim. Böyle şeyleri yüksek sesle söylemek de son derece yararsızdır. Ve ayrıntılara kafa yormaya (Schwedenborg yerine Swedenborg gibi) değmez. Kendin daha iyisini yapmak, en iyi eğitim yöntemidir.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

218 F

31. Ek.10
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Umarım son mektubumun süfli havasının etkisi uzun sürmemiştir. Bu tür çıkışların, toplam görüntünün yoğunluğu içinde gözden kaçmaları umulur.

Gelelim politika ve bilek kuvvetine! Sözcüklerinizin duygularımı ne denli dile getirdiklerini bilemezsiniz. Yalnız kalmış olsaydım, benim de biricik taktiğim direnenlerin, birbirlerini yiyip bitirmelerini beklemek olurdu. Ama şimdi küçük bir yığın olduk, yandaşlarımıza karşı yükümlülükler üstlendik, kamusal alanda yürütülecek bir davamız var ve şimdi, kendi doğasına baskı uygulamak, gerçekliğe uyum sağlama yeteneğini kanıtlamak ve yapılması gerekeni olabildiğince temkinli bir biçimde yapmak zamanıdır. Uluslararası Derneğin başkanı ve onun akıl hocası (!) için artık bilek gücü uygun bir yöntem değil; işin içine "politika" cadısı, "diplomasi" cadısı ve "uzlaşım" ucubesi girmek zorunda. Biraraya gelindiğinde bu "osuruklar" üzerine konuşulurken, bu zorunluluğun intikamı mizah yoluyla alınabilir. Elbette bunun da sınırları olmalı. Diplomatik davranmamın akılsızlık anlamına geldiği ve doğanın dizginlerinin yeniden bırakılabileceği durumlar da olabilir. O zaman, sizinle kolkola, bu yüzyılın haddini bildirmeye hazırım. Ne korkak ne de

ikiyüzlü oldum, sadece kişisel davranmamaya çalışıyorum.

Çok iyi anladığımız, insan kazanma sanatını, ΨA'in gelecekteki çıkarları için daha sık kullanmanızı memnunlukla karşılarım. Viyanalı meslektaşlara karşı soğukluğunuzu aşamadığınızı ve bunu 'Zentralblatt'a da aktardığınızı görüyorum. Stekel'i ve Adler'i nitelendirmelerinizde tartışılmaz bir biçimde haklısınız, hatta sonuncusu için her zaman aradığım parlak formülü buldunuz. Size, Montezumo'nun çile ortaklarına söylediği gibi, benim de güllerin üzerinde yatmadığımı söyleyebilirim. Ama onlara kin beslemek sizin üstünlüğünüze yakışmaz. Siz de, zayıf bir günümde olmadığımda yaptığım gibi, işi mizaha vurun. Sanırım, başka büyük hareketlerin içine bakılabilseydi, durumun onlarda da daha temiz olmadığı görülecekti. Her zaman, doğru yolu bulan ve kendi bacakları üzerinde sendelemeyen sadece bir yada iki kişi olmuştur.

Şimdi tek tek asıl ve uydurulmuş sorunları teker teker gözden geçirmek istiyorum.

c) Akademik ünvanlı üyelerle sınırlandırma

Tüzüğümüz, anlamı bu kadar kesin olmasa da, bu konuda bize özgürlük tanıyor. Yani, Zürih'teki dernek, başkaları için ölçüt oluşturmayacak biçimde, böyle bir karar alabilir. Viyana'da bu, en azından, emektar sekreterimizi (Rank) dışlamak zorunda kalacağımız için, böyle bir karar alamayız. Ve çok sayıda yeni, gerçekten umut veren öğrenciye de yazık olur. Son olarak, University Extension çağında bu "gerici" önlem, pek tasvip edilemez. Monistler Birliği benzetmesine, verimlilikle ve içerikle karşı çıkılmalıdır. Viyana'da, sadece "etkin" hastaların üye alınmayacağına ilişkin sessiz bir karara vardık. Sizin tasarladığınız sınırlama, Viyana'da asla kabul edilmeyecektir ve bana kişisel olarak da sevimsiz geliyor.

...

Ve tüm bu gevezeliklerden sonra, sonunda bilimsel konuları yazabilirim. Şimdi, küçük ürünlerle sonuçlanan daha üretken bir evredeyim. 'Zentralblatt'ın önümüzdeki sayısı için, oldukça eğitici bir makale olan

'Vahşi Psikanaliz Üzerine'yi verdim, nevrotik, psikojen, isterik kavramlarının anlaşılması için, daha önemli olmayan bir başka makale de daha sonra aynı yerde çıkacak. Bu makaleyi önceden okumak isterseniz, benim için büyük bir güvence olur. Ancak bunu hemen beklemeyin, benim periyodikliğimin yasaları henüz anlaşılmadı...

En yürekten selamlarımla

Sizin Freud

219 J *1003 Seestraße 7.XI.10*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Sözlerinizin tümünü "sadık ve samimi" bir yürekte saklayacağım. Şu sıralar müthiş işim var. İlkin hastalarla, ikincisi bilimimle, üçüncüsü, sorunları beni ezen Honegger'le. Yani bu sorun şimdi karşımda. Üstelik sorunun, Nürnberg'te sözünü ettiğimiz en sıcak yönünün tam ortasında duruyor, yani nişanlısıyla olan ilişkisinin. Durum duygusallığa dönüştü ve dayanılmazlaştı. Bana öyle geliyor ki, sorun Honegger'in elinde, ama o, denemede başarısız kalıyor. Bu durum keyifsiz ve sıkıcı. Bundan dolayı, Honegger'den en ufak bir yardım bile görmüyorum. Tüm arabayı kendim çekmek zorundayım. Buna karşılık, kuzenim Ewald Jung, çok sevindiriyor. Winterthur'a yerleşti ve şimdiden muayenehanesi var.

Az önce kartınız geldi. Bleuler'in yanıtı beklentilerime uyuyor. Büyük bir suare düzenlendi, davetliler arasında Riklin ve ben de vardık. Bu elbette kötüye işaret olabilirdi. Resmi olarak daha kolay hayır diyebilmek için "kişisel" ilişkiyi öne çıkarıyor. Bleuler'in erdemleri kompanse edici bir biçimde bozulmuşlar ve yürekten gelmiyorlar. Bu duruma kötümser bakıyorum. Derneğimizdeki genç unsurlar, Burghölzli'den ayrılmak için dayatıyorlar. Buna karşı Binswanger çok sıkı direniyor.

Viyanalılarla ilişkime gelince, orada herşey olması gerektiği gibi değil. Nürnberg'teki, pek içten olmayan karşılama (Papa seçimini değil, kişisel-samimi olanı kastediyorum) beni soğuttu. Hiçbir zaman başkanlık koltuğu için çabalamadım ve bu yüzden, bundan kaynaklanan

bir çekememezlikten yada kıskançlıktan hoşlanmıyorum. Bana öyle geliyor ki, sözümü tutacağım ve Viyana'ya geleceğim. Bu fırsatla, Adler'e ve Stekel'e, özellikle 'Zentralblatt' konusunda bir ziyarette bulunacağım.

Bu sıkıcı mektubu ancak tek tek satırbaşlarıyla bitirebilirdim. Yoksa çok kesinti olurdu. Honegger şimdi nişanını kesin olarak atmış görünüyor, böylelikle kurtulmuş olacak. Yarın Bleuler'deyim. Daha sonra size yazacağım. Yürekten selamlarımla

Sizin
Jung

220 J *1003 Seestraße 13.XI.10*

Sevgili Profesör!

Geçen Cuma akşamı Bleuler'le konuşuldu. Önce, yine benim için beş gündür koruduğu bir düşü analiz ettirmek istedi. Elbette bu analizin (etkili bir sergileme için), izleyicinin önünde sahneye konulması gerekiyordu. Ricasını yerine getirdim, elbette bu arada sözümü esirgeyemezdim: Düşünde *çocuğunu kendisinin emzirdiğini* görmüştü. Yanıt açıkça buydu. Karısı hâlâ emziriyor. Yani o kadın olacak. (bilinçli olarak) henüz çocuk yapmaya hazır olduğuna karar veremez. Sonunda, çocuğunu, yani beni, yeniden göğsünde tutuyor. Yani müthiş bir istekle analiz edilmek istiyor ve kuruntularla yakınıyor: Onun için zamanım yokmuş vb. onun sevgisini reddediyormuşum. En ufak bir eşcinsellik duyumsamıyor. Bunun sonucunda benim için bir kadına dönüşüyor ve bütünüyle kadın olarak davranmak istiyor, derneğimize sadece *edilgin* bir biçimde katılmak, bilimsel olarak *döllenmek* istiyor, *yaratıcı* bir etkinlik *gösteremeyeceği* için, ırzına geçilmesinden korkuyor. Yani *öncelikle* eşcinsel direniş yüzünden derneğe girmiyor. Ama, bana, sizi Zürih'e gelmeye yüreklendirmesini önerip önermediğimi sordu. Kazancı için sahneye konulan mekanizma ona çok iyi geliyor, öyle ki görüşmeler şimdiden bitseydi bu onu çok rahatsız edecekti. Belki Bleuler'den şimdiden haber almış olacaksınız. Riklin ve ben ona çok iyi davrandık. Bu hafta onu "yağlamayı" sürdürmek için evime davet edeceğim. Şimdi, yine de geleceğinizi düşünüyorum; bize çok pahalıya mal olsa gerek.

Umarım şimdi Deuticke'den, Bleuler'in yazısının düzeltilerini almışsınızdır. Karşıtımın tavrı çok ince. Ne yazık ki çok şey belirsiz, daha çoğu da zoraki, tüm bunlar kişisel deneyim eksikliğinden. Örnekse düş analizinde hâlâ şaşırtıcı zorluklarla karşılaşıyor.

Yine de Bleuler her bakımdan şaşılacak ölçüde samimi ve gönüllü davrandı. Derneğe neden girmediğine bir gerekçe gösteremedi. "Hava" ona antipatik geliyormuş, "henüz" gire"mez"miş. *Bilinçli* bir *karşı gerekçesi* yok. Gerekçenin ne olduğunu, gördüğü düş ele veriyor. Bu gerekçe, onun söylediği gibi *Stekel*'in dernekte olması değil, tersine onu engelleyen *benim*, gerçi bana Isserlin olayını öne sürüyor ama bu onun eşcinsel direnişi için bir örtü. Kendini Isserlin'le özdeşleştiriyor, hor görülen aşk! Bu analizden sonra şimdi birçok şeyi düzeltmeye çalışacağım. Bu arada en yürekten selamlarımla

Sizin
Jung

221 F

25. Kas.10
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

İlişikte Bleuler'in mektubu var. Öncelikle, tüm rasyonel çözüm denemelerinin iflas edişini onaylıyor, ama bize başka birşeyi güvenceler görünüyor, bizi ve davayı bırakmayacağını. Şimdi, son buluşmalarınızda onu, ne yapmak gerektiğine karar verecek kadar incelemiş olacaksınız. Zürih Derneği'nde ona yaşlı beyefendi olarak özel bir yer açmak için ötekilerini dışarı atmak ve onu, istisnalar dışında her bilimsel oturuma davet etmek olur mu? Yine de, Kongre'ye katılmasından kaçınılmalı. O zaman, çok geçmeden, Burghölzli'de yalnız kaldığını düşünecek ve ötekilere, derneğe girmelerini önerecek. Böyle yapılabilir mi?

...Geçinilmesi zor insanlar olan Adler ve Stekel'e duyduğum kızgınlık yüzünden keyfim kaçtı. Stekel'i tanıyorsunuz, manik bir döneminde ve içimdeki tüm ince duyguları umutsuzluğa düşürüyor; onu tüm dünyaya karşı savunmaktan adeta yoruldum. Sonunda ona karşı güçlü bir muhalefet de oluştu. Adler çok dürüst ve üstün düşünsel özellikleri olan bir insandır, bu konuda paranoyak davranıyor, zor anlaşılan kuramlarını "Zentralblatt"da öyle öne çıkarıyor ki, tüm okuyu-

culann kafasını karıştırıyor. Kendi önceliği konusunda sürekli tartışıyor, herşeyi yeni adlarla ortaya koyuyor, benim gölgemde gözden yitmekten yakınıyor ve beni, gençlerin önünü tıkayan sevimsiz yaşlı despot rolüne zorluyor. İkisinden de kurtulursam sevineceğim, çünkü bana kişisel olarak da kötü davranıyorlar. Ama gerçekleşmeyecek...

Bu sızlanma, karşılaştığınız yerel zorluklar bakımından sizi avutabilir.

Sizi, karınız ve çocuklarınızla birlikte, yürekten selamlıyorum.

Büyükannenin (Hamburg'taki)[1] ölümünden sonra, bizde yeniden herşey yoluna girdi.

Sadığınız Freud

222 J *1003 Seestraße 29.XI.10*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Şu sıralar, ayrıklaşan Stekel-Adler akımlarına karşı pek kolay bir durumda olmadığınızı sezinliyorum. Ayrıca Adler ve Bleuler arasında önemli bir benzerlik var: olabildiğince farklı bir terminolojiye sahip olmak ve aynı zamanda herşeyi psikolojik bakış açısının esnek ve verimli alanından, fizyolojik-biyolojik bakış açısından kaba şematik alanına taşımak şeklindeki mani. Üstelik Bleuler sizin gölgenizde körelmeye karşı çıkan biri...

Ne yazık ki benim de, Zürih'e gelirseniz ekşi elmayı ısırmak ve onun evinde kalmak zorunda olduğunuz görüşünüzü paylaşmam gerekiyor; çünkü Bleuler son derece duyarlı olmayı sürdürüyor, dışarıda yüksek sesle konuştuğu için, böyle birşey onu kesinlikle atıl bırakır. Size, Bleuler'le Münih'te biraraya gelmenizi tavsiye etse, bizim için çok daha *hazin* olurdu... Bleuler'in döndüğü akşam, ben Münih'e geleceğim ve ertesi günü sizinle birlikte geçirebilmeyi umuyorum. Sizin daha çok özveride bulunmanız geçici bir durumdur. Şimdi Bleuler'le öyle çok temas içindeyim ki, onu davada tutabiliriz...

1. Emmeline Bernays, 27 Ekim 1910'da öldü.

...

Bizde güzel ilerlemeler oluyor. Bern'de tüm ilgi'ΨAde odaklanmıştı. Bu dernekte ΨA kalıcı bir mevzi kazandı. Bleuler'in 'Savunu'sunu okudunuz mu?[1]

Tamamen hürmetkârınız
Jung

Şimdi, İlkbahar'da hemen bize uğramanızı umuyoruz.

223 F *3.Ara.10*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Eğer durum böyleyse, harika. Bleuler'e, bu meyanda yazdım, Münih'i buluşma mekanı ve Pazar gününü buluşma günü olarak önerdi, zamandan tasarruf etme ve birkaç saatlik tartışmayla yetinme eğilimimi hafifçe vurguladım. Şimdi, iş onun zorluk çıkartmamasına ve işkillenmemesine bağlı. Sizin gelişiniz gizli mi kalacak? Bu entrika hoşuma gitti. Eğer Pazar değil de Pazartesi günü gelirse, bu bana bir iş gününe mal olur, bugünü onun için istemeye istemeye ama sizin için seve seve feda ederim. Sonra umarım bana, buradaki, kendilerine karşı sonunda duyarlı olmaya başladığım, sözümona daha yaşlı yandaşlarımdan daha iyi davranırsınız.

Adler'le gerçekten kötüye gidiyor. Siz onda Bleuler'i buluyorsunuz, o da bende Fließ'in anısını uyandırıyor, bir oktav daha pes. Aynı paranoya. 'Zentralblatt'ın çekici okul dedikodusu öykünüzü yayınlayan ikinci sayısında, Adler'in hani şu sizin küçük Anna'nız üzerine bir yazısını bulacaksınız. O yazıyı dikkatle okuyunuz; yoksa onun aslında ne istediğini kestirmek zordur. Betimlemesi, paranoyak belirsizlikten muzdariptir. Ama bu defa, açıkça, güzel psikolojik zenginliği tek bir agresif "erkek" ego ırmağının yatağında akmaya zorlamak istediği açıkça görülüyor, sanki çocuk sadece "yukarıda" olmayı, dişiliği reddeden erkeği oynamayı düşünüyormuş gibi. Bunu yaparken genital organların koparılması gibi, bazı şeyleri bütünüyle yanlış yorumlamak ve babanın da bir çocuk doğuracağından duyulan korku gibi, bazı şeyleri bir kenara bırakmak zorundadır. Pratikte, tüm bunların cinsel dürtünün azledilişi sonucuna varması ve çok geçmeden, karşıtlarımızın, bizden farklı şey-

1. Bkz. 160 F'deki dipnot.

ler bulan deneyimli bir psikanalizciye işaret edebilecek olmaları, düşündürücüdür. Elbette, ona karşı, tüm bunların zarar verici bir yanılgı olduğuna inanışım ile, gençlerin önünü tıkayan hoşgörüsüz bir yaşlı olarak görülme tehlikesi arasında, sıkıntılı bir konumda kaldım.

Bugün Putnam'dan ΨA'miz hakkındaki ikinci konferansını aldım. bütün bütüne sahici, doğru bir insan, davamız için değerli bir kazanım. Sizden öncelikle söz etmeyi de unutmuyor. Jones bana, bu konferans hakkındaki tartışmayı da gönderdi. Burada alışkın olduğumuz tüm kof, cansıkıcı, alıkça itirazlar büyük denizin öte yanında da oldukları gibi ortaya çıkıyorlar, bildiğimiz Amerikan fazilet düşkünlüğünün arka planında büyüyerek özellikle yerleşiyorlar. Amerika'ya ilişkin bilimsel araştırmalarımızda, yaşamdaki etkinlik sahasını açan eğilimlerin nerden kaynaklandıklarını irdelemiş miydik? Bence, aile birliğinin erkenden çözülmesinden geliyorlar, ama böylelikle tüm erotik bileşenler yaşamdan uzak tutuluyorlar ve Grazie* ler ülkeyi terkediyorlar.

...

Hareketimizin, gerçekten enerjik bir biçimde yayılmakta olduğu görülüyor. Kısa süre önce, Fransa'dan ilk mektubu (!), Poitiers'de tıp profesörü olan, okuyan, çalışan ve inanmış olan Dr. Morichau-beauchan[1] diye birinden aldım. "Cette lettre vous montrera que vous avez aussi des disciples en France qui suivent passionément vos travux". Öncelikle alman adı taşıyan şahısların mektuplarının kanıtladığı gibi, 'Düş Yorumu' Paris'te ve Madrid'de okuyucu bulmuş. Gerçi, ünümün olumsuz yönü henüz daha güçlü; zaman zaman davada sizin de suç payınız olmasına karşın, kimsenin size küfretmeyişine kızıyorum. Ama gelecek kuşağın "kültür gübrecisi"nden daha iyi bir rol oynayacağı umulur.

Sizi yürekten selamlıyorum, gözümden uzak olan evinizde de herşeyin iyi gittiğini çok geçmeden duymayı umuyorum ve şimdiden sevinç içinde bekliyorum.

Sadığınız
Freud

---

* Grazieler: Eski Roma'lı üç güzellik tanrıçası (ç.n.)

1. P. -E. -R. Beauchant (1873-1951), kısa süre sonra 'Zentralblatt'ın sürekli çalışanı oldu.

228 F *22.Kas.10*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dost

Aceleyle bir iki sözcük daha. Pazartesi akşamı gelirseniz, Salı sabahı yola çıkmayacağınızı varsayıyorum. -Sizi beklediğimi, Bleuler'den gizlememenin daha onurlu bir tavır olacağını düşündüm? Bleuler Pazartesi sabahı, sizin gelişinizden önce yada akşamı, gelişinizden sonra dönecek. İkinci -olasılığı yüksek olmayan- durumda, üçümüz birarada birkaç saat geçirebiliriz. Yine de, Park otelde bir oda ayırttığımı size bildiriyorum.

Sizin de Adler'e benim gibi baktığınız için çok seviniyorum. Bu sorun beni, Fließ olayının yaralarını deştiği için, üzüyor. Aynı olay, paranoya çalışmasında, normalde çok sakin olan ruh halimi bozmuştu; bu defa kendi komplekslerimi nereye kadar uzak tutabileceğimi bilmiyorum ve eleştirilmekten de memnun kalacağım. Beni iyi görmezseniz şaşırmayın, yeniden görüşmek bana iyi gelecektir.

Babalarını noelde kendilerinden uzaklaştırdığım küçüklerden çok özür dilerim.

Yürekten sizin
Freud

Münih Buluşması (Aralık 1910)

Freud ve Bleuler, tasarlandığı gibi, Noel tatilinin Pazar'a denk gelen ilk gününde Münih'te buluştular. Jung, Pazartesi öğleden sonrasında, Bleuler dönüş yoluna çıktıktan sonra geldi. Freud bu buluşma hakkında Ferenczi'ye şöyle yazdı (29 Aralık 1910 tarihli mektup, Jones II, s. 172): "Onunla (Bleuler'le) tam bir anlaşmaya vardık ve güzel bir ilişki kurduk... Saat 12.50'de Bleuler yola çıktı ve 5.15'de Jung geldi... Onun, geleceğin adamı olduğuna, eskisinden daha çok ikna oldum. "Freud, Abraham'a şöyle yazıyor (20 Ocak 1911 tarihli mektup, Freud/ Abraham Mektuplaşması, s. 103): "Bleuler'le iyi geçti... dost olarak ayrıldık..."

Freud 4 Ocak'ta Viyana Derneği'ne "son Yıllık'ta muhteşem bir psikanaliz savunusu yayınlanmış olan Zürih'li Profesör Bleuler'in oradaki Psikanaliz Derneği'ne katıldığının ve belki de kısa süre içinde o derneğin yöneticisi olacağının sevinçli haberini" verdi. (Protokolle/ Tutanaklar III)

1003 Seestraße, 18.1.11
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Şimdi, her tatilden sonra soluk aldırmayacak biçimde yığılan işlerin üstesinden geldikten sonra, size yeniden yazmayı düşünebilirim. Sizi en çok ilgilendirecek olay, Bleuler'in şimdi derneğe katılmış olmasıdır. Sanatınız karşısında eğiliyorum. Şimdi herhalde Binswanger başkanlığı ona bırakacaktır. Bu konu hakkında Binswanger'le görüşeceğim. Geçen Pazar, Bleuler'i evime davet ettim. Çok içtendi, yine de, bütün akşam boyunca bir fizikçiyle[1] bize uzak olan elektrik ışık kuramı hakkında konuştuğumuz için, hiçbir güçlük çıkmadı...

Kendi çalışmam da şimdi yazıya dökülme aşamasında. Geniş kapsamlı olacağa benziyor. Şimdi yapıtımın değeri hakkında avunu buldum. Çünkü dün 'Faust'un ikinci bölümünden sahnelerin oynandığı oyunu izledim. Hepsi yeniden canlı bir biçimde gözlerimin önünden geçerken, aklıma çeşit çeşit düşünceler geldi ve çalışmamın, büyük dedemin[2] olurunu aldığına inandım, herhalde büyükdedem, torununun oğlunun, kendisinden biraz kopya çektiğini ve kendisini düşündüğünü anlayıp gülümseyerek, bu oluru daha da seve seve vermiştir. Ne de olsa bu, tavuktan daha akıllı olmak isteyen yumurtanın düşündürücü bir girişimidir. Ama yumurtanın içinde saklanan, sonunda dışarı çıkma yürekliliğini göstermelidir. eleştirilerinize karşı kendimi ne gibi fantezilerle korumak zorunda olduğumu görüyorsunuz.

Burada, oğlunuz Martin'in kayak yaparken ayağını kırdığı söyleniyor. Doğru mu?

Ailem iyidir, ben de iyiyim. Libidomun çeşitli türleriyle alıştırma yapıyorum ve kendime izin verdiğim en alt düzeyde aptallığı deniyorum.

Umarım Münih size iyi gelmiştir. Güzel saksım sağ salım eve ulaştı. Yola çıkışınızdan sonra bana büyük bir masraf yaptırdınız. Ör-

1. Bu fizikçi hiç kuşkusuz, o sıralar Zürih Üniversitesi'nde kuramsal fizik profesörü olan Albert Einstein'dır. (1875-1955)
2. Jung'un ailesinde, Jung'un büyükbabasının Goethe'nin doğal bir oğlu olduğuna ilişkin bir efsaneye inanılıyordu.

nek, bulaşıyor. Kendime küçük bir yağlıboya tablo ve üç harika resim aldım, bu da bana 1000 Fr.'a patladı. Böylece, güzel hediyeniz karşısında vicdanımı iyice rahatlattım. Sanat nesneleri konusunda, kolaylıkla sorumsuz davranabiliyorum. Bunun üzerine süklüm püklüm eve döndüm. Bu yüzden şimdi canla başla para kazanmam gerekiyor.

Münih için size dağlar kadar teşekkür borçluyum.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

231 F *22.1.1911*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Münih'teki ferahlatıcı saatlerden sonra, size, oğlum, komplikasyon tehlikesini atlatıncaya ve ateşi düşünceye dek yazmak istemedim; şimdi durum böyle. Oğlum bir kayak turunda üst uyluk kemiğini kırmış, kurtarılana dek beş saat karın üstünde kıpırtısız kalmış ve bir arkadaşı onu koru [ma] saymış, birkaç eklemi kesinlikle donarmış. Yukarıdan (2000 m.) sanatoryuma getirilinceye dek, iki buçuk gün geçmiş. Bu kaza, Ψ analizci olmayanların oğullarının başlarına gelen öteki kazalar gibi.

Adler kararlılıkla devam ediyor ve çok yakında ayrılmış olacak. Geçenlerde, Koitus'un da esas olarak cinsel dürtülere değil, bireyin erkekçe öne çıkma amacına hizmet ettiği görüşünü belirtti. Bu, küçük, samimi bir paranoya. Kuramın bütününde asıl ağırlık noktasının nevrozluların acıları, mutsuzluk ve çatışma duyguları ve bunların açıklanışı olduğunu görebilmiş değil. Adler (Münih'ten bu yana) demekte, sisteminin bir bölümünü savundu ve çeşitli yönlerden saldırı aldı, benden değil. Onu bütünüyle anladığımdan bu yana, duygulanımlarıma egemen oldum ve ona yumuşak ve geciktirici davranacağım, ama başarı beklemiyorum - Ekte, Stekel'in, benim vetomla 'Zentralblatt'tan çıkartılan bir makalesi var. Ona verirken dikkatli olun; kendisi çok yaygaracıdır.

...Mythologicis eleştirimden neden bu kadar korktuğunuzu bilmi-

yorum. Oraya libidonun ve bastırmanın bayrağını dikip, muzaffer bir fatih olarak tıp anavatanımıza dönmeniz beni çok sevindirecek.

Sizi ve sevdiklerinizi yürekten selamlarım

Sadığınız
Freud

232 J

1003 Seestraße
Küsnach-Zürih, 31.1.1911

Sevgili Profesör!

Son mektubunuzdaki tüm haberler için yürekten teşekkürler. Nezle beni pençelerine aldığı için, bugün ne yazık ki sadece kesinlikle ruhsuz makinayla yazılmış bir mektup alıyorsunuz. Stekel'in 'Aforizmalar'ı tüyler ürpertici. Engellenmiş olmaları gerçek bir şans.-...

Oğlunuzun başına gelen kazadan haberim yoktu. Bu koşullarda, olayın böyle ucuz atlatılması da gerçekten bir şans. Bunlar korkunç tehlikeli şeylerdir. Karım ve ben içten geçmiş olsun dileklerimizi sunuyoruz. En iyi selamlarım ve kendi sağlığınız için iyi dieklerimle.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

235 J

1003 Seestraße 14.11.11
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Herşeyden önce, rahatsızlığınızın geçtiğini öğrendiğim için mutluyum. Bu gazın kokusu duyulamaz mıydı? Çok gizli bir yoldan, oğlunuzun kompleksinin öyküsünün bir bölümünü elde ettim. Martin annesinin en sevdiği oğlu mu? Gerisini siz de benim kadar iyi biliyorsunuz.

'Düş Yorumu'nun üçüncü baskısına gelince, bu konuda bazı dileklerim var. Morton Prince'in 'Mechanism and Interpretation of Dreams'ini çok keskin ve ayrıntılı bir biçimde eleştirdim, seminer öğrencilerini de aynı şekilde keskin Freudçu gelenek içinde yetiştirdim.

Şimdi dikkat ettim ki öğrencilerim (ve ben de) aşağıdaki yerlere takılıyorlar: P. 92 (ikinci baskı) "Küçük çocukların düşleri..."[1] Yetişkinlerin düşlerinin tersine, hiç de ilginç değiller. Bu tümce *Freud*'çu düş yorumu temelinde hatalı bulunuyor. Aynı şekilde p. 94'teki "Çocukluğu mutlu bir biçimde översek" vd. tümcesi de *Freud*'çu cinsel kuram temelinde hatalı bulunuyor. Pag. 92 ve 93'teki çocuk düşlerinin yorumlanışını yetersiz buluyorum; yorum düşün üst yüzeydeki bir katmanını açıklıyor, ama her iki düşte de belirgin ve sadece dürtü enerjisi, düş dinamizmini açıklığa kavuşturan bir cinsel sorun olan bütünü açıklamıyor. Ama belki sizin de, daha önceki (size ait) düşlerde olduğu gibi yorumun daha derin katmanını gizli tutmak için (didaktik?) nedenleriniz vardır... Elbette insan çırılçıplak soyunamaz, ama belki bir model bu işi görür. Bundan sonra, 'Düş Yorumu'na, sizin yapıtınızla ilgili bugüne kadarki literatürün bir listesinin eklenmesini diliyorum.

Umarım pervasız tartışmalarımdan ve isteklerimden ötürü bana kızmamışsınızdır. 'Yıllık'ı kotarana dek, sonsuz işim var. Bu defa ben de birşeyler yazmak istiyorum.

Yürekten selamlarımla

Hürmetkârınız
Jung

236 F

17.2.1911
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Görüyorum ki, bana inanmıyorsunuz ve beni vadesi dolunca dünyayı tozpembe görmek zorunda kalan bir periyodik sanıyorsunuz. Bu yüzden size başka ayrıntılar vermek gerekiyor. O gün bir gaz kokusu duyulmuyordu, çünkü musluk kapalı olduğundan, sızıntı gerçekleşmiyordu. Ama akşam saat 10 ile 1 arasında, yazı masasının lambasının başına geçtiğimde, metal gaz borusu ile, üzeri örtülü lamba borusunu bağlayan kauçuk bağlantı arasındaki boşluktan gaz dışarı sızdı. Kesif bir sigara dumanı içinde oturduğumdan, gaz yavaş yavaş ortama yayılırken bir koku duymadım. Bugün bile, tam da akşamları ça-

1. Bu üç nokta aralık Jung'a aittir.

lışmaya oturduğumda başlayan yada şiddetlenen tuhaf başağrılarını ve gündüzün sürekli, bunu kim söylemişti yada bu nerede olmuştu gibi sorular sormama yol açan anımsama güçlüğünü nevroza dayandırmadığım için gurur duyuyorum. Ama bu arteriosklerotik durumlara katlandığımı itiraf edeyim. Şimdi tüm bu hayalet iz bırakmadan ortadan kalktı. Baş ağrıları bağlantı parçasının değiştirilmesinden üç gün sonra yavaş yavaş sona erdiler.

Oğlumun gizli nedenleri arasında sosyal (yada siz isterseniz eşcinsel diyelim) olanlarını biliyordum, bu yüzden kazayı kesinlikle bekliyordum. Tura çıkma niyetini bana bildirmemişti. Birkaç gün önce kışla avlusunda bir kavgaya karıştığını ve bu yüzden haysiyet divanınca soruşturulmayı beklediğini biliyorum. Erotik yada eşcinsel nedenleri daha sonra, herhalde sizinle aynı kaynaktan öğrendim. Bu serüven ona bir yıla mal oldu, umarım iki bacağı yine eşit uzunlukta kalır. Sizin kombinasyonlarınızda birşeyler uygun düşmüyor gibi. Oğlum, annesinin en sevdiği oğlu değil, tam tersine, ona adeta haksız davranılıyor. Karım, kendi erkek kardeşine gösterdiği büyük sabırlılığı, ona çok benzeyen bu oğlumda tazmin ediyor, oysa ben ilginç bir biçimde aynı şahsa (şimdi New York'ta)[1] gösterdiğim katı tavrı oğlumuzda kompanse ediyorum.

'Düş Yorumu'na ilişkin anımsatmalarınız için çok teşekkürler. İlkesel olarak hepsi gözönünde bulundurulacak, anca hepsi üçüncü baskıda bir değişikliğe yol açamaz. İstediğiniz literatür eki Rank tarafından hazırlanmış bulunuyor. Çocukların düşlerine ilişkin, p. 92'deki çocuk düşlerinin sadece yüzeysel olarak, cinsel dürtülerine işaret edilmeden yorumlandıkları ise hiç kuşku götürmez, ancak, bunun açıklamasını, betimleyici yada pedagojik amacı öne çıkarmakla, kendiniz yapıyorsunuz. 'Düş Yorumu' okuyucusundan, 'Cinsel Kuram'ı bilmesini beklemek olanaksızdır ve okuyucuya düşlerin yorumlanışının en basit bilgisi verilirken, bu kuramı da öğretmek olanaksızdır. Düşün anlaşılmasında, kendi düşlerimin eksik açıklanışından kaynaklanan boşluğu çok isabetli bir biçimde göstermişsiniz, ama burada da bunun

1. Eli Bernays (1860-1923), Martha Freud'un erkek kardeşi; Freud'un kızkardeşi Anna ile evliydi ve 1893'te New York'a göç etmişti.

kaçınılmaz nedenini zaten belirtmişsiniz. Okuyucu, karşısında daha fazla soyunulmayı hak etmiyor. Yani hiçbir düşten, neye örnek olarak gösterildiğinden ötesi talep edilemez; birisi defomasyonu açıklar, bir başkası çocukluk konusunu ve bir üçüncüsü dilek doyurumunu, ama hiçbirisi bir düşten istenebilecek olan herşeyi aynı anda vermez, çünkü bunlar benim kişisel düşlerimdir.

...

Society of Psychical Research, yazışma üyesi seçimi için aday olmamı istedi, bu seçilmiş olmamla eş anlamlı. Bu, Dear old England'da (sevgili yaşlı İngiltere'de ç. n.) ilk ilgi işareti. List of members (üye listesi) muhteşem.

Sizi ve büyük küçük sizinkileri, yürekten selamlıyorum.

Sadığınız Freud

237 J *1003 Seestraße, 28.II.11*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Geçtiğimiz Pazar günü, en iyi yazabildiğim gün, Karnaval'dan kaynaklanan büyük bir mahmurlukla berbat oldu. Tüm bunlar, çalışmamı engellemeleri için, yeraltı tanrılarına verilmiş kurbanlardır.

'Düş Yorumu' hakkında verdiğiniz bilgiler için yürekten teşekkürler! Sayfa 128/129'da (aşağıda) çocuk düşlerini tüm kuralların dışında tuttuğunuz bir yer var.

Gretli*, çocuk düşlerinin ne denli önemli olduklarına ilişkin çok iyi bir kanıt sundu: Düşünde "küçük arkadaşı Hans'ın takkesini kafasına iyice geçirdiği (böylece kafası görünmez olmuştu) ve kendisinin takkeyi yutmak zorunda kaldığını" görmüştü. Yada düşünde "tünelde oturan" bir kurt gördü. Gretli şimdi beş yaşında. Sünnet derisini ve bızırı bilmesi dikkat çekici. "Bunun sonucunda", vaftiz babası eşiyle bize geldiklerinde, (dört yaşındayken) şiddetle *kustu*. Kızım müthiş kıskançtı.

Zihnimde şimdi daha çok ensest sorunuyla uğraşıyorum ve birçok hastamda harika fanteziler buldum. Bunlardan birşey çıkacak.

Yeni bir düş kitabı müjdesi, beni çok ilgilendirdi, yani bakış açılarımızın paralelliği bakımından, çünkü düş analizi benim için daha hâlâ en zor ve en zengin içerikli sorunlardan birisidir.

* Jung'un kızı Gret'in İsviçre almancasında 'Gretçik' anlamında söylenişi. (ç. n.)

...

Şimdiki (genç) öğrencilerimden birisi, Dr. Lenz[1], Berlin'de, Charité'nin II. Tıp Kliniğinde, gizli ajan Kraus'un[2] yanında gönüllü stajyerlik yapıyor. Oraya ΨA'i başarıyla ithal etti. Bana şöyle yazıyor: "Kraus şu anda çok coşkulu. Kliniğinde ΨA'in en yoğun biçimde korunmasını ve teşvik edimesini istiyor." Kraus'un büyük önemi gözönüne alındığında, bu hiç de küçümsenecek bir olay değil. Benimle tanışmak istiyora benziyormuş. Demiri tavında dövmeyi düşünüyorum ve bu amaçla Berlin'e gideceğim iki üç hafta içinde). Orada [bir] gedik açarsak, fena olmaz.

..

Umarım hepiniz iyisinizdir. Bizler iyiyiz.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız

Jung

238 F

1 Mart 1911

Viyana, IX., Berggase 19

Sevgili Dostum

...

En azından kısmi bir tatminle de olsa görüyorum ki, 'Düş Yorumu' bir on yıl boyunca gözüme dokunulmaz göründükten sonra, artık aşılmıştır ve daha iyilerine yer açması gerekmektedir. Yani güzel bir ilerleme yaptık.

...

Kraus'un ΨA ile ilgilendiğini çok önceden duymuştum. Etkin bir biçimde ortaya çıkacağına inanmıyordum. Berlin'e, Viyana'dan gitmiş olmasına karşın, onu burada hiç görmedim. Umarım, bizim yanımızda yer alışı sağlam bir kişisel temele, örnekse Ziehen'le içten bir düşmanlığa dayanmaktadır. Orada görünmeniz harika olacak. Bu vesi-

1. Emil Lenz (1860-1933), 1910'dan beri Zürih'te tıp doktoru, 1911 Temmuz'unda Berlin'deki yerel gruba katıldı, 1912 Mart'ında Zürih'e döndü ve daha sonra St. Moritz ve Brissago'da kaplıca doktorluğu yaptı, son olarak Bern Üniversitesi'nde Farmakoloji doçenti oldu.
2. Friedrich Kraus (1858-1936) Berlin Üniversitesi'nde tıp profesörü, Charité'de tıp kliniğinin yöneticisi.

leyle siz, başkan olarak, yerel gruplarımızdan birisini ilk kez denetleyeceksiniz. Berlinliler (yani Abraham) çok gevşek davranıyorlar.

New York'taki[1] grubun kurulmasıyla, imparatorluğunuzu genişlettiğiniz için sizi kutluyorum. Bundan sonra artık hiçbir yıl yeni büyümeler getirmeden geçmeyecektir.

3 Mart 1911

...

Önceki günden beri, Viyana grubunun başkanıyım. Artık Adler'le yürümüyordu, o da bunu gördü ve bizzat kendisi, yeni öğretileriyle, grubun yönetimini daha fazla sürdüremeyeceğini söyledi. Şimdi onunla canciğer dost olan Stekel de onu izledi ve bu başarısız denemeden sonra dizginleri yeniden elime almaya karar verdim. Şimdi dizginleri gergin tutacağım, böyle yapmazsam, şimdiden her türlü belanın yolu açılabilir. Başkan temsilcisi Hitschmann[2] bildiğiniz gibi kesin inançlı biridir. Adler'e karşı, yaşlı üyelerde güçlü bir muhalefet vardı, buna karşılık, gençler ve yeni üyeler ona daha çok sempati gösteriyorlar. Şimdi kendimi, incinmiş tanrıça libidonun intikamının alıcısı olarak görüyorum ve dinden sapmanın yayılmaması için 'Zentralblatt'ta de daha keskin bir tavır takınacağım. Adler'in görünürdeki keskinliğinin ardında büyük bir şaşkınlık olduğu günyüzüne çıktı. Bir psikanalizcinin ego'ya böylesine oturabileceğini beklemezdim. Ego, sirkte, izleyiciler olup biten herşeyin kendisinin düzenlediğini sansınlar diye her konuda konuşan aptal palyaço'nun rolünü oynuyor.

Önümüzdeki günlerde, topun en ağzındaki yandaşınızı, Güney Hindistan'daki Saugor'dan, Londra'ya yapacağı gezi sırasında burada iki gün kalacak olan Lit-Colonel Sutherland[3]'ı bekliyorum. İngiltere, son zamanlarda kesin olarak kımıldamıyor.

---

1 A. A. Brill, 12 Şubat 1911'de New York Psikanaliz Derneği'ni kurdu.

2. Eduard Hitschmann (1871-1957) başlangıçta dahiliyeci. 1905'te Çarşamda Derneği'nin üyesi oldu ve psikanalize ömür boyu sadık kaldı. 1940'tan sonra Boston, Massachusets'de yaşadı ve çalıştı.

3. W. D. Sutherland (1866-1920), o zamanki merkez eyaletlerden Sagar (Saugor)'da (şimdi: Madhya Pradesh) bir süvari akademisinde askeri doktor. American Psychoanalytic Assocation'a üye oldu ve 1913'te London Psycho-Analytical Society'ye kurucu üye olarak geçti.

Sizi ve sizinkileri yürekten selamlıyorum.

Sizin Freud

247 J

Central-Hotel Berlin
31 Mart 1911

Sevgili Profesör!

Sadece kısa birkaç sözcük! Tam Zürih'ten yola çıkmak üzereyken, telefonda, Honegger'in intihar ettiği haberini aldım. Ertesi gün, bir askeri talime katılması gerekiyordu. Biricik neden, psikozdan kaçmaktı, çünkü haz ilkesine göre yaşamaya hiçbir koşulda ara vermek istemiyordu.

Burada çok iyi karşılandım, gerçi Kraus'u bulamadım, ama tüm kliniğinin Ψ'e bulaştığını gördüm. Davanın Berlin'de iyi bir başlangıç yaptığına inanıyorum. Charité'de üç konsültasyon yaptım.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

248 F

2.4.11
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Yazgı, Paskalya yolculuğunuzdan önce size birkez daha yazmamı istiyor. Honegger'e üzüldüm. Çok sempatik, açıkça yetenekli, iyi bir kavrayışı olan, kişisel olarak sadık birisiydi. Sizin için değerli bir yardımcı olacağını düşünmüştüm, siz de onu yitirmeye, büyük bir tepki duymadan dayanamayacaksınız. Onun örgütü, yararlı herşeye karşı çıkmışa benziyor. Aslında çok kişiye gereksinmemiz olduğunu düşünüyorum. Buna karşılık, Berlin izlenimleriniz çok sevindirici. Her zaman, yüksek sesli küfürün en az kalıcı etkiyi gösterdiğine inanırım.

Jones'in Toronto'dan ayrılmak isteyişi beni kızdırdı. Amerika'da onun yokluğunu çok çekeceğiz. Zürih'te, iki Amerikalıyla biraz kişisel olarak uğraşmamız gerekecek.

Ve şimdi, size ve sevgili karınıza küçük yolculuk için son kez mutluluk diliyorum.

Yürekten hürmetkârınız
Freud

252 J

1003 Seestraße 19.IV.11
Küsnach-Zürich

Sevgili Profesör!

Dün akşamdan beri, yarın Stuttgart'taki kongreye yola çıkmak üzere, buradayım. Otomobil çılgınlığında (yolculuğu değil)* size aklı başında bir mektup yazma fırsatı bulamadım, çünkü size aklı başında birşeyler yazmam gerekiyordu ve bu kartpostallarla yapılamaz. Honegger'in cinlerinin bana eşlik ettiklerini kolaylıkla düşünebilirsiniz. Bu darbe iz bıraktı. Çocuklar, kendilerine özgü, değerli, yeri doldurulmaz yaşamlarıyla da, ne kadar geçiciler! Dostluktan ve öteki insanların üzüntüsünden hiç söz etmiyorum! Bu yazgıyı incelediğimde, insan zorunluluklara sessizce boyun eğmek yerine, dünya düzenine küsmekten vazgeçemiyorsa, en güzel zihinsel yeteneklerin bolluğunu nevrozun ve psikozun doymak bilmez iştahına feda etmektense, intiharın bir kez daha iyi olduğunu anlamaktan başka birşey gelmiyor elimden. Bu onun ilk fedakâr eylemiydi, ne yazık ki bu bir intihardı. Bunu güzel yaptı, çığlık atmadan ve mektuplar vb. gibi ucuz duygusallığa düşmeden. Kendine güçlü bir doz morfin enjekte etti, önceden hiç kimseye amacını en ufak bir biçimde belli etmedi. Bu tarzın güzel bir büyüklüğü var. Bilim adına kurtarılabilecek olanı kurtarabilmek için geride bıraktığı (?) elyazmalarını ele geçirmeye çalışıyorum. Tanrıların izini taşıyan bu tür insanların çok nadir bulunması ve var olduklarında da deliliğe yada erken ölüme yenik düşmeleri kötü bir yazgıdır.

...

Bleuler'e, sizin Silberer'in basılması gerektiği görüşünde olduğunuzu yazdım. Buna uygun olarak Bleuler'e, 'Yıllık'taki aykırı görüşünü bir eleştiri biçiminde, kendi haline bırakmasını söyledim (yoksa, direnişi içinde boğulacaktı). Derneğe girişi, şimdiye dek ona kötü geldi. Benim nazik tavırlarıma çok insafsızca tepki veriyor...

* Jung burada almanca 'Raserei' ve 'Reiserei' sözcükleriyle oynuyor. (ç. n.)

Stuttgart'tan döndüğümde, oradaki inanların neler yapabildiklerini size bildireceğim.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

253 F *27.4.11*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

...Stekel... bu arada yeniden yakınlaştı ve ben ona daha dostça davranacağım. Birincisi, genelde iyi niyetli ve bana sadık olduğu için, ikincisi ona, uzun süredir evin içinde olan yaşlı bir aşçı kadına katlanır gibi katlanmam gerektiği için ve herşeyden önce, üçüncüsü, dışlandığında ne tür olaylar bulgulayacağı ve yaratacağı kestirilemeyeceği için. O kesinlikle eğitilemez birisi, her iyi beğeni için bir iğrençlik, tam bilinçdışının çocuğu, "kaosun harika oğlu", ama arasının bizden daha iyi olduğu bilinçdışı üzerine savlarında çoğu kez haklı. Dün onun kitabı hakkında tartıştık. Tartışmalı yazısını yüksek sesle okudum, yüzüne tükürüldüğünü duyumsamak yerine, sadece biraz yağmur yağdığını öne sürdü ve böyle çok iyi geçti. Bir redaktör olarak çok titiz, özverili ve burada yerini kimse dolduramaz.

Son derece çocuk gibi davranan Adler'le aramız başka. Onu ilk fırsatta gemiden atmak istiyorum; ama Stekel onu tutmak istiyor ve onu düşüncesinden döndürme sözü veriyor.

Size -başka kime olabilir- Putnan'la olanların gerçekten değerli çekirdeğini iletip iletmediğimi bilmiyorum. Eğer evetse, o zaman sizden özür dilerim, çünkü böyle birşeyi ne zaman yazdığımı bilmiyorum. Sözü edilen diplomatik olay, Putnam'a karşı basit bir intikam edimi. Vurgu, sonradan eklenen notlardaki 'Gençlik yıllarının üstünden çok geçmesine karşın' tümcesinde, çünkü Putnam 'Journal for Abnormal Psychology'deki makalesinde, "Freud is no longer a young man" demişti. Yani, benim erotik temellendirilişini bildiğiniz, "Yaşlılık

kompleksim." 'Zentralblatt'ta yayınlanacak olan güzel bir isim unutuşu da buradan geliyor.[1]

Sizi, eşinizi ve evinizi selamlıyorum.

Yürekten sizin
Freud

254 J *1003 Seestraße 8.V.11*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Sizi yine uzun süre beklettim. Bunun nedeni geçen hafta çocuklarımın bana bulaştırdığı iğrenç bir nezleden muzdarip olmam ve ancak güç bela en acil işlerimi yapabilmemdi. Daha çoğunu yapamadım. Bugün biraz daha iyiyim, en azından yaşadığımı belli edebilirim.

Size önce Stuttgart'ı anlatmalıyım. Olay pek önemli değil. Yine de, Psikiyatrinin tekil vakalara ilişkin olana, elbette önce gövdesel olana, göz ucuyla baktığını gözlemlemek ilginçti...

New York grubu kuruldu. Seif'da[2] Münih'te başarıyla bir grup kurdu. Yani çok sevindirici haberler!

Avustralya makalem de hazır. 'Kompleks öğretisi'ni ele alıyor ve saçma, bu yüzden sizin görmemeniz daha iyi.

Düşünsel etkinliğime gelince, şu sıralar yazınsal bir yayın olan 'Zürcher Jahrbuch' (Zürih Yıllığı) için üzerime yıkılan ΨA hakkında popüler bir söyleşiyle uğraşmıyorum. Gördüğünüz gibi, yine, dezavantajlarıyla birlikte popüler olmaya çalışıyorum...

---

1. Freud, 'Günlük Yaşamın Psikopatolojisi'nin dördüncü baskısında (1912) metine şunları da ekledi. "Yaşlılığı düşünmekten hoşlanmadığımı ve bu bana anımsatıldığında tuhaf bir biçimde tepki gösterdiğimi biliyorum. Örnekse, geçenlerde çok değerli bir dostuma, çok tuhaf bir biçimde, 'gençlik yıllarının üstünden çok geçtiğini' söyledim, çünkü o eskiden, hakkımdaki en övücü sözlerin arasında 'artık genç bir adam olmadığını' da öne sürmüştü.
2. Leonhard Seif (1866-1949) Münihli sinir hastalıkları doktoru, münih Psikanaliz Derneği'nin kurucusu ve başkanı. 1913'te Freud'dan ayrıldı ve Adler'i izledi.

...Okkültizmi de fethetmemiz gerekecek.[1] Bu sonuca libido kuramından varıyorum. Şu sıralar astrolojiyle ilgileniyorum, bu konuyu bilmek, mitolojiyi anlamak için kaçınılmaz görünüyor. Bu karanlık ülkede harika özgünlükte şeyler var. Bırakın, bu sonsuzlukta tasassızca dolaşayım. İnsan ruhunun tanınması için zengin ganimetler getireceğim. Bilinçdışının uçurumlarında ne gibi gizemler sakladığını tam olarak anlayabilmek için bir süre büyülü kokularla esrimem gerekiyor.

Son olarak, ümit verici bir haber. Pfister, şu sıralar Riklin'in analizinden geçiyor, açıkça komplekslerinin ağır ateşinde kızarmaktan bıkmış olmalı.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

255 F

12.5.11
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Bu defa mektuplarınızı, haberlerinizden de çok özledim. Gecikmenizin ardında hoş olmayan bir nedenin bulunmayışına sevindim. Benim sağlığım da aynı şekilde olumsuz bir sapma göstermişti ve hiç abartmadan, şu sıralar zihinsel olarak bütünüyle boş olduğumu söyleyebilirim. Avustralya için iş ilanım yarın yollanıyor ve sizin gözlerinizden, tıpkı sizin makalenizin benim gözlerimden kaçtığı gibi, utanç ve nezaket duyguları içinde kaçıyor. Ama 'Düş Yorumu'na ön deyiyi ertesi gün alacaksınız. Bu haliyle kalamaz, çünkü Deuticke, olumsuz bir izlenim verebileceği gerekçesiyle karşı çıkıyor ve ben de olayları okuyan ayaktakımının, dürüstlüğün kırıntısını bile haketmediğini söylüyorum.

Uzun süren ayrılık yüzünden, size neyi iletip neyi iletmediğimi de bilmiyorum. Çok şey olmuyor: Belki Stekel'in yeniden bir yakınlaşma çabası içinde bulunduğu ve düşüncemi ona katlanmak biçiminde değiş-

1. Münih buluşmasında Freud ve Jung, Ferenczi'nin düşünce aktarımı deneyimlerini konuştular. Freud bu mektubu aldıktan sonra 11 Mayıs'ta Ferenczi'ye şöyle yazdı: "Jung okkültizmi de fethetmemiz gerektiğini yazıyor ve mistik ülkesine bir sefer yapmak için izin istiyor. Görüyorum ki ikinizi de alıkoymak olanaksız; hiç olmazsa ikiniz de anlaşarak gidin; bunlar tehlikeli keşif gezileridir ve ben sizinle gelemem." (Jones III, s. 451)

tirdiğim, benim de Adler'in paranoyasına karşı her geçen gün daha da hoşgörüsüz olduğum ve onu gemiden atmak için bir fırsatı dört gözle kolladığım, sizin için yeni haberlerdir. Özellikle 'Kral Oidipus' tasarımını, "düzenlenmiş libido" trajedisini burada gördüğümden bu yana.

En içsel eğilimlerinizin, sizi okkültizmi incelemeye yönelttiğini biliyorum ve zengin bir yükle eve döneceğinizden kuşku duymuyorum. Buna karşı yapacak birşey yok, tepkilerinin zincirlemesini izleyen biri de doğru yapıyor demektir. 'Demenz' lakabınız, "mistik" küfürüne karşı uzun bir süre dayanacaktır. Ancak, orada, tropik kolonilerde kalmayın, kendi yerinde egemen olmak gerekir.

...

Aile'de, üçüncü oğlum Ernst'in hastalığıyla uğraşıyoruz... Tehlike bulunmadığı söyleniyor, lise bitirme sınavına girebilecek, ama sonra uzun süre bir sanatoryumda yatacak. Karım Karlsbad'da, ben de erkek kardeşimle 9 Temmuz'da oraya yola çıkacağım.

...

C'de sonunda, ΨA'le bir yere ulaştım, ciddi bir semptomatik kötüleşme. Yine de önümüze bu çıkıyor; bunun üzerinden ve daha öteye geçilip geçilemeyeceği kesin değil. Tepkisinden anlaşıldığı gibi, temel çatışmasına çok yakınlaştım. Bu hasta en ağır, belki de artık kesinlikle iyileştirilemez vakalardan biri. Ama kararlı olmak gerekir ve tam da böyle koşullarda öğrenecek olağanüstü çok şey vardır.

Sizi yürekten selamlıyorum ve daha kısa bir arayla yazacağınızı umuyorum.

Sadığınız
Freud

256 J *1003 Seestraße 18.V.11*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Bu defa sizi mektubumla, geçen seferki gibi uzun süre rahatsız etmeyeceğim.

Stekel'in tavrındaki değişiklik sevindirici. Kitabın simge bilimine kazandırdıkları çok büyük ve onun koklama duygusunu yitirseydik yazık olurdu.

...

Bayan C- hakkındaki haberiniz çok ilgimi çekti. Böyle çetin vakalarda, gördüğüm kadarıyla, inanılmaz bir inat gizlidir. Bir yıl boyunca bir yalanı benden bile bile gizleyen ve bu yüzden bana en olmadık zorlukları çıkartan bir hastam var. Elbette bu yalan, mutlaka kurtarılmak isteyen belirli bir duruşun sistemine dahildi, çünkü eskiden kendini her türlü pisliğin bulaşmasından başarılı bir biçimde korumuştu. Aktarım, nevrozlular için gerçekten değerli birşey olmalıdır, öyle ki terkedilmiş yolları bile dokunulmaz bir kutsallık olarak koruyabilir.

...

Oğlunuzun hasta olduğunu büyük bir üzüntüyle öğrendim. Böyle bir rahatsızlık da hangi cehennemden çıktı?

Ne mutlu ki biz iyiyiz, büyük döl bereketinin bu defa yeniden mutlu bir biçimde atlatılan sorunlarına dek, çünkü tükenmez berekete biraz set çekebilmek için çok az güvenle olası tüm sihirbazlık deneniyor. Bir adet döneminden bir sonrakine böyle geçildiği söylenebilir. Uygar insan yaşamının gerçekten anlamlı görünümleri var.

'Düş Yorumu'na öndeyinize gelince, Deuticke'nin sancılarını gerçekten anlıyorum. Bu, yeryüzünde değil, sadece gökyüzünde işe yarayan aşırı dürüstlük. Oysa birincisinin daha tavsiye edilir olduğunu görmeliydiniz.

Yürekten selamlarımla

Sürekli hürmetkârınız
Jung

259 J

1003 Seestraße 12.VI.11
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Son mektubumdan bu yana geçen (hélas-yeterince uzun) zamandan yararlandım. Lozan'da yapılan İsviçre Deli Doktorları Kongresi'ndeydim ve orada 'Bilinçsiz fantezinin biçimleri' hakkında konuştum. Bu konular, (malzemenin çokluğu yüzünden) yavaş ilerleyen bu 'Yıllık'taki yazıma yönelik kâtkılar ve geliştirmelerdir. Şu sıralar yaptığım herşey, bilinçsiz fantezilerin içerikleri ve biçimleriyle ilgili. Şimdiden güzel sonuçlar elde ettiğimi sanıyorum...

Akşamlarım da astrolojiyle dolu. Psikolojik hakikat içeriğinin izini

bulmak için horoskop hesapları yapıyorum. Şimdiye dek, size mutlaka inanılmaz gelecek birkaç dikkate değer olay. Bir bayanda yıldız konumlarının hesaplanışı sonucunda, bazı ayrıntılı yazgılarıyla çok belirli bir karakter imgesi ortaya çıktı ama bu imge ona değil annesine aitti; ama karakteristik, annesine kalıp gibi oturuyordu. Bayan olağanüstü bir anne kompleksi içinde. Günün birinde, astrolojide, gökyüzüne düşmüş olan sezgi yollarından, iyi bir bilginin bulgulanabileceğini söylemeliyim. Örnekse, hayvan burçları resimlerinin karakter resimleri, yani o durumdaki libido özelliklerini gösteren libido sembolleri oldukları görünüyor.

Umarım hepiniz iyisinizdir. Biz iyiyiz.

En içten selamlarımla

Sürekli hürmetkârınız
Jung

260 F

15.6.11
Viyana, IX., Berggase 19

Sevgili Dost

Sizin gibi, ilginç yazılardan ve şaşırtıcı sonuçlardan haber veremiyorum; yorgunum ve günleri sayıyorum. Bu yüzden mektup yazmaya da gayret göstermedim ve sizden isteklerde bulunmadım.

Adler'den, sonunda kurtuldum. Bergmann'da onun 'Zentralblatt'tan istifa etmesini istememden sonra, çok oyalandı ve sonunda, en azından vazgeçme olarak yorumlanması gereken birşeyler açıkladı. En azından ΨA derneğinden ayrıldığını bildirmesi buna uyuyor. Sonra bakla ağızdan çıkıyor: "Dernek size, bir defa alınan karara karşın, bana yönelik eski kişisel kavganızı (!!) durdurmanız yönünde ahlaki bir etkide bulunamadı. Eski öğretmenimle bu kişisel kavgayı sürdürmekten yana olmadığımdan, burada istifa ettiğimi bildiriyorum." Zarar çok büyük değil. Paranoya zekalar nadir değiller ve değerli olmaktan çok zararlılar. Paranoyak olarak, her yönden haksız olsa da, birçok yönden haklı. Gerçekten yararsız birkaç üye, herhalde onu örnek alacak.

Şimdi bana sadakat gösteren Stekel, Kongreyi 'Yıllık'ın bir özel

sayısıyla selamlamak istiyor ve bunun için herkesten küçük birer yazı alıyor. Başkanın bir not yada bir gözlemle katkıda bulunmaması çok göze batar.

Okkültizm konusunda, Ferenczi'nin deneyimlerini okuduğumdan bu yana çok mütevazileştim. Bir biçimde akla yatkın olabilen herşeye inanma sözü veriyorum. Bu seve seve olmuyor, biliyorsunuz. Ama benim uβρτζ'im143 o zamandan beri kırıldı. İçinizden biri kamuoyuna yönelik tehlikeli adımı attığında Ferenczi ile uyum içinde olduğunuzu bilmekten memnunluk duyacağım ve bunun çalışma sırasındaki tüm özgürlükle bağdaştırılabileceğini tasarlıyorum.

...

Sizin için ve güzel eviniz için yürekten selamlar.

Size sadık

261 J

1003 Seestraße 23.VI.11
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

...

Havelock Elli'nin 'Düş Kitabı'm gördünüz mü? Bunun eleştirel bir değerlendirmesini 'Yıllık' için yazmak istemez misiniz? Ellis'in karıştırdığı sefil bir sulandırma. Ama herşeyi bulandırmak için, insanın elinde böyle birşey bulunmalıdır.

...Son zamanlarda ilgim, olağandışı bir biçimde bilinçdışı fantezi-ye yöneldi, bu yüzden, bu kazılara büyük umutlar bağladım. Bilinçdışı fantezi, inanılmaz bir cadı mutfağıdır:

"Biçimlendirme, biçim değiştirtme
bengi anlamın bengi eğlencesi
tüm yaratıkların imgelerinde dolaşıyor
seni görmüyorlar, şemaları görüyorlar yalnızca"[1]

Büyük dede beyefendi'nin, doğru bir biçimde gördüğü gibi, tinin rahmi burası. Umarım bundan doğru birşeyler çıkar.

En yürekten selamlar

Sizin
Jung

1. Faust II, 1. Perde, Karanlık Koridor.

262 F *27.6.11*
Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

Karım, nezaketle yinelenen davetinizden çok duygulandı ve konuyu bir kez daha düşünmeye söz verdi. Söz konusu faktörleri bildiğim için eski kararında direteceğini ve benim Kongre'den *önce* geleceğimi düşünüyorum.

Kongre çağrısının taslağını, fazla anımsatma yapmadan ekliyorum. Kongreyi sizin yönetmeniz kararlaştırıldı. Önceki yıl olduğu gibi, sabahları konferanslara ayıracağınızı, bunun ortamı oluşturacağımı ve iş konularını öğleden sonra görüşeceğinizi düşünüyorum. Bir öğleden sonra az gelecektir. Toplantının ortasında derneğin karşılaştığı reel konular için de zaman bırakmak gerekir. Tüzüğümüze göre bu defa seçim yapılmasının gerekip gerekmeyeceğini bilmiyoruz. Elbette, bayram sofrasına kötü bir ürün gelmemesi için konferansları ayıklayabilirsiniz.

Bilinçsiz fanteziler konusunda değerlendirmelerinize de beklentilerinize de katılıyorum. Bu arada yaşlı beyefendi dizeleriyle tam da bu olayı ima etmediyse, bilmek isterim ki başka neyi ima etmiş olabilir?

Umarım şimdi Adler-siz olduk. Dernekten ayrıldı ve bir "Açıklama"dan sonra 'Zentralblatt'tan çekildi. Ama bu kavgada üzücü ve çirkin sahneler vardı.

...

Stekel ve Haveloak Ellis hakkındaki eleştirileri 'Yıllık' için yazacağım.

Hepinize yürekten selamlar.

Sizin Freud

263 J *1003 Seestraße 23.VI.11*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Şu anda çalışmaktan yorgunum ve tatil için can atıyorum. Son zamanlarda, muayenehane işlerine fazla kapılmak hatasını işledim, bu yüzden bilimsel çalışmalarım geri planda kaldı ve bu da bana yaramadı. Libidom, tek yönlü bir biçimde meşgul olmama kesinlikle direniyor.

...

Adler'den, ilişikteki mektubu aldım. Görünüşe bakılırsa, kuruntu-

larını, Viyana'da dolaştığı söylenen, dernekten uzaklaşmasını benim istediğim şeklindeki bir dedikoduya dayanarak, bana kadar uzandırıyor. Elbette ona hemen, böyle birşeyin söz konusu olmadığını, tam tersine, onun yitirilmesini çok üzüntü verici bulduğumu vs. vs. yazdım. Böyle dedikoduları kim çıkartıyor.

...

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

264 F

Karlsbad 13.7.11
Haus Columbus

Sevgili Dostum

Evet, şimdi tatildeyim ve "yasalara uyarak", sözümona sağlığımı yeniden kazanmak için kendime eziyet ediyorum. Eğer, bundan sonra çok öfkelenirsem bunu hava değişikliğinin hesabına yazmanızı rica ediyorum.

Bu dedikoduları kimin ürettiğini biliyorum. Bunu bulmak zor değil: Adler'in kendisi, iyi niyetle uyduruyor. Yanlışlamanızı beklediği şeyi size yazarken mezaretin otomatizmine umut bağlıyor: oysa bu sizi üzüyor ve siz ona bütünüyle ters davranıyorsunuz, bu da beni zor bir duruma sokuyor.

Adler'in "dedikodu"su için işlediğim alzeme, benim, gizli tutulmasını istemiş olmasam da, özel iki beyanımdır: Birincisi, sizinle ve dışarıdaki çalışmalarla kişisel ilişkilerinin bulunmaması derginin zararınadır ve ikincisi: daha o zaman, küçük Anna malzemesinin onun mitolojisine uygun düşmesin diye "tekdüze bir biçimde düzenlendiği" şeklindeki, gerçeğe uymayan notu yazdığında, müdahale etmek zorundaydım. Dedikoduyu sırf bu yüzden çıkardı ve sizden şimdi, istifasına üzüldüğünüzü, onu bir kayıp olarak gördüğünüzü vb. öğrendi. Şimdi bunu sermaye edinecek, benim kendisine yönelik tavrımı kınayışınızı aldı, bizi karşı karşıya getirdi ve yeni baştan vs. Şimdi, bunlar artık bir kez olduğu için, sizden, gelecekte de rahat durmayacak olan Adler'e psikiyatrik bir özenle davranmanızı rica ediyorum.

Derneğin, onu ilgilendiren en değerli bölümüne ilişkin notları, sizin bizzat kanıtlayabileceğiniz gibi, elbette saçmadır.

...

Hak ettiğiniz tatilde güzel keyifler diliyorum ve bir daha muayenehane işlerinin altında kalmama kararınızı övüyorum. Bunu yaparken, yaşlılık, kompleksler ve sayısız genci düşünmek beni mazur gösteriyor.

İsterseniz, 16 Eylül'de -yalnız başıma- size geliyorum.

Size, karınıza ve çocuklarınıza yürekten selamlar.

Sadığınız
Freud

265 J *1003 Seestraße 19.VII.11*

Sevgili Profesör!

Adler'i terslemiş olmam beni kızdırıyor. Bunun sonucunda, daha sonra da beni kendisine şimdi düşündüğünden daha uzak bulacak. Birazcık, paranoyaklara asla kızmama, sadece yatıştırıcı bir biçimde yalanlama ilkesini de uyguladım. Aslında Bleuler ona çok paralel ve sadece bileşenlerde (yine de önemli) birkaç derece Adler'den farklı. Benimle kişisel ilişkilerini olabildiğince azalttı ve bu tavır, esas olarak alkol sorununa dayandırılabilir.

Yapacak olağanüstü çok işim var ve muayenehane işlerini kendimden uzak tutmak için kahramanca çaba götermeliyim. Şimdi her hafta Pazar günü dışında, bir Cuma günü de bilimsel çalışmalarıma ayırabilmeyi başardım. Haftanın öteki boş saatleri bütünüyle meslektaşlarla, seminerlerle ve yazışmalarla (şimdi gezi amcasıyla da) tükeniyor. Şimdi Pazar günlerinin tadını kendime bile şaşarak, çıkaramıyorum, çünkü bu günlerden dinlenmek için yararlanmam gerekiyor. Bu düşündürücü durum 1 Ağustos'da sona erecek. 9 Ağustos'ta 1 haftalığına Brüksel'e gidiyorum. Ayın 19'unda karımla birlikte dağlara gidiyorum. Eylül başında yeniden Zürih'teyim ve sizi ayın 15'inde selamlamaktan ve hoş gelmiş, şeref vermiş misafir olarak kendi çatım altında ağırlamaktan büyük sevinç duyacağım. Bu süre içinde adresim hep aynı kalıyor.

Yürekten selamlarımla ve bu eğlence kürünüzün iyi geçmesi dileklerimle.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

266 F *Karlsbad*
21.7.11

Sevgili Dostum

Mektubunuz, duyarlılığımı bir yöne doğru yatıştırırken, dertlerimi bir başka yöne doğru depreştirdi. Sizden, beni örnek almamanızı ve kendinizi muayenehane ejderhasından tam zamanında korumanızı rica ediyorum. Sevimli, akıllı ve hırslı karınızın da sizi, çökmeden önce elinde tutabilmiş olması iyiliğinde bulunun. Karım sık sık, böyle birşeyle övünebilmekten gurur duyacak olduğunu söylüyor... Siz benden daha iyi olmalı, beni kopya etmemelisiniz. Daha Amerika'yla ilişkilerinizde para kazanma merakınız beni düşündürmüştü. Sıradan şeylerden vazgeçerseniz, bütünde daha iyi bir iş ortaya çıkacaktır. Daha sonra, olağandışı ve daha değerli şey size daha bir kesinlikle uğrayacaktır.

Kongre davetlerini aldım. Karlsbad'daki kurum pek keyifli değil, burada edindiğim sıkıntılardan kurtulursam, var olanlara bir adak adadım.

Ama gerçekten, buradan bir yarar sağlayacakmışım gibi görünüyor.

Sizi ve ailenizi yürekten selamlayan

Sadığınız
Freud.

267 J *1003 Seestraße, 26.VII.11*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Para hırsım o denli kötü değil; yine de size hak vermeliyim. Size karşı sık sık içine düştüğüm değersizlik duygusunun, her defasında artan bir taklit etmeyle kompanse edilmesi gerekiyor. Büyük muayenehane çalışmasıyla, çok deneyim kazanmak zorunda olduğuma da inanıyorum, çünkü çok şey bildiğim kuruntusuna kapılmıyorum. Ayrıca yaşamaktan aciz olduğum düşüncesinden kurtulmak için, para kazanabildiğimi de kanıtlamak zorundaydım. Bunlar daha çok, ancak yaşamda aşabileceğim aptallıklar. Muayenehane'ye geline, sanırım bu bakımdan, kefeni yırttım. Kış yarıyılında acımasız olacağım. Bu evrenin de

aşılması gerekiyor. Bilindiği gibi, parasal başarıya ulaşmak az şey değil. Yine de kendimi bu yüzden hiç iyi duyumsamadım. Bilimsel çalışma bana daha iyi geliyor.

...Önümüzdeki, birlikte geçireceğimiz zamana çok seviniyorum. Size sunmak istediğim çok konu var. Umarım, seminerlerde Putnam'la vb. karşılaşmak sizi de rahatsız etmeyecektir. Böylece, güzel ve psikanalizin geleceği için önemli bir kollokyum olacak.

Şimdilik yürekten selamlarımla ve yeniden görüşmek üzere!

Tamamen hürmetkârınız
Jung

268 F

Klobenstein am Ritten
Hotel Post Tirol
20 Ağustos 1911

Sevgili Dostum

Bugün, sonunda 'Yıllık'ı alabildim, elbette henüz okuyamadım, ancak açtım ve sayfalarını karıştırdım. Elbette, bu fırsatı da, böyle önemli olayların başlangıcında yer alabildiğimden duyduğum gururun kanıtını göstermeden ve davayı sürdürüş, bayrağı yükseltiş biçiminize ve karşıtlara (görüntü içinde kalmak için, bayrak direğiyle) güçlü darbeler vuruşunuza teşekkürlerimi sunmak amacıyla kullanmadan bırakmayacağım. Yeniden görüşeceğimiz için çok seviniyorum. 14 Eylül'e dek çok özel bir güzelliği olan bu yerde kalacağım, 15'inde doğrudan Zürih'e yola çıkacağım.

Zihinsel güçlerim yeniden uyandığından bu yana, benimle karşılaşmaktan şaşıracağınız bir alanda çalışıyorum. Tuhaf tekinsiz olaylara bulaştım ve nerdeyse size bunları anlatmamakla yükümlü olacağım. Eğer 'Libido'nun Dönüşümleri ve Sembolleri' adlı yazınızı okumak için merakla beklediğimi eklersem, öngörünüz herşeyi anlayacak.

Elbette şimdi hepinizin nasıl olduğunuzu ve Brüksel'e nasıl geldiğinizi ve bundan sonraki tatil niyetlerinizin neler olduklarını öğrenmek istiyorum.

Bugün Ferenczi'yi uzun süreliğine misafir etmek için bekliyorum.

Neşeyle, yürekten, dostça selamlar

Sizin
Freud

Sevgili Profesör!

Mektubunuzla beni çok sevindirdiniz. Babanın verdiği onaya karşı çok duyarlıyım. Karşıtlarımızın sürekli düşmanlıkla verdikleri büyük onaydan daha iyi geliyor, ama mektubunuzla beni bir işkenceye de soktunuz çünkü öngörüm, bilmece labirentlerinizin arkasındaki görmeyi başaramadı. Karımla düşünüp durduk ve şimdilik kendime saklamak istediğim bir karara vardık. Susma yasağınızın burada kalışınız sırasında kalkacağını umuyorum. Bu zaman diliminin mucizelerle dolu olacağını ve belirtiler yanlış değilse, gerçekten sizin bulgularınız sayesinde şimdilik gnostik δοψια[1] kavramıyla betimleyebildiğim, -ki bu İskenderiye terimi eski bilgeliğin ΨA'de reenkarnasyonuna çok iyi uyuyor- çok harika birşeyin önünde durduğumuz konusunda haklı olabilirsiniz. Çok şey söylemeyeceğim, tersine sizden (çok mütevazi bir biçimde), 'Libido'nun Dönüşümleri ve Sembolleri' hakkında rahatça çağrışımlar yada fanteziler kurmanızı isteyeceğim: orada tuhaf şeylerle karşılaşacağınızdan eminim. (Bunu, son mektubunuzdaki gizemli imanın anagram biçiminde içermediği varsayımıyla söylüyorum. Çünkü son mektubunuzda birçok olasılık bulunduğunu görmek zorundayım.)

11-16. VIII. tarihinde Brüksel'deydim. Kongre ve oradaki görüşmeler öyle anlamsızdı ki, oturumları sürekli astım. Büyük küstahlık yaptım. Tüm bu cansıkıcılıklardan sonra, dinleyicilerin direnç göstermeden elime düşeceklerini biliyordum. Konuşma süresi 20 dakikayla sınırlıydı. Bana bir saat gerekiyordu, çünkü hakkında 20 dakika içinde ciddi bir konuşma yapılamaz. Başkanın sözümü keseceğinden emindim (Van Schuyten[2] Ψα'e sıcak bakmayan bir insan) Gerçekten de böyle oldu. Hemen susmaya hazır olduğumu ama buna dinleyicilerin (yaklaşık 200 kişi) karar vermesini istediğimi söyledim. Kongre bana, alkışlarla daha çok süre tanıdı. Aynı şey *bir kez daha* yinelendi. Başka öfke nöbetine tutuldu, ama bunu düpedüz susarak bastırmaya çalıştı.

1. Sophia, bilgelik.
2. M. C. Van Schuyten (18?-19?) Amsterdam'da bir Pedaloji Enstitüsünün yöneticisi.

Konuşmam bir bomba etkisi yarattı. Daha sonra şöyle sesler duyuldu: "Vous avez déchaîné un orage"; "on, c'este un homme odieux" vs. Bazıları sessiz bir protestoyla salondan ayrıldılar. Danimarkalı bir tıpçı öfkeyle üzerime yürüdü. Ona hiçbir yanıt vermedim, bu da onu müthiş kızdırdı, çünkü bu hergele yanıt almak istiyordu. Az sayıdaki bazı aydınlık insanlar ve az sayıdaki bazı iyi insanlar birşeylerin ayrımına vardılar ve şu andan itibaren bizim sessiz çalışma arkadaşlarımızdan sayılırlar.

...

Weimar için şimdiye dek sadece, dört konuşma başvurusu aldım (Sadger, Abraham, Körber[1], Jung.) Bleuler'den, Sachs'dan, Rank'tan rica ettim, Pfister'i de deneyeceğim. Sizi de mutlaka sayıyorum ve konuşmanızın başlığını *en kısa sürede* bildirmenizi rica ediyorum. Abraham da Konge için ancak gecikmeli başvurular yapıldığını (en azından Zürih'te) yazıyor. Bunlar elbette sadece tembellik belirtileri, insanlar zaten geliyorlar. Bu defa kadın unsuru Zürih sayesinde iyice artacak. Hemşire Moltzer[2], Dr. Hinkle-Eastwick[3] (cazibeli Amerikalı kadın!), Frl. Dr. Spielrein(!), sonra benim yeni bir keşfim, felsefi-dinsel olana ilişkin mükemmel bir sezgiye sahip, dikkat çekici bir zekası olan Frl. Antonia Wolff, -last not least, benim eşim...

Belki Viyana'da birkaç ciddi konuşmacı daha bulursunuz; her halükârda, Ferenczi'yi birşeyler getirmeye -lütfen- ikna edebilirsiniz.

Ben de yakında sizi burada göreceğim için çok seviniyorum. Putnam'ı gelecek hafta bekliyorum.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

---

1. Heinrich Körber (18-1927) Berlin'de pratisyen doktor ve sağlık memuru; 1908'de Berlin'deki Derneğin kurucu üyesi.
   Maria Moltzer (1874-1944) Hollanda'daki Bols Likör fabrikasının sahibinin kızı, alkolün kötüye kullanımını protesto etmek için hastabakıcı oldu. Jung'dan psikanaliz eğitimi aldı, 1913'den sonra analitik psikolog olarak çalıştı.
3. Beatrice Moses Hinkle (1872-1953) Kaliforniyalı Amerikan psikiyatrist ve analitik psikolog, o sıralar Bay Eastwick'le evli. Freud ve Jung'un öğrencisi. Yıllarca New-York'taki Jung grubunda öncü oldu, ayrıca Washington, Connecticut'da bir sanatoryumun yöneticiliğini yaptı. 151 Toni Wolff (1888-1953) (Zürih'te analitik psikolog olarak uzun yıllar süren kariyeri sırasında bu adı kullanıyordu) Jung'la kişisel dostluğu vardı ve kırk yıl boyunca Jung'un en yakın çalışma arkadaşıydı.

Sevgili Dostum

Sizi ve bulmaca çözücü bir kadın olarak çok iyi tanıdığım sevgili eşinizi bu haftalarda sizinle aynı konu, yani dinin kökeni üzerinde çalıştığımı bildirerek, karanlıktan kurtarıyorum. Sizi yanıltmamak için bu konuda konuşmamayı düşünmüştüm. Ama 'Yıllık'taki makalenizi ilk okuyuşumda (onu bir kez daha okumam gerek; şu sıralar Ferenczi kitabı elimden aldı) vardığım sonucu bildiğinizi gördüğüm için, rahatlamak amacıyla tüm gizliliği kaldırıyorum. Demek siz, dinsel duyguların kökeninin Oidipus kompeksinde bulunduğunu zaten biliyorsunuz. Bravo! Benim kanıtlarla sunacağım şey, beş dakikada anlatılacak.

Mektubunuz güzel bir günde geldi ve moralimi daha da düzeltti. Brüksel'de yaşadıklarınız çok eğlendirici. Şimdi yine Kongrelerden önce yeterince zamanımız olduğunu düşünüyorum...

Zürih'ten getirdiğiniz hoş kadın havasını, biz Viyanalılar yabana atamayız. Bizim biricik kadınımız[1] gerçek bir mazoşist olarak, Adlerci isyana katılıyor ve Kongre'de bulunmayacak. Biz kesinlikle tam bir parçalanma yaşıyoruz. Bildiğiniz gibi, bu batıya yöneliş benim arzularıma pek aykırı değil...

Mutlaka, yola çıkmadan önce de yazacağım. Bugünlük sizi yürekten selamlıyorum.

Yeniden görüşmek üzere!

Sadığınız Freud

Freud Küsnacht'ta/Weimar Kongresi (Eylül 1911)

Freud, Klobenstein'den Zürih'e yalnız yola çıktı. Jung onu 16 Eylül sabahının erken saatlerinde Zürih Garı'ndan aldı. Freud, Jung'un Küsnacht'taki evinde üç tam gün geçirdi; Jones (II, s. 115) bu ziyaret hakkında şunları bildiriyor: "Elbette seminerler yapılıyordu,

1. Margarete Hilferding (1871-1943) 27 Nisan 1910'da Federn'in önerisiyle Viyana Derneğine ilk kadın üye olarak alındı. Sosyalist iktisat kuramcısı ve daha sonra Reich İktisat Bakanı (1923, 1928-1929) Rudolf Hilferding'in (1877-1941) karısıydı. Viyana işçileri arasında özverili çalışmalar yaptı. Nasyonal-sosyalistler tarafından Auschwitz'de öldürüldü.

konuklar geliyor ve davetler veriliyordu, bu yüzden kesinlikle katıksız bir tatil değildi. Küsnacht'ta değil, Zürih'te kalan Putnam, tüm bu toplantılara katıldı." Ayrıca Putnam, Freud'un altı saatlik bir analizinden geçti. (Putnam and Psychoanalysis, s. 39)

Üçüncü Uluslararası Psikanaliz Kongresi ve 21 ve 22 Eylül'de Weimar'ın en iyi oteli Erbprinzen'de yapıldı. Herşeyi Karl Abraham organize etmişti. Kongre raporunda 55 katılımcı sayılıyor, bunlardan 46'sı bir toplu fotoğrafta saptanmıştır. (Bkz. özgün basımdaki Tablo VI)

Oniki konuşma yapıldı; Jones (II, s. 109) konuşmaların "Yüksek bir düzeyde yeraldıklarını, bunların arasında birçoğunun psikanalize yapılan klasik katkılar sayılabileceğini" belirtiyor.

271 J *[Kışla, St. Gallen]*
4.X.11

Sevgili Profesör!

Sonunda size yazabiliyorum. Bir haftadır kışladayım ve saha, orman ve çayır doktoru olarak görevimi yapıyorum: ayaklara melhem sürmek, nasır kesmek, ishalleri iyileştirmek ve kendimi yeniden çok küçük ve çirkin duyumsuyorum. Ne mutlu ki, kendim için birşeyler yapacak zamanım var, böylece sürekli çirkin gövdeselliğe göz kulak olmak için bütünüyle toz duman arasında dolaşmak zorunda değilim...

...

Münih'teki Kongre son derece ahmakça geçmiş olmalı. Bunu çeşitli yollardan duydum. Frank şu önemli sözü söylemiş: "Ψα'de sadece kadın hastanın sakince uzanması değil, doktorun da sakinliğini koruması son derece önemlidir." Jones ve Seif savaşmışlar. Nasıl bir başarıya ulaştıklarını bilmiyorum.

...

'Gılgamış'taki Utnapiştim öyküsüne getirdiğimiz yoruma, Utnapiştim'in imalarını aydınlatan birkaç tuhaf paralellik daha buldum. Ama bunları henüz söylemeyeceğim, tersine konuyu önce iyice düşüneceğim.

Gelecek 'Yıllık'ta cansıkıcı ama bilimsel şatafatlarıyla, dolaylı anlatıma değer veren okuyucuyu etkileyecek iki konu da yayınlanacak. Bilimsel çevrelere daha çok girmeliyiz.

Viyana'ya sağ salim döndüğünüzü ve İsviçre'den evinize başka bir

yıl yeniden gelmeyi istemenizi sağlayacak iyi izlenimler götürdüğünüzü umuyorum.

Size yürekten selamlarımı ve sayın zevcenize en nazik saygılarımı sunuyorum.

Hürmetkârınız
Jung

273 F *12. Ek. 11*
Viyana, IX., Berggasse, 19

Sevgili Dost

Savaş ve yengiden biraz yorgun düşmüş olarak tüm Adler çetesini (6 kişi) dernekten istifaya zorladığımı bildiriyorum. Keskin davrandım ama, hiç haksız değildim. Bizdeki özgür olmayanına karşıt olarak kendi "özgür" ΨA derneklerini kurdular, özel bir dergi yayınlamak istiyorlar vs. Yine de elbette asalak bir biçimde, saptıracak fikir ve malzeme sağlayabilmek için bizim içimizde kalmakta diretiyorlardı. Bu sembiyozu olanaksız kıldım. Aynı akşam, üç üye kabul ettik. Hollanda'dan Starcke ve Emden ve beklemediğim halde evime gelen Frl. Spielrein.[1] Tasarladığı gibi kötü birisine benzemediğimi söyledi.

...

Londra'dan, Eden[2] bugün bana British Medical Asociation önünde verdiği ilk konferansını gönderdi ('British Medical Journal' 30 Eylül 1911).

...

Bleuler müthiş bir yanlış anlama içinde, eğer öyle birşey varsa, dikenli bir yılanbalığı gibi.Zürih'teki ve Weimar'daki günler şimdi belleğimde daha da güzelleşiyorlar. Dişağrısı ve çekilen zorluklar unutuluyorlar, zamanı doldurmuş olan düşünce alışverişi, umutlar ve hoş-

1. August Stärcke (1889-1954) Huster Heide'den ve Jan E. G. van Emden (1868-1950), Den Haag'tan. Stärcke ve karısı çok geçmeden Freud'ların aile dostları oldular. Stärcke Freud'un Clark University Konferanslarını Hollanda diline çevirdi. 1919'da Hollanda Psikanaliz Derneği'nin başkanı oldu. -Dr. Spielrein artık Viyana'da oturuyordu.
2. Montague David Eder (1866-1936) London Psycho-analytic Society'nin kurucu üyesiydi (1913) Viyana ve Zürih ekolleriyle eşit ölçüde ilgilendi. Jung'un yazılarını çevirdi. Ferenczi'nin yaptığı bir analizden sonra Eder 1920 yılında Freud okuluna döndü. Siyonizmin İngiltere'deki yorulmaz bir savaşçısıydı.

nutluklar öne çıkıyorlar. Akdeniz'deki savaşın bozmamasını dilediğim askeri huzurunuza gıpta ediyorum ve sizi, eşinizi ve çocuklarınızı yürekten selamlıyorum.

Sadığınız
Freud

274 F *13.X.11*
Viyana, IX, Berggasse, 19

Sevgili Dost

Askeri yalnızlığınızda size, ilişikteki, Gılgamış konusundaki konuşmalarımıza katkıyı gönderiyorum.

Gılgamiş ve Enkidu'nun, insan ve kaba duygusallık olarak yorumlanmaları tartışma götürmez, ama insanın aklına, daha seçkin ve daha bayağı birer bölümden oluşan (çoğu kez kardeş olan) böyle bir çiftin oluşturulmasının, destan ve yazın tarihinin sürekli bir motifi olduğu geliyor. Bu tipin son büyük örneği Don Kişot ve Sançe Panza'dır (Pansa doğrudan: Wanst [işkembe ç.n.]dır.) Ama mitolojik kişilerden ilk ağızda, canciğer dostlar (biri ölümlü biri ölümsüz) ve ilk örnekleri Romus ve Romulus olması gereken birçok kardeş ve ikiz çift buraya dahildir. Her zaman birisi daha zayıftır ve ötekinden daha önce ölür. Bu kadim, eşitsiz kardeş çifti motifi 'Gılgamış'ta, bir insanın libidosuyla ilişkisini anlatmaya yaramış.

Bu eski motifler sürekli yeniden yorumlanırlar (bence sonunda astronomik olaylarda da) ama asıl kökenleri nerden geliyor?

Söz konusu motif için bunu söylemek hiç de zor değil. Daha zayıf olan, daha önce ölen ikiz kardeş, basit bir biçimde, düzenli olarak çocukla birlikte aynı anneden doğduğu gerçeğinden yola çıkılarak, Plasenta'dır, etenedir. Bu soruna, aylar önceden hiç anlamayan, modern bir mitoloji uzmanında raslamıştık, bir defalığına bilimi unutmuş ve bu yüzden güzel bir düşünce geliştirmişti. Ama Frazer de 'Altın Yay' cilt 1'de, ne çok ilkel kavimde bugün bile plasenta'ya *Erkek kardeş* (kızkardeş) yada *İkiz* adı verildiğini, kendisine buna uygun bir biçimde davranıldığını, beslenip korunduğunu -elbette bu uzun sürmez- okuyabiliyoruz. Bireyin ne yazık ki çok geçmeden yadsınamayacak bir filogenetik belleği varsa, "Dublörün" tekinsizliğinin kökeni de burasıdır.

Yani sizi sadece Engidu'nun aslında Gılgamış'ın "plasenta"sı

oluşuyla şaşırtmak istedim. Bu konuda daha çeşitli benzerlikler ve bağıntılar var. Sadece böyle bir teknikte birlikte çalışabileceğimiz için yazık.

Yürekten sizin
Freud

275 J *Kışla, St. Gallen (31.X'a dek)*
17.X [1911]

Sevgili Profesör!

Zengin içerikli iki mektubunuz için teşekkürler. Viyana'dan yeni haberler ilgimi çekti. Asker kaçaklarının isimlerini kısa sürede öğrenebilecek miyiz? Bu arınmanın başarıya ulaşmasını bir mutluluk olarak görüyorum.

...

Zürih'te zaten bir imada bulunmuş olduğunuz kardeş simgeselliğine katkınız olağanüstü ilginç ve önemli ve çoktandır gördüğüm gibi, çok yaygın ve çok eskilere uzanıyor. Bu katkıdan dolayı çok mutluyum çünkü, beni sözümona "erken çocukluk anılarının" bireysel anılar değil filogenetik anılar olduğu tahmininde bulunmaya zorlayan başka gözlemlerle çok güzel uyuşuyor. Elbette doğum, meme emme gibi en erken anı kırıntılarını kastediyorum. Sadece *intrauterin* (rahim içinde ç.n.) açıklanabilen olaylar var: Güzel bir su semboliği, sonra dikkat çekici ten duygularıyla bağlantılı görünen sarılmalar ve örtülmeler (Göbek bağı ve döl kesesi sargısı). Benim Agathli, şimdi zencilerin aynı şekilde böyle sümüksü şeylerle sarılmaların yer aldığı doğum mitlerine çok benzeyen düşler görüyorum. Sanırım, ilerde, şimdi düşündüğümüzden de çok sayıda olayın filogenetik anı kırıntıları oldukları görülecektir.

Umarım nezleniz çoktan iyileşmiştir.
Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

Emma Jung'tan
Küsnach, 30 Ekim -1911-

Sevgili Profeör!

Gerçi size bu mektubu yazma cesaretini nerden aldığımı bilemiyorum, ama bunun "küstahlık"tan kaynaklanmadığından emin olduğumu sanıyorum, tersine böyle yapmakla sık sık hak vermek zorunda kaldığım ve umarım bu defa da beni yanıltmayan bilinçdışımın sesini dinlemiş oluyorum.

Bizi ziyaretinizden bu yana, kocamla ilişkinizin olabileceği ve olması gerektiği gibi olmadığı düşüncesi canımı sıkıyor ve böyle birşeyin kesinlikle olmaması gerektiği için, elimden geleni yapmaya çalışmak istiyorum. Bilmiyorum, 'Libido'nun Dönüşümleri' konusunda bir biçimde tam aynı düşüncede olmadığımızı düşünürsem yanılıyor olur muyum? Bundan hiç söz etmediniz ve bu konuda bir kez oldukça ayrıntılı bir biçimde konuşursanız ikinize de çok iyi geleceğine inanıyorum. Yoksa durum farklı mı? O halde lütfen durumun ne olduğunu söyleyin, Bay Profesör; çünkü, tersine tevekküllü olduğunuz sürece, tevekkülünüz sadece çocuklarınıza değil (bundan söz ettiğinizde üzerimde çok özel bir etkisi olmuştu), düşünsel çocuklarınıza da yönelik olduğu için, kendim göremem, yoksa tevekkül göstermeye daha az gerek duyardınız.

Lütfen, bu davranışımı, musallat olmak şeklinde anlamayın ve beni bir defasında söylediğiniz gibi, dostluklarınızı sürekli bozan kadınlardan saymayın. Elbette kocamın bu mektuptan haberi yok ve bundan onu sorumlu tutmamanızı yada üzerinizdeki olası nahoş etkilerini ona sezdirmemenizi rica ediyorum.

Yine de gücenmeyeceğinizi umuyorum.

Saygılarımla
Emma Jung

278 F *2.Kas.11*
Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum

Evinize döndüğünüz ve aslında aptalca olan askerlik oyununu geri-

de bıraktığınız için çok, sevinçliyim; bu mektupla sizi eve dönüşünüzden hemen sonra selamlamış oluyorum...

Yeni dergi için şimdiden, dördüncü yayınevinden de red yanıtı aldım (Deuticke, Bergman, J.A. Barth, Urban&Schwarzenberg) ve bu işi önümüzdeki hafta, üyemiz, sanat yayıncısı Hugo Heller'le çözmeyi umuyorum. Ama bu durum hoş değil; burada ve başka yerde ortaya çıkan zavallılık izlenimi, moralimi kesinlikle bozuyor. Bu ay çalışmalar da verimli değildi; gençler ağızlarını ardına dek açıyorlar, evdekiler henüz bıkabilseler de, en azından evin dışındakiler. Din psikolojim beni çok uğraştırıyor; bende çok az çalışma keyfi ve sürekli douleurs d'enfantement[1] var; kısacası, oldukça huysuzum ve gövdesel olarak da pek iyi değilim. Yaşlılık da boş bir kuruntu değil. Ve somurtkan bir senex, hiç acımadan vurulmayı hak etti.

...

Oğlum Ernst'in durumu iyiye gidiyor, daha iyi bir dönümde olan kızım Sophie'nin durumu henüz kesinleşmedi. Ötekiler iyiler. Sizden ve küçük kümesinizden de aynı şeyleri duymayı umuyorum.

Yürekten
Sizin Freud

Emma Jung'tan
Küsnach, 6 Kasım [1911]

Sevgili Profesörüm!

Uzun mektubunuzla beni korkakça kuşkulardan kurtardınız; çünkü sonunda aptalca birşey yapmış olmaktan endişelenmeye başlamıştım. Şimdi elbette çok mutluyum ve mektubumu dostça karşıladığınız için ve özellikle de hepimize gösterdiğiniz ilgi için size yürekten teşekkür ediyorum.

Tahminimi gerekçelendirmek için size öncelikle, bilinçle algılanabilen olayların elbette hiç sözkonusu olmadıklarını söyleek istiyorum. Bizimle en kötü keyfi bile haklı çıkaran diş ağrınızı bile paylaşıyorsunuz. 'Dönüşümler'den söz ettiğimde, bunun asıl nedeni, Carl'ın sizin bu konudaki kararınızı nasıl beklediğini bilmemdi; daha

1. Yani, doğum sancısı.

önceden, sizin bu konuda aynı fikirde olmadığınızı sık sık söylerdi ve bu yüzden sizin söyleyeceğinizi biraz kaygıyla bekliyordu. Elbette bu, belki tam da bu çalışmayla çözülecek olan baba (yada anne) kompleksinin bir kalıntısıydı; çünkü aslında Carl, birşeyi doğru buluyorsa başka düşünceyle meşgul olmamalıdır. Belki de, onu bu baba oğul ilişkisinde desteklememek için hemen tepki göstermeyişiniz iyi oldu.

İkinci nedenimi, gelişinizden sonraki ilk sabahta, ailenizi anlattığınız konuşmadan aldım. Bu konuşmada: 'evlilik çoktan amortize edildi, artık şimdi ölümden başka birşey kalmadı' ve 'çocuklar büyütülürler ve asıl o zaman sorun çıkarırlar ve oysa biricik sevinç kaynağı işte budur.' demiştiniz. Bu sözler bende öyle etkili olmuştu ve bana öyle anlamlı gelmişti ki, hep bu sözleri düşünmek ve aynı zamanda sembolik olarak konuşuldukları için tam da benim için söylendikleri ve kocamla ilgili oldukları duygusuna kapılmak zorunda kalmıştım.

Konuşmanızın "açık içeriği"nden söz etmeye yeltenirse [m], kızmayın. Daha o zaman, çocuklara analiz yoluyla yardım edilip edilemeyeceğini sormak istemiştim. Sıradan babalardan kurtulmak bu kadar zorken, elbette büyük bir adamın çocuğu olmak hiç de kolay değildir. Hele bu önemli baba, bizzat söylediğiniz gibi hâlâ patriyarkaya önem veriyorsa! Oğlunuzun bacağının kırılması da buna dahil değil miydi? O sıralar bu konuda bilgi edinmek isteğimde bana, düş görmeye devam edebilmek için para kazanmanız gerektiğinden, çocuklarınızın düşlerini analiz edemediğinizi söylemiştiniz. Bu bakış açısından doğru olduğuna inanıyor musunuz? Ben daha çok hiç düş görülmemesi, yaşanılması gerektiğini düşünüyordum. "Para kazanmak" emir kipinin, sadece direniş gösterilen başka birşeyden kaçış olduğunu, Carl'da da gördüm. Lütfen, belki patavatsızca bulduğunuz bu açıksözlülüğümü bağışlayın, ama bu durum bendeki imgenizi bozuyor, bunu öteki varlığınızla bağdaştıramıyorum, oysa benim için bu önemli Oğlunuzu belki de Zürih'te okumaya, bizim yüzümüzden göndermiş olabileceğinizi de düşündüm; bir defasında bundan söz etmiştiniz ve oğlunuzu burada karşımızda görmek bizim için büyük bir sevinç olurdu.

Ayrıca, bilimdeki, deyim yerindeyse tevekkülünüze de işaret etmem gerekiyor. Carl'a beslediğiniz güvenin sevindirdiğini ve onurlandırdığını düşünebilirsiniz, ama neredeyse bazen ileri gittiğinizi görür gibiyim; onu gereğinden çok bir takipçi ve tamamlayıcı olarak

değerlendirmiyor musunuz? Çoğu kez, alıkonulmak istenen kimseye çok şey sunulmaz mı?

Şimdi neden hakedilmiş olan ünün ve başarının tadını çıkarmak yerine, şimdiden çekilmeyi düşünüyorsunuz? Belki de uygun anı kaçırmamak için mi? Sizin başınıza bu kesinlikle gelmeyecek. Henüz "gerileme yolu"ndan söz edecek kadar yaşlı değilsiniz ve kafanızdaki tüm bu harika ve müthiş fikirlerle! Kesinlikle Ps. A.'in gençlik pınarını bulan (yoksa bunun böyle bir pınar olduğuna inanmıyor musunuz?) öyle çabucak yaşlanmaz.

Hayır, sevinmelisiniz ve bu denli uzun süre savaşım verdikten sonra, galip gelmenin mutluluğunu iyice tatmalısınız. Ve Carl hakkında, babalık duygusuyla "o yetişecek, bense gerilemek zorundayım" diye değil, bir insan olarak, sizin gibi, kendi yasasına uymak zorunda olan bir insanı düşünür gibi düşününüz.

Kızmayınız.

Yürekten sevgi ve saygılarımla

Sizin
Emma Jung

280 F

12.Kas.11
Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Dostum!

Mektubunuz ve gönderiniz için size teşekkür ederim. Yine öyle meşgulum ki, yanıtı Pazar gününe erteleyebildim.

...Din psikolojisinin okunması yavaş ilerliyor. Şimdi (yeniden) okuduğum en güzel çalışmalardan birisi, ünlü bir yazarın 'Libido'nun Dönüşümleri ve Sembolleri' adlı kitabı. Kitapta bir çok şey öyle güzel anlatılmış ki, insan bunları tanımlar halinde belleğinde tutmak zorunda. Kimi zaman, hristiyanlığın ufkumuzu çok daralttığı izlenimini ediniyorum. Zaman zaman, olayların kendileriyle, içindekilerinden çok ilgilenildiğini de düşünüyorum. Ama gelecek vaad eden yazar bu kitapta elinden gelenin en iyisini yapmış, ileride yapacaklarının en iyisini değil. İkili düşüncenin ele alındığı bölümdeki büyük bilgisine üzüldüm. Herşeyi kendi sözcükleriyle söylemiş olsaydı daha çok hoşuma giderdi.

Her düşünür, cninde sonunda kendi jargonunu konuşur ve çok çeşitli çeviriler okuyucuyu yorarlar.

Kitapta, söylemiş olduklarımla ve daha söylemek istediklerimle örüşen birçok nokta bulunmasına da az sevinmedim. Bu yazar siz olduğunuza göre, doğrudan konuşacağım ve şimdi aklıma şu yada bu düşünce geldiğinde, elinizden herşeyi aldığımı yada sizin kazancınız olabilecek birşeyi kendime mal ettiğimi düşünmenin, bana acı verdiğini itiraf edeceğim. Bu durumda ne yapacağımı bilemiyorum, bazı fikirlerimi ve gözlemlerimi sizin kullanımınıza sunduğum birkaç mektuba başladım ama böyle birşeyi başka bir tavırdan daha saygısız ve istenilmedik bulduğum için, bu mektupları bitiremiyorum. Sizi bu alanda izlemek de nerden aklıma geldi? Belki de, tünellerimi, sizin maden kuyularınızın daha altından kazarsam, birbirimizle kesişmeyiz ve böylece her günışığına çıkışımda sizi selamlayabilirim.

"Selamlamak" uzun bir mektubu bitirmek için güzel bir deyim. Bunun karınız ve çocuklarınız için de geçerli olması için bir tek "yürekten" sözcüğünü eklemem gerekiyor.

Sadığınız
Freud

282 J

1003 Seestraße 14.XI.11
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Az önce aldığım çok samimi mektubunuz için en iyi teşekkürlerimi sunarım. Eğer siz de bu din psikolojisi alanına girerseniz, benim için çok sıkıcı olur. Eğer rekabetten söz etmek isteniyorsa, siz tehlikeli bir rakipsiniz. Yine de elbette böyle olması gerekir ve doğal olan birşey durdurulamaz ve böyle bir durumda birşeyi değiştirmemek de gerekir diye düşünüyorum. Kişilik farklılıklarımız, çalışmalarımızın çok farklı olmasını da sağlayacaktır. Siz değerli taşları da kazıyorsunuz ama bende "degree of extension" var. Bildiğiniz gibi ben hep dışarıdan içeri doğru gitmek ve bütünü tekile bağlamak zorundayım. Bu arada insan bilgisinin geniş alanlarını bir kenara bırakmayı sakinleştirici buluyorum. Çalışma biçimlerimizdeki bu farklılık, zaman zaman beklenmedik yerlerde karşılaşmamızı da beraberinde getirecek. Elbette siz bazı yerlere daha önce varacaksınız, ama zaten en büyük yolu önceden

aşmış bulunduğunuz için, bunun büyük bir önemi yok. Bu düşüncelere alışmak başlangıçta zor olur. Daha sonra alışılır gider. Dünya, her zaman bulgulanacak birşeyleri yedekte tutacak kadar zengindir...

Burada herşey iyi gidiyor. Ama muayenehanede korkunç vakalar tehdit ediyorlar. Pfister'in karısını analiz etmem gerekiyor! Buna karşı olabildiğince uzun süredir ve olabildiğince yoğun bir biçimde direniyorum. Son zamanlarda deyim yerindeyse sadece boşanma vakaları geliyor. Lanet olsun.

Deyim olarak, "yürekten" sözcüğünü ekleyemeyeceğim bu bedduayla bitiriyorum.

En iyi selamlarımla
Sizin Jung

Emma Jung'tan
Küsnach, 14.Kas [1911]

Sevgili Profesör!

Mektubuma mutlaka çok kızmışsınızdır, değil mi? Ben de kızdım ve bu yüzden şimdi büyüklük kuruntumdan kurtuldum ve bu kuruntuyla tam da sözüm ona kurban olmanız gerektiğinin, bilinçdışının nasıl bir şeytanlığı olduğunu soruyorum kendime. Ve burada size, istemeyerek de olsa, gerçekten hak vermem gerekiyor: Son mektubum, özellikle de bu mektubun havası, elbette korkusuzluğunu kanıtlamak isteyen baba imagosuna aittir. Bu düşünce hiç aklıma gelmemişti; bununla, size karşı baba tavrımın, aktarım yönünü bildiğimi, konunun benim için açık ve şüphe götürmez olduğunu söylemiştim. Size yazmadan önce uzun uzun düşündükten ve yazma nedenimi iyice anladığıma inandıktan sonra, bilinçdışı bana özel bir incelikte bir oyun daha oynadı, çünkü kendimi tam da sizin karşınızda küçük düşürmekten ne çok sevinç duyduğumu düşünebilirsiniz. Şimdi sadece çok keskin bir yargıya varmamanızı rica edebilir ve umabilirim.

Ancak birşeye kesinlikle itiraz etmeliyim, yani sizin deyişinizle "sempatik sergilemeler"imi ele alış tarzınıza: Birincisi, Carl'ın sizin düşüncenize hiç değer vermeyeceğini kesinlikle kastetmiyorum; bir otoritenin tanınması, kendiliğinden anlaşılır birşeydir, bunun yapılamayışı, yine bağımlılığın kompanse edilmesidir. Bunu söylüyor

değilim, tersine Carl'ı korkak ve güvensiz yapan, bana aşırı görünen o kalıntıydı. Gerçeğin hakkını vermek gerekirse, böylelikle kendimin de farkında olmadan isabetsiz atış yaptığımı itiraf etmem gerekiyor. Carl tam da bu günlerde, çalışmasına karşı tavrını analiz etti ve burada bazı direnişler bulguladı. İkinci bölüm karşısındaki bu tereddütünü, sürekli, sizin buna ne diyeceğiniz gibi, düşünceli bir yüz ifadesi ile ve sözlerle ilintilendirdim. Bizzat onun, bu çalışmaya karşı direnişleri olabileceğini düşünmedim; ama şimdi sanki sizin düşüncenizden duyduğu korku, bu çalışmanın pratik anlamı olan öz analizi sürdürmemek için bir bahane olmuşa benziyor. Yanıbaşımdaki nedeni ta Viyana'da aradığımı görüyorum ve insanın en yakınındakini hep en kötü algılayışına kızıyorum. Üstüme vazife olmadan aile işleriniz hakkında konuşmamı da bütünüyle yanlış anladınız. Çocuklarınıza gölge düşürmeyi vb. gerçekten de istemiş değilim. İyi terbiye aldıklarını biliyorum ve bundan en küçük bir şüphe bile duymadım. Umarım "yozlaşmış olmakla yükümlü" olduklarını söylemek istediğime ciddi ciddi inanmıyorsunuzdur. Uzaktan yakından bu anlama gelebilecek birşey söylemedim. Çocuklarınızdaki hastalıkların gövdesel olduklarını biliyorum, ama bu gövdesel görüngülerin herhangi bir biçimde zayıflamış bir direniş yeteneği gibi psişik kökenleri olup olmadığını sormak istedim.

Lütfen, Carl'a da bundan söz etmeyin; benim durumum zaten yeterince kötü.

Sizin
Emma Jung

Emma Jung'tan
Küsnach, 24.XI.1911

Sevgili Profesörüm!

Mektubunuz için içten teşekkürlerimi sunarım. İçinizin rahat olması amacıyla, her zaman son mektubumdaki gibi ürkek olmadığımı söyleyebilirim; orada sadece bana kızdığınızdan, hakkımda kötü bir izlenim edindiğinizden korkmuştum ve bu durum, özellikle de ana kompleksine dokunduğu için, cesaretimi kırmıştı. Genel olarak yazgıma barışık yaşarım ve durumumun ne iyi olduğunu görürüm, ama zaman zaman Carl'ın yanında adımı nasıl geçirebileceğim çatışması bana acı

verir; hiç dostumun olmadığını, birkaç cansıkıcı ve ilgimi hiç çekmeyen kişi dışında bizimle ilişki içindeki tüm insanların aslında sadece Carl'ı istediklerini düşünüyorum.

Elbette kadınların hepsi ona aşık ve erkekler beni zaten babalarının yada arkadaşlarının karısı olarak görüp hemen dışlıyorlar. Oysa insanlara karşı güçlü bir gereksinim duyuyorum ve Carl da, şimdiye dek olduğu gibi yalnız onunla ve çocuklarla ilgilenmem gerektiğini söylüyor, ama bunu nasıl yapabilirim? Güçlü otoerotizm eğilimimle bu çok zor, ama asla Carl'la rekabet edemeyeceğim için, nesnel olarak da zor. Bunu iyice vurgulamak için, toplum içinde ekstra aptalca konuşmam gerekiyor.

Aktarımlar edinmek için bütün çabaları gösteriyorum ve istediğim gibi olmayınca da sürekli çöküntü içinde oluyorum.

İltifatınızı yitirme düşüncesinin beni ne kadar kötü etkilediğini ve Carl'a bunu sezdirebileceğinizden korktuğumu şimdi anlıyorsunuz. mektuplaştığımızdan haberi var, mektuplarınızdan birinin üzerinde benim adıma yazılmış olduğunu görünce şaşırdı; ama mektubun içeriğinden çok azını söyledim. Bana akıl verebilir misiniz sevgili Profesör ve gerekirse biraz da beynimi yıkayabilir misiniz? Yardımınız için size öyle müteşekkirim ki!

Size ve sizinkilere en içten selamlarımla

Sizin Emma Jung

286 F

30 Kas.11

Viyana, IX., Berggasse 11

Sevgili Dostum

Bleuler önceki gün istifasını ve gerekçesini bildirdi ve şu mektubu ekledi: "Bu olaydan sonra istifamı doğal ve gerekli bulacağınızı ve herşeyden önce, bunun kişisel ilişkimizi değiştirmeyeceğini umuyorum." Bu tümce, bana, eleştirel bir yanıt verme hakkını sağladı. Yanıtım dün belli olmuştu ve bugün -sizin erkenden gelen mektubunuzdan etkilenmeden- gönderildi.

Böyle yapmakla iyi mi ettiğimi bilmiyorum, ama "sabır pantalonumun tüm düğmeleri kopmuştu". Politik olmayabilir, ama sonunda, insan kendine eziyet ettiremez...

...

Totem çalışmamda, her türlü zorlukla, akıntıyla, çağlayanla,

sığlıkla, vb. karşılaştım, yeniden yüzer hale gelebilecek miyim, bilmiyorum. Her halûkârda, çok yavaş gidiyor ve sadece zaman bile buluşmamızı yada çarpışmamızı engelleyecek. Son yanıtınızın satır aralarında, çalışmanın gidişine ilişkin haberleri özlemediğinizi okudum ve herhalde haklısınız. Ama yine de yazmam gerekiyordu.

Libido kuramının Dementia praecox üzerinde uygulanabilmesi için genişletilmesi hakkında ne düşündüğünüz beni çok ilgilendiriyor. Korkarım ki aramızda, ben iki dürtü bulunduğunu ve yalnızca cinsel dürtünün dürtü gücüne libido denilebileceğini apaçık bir biçimde varsayarken, bir yazınızda, bana göre libidonun her tür arzuyla özdeş olduğunu söylemeniz gibi bir yanlış anlama daha oluşuyor.

Sizinle konuşacak çok şeyim olmasına karşın, zaman azlığı bu mektubu kısaltıyor.

Tüm kızgınlığın içinden, neşeli selamlarla

Yürekten hürmetkârınız

Freud

P.S. İlkbaharda 'Gündelik Yaşam'ın dördüncü baskısı geliyor.

287 J ***Küsnach-Zürih, 11, XIII, 11***

Uluslararası Psikanaliz Derneği

Dr. C.G. JUNG

Başkan

Sevgili Profesör!

Kötü alışkanlıklarımla hâlâ başa çıkamadığım için, sizi yine beklettim. Bu kâğıdın antetinden, Bleuler'in istifasını nasıl yanıtladığımı görebilirsiniz. Sırtınızı asla yere getirtmeyiz. Bleuler'in yerine beş yeni üye de aldık. Kimse onun ardından gitmedi. 'Yıllık'ın yayıncılığı yüzünden Bleuler'e hiçbirşey ima edilmeyecek. Direnişlerini, bana çeşitli dostluk gösterilerinde bulunarak içerde tutmayı biliyor.

...

...Yöntemime (mitolojideki) yönelttiğiniz itirazlara, olabildiğince değer veriyorum. Bu konuda birkaç ayrıntılı hatırlatma yaparsanız, size müteşekkir olurum, böylelikle eleştirinizden, ikinci bölüm için yararlanabilirim.

Son mektubumda (görünüşte), sizin totem araştırmanıza ilgi duymadıysam, bunun biricik nedeni, Bleuler olayının beni çok soluksuz

bırakmış olmasıdır. Elbette benim için de olağanüstü anlam taşıyacak çalışmanızdaki ilerlemeler beni ilgilendiriyor, ben, bildik yöntemimle, dışarıdan içeriye gitsem de. Ama siz ters yöne yol alıyorsunuz.

Libido'ya gelince, Schreber analizi s. 65'deki 3. notunuz, bende tehdit edici bir yankı uyandırdığını itiraf etmeliyim. Orada dile getirilen kuşkuya ilişkin bir not, libido kuramını Dementia praecox'a uygulayışımı yıllarca olağanüstü bir biçimde zorlaştırmış olan herşeyi yeniden anımsattı. Dementia praecox'ta, gerçeklik işlevinin kaybolması libido'nun (cinsel açlık olarak tanımlanan) bastırılmasına indirgenemez, en azından ben bunu yapamam. Kuşkusuz, bu sorunun sizin anlayışınıza göre de böyle çözülemeyeceğini gösteriyor. Şimdi, yıllar boyunca libido kavramı üzerine düşündüğüm herşeyi, ikinci bölümüm için bir başlık altında topladım. Bu sorunla orada olabildiğince ilkesel bir biçimde tartıştım ve ne yazık ki burada ayrıntılı olarak anlatamayacağım bir çözüme vardım. Önemli olan, betimleyici libido kavramının yerine, mevcut cinsel-libidonun dışında, sıkı örgütlenmiş sistemlerde eskiden beri görevde olan öteki libido biçimlerini de kapsayan genetik bir libido kavramını koymaya çalışmamdır. Burada, birazcık biyoloji kaçınılmazdı. Birinci bölüme ilişkin sloganım beni koruyacak. Sonunda birşeylere cesaret etmek gerekir. 'Çocuk Ruhundaki Çatışmalar' makalemdeki kuramsal perhizimi telafi etmek istedim. Sonra anlayışımı bir bütün olarak ele almalısınız. Parçaların anlaşılması olanaksızdır.

'Gündelik Yaşam'ın yeni baskısı için tebrikler!

Zürih'te ΨA büyük gürültü koparıyor. Keplerbund* bu kötülüğe karşı herkese açık bir konferans akşamı düzenleyecek. Yani, protesto toplantıları şimdiden başladı! Bunun dışında, Almanya'dan duyulanlar mide bulandırıcı.

...

Biz hepimiz iyiyiz.

En yürekten selamlarımla.

Tamamen hürmetkârınız

Jung

*ultramontan[1]

1 Bu söz, paragraflar arasındaki boşluğa not olarak yazılmış. -Keplerbund (Kepler Birliği) 8 Haziran 1907'de Frankfurt a. M.'de, doğa felsefecisi Eberhard Dennert (1861-1942) tarafından, bir yıl önce ortaya çıkan Monistler Birliğine doğrudan bir yanıt olarak kuruldu. Amacı doğa bilimini hristiyan diniyle uzlaştırmaktı. 1941'de Nasyonal sosyalistler tarafından yasaklandı.

17. Ara. 11
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dost

Mektup kağıdınız beni çok etkiledi. Direnişleri bizi birbirimize kenetliyor. Belki Bleuler şimdi dışarıdan birisi olarak, bize eskisinden daha iyi davranır. Çünkü böylece onun zıtdeğerliliği, yani onun saplantılı karakteri tatmin edilmiş oldu.

Libido sorununu ele alışınızı bütünüyle onaylıyorum ve buradan kendim de aydınlanmayı bekliyorum. Olaylar yada insanların baskısıyla buna zorlanmadıkça, karanlık bir noktayı aydınlatma gereksinimini uzun süredir duymadığımı sık sık duyumsuyorum.

Totem çalışmam ve öteki çalışmalar iyi gitmiyor. Çok az zamanım var ve kendi deneyimimin bolluğundan değil de kitaplardan ve raporlardan birşeyler yaratmak çok başka bir olay. Üstelik, kanıtlanmaya çalışılan sonuçların önceden elde olması inancı, ilgiyi zayıflatıyor. Elbette başka biri için bu sonuçların değeri yok. Bu çalışmanın zorluklarından, kesinlikle tümevarımcı bir araştırmacı yapısında olmadığımı, bütünüyle sezgisel olduğumu ve salt ampirik olarak bulunabilen ΨA'le uğraşırken, kendime olağanüstü bir disiplin uygulamış olduğumu görüyorum.

Bu ve birçok raslantısal etki, geçen hafta çalışmadan bütünüyle uzak durmama neden oldu ve daha iyi bir zaman gelene dek beklemek zorundayım.

...

Mitolojiden yararlanmanın karşımızdaki biçimine yönelik eleştirilerimi, bir örnek üzerinde öğrenme isteğinizi, tartışmada bana bu fırsatı veren aynı vakayla karşılayacağım. Frl. Spielrein, bir defasında, yaratılış mitinde de kadının, erkeğe yemesi için elmayı vermekle, erkeği baştan çıkaran olarak sahneye çıktığını kanıt göstermişti. İmdi, bu yaratılış mitosu herhalde, bugün bildiğimiz gibi iki ayrı kaynağı çok budalaca bir biçimde (hayal gibi) bir rivayetle birleştirmiş olan bir rahip çırağının sefil, kasıtlı bir çarpıtmasıdır. İki kutsal ağacın, yazarın her kaynak yazıda birer ağaç bulmasından kaynaklanması olanaksız değildir. Havva'nın yaratılışının çok özel ve tekil bir yönü var. -Rank kısa süre önce, bu mitosta, tam tersinin gerçekleşmiş olabileceğine dikkatimi çekti; Havva, Ademi doğuran anaydı ve bildik anne ensestiyle,

bunun cezalandırılmasıyla karşı karşıyaydı. Kadının erkeğe yemesi için dölleyici bir meyve (nar) sunması da aynı ölçüde tuhaf. Buna karşılık, bunun tersine çevirilişi, yine bilinen birşey. Erkeğin kadına yiyecek bir meyve vermesi eski bir evlilik seremonisidir. (Prosperpina'nın Pluto'nun karısı olarak Hades'te nasıl kalması gerektiği ile de karşılaştır).

Bu koşullarda, ΨA sonuçlarımızla karşılaştırmak için mitolojik motiflerin açık biçimlerinin değil, onların, mit oluşumu sürecindeki bozulmaları ortadan kaldırmak amacıyla tarihsel karşılaştırma yoluyla varılabilecek gizli, en eski biçimlerinin yararlı olacaklarını savunuyorum. ...Büyük davamızda, belirli bir dışsal yoksulluk izlenimine şu sıralar karşı çıkılamaz. Yani acı çekmeye devam edelim. Bizim de katlanacak bir alınyazımız var.

Sizi ve tüm evinizi en sıcak selamlarıyla selamlayan

Sadığınız
Freud

290 F

31. Ara. 11
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dost

Her zaman yazmanızı bekleyemeyeceğim için ve zamanım ve isteğim varken yazmayı sevdiğim için size daha bu yıl içinde yazıyorum.

...

Son haftaları bana her tür eziyeti getirmiş olan bu yıl, düşündüğümde, davamız için pek öyle iyi geçmedi. Weimar'daki Kongre ve ondan önceki Zürih günleri güzeldi; Klobenstein'da kısa, çok zengin bir üretkenlik evresi yaşadım. Geri kalanların hepsi önemsiz. Ama elbette böyle zamanlar da olmalı.

C- bana, bu dokundurmalara anlatmak denilirse, sizin ve Pfister'in hakkınızda çeşitli şeyler anlattı, buradan, ikinizin de muayenehanede henüz gerekli serinkanlılığı kazanamadığınız, henüz yan tuttuğunuz ve karşılığını istemek için, kendi kişiliğinizden çok şey verdiğiniz sonucunu çıkardım. Tüm ustaların en saygıdeğeri, bu teknikte düzenli olarak yanlış hesap yapıldığı, daha çok ulaşılmaz kalınması ve alıcı olmakta

inat edilmesi konusunda sizi uyarabilir miyim? Zavallı nevrozluların bizi delirtmelerine asla izin vermeyelim. Gerekli bulduğum 'Karşı Aktarım' üzerine makalenin yine de basılmaması, kendi aramızda kopyalar halinde dolaşması gerekiyordu.

Sizde gerçekten bana karşı bir soğukluk oluşursa, bunu dile getirmek için C-'nin vesile olması gerekmezdi. Bu yüzden, sizden ricam, eğer kendisiyle yaptığınız konuşmayı bana bildirmenizi isterse, onun sizi etkilemesine yada görevlendirmesine izin vermeyin, tersine, benimle hesaplaşmak için benim bir sonraki kötülüğümü sakince bekleyin. Bu türden son tartışmayı, beni kapalı ve ulaşılmaz bulan ve nezaketsizliğimden acı acı yakınan ama o zamandan beri kendi haksızlığını ve benim anlayışlılığımı kabul eden Ferenczi'yle yapmıştım. Haklı çıkmaktan hoşlandığımı yadsımıyorum. Genelde bu, yaşlılara verilen hazin bir ayrıcalık. Siz gençlerde*, baba kompleksinin tedavisinde bir anlayışsızlık var gibi.

Ve şimdi göl kenarındaki eve ve tüm sakinlerine 1912 yılı için yürekten dileklerimi sunuyorum.

Sadığınız
Freud

291 J

Villa Spelma
St. Moritz, 2. Oc. 1912

Sevgili Profesör!

Öncelikle size ve sizinkilere en içten yeni yıl dileklerimi sunuyorum. Yeni yıl, ölümsüz ününüzün defne tacına yeni yapraklar eklesin ve hareketimize yeni alanlar açsın.

Bayan C-'nin size cansıkıcı sorunumuzu -konuşulduğu gibi- bildirmesi için uzun süre bekledim. Bu konu çoktandır canımı sıkıyordu. Sizinle nasıl konuştuğunu bilmiyorum. Konu şöyleydi: Bana kızkardeşi için başvurdu, bana böyle geldi. Sonra da bana vicdan sorusunu yöneltti. Bir tuzak kokusu sezerek, ona olabildiğince dolambaçlı yanıt verdim. Ama sonra Viyana'ya dönemeyecek durumda olduğu izlenimine kapıldım. Sorununu hafifletmek için, ona bu işe karışmış olmamın

* "Bei Euch Jungen..." 'Jung' sözcüğü Almancada 'genç' anlamına gelmektedir. Freud burada bir sözcük oyunu da yapmış olabilir. (ç.n.)

beni çok rahatsız ettiğini söyledim. Bunun üzerine, ona, kendisinin bana söylediklerinden sonra, sizden kişisel bir özveri gibi görünen belirli bir iltifat nüansı beklediği izlenimi edindiğimi belirttim. Ona, olayı bilmediğim için, görüşümün doğru olduğunu kesinlikle öne sürmediğimi de söyledim. Kendisini doğru anladıysam, belki sizin, kendi bildiğiniz iyi nedenlerden ötürü vermeyi reddettiğiniz bir eşduyum katkısı istiyor. Bu eşduyum şu an için rahatlatıcı olabilir ama kesin başarıya götürmesi bana en azından kuşkulu görünüyor. Ben kişisel olarak çoğu kez, oldukça malgr émoi (istemeden ç.n.), böyle soyut davranmıyorum, çünkü çoğu kez eşduyumu engelleyemiyorum ve ortaya çıktığında da bunu hastaya veriyorum ve bir insan olarak hastanın, doktorun değerlendirmesinde ve kişisel katılımında, payına düşen yeri almayı isteyebileceğini söylüyorum. Daha sonra ona, durumun bana böyle göründüğünü söyledim; yanılgı payı saklıdır, çünkü benim deneyimim hiçbir biçimde sizinkiyle boy ölçüşemez. Daha sonra bu tartışmaya bulaştığıma müthiş pişman oldum, bundan kaçınmak isterdim; onun perişan haline acımam beni, kulağına kar suyu kaçırma tehlikesine karşın ona birşeyler vermeye itti. Kendimi, sizin yanınızda yeniden doğru yere geçeceği düşüncesiyle avuttum. Esas olarak, onu yeniden Viyana'ya göndermeyi amaçlıyordum ve bunu da defacto başardım. Bu amaç, aracı aklayabilir.

...

Weimar'dan anımsadığınız Bayan Lou Andreas-Salomé[1], bana 'Yüceltme Üzerine' bir yazısını gönderecek. Bu yazı, yayınlamaya değerse, büyük özen gerektiren 'Yıllık'ın "Dünyevileştirilmesi" için bir adım olabilir, ancak, Bayan Lou Nietzsche'yle ilişkileri açısından kü-

157. Lou Andreas Salomé (1861-1937). St. Petersburg'ta doğdu, Rus Generali ve konsey üyesi Gustav von Salomé'nin (1804-1879), Hugonot (Alman kökenli) kızı 1887'de Göttingen'li Persoloji Profesörü Friedrich Carl Andreas (1846-1930) ile evlendi; 1896'da Rilke'yle dostluk kurdu ve onunla iki Rusya gezisi yaptı (1899-1900), Rilke'yi 1913'te Münih'te Freud'la tanıştırdı; 1912-13 yıllarında Bjerre'yle ve Viyanalı analizci Viktor Tausk'la dostluk kurdu. Kendisine hitab edildiği gibi "Bayan Lou", yaşamının sonuna dek Sigmund Freud'a ve psikanalize sadık kaldı. Bk. Sigmund Freud/Lou Andreas-Salomé Briefwechsel (Mektuplaşma) yay. haz. Ernst Pfeifer, S. Fischer Verlag, Frankfurt a. M. 1966, 2. gözden geçirilmiş baskı 1980 ve Lou Andreas-Salomé, In der Schule bei Freud (Freud'un Okulunda), yay. haz. Ernst Pfeifer, Zürich 1958.

çümsenmeyecek bir üne sahip olduğundan, bu yazı okuyucu çevresinin genişlemesine ve günümüz Almanyasının düşünsel güçlerinin yoğunlaştırılmasına yarayabilir. Bu konuda görüşünüzü öğrenmek istiyorum.

Şu sıralar, ağır çalışmanın yorgunluğunu atmak için, birkaç günlüğüne Engadin'deyim.

Yürekten selam ve dileklerimle

Tamamen hürmetkârınız
Jung

292 J

1003 Seestraße 9.1.12
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Umarım St. Moritz'den gönderdiğim mektubu almışsınızdır. Birkaç gün daha Almanya'da, oldukça sıkı bir biçimde, çeşitli toplantıları izlemek ve kendimi eğitmek için dolaştığımdan, mektup yazmakta cimri davrandım. Bugün iş yeniden başladı.

Stekel 'Düşlerde Dinsel Sembolik' üzerine bir çalışmasını bitirdi. Bu yazıyı önceden okumanızı çok rica ediyorum. 'Düşün Dili'ni okuduğumdan bu yana, Stekel'in biçiminden dehşete kapılıyorum. Ona diplomatik olmayan zorluklar çıkartmak istemiyorum. Sizin yaptığınız düzeltmeleri mutlaka daha kolay kabullenecektir. Bilimsel açıdan yüzeyselliği zaten zorluk çıkartıyor. Saygıdeğer yaşlı ustanın güceneceğimden korkmasına gerek yok, yani haklı olduğu zaman gerek yok. Hiçbir biçimde gücenmedim ve Ferenczi gibi nezaket yokluğundan yakınmıyorum. Bu konuda daha çok siz benden yakınabilirdiniz. Karşı aktarım sorununda sadece biraz "serkeş"im ve deney yaptığım bazı özel fantezilerden hoşlanıyorum. Bu bakımdan, Pfister'in bakışı benimkinden kesinlikle farklı. Ben hastanın, acı çeken taraf olması gerektiğine ve doktorun asla karşı aktarım yoluyla birşeyler elde etmemesi gerektiğine inanıyorum. (Hristiyan ilkesine göre: senin için bunu yaptım, sen benim için ne yapıyorsun?) *Kendim için*, analizcinin de, hastanın elindeki özgürlüğe sahip olması gerektiği talebinde bulunuyorum, yoksa doktor ölü rolü yapmak zorunda kalır yada sizin dediğiniz gibi "delirtilir" Sanırım burada ilkesel bir uyuşmazlıktan çok

yaşam biçimimizin farklılığı sözkonusu. Bu yüzden kesinlikle, görüşlerimin a priori genel geçer olduklarını ilan etmiyorum, böylece herhangi bir "gücenme" nedeni bulunmuyor.

En yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

293 F *10.1.12*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dost

Önce, iki hafta boyunca sizden neden yanıt alamadığıma kafa yordum -bunun nedeni Bayan C- olamazdı, sonra Engadin'den gelen bir zarfın içinde sizden uzun süredir beklediğim haberi aldım ve bugün Pfister, sizi bir köpeğin ısırdığını ve çok acı çektiğinizi bilmem gerektiğini söyledi. Bunu bilmiyordum, bundan hiç söz etmeyişinizi anlayabiliyorum; böyle bir olayda ben de aynısını yapardım ama şimdi, olayı bildiğim için, keşke hemen öğrenmiş olsaydım diyorum. Bizzat yazdığınıza göre, yara iyileşmiş olmalı ve umarım hayvan yüzünden bir sorun çıkmamıştır.

Bayan C- olayına ilişkin yazdıklarınız beni adeta üzdü. Buradan bana bir suçlamada bulunmamalısınız, tersine belki tekniği hastaya karşı daha güçlü bir kendini tutma anlamında değiştirebilirsiniz. Zavallının özel olarak aradığı, hasta oluşu gerçeğini bir süre unutabileceği entelektüel bir flört. Bu konuda sizi ciddi bir biçimde uyarıyorum.

Bayan Salomé'nin teklifi hakkındaki görüşümü öğrenmek istiyorsanız, şunları söylüyorum: ilkesel olarak reddetmemelisiniz, yeter ki "Yüceltme"yle yetinsin ve "yüceltme'yi kimyaya bırakmasın. Eğer yazısı örnek bir gevezelik ise, kararlı ve nazik bir biçimde geri çevirebiliriz.

Yürekten selamlarım, dileklerim ve acele haber ricalarımla.

Sizin
Freud

Sevgili eşinize, Keplerbund konferansı hakkındaki enfes dosya için çok teşekkür ediyorum.

1003 Seetraße 23.1.12
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Bu defaki yazma tembelliğimin karmaşık bir nedeni var. Burada basında kötü bir "şantaj" öyküsü yaşadık ve adımız anılmadan, açıkça küfür yedik. Hatta iyi bir avukatı bu iftiraya karşı dava açması için tuttum. Ama kazanma şansı düşüktü, çünkü saldırı dolaylıydı. Bu yüzden Uluslararası ΨA Derneği Zürih Yerel Grubu'nun bugünlerde gazetede yayınlanacak olan protestosu ile yetindim. Tüm bu olay, Rasher'in 'Yıllık'ta yayınlanan bir makalesi yüzünden başladı. Öyle uygunsuz bir zamanda oldu ki, müthiş bir çalışma içindeyim ve mitolojik fantezilerin dipsiz sonsuzluğuyla boğuşuyorum. Başa çıkılması gereken göz korkutucu bir malzeme bulunduğu için, deyim yerindeyse soluk almadan çalışıyorum ve bu yüzden zihinsel olarak biraz yorgunum.

Bleuler'in 'Otizm'i yanlış anlamaya çok açık ve kuramsal bakımdan oldukça belirsiz. Bunun için en uygun sözcük "sığ".

Stekel'in yazısı kısa olmalı; belki o zaman göze çarpmadan yer alabilir.

Zürih Grubu'na, Poitiers'den fransız profesörümüz[1] de girdi, şimdi aramızda yine bir profesör var. Bleuler gittiğinden beri dernekte çok güzel akşamlar geçiriyoruz. Uyum yeniden sezilir oldu. Adler, Specht'e[2] takdim etmiş olmalı?

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

20.1.'da 600 öğretmenin karşısında bir konuşma yaptım. Birbuçuk saat boyunca rahmetli Roland'ın borusu gibi ΨA 'i öttüm.

Bu mektup bütünüyle içeriksiz, şu sıralar bende libido kalmadı, şu anda hepsi çalışma için kullanılıyor.

1. Pierre-Ernest-René Morichau-Beauchant, bk. 223 F, dipnot.
2. Wilhelm Specht (18..-19..) *Zeitschrift für Pathopsycholo-gie*/Patopsikoloji Dergisi'nin yayıncısı (Leipzig); derginin ilk sayısı, *Zentralblatt*/Merkezi Dergi cilt II No. 7 (Nisan 1912)'de ele alınıyor.

297 J *1003 Seestraße -yaklaşık 15.II.12- Küsnacht-Zürih*

Sevgili Profesör!

Size çok acele bir yaşam işareti vermek istiyorum. Fantezinin Hidrasıyla korkunç güreşler yapıyorum, henüz tüm kafaları yenmiş değilim. Zaman zaman, malzemenin labirentlerinde sıkışıp kaldığımda, imdat diye bağırmak istiyorum. Ama şimdiye dek bu çığlığı bastırabildim. Yakın zamanda karaya ayak basmayı umuyorum.

Zürih'ten ve dışardaki kavgalardan, Maeder yada Pfister yoluyla haber alacaksınız. Şu sıralar çatışma durdu. Ama Forel Sonbaharda lanet olası Psikoterapistler Derneği'ni başımıza sarmış ve bizi bütün bütüne yok etme tehditini savurmuştu. Ne var ki, şimdiye dek hiçbir biçimde yok edilmediğimiz gibi, derneğimiz de eskisinden daha çok gelişiyor. Şimdi sıra pedagoglarda. Bern'deki Öğretmen Okulu'nun müdürü geçenlerde bendeydi ve ΨA konusunda birlikte çalışmamızı istedi. Hatta Zürih'te olay resmen gelişiyor, ΨA günün konusu. Burada insanların nasıl coşabildikleri görülebilir. 21 Şubat'ta Klinikçilere üzerine bir konuşma yapacağım, onlar da bu zehirin tadına bakmak istiyorlar. Sanırım tüm bunlar, gelecek olayların bir ilk tadımı.

Umarım hepiniz iyisinizdir. Hepimiz huzur ve keyif içindeyiz ve karım Etimoloji konusunda çalışıyor.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

298 F *18.2.12*

Sevgili Dostum

Sizden bir mektup aldığıma çok sevindim. Alışkanlıkların unutulmasından pek hoşlanmıyorum ve bunda bir başarı görmüyorum. Alışkanlıktan koptuğum için, size neleri yazmış olduğumu da artık bilmiyorum ve çalışmanızı gözönünde bulundurmak da istemiyorum.

'Imago' konusunda bir broşürü ilişikte gönderiyorum (henüz hatasız değil). Dinsel-libidosal bulutunuzun ardında gözden yitmeniz yerine, adınızın burada ve 'Zentralblatt'da gözden kaçmayacak bir biçimde görülmesini isterdim. Sanırım, bana henüz çok öncelik tanıyorsunuz... Ben de Tabu çalışmasıyla meşguldüm, her zaman iyi

değildim ve günlük muayene çalışması yüzünden nadiren iyi bir yere varabildim...

Evde şimdi durumlar yine iyi. Sizi, eşinizi ve çocuklarınızı yürekten selamlıyorum.

Sizin Freud

300 J

1003 Seestraße, 25.II.12
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Dostça mektubunuz için yürekten teşekkürler. Düş analizinizin dolaylı olarak kanıtlanışı haberiniz çok ilgimi çekti. Bunu nerede okuyabiliriz?

Sanırım, yazma tembelliğim yüzünden bana biraz kırgın olduğunuzu düşünmekle yanılmıyorum. Bu bakımdan, tüm zamanımı ve enerjimi çalışmama ayırmakla şimdiden biraz sorumsuzluk ediyorum. Buna karşılık "dinsel-libidosal bulutta" uzun süren ve görünmez konaklayışım yüzünden tasalanmanız gerektiğini sanmıyorum. Orada neler döndüğünü, bir mektuba nasıl alınabileceğini bilseydim, seve seve yazardım. Esas olarak, anneye yönelik ensest libidosundan, libidoyla dolu anne imagosundan kaynaklanan tüm sorunların çalakalem bir yazılışı sözkonusu. Bu defa anneye yöneldim. Beni gözden yitiren, annenin ülkesine καταβασις[1]'dir, bilindiği gibi Theseus ve Peritnos orada, kayalara asılı kaldılar. Ama ben bir süre sonra yeniden yukarı çıkacağım. Son günlerde yüzeyine iyice yakınlaştım. Yani lütfen bana bir süre daha sabır gösterin. Beraberimde ΨA'in majoram gloriam'ında her bakımdan güzel konular getireceğim.

Tamamen hürmetkârınız
Jung

1. Katabasis 'İniş', yani yeraltı dünyasına iniş.

301 F

29.11.12
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

...

Yazışmayı ihmal etme eğiliminiz yüzünden size kırgınlık duymam gerektiği hususu, ayrıntılı bir açıklamayı hak ediyor. Çok iddialı bir yazışmacı olduğum kesin, mektuplarınızı özel bir sabırsızlıkla beklediğimi ve özellikle çabuk yanıtladığımı da yadsıyamam. İsteksiz oluşunuza ilişkin daha önceki işaretleri dikkate almadım. Ama bu defa gözüme daha ciddi göründüler; Köpek ısırmasından sonraki halinizi bana bildirmekten kaçınmanız ve C-öyküsü beni tereddüte düşürdü. Sonra aklımı başıma topladım ve o libido taşkınlığını çabucak ortadan kaldırdım. Bunun kısa sürede gerçekleşmesi beni sevindirmedi ama yine de tatmin etti. Şimdi artık iddiasızım ve benden korkulmasına gerek yok. Bilindiği gibi, derinlik psikolojisinden hiçbir bilgi sorumsuzluk değildir.

Ancak, çalışmanız için gereken libidoyu, dernekten de çekerseniz, bu hepimizi hassas bir biçimde ilgilendirir. Örgütlenmenin şimdi düzenli işlemediği izlenimindeyim. Grupların birbirlerinden haberleri yok, birbirlerine daha yakınlaşmıyorlar. Bunun nedeni, anlaşma için kurulan yayın 'Korrespondenz Blatt' (Yazışma Dergisi)ın bir işe yaramaması. Kongre'den bu yana sadece bir defa yayınlandı ve şimdi 'Zentralblatt' (Merkezi Dergi) bir ay önceden basılacağı için, 'Yazışma Dergisi' en erken Nisan ayında yeniden yayınlanabilecek. Oysa her ay genel grupların etkinliklerinden haber vermesi, başkanların seslerini duyurmalarını sağlaması ve ΨA'in dış ülkelerdeki yazgısı hakkında da bilgilendirmesi gerekiyordu.

Riklin'in hiçbir mektubu yanıtlamadığı ve hiçbir gönderiyi gerçekleştirmediği söyleniyor. Derneğin ortaklığı 'Zentralblatt'la sınırlanıyor, oysa biz bu gerekli görülen örgütlenmeyi gerçekleştirebilmek için özveride bulunduk ve insanları dışladık. ΨA'in güncel ilgilerinden, derneği kurarken Adler'i başkanlığa önerdiğim zamanlarda düşündüğüm kadar çekilemem. Ama burada söz konusu olan, bugünden çok, herşeyi hazırlayıp sizin ellerinize teslim etmek istediğim, gelecek günler söz konusu.

Kongre'de gelecek kongrenin tarihini bu yıl saptama sözünü

verdiğinizi de anımsatırım. Bu yıl gerçekleşirse, benim bir itirazım olmaz; o zaman Eylül ayında boş olurum. Kongre gerçekleşirse, elbette ben de gelirim.

...

Sizi yürekten selamlıyorum ve libido çalışmasına büyük ilgi gösterdiğimi belirtiyorum.

Sadığınız
Freud

303 J *1003 Seestraße, 3.III.12*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Mektubunuz beni çok düşündürdü. 'Yazışma Dergisi'yle ilgili olarak, önce Riklin'in, yeniden zamanını alan resmi görevlerle uğraştığını söylemek istiyorum. Çalışmam uğruna kendimi resmi işlerden iki aylığına muaf tuttum. Ama Riklin, haksız bir biçimde benim görevlerimi üstlenmedi. Bu yüzden ona bir ultimatom çektim: yani görevini sürekli olarak ihmal ederse, onu görevinden alacağım. İlk fırsatta işten el çektireceğim. Her ay yerel grupların kendisine gönderdikleri raporları 'Merkezi Dergi'ye göndermesi gerekiyordu.

Kongre tarihinin saptanmasını kesinlikle unutmuş değilim. Tam tersine, kendi çabalarımla, askeri yetkililerden bu yılki görev tarihimi öğrenmeye çalıştım. Şimdiye dek bunu başaramadım, çünkü benim dahil olduğum dağ birliklerinin görevi henüz kararlaştırılmamış. Karar yakın zamanda çıkacak. Bu yüzden kongre tarihini şimdiye dek saptayamadım.

...

Mektubunuzdaki öteki hatırlatmalara gelince, şimdiye dek ΨA için yaptıklarımın ve bundan sonra da yapacaklarımın, sizin için kişisel beceriksizliklerimden ve cansıkıcılıklarımdan çok daha önemli olması gerektiği düşüncesinden asla kurutulamadığımı söylemem gerekiyor. Başıma, ürünümüzü tehdit eden ciddi birşey gelmiş olsaydı, sizi bundan mutlaka haberdar ederdim. Kişisel sorunlarım bana yetiyorlar, bir de sizin sırtınıza yüklemek istemiyorum. Size bildirecek önemli birşeyim olduysa, bunu her zaman bildirmişimdir. Son zamanlarda canlı bir yazışmadan *sizi* açıkça ihmal etmek amacıyla değil, çalışmam için

zaman kazanmak amacıyla, olabildiğince mektup yazmamaya çalıştığımdan ötürü uzak durdum. Yoksa bana güvenmiyor musunuz? Buna hiçbir neden olmadığını tarih kanıtlıyor. ΨA eskatalojisinde sizinkilerle aynı olmayan görüşlere sahip olduğum için, kesin bile olmayan birşey için -çünkü mektupta herşey ve herkes hakkında konuşulamaz- herhalde bana kızmazsınız. Her zaman, görüşlerimi daha iyi bilenin yargısına göre değiştirmeye çalıştım. Kanımda biraz zındıklık olmasaydı, sizden yana çıkmazdım. Bir kürsü elde etmek için savaşmadığımdan, hatalarımı da kabul edebilirim. 'Zerdüşt'ü kendi adıma konuşturuyorum:

"Kişi salt bir öğrenci olarak kalırsa, öğretmenine borcunu iyi ödememiş sayılır. Ve siz sanki neden benim çelengimi yolmayasınız? Beni sayıyorsunuz, saygınız birgün çökerse? Sakın bi heykelin altında kalmıyasınız? Daha kendinizi aramamıştınız: beni buldunuz derken. Bütün inananlar böyledirler-. Artık beni yitirmenizi ve kendinizi bulmanızı istiyorum; ancak hepiniz beni yadsıdığınız zaman döneceğim size."[1]

Siz bana yoluyla böyle şeyler öğrettiniz. Sizi izleyen bir olarak en azından size karşı, cesur [olmam] gerekiyor.

En yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkarınız
Jung

304 F

5.3.2
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Böyle basit bir durumda neden "düşündürücü"? Size, eğer başkan, özellikle dostumuz Riklin gibi güvenilmez bir yardımcısı olduğunda ilgisini aylarca esirgerse, bunun demek için iyi olmayacağı uyarısında bulundum. Haklı olduğumu kabullenmiş görünüyorsunuz ve böylelikle bir madde yerine gelmiş oluyor. Bana şimdi yazmak istemediğinizi bildiri yorsunuz ve ben de mahrumiyeti kolaylaştırmak istediğim yanıtını veriyorum. Bu benim hakkım ve gerekli bir öz savunma değil mi?

1. Nietzche, Böyle Buyurdu Zerdüşt 'Zerdüşt'ün Konuşmaları, 'Armağan Eden Erdem Üzerine' 3, çev. A. Turan Oğlazoğlu, Cem Yayınevi, İstanbul 1984 (Jung'un metnindeki Almanca alıntı: Werke/Yapıtlar (Nietzsche), yay. haz. Karl Schlecht, Cilt II, Münih 1955, s. 339'dan).

Yoksa her konuda hemfikiriz. Davamıza bugüne kadarki hizmetlerinizin ve sizden daha beklenenlerin bana "kişisel cansıkıcılıklarınızdan ve beceriksizliklerinizden" (dostlarınız buna daha safça: 'keyifleriniz' diyecektir) daha önemli gelmeleri gerektiğini yazdığınızda, buna inanmaya devam etmenizi rica ediyorum. İkimizin ΨA ile ilişkisi, kişisel ilişkilerin sarsılmaz temeli üzerindedir, ama bu temel üzerinde güzel, gevşek de olsa samimi bir bağlılık inşa etmek çekiciydi ve böyle de kalması gerekiyor?

Sonra entelektüel bağımsızlığın gerekliliği üzerine, Nietzsche'den alıntı yaparak pekiştirdiğiniz sözlerinizi de her bakımdan alkışlıyorum. Ama üçüncü bir kişi bu paragrafı okusaydı, bana, ne zaman böyle bir zihinsel baskı girişiminde bulunduğumu sorardı ve ben, bilmiyorum demek zorunda kalırdım. Sanırım, hiçbir zaman. Adler de benzer yakınmalarda bulundu, ama ben onun nevrozunu konuşturduğu kanısındayım. Ama şimdi kişisel olarak benden daha bağımsız olmak istediğinizi söylüyorsanız, ivediliğimden vazgeçmekten, işsiz kalan libidomu başka yerlere yöneltmekten ve sizin daha büyük bir yakınlaşmaya katlanabileceğinizi anlamanızı beklemekten başka ne yapabilirim? Bana ayrılan bu konumdan gerçekten çok usulca yakındım. Hiç tepki göstermeseydim, samimiyetsiz olduğumu düşünürdünüz.

Yineliyorum, neden böyle "düşündürücü buldunuz?" Yoksa hem dostum, hem yardımcım ve hem de mirasçım olabilecek bir başkasını aradığıma mı yada böyle birisini çabucak bulmayı umduğuma mı inanıyorsunuz. Eğer buna inanmıyorsanız, yine hemfikiriz ve bu düşünmeyi haklı olarak libido çalışması için kullansanız daha iyi olur.

Kongreye ilişkin mektubun duygulanımsal konusuyla sadece çok gevşek bir bağıntısı vardı. Verdiğiniz bilgi için size teşekkür ederim. Kuruluşların, sizin gibi, kendiliğinden bir gereksinimden doğmaları gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, duygulanımlarımın dayanıklılığından emin olun ve nadiren yazsanız da dostça tarzımın değişmeyeceğini düşünün.

En yürekten selamlarımla

Sadığınız
Freud.

310 J

Hotel Milan-Bahnhof
Lugano, 1.IV.1912

Sevgili Profesör!

Sonunda, karımla birlikte Floransa'ya gitmeden önce, birkaç gün yalnız kalabilmek için kaçtım. Gördüğünüz gibi 'Lugano'dayım ve burada müthiş yağmur yağıyor. Yine de insan burada yalnız ve tanınmıyor, bu da büyük bir keyif.

...Yine de Burghölzli'de dikkat çekici olaylar olmalı. Bleuler'in istifa nedenleri konuşuluyor. Zollinkon'a, babaevi'ne çekilmek istiyormuş. (Yine de bu sadece dolaylı bir söz)

Bayan Lou'nun taslağı, elinize ancak tatil günlerinizden sonra geçecek. Orada "muazzam" konular var.

'Imago'yu merak ediyorum. Yine de, 'Imago' yüzünden 'Yıllık'ın önemli bir güç kaybına uğrayacağı endişesini bırakamıyorum. Zürih'te çalışkan insanlar az yetişiyor. ΨA Literatürüne adeta musallat olan, tek tek vakaların ele alınması midemi bulandırdığı için, kötümser de olabilirim, ancak bu muayenehanemden kaynaklanması gereken öznel bir duygudur. Yine de, ilk hayranlık aşıldıktan sonra bu tekil vaka incelemesi inanılmaz tekdüzelikte. Umarım Ferenczi'yle Adriyatik kıyısında birkaç güzel gün geçirirsiniz. Ben de *İngilizce* verilmeleri gereken sekiz konferans için yeniden güç toplamalıyım. Bu durum beni herşeyi sözcüğü sözcüğüne yazmaya zorluyor. Bu çalışma müthiş. Bu defa Avrupa'ya, Antiller üzerinden döneceğim.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

311 F

21.4.12
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Şimdi, güzel bir zaman geçirdikten sonra, dinçleşerek döndüğünüzü umuyorum ve aslında bu zengin içerikli arada olanlara ilginizi çekmek istiyorum.

...Binswanger'le daha canlı bir ilişki içindeyim; onunla ilgilenmeyi ihmal etmiştim, ama bunun nedeni daha çok hastalık ve ameliyattı.

Bleuler hakkındaki haberleriniz son derece ilgimi çekiyor. Göl kenarındaki bu evi yeniden Burghölzli'ye taşımanız için, onun tayin edilmesi yada istifa etmesini ne çok istediğimi düşünebilirsiniz. Ancak tayin edilmeden gideceğini sanmıyorum. Maddi koşulları da buna izin vermiyor. Öte yandan, Zürih Grubu'ndan ayrılışının, bu gruba, beklediğimden de çok zarar verdiğini üzülerek gördüm. Ve yeniden katıldığına ilişkin bir haberi sevinçle karşılayacağım. Imago basılınca ona yeniden yazacağım, ama yukarıda değindiğim anlamda değil. Aracıların sonu çoğu kez kötü oluyor.

'Imago'yu, 'Yıllık'a bir rakip gibi görmek isteyişinizi, tatilden önceki ruh halinize yorumladım. Aynı firma, biraz farklı işlevleri olan üç farklı isimle ortaya çıkıyor. Lou Salomé'nin yazısını huşu içinde bekliyorum. Ama ilişikte belki ele almanıza değer bir konu sunuyorum. Ekten de gördüğümüz gibi Morton Prince ΨA'i Roosvelt'e, orada çok sansasyon koparmışa benzeyen kişisel bir saldırı amacıyla kullanmış. Bunun kesinlikle uygun olmadığını ve Amerika'da açıkça daha az gözetilen kişilik haklarına bir saldırı olduğunu düşünüyorum, ama bu konuda bir beyanda bulunmanın yararlı olup olmadığını, özellikle Eylül ayında Amerikan toplumunu yeniden göreceğiniz için, bütünüyle size bırakıyorum.

Elbette, libido kavramında yenilikler içeren ikinci makalenizi özel bir merakla bekliyorum, çünkü kısa süre önce ilan ettiğiniz "Declaration of Independence"in (Bağımsızlık Bildirgesi), burada dile geleceğini yada sadece burayla ilişkili olduğunu düşünüyorum. Benim de, dinlemesini ve kabul etmesini ve birşeyi daha iyi anlayıncaya dek beklemesini bildiğime ikna olacaksınız.

Burdaki çalışmalardan ve gruptan memnunuz... Davanın dünyadaki genel durumuna daha az seviniyorum: belki bu da bir aşırı çalışma ruh halidir. İnsan şahıs olarak yavaş yavaş eskimeyi de öğreniyor.

Sizi yürekten selamlıyorum.

Sadığınız
Freud

312 J *1003 Seestraße, 27.IV.12*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Dönüşümde mektubunuzu karşımda bulmamı sağlamanız, çok dostçadır. Floransa, Piza ve Cenova'da güzel günler geçirdim ve dinlendiğimi sanıyorum. Morton Prince'a gelince, işte böyle bir pisliktir o. Amerikan gazetelerine bel bağlanamayacağı için, doğrudan birşey yapılamaz. Onlar, sadece sansasyon, şantaj ve rüşvet isterler. Ama Amerika'daki konferanslarımda bizim tavrımızı bir biçimde ima eden, ayraç içinde bir hatırlatmada bulunacağım.

...

Bizim gelecekteki düşmanlarımız, ΨA'le en büyük rezaletleri çıkartacak olanlardır, ki şimdiden, ellerindeki araçla bunu olunca güçleriyle yapıyorlar. Vah, beyinsizlerin ve budalaların elindeki ΨA'e!

Roosevelt hakkındaki makaleyi, daha iyi incelemek için birkaç gün daha tutacağım ve sonra size geri göndereceğim.

Bleuler'le arasıra bilimsel olaylar hakkında çok "amical" biçimde (dostça ç.n.) yazışıyoruz. Aramızda, birbirimize kızmamak için sessiz bir anlaşma olmuşa benziyor.

...'Imago'daki son derece ilginç makaleniz için yürekten teşekkürler. Elyazmalarımın büyük bir bölümünün şimdiden Deuticke'de oluşuna yazık; çeşitli konularda yararlanabilirdim. Ben de ensest sorununu yoğun bir biçimde inceledim, başlangıçtaki ensestin sadece bir kefaret seramonisi ve yasak ikamesi olduğu, bu yüzden etnik ensest yasağıyla hiç de biyolojik ensestin kastedilmediği, tersine çocukluk dönemindeki ensest malzemesinin ilk yasakların oluşturulmasında kullanıldığı şeklinde ve ensesti esas olarak bir fantezi sorunu olarak gösteren, sonuçlara vardım. (Bilmem, iyi anlatabiliyor muyum?) Eğer bu biyolojik ensest olsaydı, aynı şekilde baba-kız ilişkisinde, üvey oğul-anne ilişkisinden daha çok yasaklanmalıydı. Annenin mitolojideki dev rolünün, sadece fantastik bir sorun olan biyolojik ensest sorununu kat kat aşan bir anlamı var.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

1003Seestraße,8.V.12
Küsnach-Zürih

SevgiliProfesör!

Böyle uzaklıktan, zengin malzemeyi göstermeden derdimi anlatabilme yeteneğimi yitiriyor oluşuma üzüldüm. Babanın (bencil yasa koyuculuğuyla açıklanabilecek) ensest yasağı dışında tutulmasının, kültürün aile kuruluşuna dek ilerlediği, baba hukukunun görece geç döneminden kaynaklanması gerektiğini söylemek istiyoum. Oysa ailede baba, oğlunu, henüz nsest arzuları duyduğu o nazik yaşında (özel bir yasak olmadan) bir dayakla zaptedebilirdi; oysa oğlun baba için gerçekten tehlikeli olabileceği ve bu yüzden onu durdurmak için yasaların gerektiği daha olgun döneminde ise oğulun artık sarkık karınlı, bacakları varisli annesine karşı gerçek ensest düşkünlüğü yoktu. Daha gerçek bir enseste eğilimi anne hukukunun yani ana-erkil ailenin kültürsüz erken döneminde olduğu tahmin edilebilirdi. Ama orada baba hava gibi geçicidir ve oğluna karşı (genel cinsel karmakarışıklıkta) böyle yasalar bulmakla ilgilenmemiştir. (Baba oğulları yoktu ki!). Buyüzdenensestyasağının(başlangıçtakiahlakanlamında)sadeceinre wili[1] bir kefaret formülü yada seramonisi olduğunu düşünüyorum: çocuk için değerli olan, anneydi ve erişkinler için bir iki tekmeyle ormana atılacak kadar değersiz olan anne, ensest yasağıyla olağanüstü değerli yani saygıdeğer ve yasak ilan edilmişti. (Bu gerçek bir ahlaksızlıktır: Herhangi bir zevk yasaklanabileceği gibi fetişleştirilebilir de.) Yasağın amacı, görünüşteki gibi ensesti engellemek değil, ailenin kurulmasıdır. (Sadakatin, devletin oluşturulması.)

Bleuler'le, kendi sorumluluğu altında bana 'Yıllık' için gönderdiği ve elverişsiz bularak geri çevirdiğim bir tez yzünden, görünüşte sevgi dolu ama aslında sefil bir tartışma yaptık. Belki başuzman olarak size başvurulacak. Bu tez çalışması bana göre aptalca ve kötü. Orada sözüedilen hasta kadın embesil ve şifa bulmaz bir kısır, yazar kadın ise bir kaz; yazının tümü son derece yavan.

Elbette, babanın sözüönünde eğileceğim.

Tanrıya şükürler olsun ki, Bayan Lou Andreas-Salomé ansızın iyi bir ruh tarafından aydınlatıldı ve yazısını belirsiz bir süre için geri çekti. Böylece buderttenkurtulduk.

1. Yani, önemsiz bir konuda.

Winterstein[1], kutsal tapınakta oturan, χαταβασιον'un* gizemlerini ve ritüellerini bilen bir inisiyenin güçlü duygularıyla dolu olarak, geldi. Biz de onu Augur'ların** iyi niyetli gülümseyişi ile karşıladık.

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

314 F

14.5.12
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Mutlaka beklediğiniz gibi, ensest yorumunuz benim için hâlâ açık değil. Bazen, bugünkü yorumumuzdan çok uzaklaşıyormuşsunuz gibi görünüyor, ama bu ancak daha ayrıntılı konuşarak açıklığa kavuşturulabilir. Tezleriniz hakkında üç noktaya dikkat çekmek gerekiyor- bunlar karşı çıkmalar değil, düşünceler.

1) Başlangıçtaki cinsel karmakarışıklığı, birçok yazar çok olasılık dışı buluyor. Ben de tüm mütevaziliğimle, ilk dönemlere ilişkin başka bir varsayıma, Darwin'inkine rağbet ediyorum.

2) Anne hukukunu kadın egemenliğiyle karıştırmamak gerekir. İkincisi biraz farklıdır. Anne hukuku özellikle, kadının poligamik kepazeliğiyle iyi uyuşur.

3) Her dönemde baba oğulları bulunmuş olabilir. Baba anneye cinsel (ve çocuklara mülk) olarak sahip olandır. Babanın tohumundan gelme olgusunun psikoloji açısından hiçbir önemi yoktur.

Sizinle Bleuler arasında gidip gelen tez çalışması üzerine elbette bir yargıya varacağım, ama onun editörlük hakları benimkilerden daha az olmadığı için bir karar vermek istemiyorum.

Bir kartla görüş bildirmenizi rica ederek.

Yürekten hürmetkârınız
Freud

---

1. Alfred Freiherr von Winterstein (1885-1958), Leipzig'li Felsefe Doktoru. 1910'dan itibaren Viyana Derneği'nin meslek dışı üyesi, 1949 ile 1957 arasında başkanlık yaptı.

* Katabasion, yeraltına iniş bk. 330 J, dipnot 160 ç.n.

** Eski roma kâhinleri.

1003 Seestraße 17.V.12
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

...

Ensest sorununa gelince, sizde çok paradoksal bir izlenim uyandırmaktan korkuyorum. Tartışmak için serinkanlı bir tahminde daha bulunmaya cesaret ediyorum: Doğa insanlarında, en geniş anlamda tabu seramonilerinin (Totem vb.) yaratılmasına yol açan, büyük ölçüde açıkta kalan korku, ötekilerin yanı sıra ensest tabusu'nu da (daha doğrusu anne yada baba tabusunu) yarattı, burada *ensest*'in özel değeriyle, bir uygunluk yoktu, tıpkı totem'in kutsallığının biyolojik değeriyle ilgisi olmayışı gibi. Bu bakımdan şöyle denilebilir: ensest arzulandığı için değil, ortalıkta dolaşan korku gerilemeci bir biçimde, çocukluğa ilişkin malzemeyi canlandırdığı ve burada bir kefaret seramonisi (istenildiği yada istenilmiş olduğu gibi) biçimlendirdiği için, yasaktır. Psikolojik açıdan da ensest yasağı, özellikle güçlü bir ensest zevkinin varlığı kabul edildiğinde, kendisine atfedilen o öneme sahip değildir. Etiyolojik önemi açısından ensest yasağı, etiyolojik rolünü aslında gerilemeci yeni rol dağıtımına borçlu olan sözümona cinsel travmayla karşılaştırılabilir. Bu yasak *görünüşte önemlidir* yada sahicidir, ΨA inceleme tarzında, cinsel travmanın yerine geçen ensest yasağı yada kısıtlaması da öyledir. Gerçekten bir cinsel travmanın mı gerçekleştiğini yada bunun sadece bir fantezi mi olduğu nasıl *cum grano salis* (kuşkuyla) önemsizse, bir ensest kısıtlamasının da gerçekten var olup olmadığı da psikolojik açıdan bütünüyle önemsizdir, çünkü sözümona ensest sorununun göründüğü gibi önemli olup olmadığı aslında *daha sonra*ki gelişmenin bir sorusudur. Bir karşılaştırma daha: etnik ensest yasakları için arasıra ortaya çıkan gerçek ensestler, olsa olsa, ilkellerin raslantısal sodomist eğilimlerinin antik hayvan kültleri açısından önemli olduğu kadar önemlidirler. Bence, ensest kısıtlaması gerçek ensest olasılığına indirgendiğinde, hayvan kültünün gerçek sodomiye indirgenmesiyle açıklanmış olabileceği kadar açıklanabilir. Hayvan kültü, sadece bir tapmak yapmak için gereken malzemenin alındığı taş ocağı işlevini gören ilkel sodomik eğilimlerle değil, çok uzun süren ve büyük bir önem taşıyan psikolojik gelişmeyle açıklanır. Oysa tapınağın ve anlamının, aslında yapı

taşlarının niteliğiyle bir ilgisi yoktur. Özel bir psikolojik kurum olarak çok büyük bir önemi ve dışarıdan öyle görünse de ensestin engellenmesinden başka bir anlamı olan ensest tabusu da böyledir. (Tapınak, kullanılan malzemeye göre, beyaz, sarı yada kırmızı olabilir.) Ensest tabusu, bir tapınağın taş kütlesi gibi çok daha geniş ve özel bir anlamın simgesi ve taşıyıcısıdır, bu anlamın, gerçek ensestle ilişkisi, isterinin cinsel travmayla, hayvan kültünün sodomik eğilimle ve tapınağın taşlarla (yada daha doğrusu, biçimini aldığı ilkel binayla) ilişkisi kadardır.

Bu defa kendimi daha açık anlatmış olduğumu umuyorum.

Bleuler tez çalışmasını geri çekti. Tanrı için, gerçekten aptalca bir tezdi ve 'Yıllık'ta aptalca şeylerin yer almasından hoşlanmıyorum. Bleuler, yayıncı olarak daha çok eleştirilmeliydi. Umarım bu yüzden rahatsız olmazsınız.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

316 F *23.5.12*
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Çabuk yanıt verdiğiniz ve anlamam için çaba gösterdiğinizden ötürü size çok teşekkür ederim...

Libido konusunda, sizin yorumunuzdaki farkın nerede yattığını sonunda anlıyorum. (Elbette ensesti kastediyorum, ama sizin libido yorumunda yapılması gerektiğini bildirdiğiniz değişiklikleri düşünüyorum). Henüz anlayamadığım ise, eski yorumu neden bıraktığınız ve ensest yasağının kökeninin ve saikinin ne olduğudur. Elbette, bu zor konuyu bana mektupta açıklamanızı beklemiyorum, bu konuda yayın yapmanıza dek sabredebilirim.

Haberinizin benim açımdan önemi, fantezileri gerçeklikle karıştırdığım ilk büyük yanılgıya yönelik ikaz ve uyarılar içermesidir. Bu yüzden ihtiyatlı olacağım ve attığım her adıma dikkat edeceğim.

Ama şimdi mantığı bir kenara bırakalım ve aygıtı haz kademesine çevirelim, bu durumda, yenilemenize iki nedenden ötürü güçlü bir antipati duyuyorum. Birincisi gerilemeci niteliği yüzünden. Bugüne dek,

korkunun ensest yasaklarından kaynaklandığına inanıyorduk, şimdi siz daha çok, ensest yasağının korkudan kaynaklandığını söylüyorsunuz ve bu ΨA'den önce söylenenlere çok benziyor.

İkincisi, Adler'in kuramıyla yazgısal bir benzerlik yüzünden; elbette Adler'in bulduğu herşeyi en baştan hor görmek amacında değilim. Adler, ensest libidosunun "düzenlenmiş" olduğunu, yani nevrozlunun annesine karşı arzu duymadığını, tersine, libidosundan korkmak için bir motif yaratmak istediğini ve bu yüzden libidosunu annesine bile acımayacak kadar bükükmüş gibi gösterdiğini söylemişti.

Bugün bu kuram da bana biraz uçuk ve bilinçdışının kesinlikle anlaşılmamasından kaynaklanmış görünüyor. Değindiklerimizden sonra, ensest libidosu, çıkarımızın başka türlü olacağından kuşkulanmıyorum. Ama belirli bir ortaklık var.

Birkez daha anımsatayım ki, bu düşüncelerim haz ilkesiyle bağıntılıdır.

Pantkot bayramında size mekansal olarak yakınlaşacağım. Ayın 24'ünde akşam, Konstanz'a, Binswanger'in yanma gidiyorum ve bayramdan sonraki Salı günü dönmek istiyorum. Zaman o kadar sınırlı ki, daha başka bi şey yapılamıyor.

Size ve sizinkilere en yürekten selamlarımla

Sizin Freud.

318 J *1003 Seestraße 8.VI.12*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Mükemmel ve dikkate değer bir içeriği olan 'Öğütler' başlıklı makalenizin ayrı basımını dostça gönderdiğiniz için en iyi teşekkürlerimi sunarım.

Ensest sorununa gelince, önerilerime karşı sizde ne güçlü duygulanımsal karşı nedenler oluştuğunu üzülerek saptadım. Benden yana nesnel gerekçeler olduğuna inandığım için, kendi ensest kavramı yorumumda ısrar etmek zorundayım, çünkü gerekçelerimden bir kaçış yolu göremiyorum. Umarım sorunun tümünü çok zahmetle ve eziyetle incelediğim ikinci bölümde bu formüllendirmeye, düşüncesizce, gerilemeci kazançlarla varmış olmadığım anlaşılacaktır. Adler'le kurulan paralel-

lik, gık demeden yuttuğum acı bir haptır. Elbette bunu, alınyazısı olarak kabul etmeliyim, ama bu birşeyi değiştirmez, çünkü gerekçelerim beni aştılar. Şimdiki ensest yorumunu kanıtlayabilmek için yola çıktım, ama durumun beklentimden farklı olduğunu görmek zorunda kaldım.

Kreuzlingen ziyaretinizde beni görme gereksinimi duymayışınızı, gelişimini sempatik bulmadığınız kuramımın durumu ile açıklamalıyım. Tartışmalı noktalar üzerinde daha sonra bir anlaşmaya varabileceğimizi umuyorum. Görünüşe bakılırsa, bildiğiniz İsviçreli inatçılığımla uzun bir yolu yalnız başına katetmem gerekiyor.

Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

319 F

13.6.12
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Dostum

Libido sorununu göreceğiz. Değiştirme biçiminize ilişkin bir fikir oluşturamıyorum ve nedenlerini de bilmiyorum. Daha iyi bilgilendirildiğimde, elbette nesnelliğe dönebileceğim, çünkü kendi önyargılılığımı çok iyi biliyorum. Şimdilik görüş birliğine varamazsak, bu bilimsel farkın, kişisel ilişkilerimizde bir kopmaya yol açması düşünülemez. İlişkimizin başlarında aramızda daha büyük farklılıkların var olduğunu anımsıyorum. 1908'de bana çeşitli yerlerden "Burghölzli'de olumsuz bir farklılığın" ortaya çıktığı, orada benim bakış açımın aşılmış olduğu söylentileri geldi ve bunlar sizi Zürih'te ziyaret etmemi alıkoymaktan çok teşvik ettiler, oraya gittiğimde durumun başka olduğunu gördüm. Bu yüzden, Konstanz'dan Zürih'e gelmeyi ihmal edişimin, sizin libido kuramınızdan duyduğum hoşnutsuzluktan kaynaklandığı anımsatmanıza karşı çıkıyorum. Herhalde, birkaç ay önce, özellikle koşullar gereksiz kıldığı için, bu yorumu yapmazdınız. Koşullar şöyleydi: Binswanger'e gidişim, ailemdeki hastalık, yüzünden son günlere dek belli değildi. Gidebileceğimi anladığımda, size Konstanz'da bulunuşumu hemen öğrenmeniz gerektiği için yazdım. Sonra, bir yerde iki gece ve iki gün geçirebilmek için, iki gece ve bir gün yolculuk ettim. En ağır işten sonra yeterince yolculuk etmiş oluyorum. Zürih için iki günden

birini ayırmam ve evsahibime ayırmayı düşündüğüm zamanın yarısını ondan çalmam gerekiyordu. Binswanger'le bu tarihte konuşmak için çok özel, sizin bilmediğiniz bir neden vardı.[1] Ama siz oraya gelmiş ve Konstanz'da yarım gün geçirmiş olsaydınız, hepimiz buna çok sevinirdik. Sizi, insanın yapacak daha iyi birşeyi varsa yada dinlenebildiği için seviniyorsa, bir bayram gününü böyle harcamasını istemenin uygunsuz olacağını düşündüğüm için davet etmedim. Kendiliğinizden gelseydiniz, güzel olurdu. Binswanger mağdur duruma düşmezdi, çünkü Häberlin'i telefonla davet etti, ama Häberlin, karısı izinde olduğu için gelemedi.

Bu anımsatmanızda, kişiliğime yönelik bir güvensizlik görmek beni üzdü.

...

'Imago' yayılıyor ve abone sayısını şimdiden 230'a çıkardı. Adler'in 'Über den nervösen Charakter' (Sinirli Kişilik Üzerine) adlı kitabı birkaç gün önce yayınladı. Bu kitabı okuyamayacağım, ama içinden bazı parçalar bana zaten sunulmuştu. Belki Viyana'da bize bir türlü nail olamayan zemini fethediyor. Aman onun olsun. Viyana'nın 'Imago'ya ilgisi dikkati çekecek kadar az, oysa Almanya'dan, hiç umulmadık yerlerden abone olunuyor.

Rank'ın edebiyatta insan sorunu üzerine büyük bir kitabının düzeltmeleri de bitti.

Sizi yürekten kutluyorum.

Sizin Freud

320 J

1003 Seestraße 18.VII.12
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Son mektubunuza şimdiye dek söyleyecek birşey bulamadım. Şimdi sadece, Kreuzlingen jestini anladığımı söyleyebilirim. Sizin politikanızın mı doğru olduğu önümüzdeki çalışmanın başarısı yada başarısızlığıyla ortaya çıkacak. Sürekli gözettiğim mesafe, beni Adler'in sadakatsizliğini taklit etmekten koruyacak.

Hüretkârınız
Jung

1. Binswanger, kötü huylu bir tümör yüzünden ameliyat olmuştu.

321 J

1003 Seestraße 2.VII.12
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Bleuler'e, ben Amerikadayken, geçici olarak 'Yıllık'ın ikinci yarı cildinin redaksiyonunu üstlenmek isteyip istemeyeceğini sormama bir itirazınız olmadığını düşünüyorum. Bunlar çok zaman almayan salt redaksiyon işleri. Sanırım bu işi kabul edecek...

Rank'ın kitabı elime geçti. Son derece yararlı ve mutlaka büyük bir etki bırakacak. Yine de, bildiğimiz gibi, ensest sorununa kuramsal yaklaşımda hemfikir değilim. Ensest'te asıl olan anne değil, libidonun gerileme hareketidir, yoksa anne babasız insanların ensest kompleksleri olmazdı; oysa deneyimlerimden bildiğim gibi, durum tam tersi. Fantazi nesnesine kural olarak çoğu kez her koşulda anne adı veriliyor. Bir zamanlar ilkel insanın bir ensest döneminden geçmiş olması bana bütünüyle olasılık dışı görünüyor. İnsest zevkinin ilk açıklanışı, bence ensest yasağıydı. Daha sonra Rank'ın kitabını 'Yıllık'ta ele alacağım. Bu kitapta, yukarıdaki çekince, dışında, yorumuna imza konulabilecek çok enfes bir malzeme var.

Amerika'da vereceği koneranslar hazır ve belirli kuramsal formüllendirmelerinin değiştirilmesi için çeşitli önerilerimi içeriyorlar. Bu adımı atmak zor oldu. Ama tahmin eder göründüğünüz gibi, babamı, Adler reçetesiyle aşmayacağım. Böylesi bana yakışmaz.

Gelecek Kongre'de başkanlığımı tartışmaya açacağım, böylelikle demek, farklılaşan görüşlere tahammül edip etmediği konusunu görüşebilecek.

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

Jung Amerika'da (Fordham University) / Komite
(1912 Yaz ve Sonbaharı)

Jung 7 Eylül'de Amerika'ya yola çıktı. Aynı ay, Bronx - New York'taki Fordham University'nin 'Extension Course'unda (Ek Kurs) dokuz konferans verdi. Bu konferansların Almanca metni 'Versuch einer Darstellung der psychoanalytischen Theorie' (Psikanalitik

Kuramı bir Serimleme Denemesi) başlığıyla Jahrbuch ('Yıllık') Cilt V, 1 Yarı, 1913'de yayınlandı. (Şimdi Jung'un Toplu Yapıtlar'ının 4. cildi'nde).

Bu yaz, Viyana'da bulunan Jones, Ferenczi'yle görüşmeleri sırasında, Freud'un çevresinde güvenilir analizcilerden oluşan bir tür 'Eski Muhafız Birliği' oluşturma düşüncesini geliştirdi; Adler'in ve Stekel'in ayrılmalarından etkilenmişti ve Jung'la bir kopma yaşanacağından korkuyordu. Jones 30 Temmuzda, Freud'a mektupla danıştı ve onaylayıcı bir yanıt aldı. Jones'un ve Ferenczi'nin yanısıra Rank ve Abraham da kendini "Komite" diye adlandıran bu gizli gruba üye oldular; yılında Freud'un önerisiyle Eitingon altıncı üye olarak alındı. (Bak Jones II bölüm 6).

323 J

1003 Seestraße 11 Kas. 1912
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Amerika'dan döner dönmez, size kendimden haber vermek için acele ediyorum. Gerçi bunu daha Amerika'dayken yapabilirdim ancak orada öyle meşguldum ki, yazmak için ne isteğim ne de zamanım vardı.

Derneğin, etkinliğini doyurucu buluyorum. Dernekte birçok doğru insan var. Brill büyük çaba gösterdi ve çabalarının sonucunu almak üzere. Oradaki ΨA hareketi Amerika'ya son gidişimizden bu yana dev bir atılım göstermiş. Her yerde büyük ilgi gördüm ve memnunlukla karşılandım. Böylece zengin bir çalışma alanım vardı ve hareketin bundan sonraki gelişimi için çok şey yapabildim. New York'taki cizvit üniversitesi (!) Fordham'da, kuramın gelişimini eleştirel bir biçimde serimleyen dokuz konferans verdim. Yaklaşık 90 psikiyatrist ve nörologtan oluşan bir dinleyici kitlem vardı. Konferanslar ingilizceydi.

1. Freud, şu sözleriyle herhalde Jung'un mektubuna atıfta bulunuyor: "Jung, 1921 yılında Amerika'dan -sic- bir mektubunda, psikanalizde yaptığı değişikliklerin, o ana dek psikanalizin adını bile duymak istememiş olan birçok insandaki direnişi kırdığıyla övünüyor. Ben de ona yanıtımda -324 F. 1. paragraf- bunun övünülesi bir durum olmadığını ve psikanalizin zahmet çekilerek elde edilen gerçeklerinden ne çok vazgeçerse o kadar çok direnişin ortadan kalktığını göreceğini söyledim" Bkz. 'Zur Geschichte der Psychoanalytischen Bewegung' (1914) ('Psikanalitik Hareketin Tarihi Üzerine' T.Y.X, s. 103.

Sonra, yaklaşık sekiz profesöre, her gün iki saat süren, 14 günlük bir seminer verdim. Elbette şimdiye kadarki yorumlardan farklılaşan görüşlerime de yer ayırdım; özellikle libido kuramı konusunda. Benim yorumumun, şimdiye dek nevrozun cinselliği sorununda çaresiz kalmış olan birçok dost kazandığını gördüm.[1] Konferanslarım basılır basılmaz libido çalışmamda ima edilmiş olan belirli yenilikleri yavaş yavaş benimseyebileceğiniz umuduyla, size bir nüsha göndereceğim. Çalışmalarımızı nesnel bir biçimde değerlendirmek istediğinizde, sizden kaçma gereksinimi duymuyorum. Belirli değişiklikleri yapmamda sadece size karşı direnişlerimin rol oynadığını düşünüyorsanız, son derece üzülürüm. Kreuzlingen jestiniz beni sonradan çok üzdü. Doğrudan tartışmayı tercih ediyorum. Yaptıklarım keyfi şeyler değil, doğru kabul ettiklerimin gerçekleştirilmesidir. Size olan kişisel saygım, bunu yapmaktan beni alıkoyamaz.

Öte yandan, bu mektup size duyduğum kişisel saygıdan vazgeçmek için hiçbir gereksinim duymadığımı gösterebilir. Sizi bir dogmayla özdeşleştirmiyorum. Size karşı her zaman adil olmaya çalıştım, kişisel ilişkimiz nasıl bir biçime bürünürse bürünsün, böyle davranmayı sürdüreceğim. Elbette, çok şey borçlu olduğum sizinle, dostça bir ilişki sürdürmeyi tercih ederim, ama nesnel bir biçimde değerlendirilmeyi ve bana kin duyulmamasını isterim. Sanırım, bunu salt yararlılık açısından bile hakettim. Çünkü ΨA 'e Rank'ın, Stekel'in, Adler'in vb. hizmetlerinin toplamından daha çok yararım dokundu. Kompleksli bir deli olarak yargılanmayı reddetmek dışında bende hiçbir direniş bulunmadığı güvencesini verebilirim. Yani, yorumlarım için nesnel gerekçeler bulunduğuna inanıyorum.

Şikago'da, Baltimore'da ve New York'taki Academy of Medicin'de başarılı geçtiklerine inandığım konferanslar verdim. Ayrıca New York'taki Bellevue Hospital'de Dementia praecox üzerine iki klinik dersi verdim, daha sonra War's Island'da bir klinik dersi verdim ve Washington'da 15 zenciyi demonstratif bir biçimde analiz ettim. Dönüşte Amsterdam'a uğradım ve van Renterghem'de[1] van Emden'de ve van der Chijs'de[2] yerel bir grup kurma fikri uyandırdım. Duydu-

1. Albert Wilhelm van Renterghem (1845-1939), Hollandalı hipnozcu.
2. A. van der Chijs (1875-1926), Amsterdam'da sinir hastalıkları doktoru. Hollanda Psikanaliz Derneği ancak 1917'de kurulabildi.

ğuma göre, Stekel'le zorluklar çıkmış. Bu konuda bilgi sahibi olmak istiyorum, çünkü 'Zentralblatt' resmi yayın organımız. Sizin editörlükten çekilmenizi düşünemem bile. Bu durum, kamuoyu karşısındaki sansasyon bir yana, bitmez tükenmez zorluklara da yol açar. Stekel çekip gitmeliydi. Stekel, teşhirciliğiyle demiyeyim, itiraf fanatizmiyle yeterince zarar verdi. Başkan olarak bana haber verilmeyişine de şaşırıyorum.

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

324 F

14.XI.12
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Doktor

Amerika'dan dönüşünüzde sizi, son kez Nürnberg'de olduğu gibi şefkatle selamlayamıyorum - ama başarınıza yeterince sempati, ilgi ve hoşnutluk gösteriyorum. Amerika'daki gidişata ilişkin haberlerinize çok teşekkürler. Ama orada kavganın sona ermeyeceğini biliyoruz. Yaptığınız değişikliklerle birçok direnişi azaltmış oluşunuzu, kâr hanesine yazmamalısınız, çünkü biliyorsunuz ki ΨA'in yeniliklerinden ne denli uzaklaşmak isterseniz, alkış almanız o kadar kesinleşir, direniş o kadar azalır.

Nesnelliğimden ve ilişkimizin süreceğinden emin olabilirsiniz; ben de kişisel çeşitlemelere hak verilmesinden yanayım ve sizinle çalışma ortaklığımızı sürdürmek için aynı gereksinimi duyuyorum. Size, ilişkimizin Dementia praecox'un toksik kuramını savunduğunuz sıralarda kurulduğunu anımsatmam gerekiyor. "Kreuzlingen jesti"nde diretmeniz benim için anlaşılmaz olduğu kadar üzücü de, ama yazıyla sonuçlandırılamayan olaylar vardır.

Konferanslarınızın bir nüshasını erakla bekliyorum, çünkü bazı yerlerini -bütününü değil- çok mükemmel bulduğum büyük libido çalışmanızda, yenilikleriniz hakkında aradığım aydınlanmayı bulamadım. Sizin henüz döneceğinizi sanmadığım için Riklin'e yazdığım ektuptan 'Zentralblatt'taki olaylar hakkında istediğiniz bilgiyi edinmiş olacaksınız. Bu bilgileri bütünlemek ve sürdürmek için bir mektup daha yazacağım. Umarım şimdi, neden redaktörü değiştirmek yerine,

editörlükten çekildiğimi anlamışsınızdır. Ayrıca, buna gücümün yetmeyeceğini, yayınevi sahibinin Stekel'den yana olduğunu ve beni dolambaçlı bir yola zorlayacağını ve böylece Stekel'in istediği gibi yönlendirdiği ama benim hiçbirşeyi değiştiremediğim bir derginin sorumluluğunu bir yıl sürdürmemden sonra, gelecek yılın Eylül'ünde elimizde bir yayın organı bulunamayacağını gördüm. Böyle yürümezdi. Bu yüzden dergiyi redaktörleriyle birlikte bir kenara fırlattım.

Derginin resmi durumunu sorarken haksız değilsiniz. Elbette Stekel'e önce bunu vurguladım ve ona yerel grupların (yada yalnızca Viyana'lıların) oylamasıyla, bir ihtilaf kararı alınmasını önerdim. Yükümlülüklerini yerine getirme çağrısı, sahiplik duygusunu yenemedi! Verdiği tek yanıt: 'Bu benim dergim, derneği işlerime karıştırma' oldu. Elbette bir adım daha atıp konuyu resmi işleme sokması için başkana sunacaktım -eğer kendisine ulaşabilseydim. Ama siz yokluğunuzda başkanlık görevini kimin yürüteceğini belirtmeden yolculuğa çıkmıştınız; ne zaman döneceğinizi ne resmi ne de özel olarak biliyor değildik ve söylentilerde uzak bir tarih geçiyordu. 12 Kasım'da evde olacağınızı bilseydim, Steckel'in sözleşmeye uymadığını, Bergmann'la bir iş yapılamayacağını ve başka bir yayına gereksinmemiz olduğunu kendi başınıza görmeniz önceliğini size tanımak amacıyla seve seve beklerdim. Bu yüzden bunu kendim yapmak durumunda kaldım, tüzüğümüzde[1], merkezi yetkili olarak öngörülen biricik makam, yerel grup başkanları kurulu, mevcut değildi. Bu kurulu hiç işletmemiştiniz ve belki gelecek kongrede bu maddenin gerçekleştirilmesini isteyeceğiz.

Dönüşünüzü belirsiz bir biçimde bekleseydim, değerli bir tarih atlanmış olacaktı. Viyana, Zürih ve Wiesbaden arasındaki tüm görüşmelerle yeni yayın organının 1913 başında yayına başlatılması olanaksızlaşırdı ve yılın ortasında başlamak zorunda kalırdık.

Hızlı davranmam, 15 Ocaktan itibaren dergimize yeniden kavuşmamızı sağladı, yeni bir isimle ve başka bir yayınevinden çıkacak ama umarım, Ferenczi ve Rank'ın editörlüğüyle, daha kötüleşmeyecek. Size kısa süre içinde bu derneğe ilişkin ayrıntıları ileteceğim, ama isminizi derginin başına koyacaksam, *'Zentralblatt'tan istifanızı ve bize onay verdiğinizi resmi olarak bildirmeyi* unutmamanızı rica ediyorum.

1. Bk. Özgün basımın 3. eki, tüzükler X.

Belki, burada, dernekte gösterilen, Adler'in, Zürih Kongresi üzerine izlenimleri ilginizi çekecektir. Zürihlilerin cinsellikten panik halinde bir kaçış içinde olduklarını gördüğünü, ancak ne yazık ki bu beylerin kendi düşüncelerine yararlı olmalarını engelleyemeyeceğini yazıyor. Belki, Kongre Raporundan onu çok gereksiz bir biçimde çıkarmış olan Riklin, böylelikle sakinleşir.

Burada istenilen şeyleri hızla yerine getirmenizi rica ediyor ve çalışmalarınızın en iyi biçimde ilerlemesini diliyorum.

Mesleki hürmetlerimle
Freud

325 J *Küsnach-Zürih, 14.XI.1912* [1]

Uluslararası Psikanaliz Derneği

Çok Saygıdeğer Başkan

Viyana'daki yeni gelişmeler sonucunda, acilen görüşülmesi gereken bir durum yaratılmıştır. Bu yüzden, Avrupa'daki çeşitli yerel grupların başkanlarını 24.XI. Pazar günü Münih'te yapılacak bir konferansa davet ediyorum. Bu daveti ilkesel olarak kabul edip etmediğinizi derhal bildirmenizi rica ediyorum. Konferansın tam yeri ve saati size daha sonra bildirilecektir.

En derin saygılarımla

C.G. Jung adına
F. Riklin

326 J *1003 Seestraße 15.XI.12*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Bugünkü mektubunuz, şu anda açıkça biricik doğru tavır olan bir tavrı almama yol açıyor. Artık yılmıyorum, tersine çizgimi koruyorum. Stekel'den çekileceğim, çünkü onunla birlikte çalışmak istemiyorum. İsmimi derginiz için vermeyi göze alamıyorum, çünkü beni bu kadar temelden yadsımanızdan sonra, dergide birlikte çalışmam hiç hoşunuza

1. Daktiloyla yazılmış genelge, imzalayan Riklin.

gitmeyecektir. Sizinle, redaksiyonunu yapmama bundan sonra da olanak tanıdığınız tarafsız 'Yıllık' ortamında karşılaşmayı tercih ediyorum. Herkesin kendi tarzında gelişmeyi sürdürebilmesi için 'Yıllık'ta hoşgörüyü egemen kılmayı öneriyorum. Çünkü bir kimseye özgürlük tanınırsa, elinden gelenin en iyisini yapar. İnsani hakikatlerin tarihinin aynı zamanda insani yanılgıların tarihi de olduğunu asla unutmamalıyız. Bu yüzden, iyi niyetli yanılgalara da yer açalım!

Benim liberalizmimin, demek işlerini bundan sonra yürütmeme olanak sağlayıp sağlamayacağını, önümüzdeki kongrede derneğe sorsak daha iyi olur.

Adler'in mektubu, hiç kaale alınmayacak boş gevezelik. Biz burada çocuk değiliz. Ama Adler bir yerde iyi yada dikkate değer birşey söylerse, Adler'i kişiliğine pek değer mersemesm de, söylediklerini kabul ederim. Çalışmalarımda olduğu gibi, şimdi de gelecekte de küçük komplekslerden uzak durmaya ve doğru ve uygun bulduğum şeyi ısrarla yapmaya çalışacağım.

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

Münih'te Başkanlar Toplantısı (Kasım 1912)

Toplantıya, Uluslararası Dernek adına Jung ve Riklin, ayrıca Freud, Jones (İtalya'dan gelmişti), Abraham, Seif ve Zürih Yerel Grubunun sekreteri olarak J.H.W van Ophuijsen katıldılar. Freud'un Zentralblatt'ı Stekel'e bırakma ve onun yerine yeni bir yayın organını, Internationale Zeitschrift'i (Uluslararası Dergi) kurma önerisi kabul edildi.

Bu vesileyle 23 Eylül 1913'de Münih'te yapılması planlanan bir sonraki Kongrenin konusu da saptandı: 'Düş'ün İşlevi' Maeder konuşmacı, Rank karşı konuşmacı olacaktı.

Öğlen yemeğinden önce, iki saatlik bir gezintide, Freud ve Jung "Kreuzlingen jesti"ni konuştular: Jung bir yanlış anlama olduğunu ka-

1. Johan H. van Ophuijsen (1882-1950) Hollandalı psikiyatrist, 1903-13 yılları arasında Burghölzli'deydi; 1917 yılında Hollanda Psikanaliz Derneği'nin kurucuları arasında yer aldı ve yedi yıl boyunca bu derneğin başkanlığını yaptı.

bul etti ve özür diledi; bir uzlaşma sağlandı. Neşeli öğlen yemeğinin sonunda Freud, İsviçrelilere, son zamanlarda yazılarında adını artık anmaz oldukları suçlamasında bulundu. Freud ansızın bayıldı. Jung bu olayı betimledi ve analiz etti (Erinnerungen/Anılar s. 161, Jung burada, toplantıdan, yanlış bir biçimde "Psikanaliz Kongresi" diye söz ediyor).

Freud, Jung'la karşılaşması hakkında, 28 Kasımda Putnam'a şunları yazıyor: "Meslektaşlar bana karşı sevecen davrandılar. Jung da geri kalmadı. Aramızdaki kişisel bir konuşma bir sürü gereksiz duyarlılığı ortadan kaldırdı. Bundan sonra da başarılı bir birliktelik umuyorum. Kuramsal ayrılıkların bunu bozmaları gerekmiyor, libido sorununda Jung'un değişikliğini hiç benimseyemem. Çünkü tüm deneyimlerim bu yorumun karşısında yer alıyor " (Putnam and Psychoanalysis/Putnam ve Psikanaliz, s. 367 vd.)

328 J *1003 Seestraße 26.XI.12*
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Münih'teki buluşmamızdan çok memnun kaldım, çünkü bu fırsatla sizi ilk olarak gerçekten anladım. Sizden denli farklı olduğumun bilincine vardım. Bu görüş tüm tavrımı esaslı bir biçimde değiştirmeme yetecek. Artık, sizinle kişisel ilişkimi koparmayacağıma gerçekten emin olabilirsiniz. Lütfen, özür dilemek yada mazur göstermek istemediğim yanılgılarımı bağışlayın. Sonunda ulaştığım bu kavrayış, davranışlarımın düsturu olacak. Bu kavrayışa daha önce ulaşamamış oluşumu çok üzücü buluyorum. Sizi birçok hayalkırıklığından kurtarabilirdim.

Viyana'dan nasıl geri döndüğünüzü, gece yolculuğunda çok yorulup yorulmadığınızı kendime dert edindim. Lütfen nasıl olduğunuzu kartın üzerine yazılmış birkaç sözcükle de olsa öğrenmeme izin verin.

Şimdi sizden, yeni derginizin katkıda bulunanları arasında bana da bir yer ayırmanızı rica edebilir miyim? Size herhangi bir vesileyle katkıda bulunmaya çalışacağım. 'Yıllık' çalışmaları ve kapsamlı okumalarla ne denli sıkışık olduğumu biliyorsunuz. Ama sabredeceğinizi umuyorum.

...

Sizin ve ailenizin her bakımdan iyi olduğunuzu umuyorum.
Yürekten selamlarımla

Hürmetkârınız
Jung

329 F

29.XI.12
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Doktor

Davranışıma yönelik birçok hatalı yorumunuzu aştığınızı gösteren ve birlikte çalışmamızın devamı için beni en iyi beklentilere sokan mektubunuza çok teşekkürler. İnanın ki, size yönelik beklentilerimi azaltmak benim için hiç de kolay olmadı, ama bunu başarmamdan sonra, karşı tarafa yalpalamanız çok zoruma gitmedi ve bence, bundan sonraki ilişkimiz daha önceki içtenliğimizin yankısını sürdürecek. Demek istiyorum ki, gerçekten de birbirimize karşı yeni bir iyiniyet sayfası açmalıyız, çünkü aramızdaki uzmanlık tartışmasını sürdüreceğimiz kolaylıkla görülebilir ve karşısındaki kendi görüşünde diretince insan hep biraz kızabilir.

Şimdi sorularınızı severek yanıtlayacağım. Münih'teki durumum, Bremen'deki sirke evinden olduğundan daha ağır sonuçlara yol açmadı, akşamları hafifledi ve gece rahat uyumamı sağladı. Kişisel teşhisime göre bu yine (M. opthalm. tipi) bir migrendi, psişik içeriği de vardı ve bunu temizlemek şimdi ne yazık ki zamanımı alıyor. Parkhotel'in yemek salonu benim için ayrıca uğursuz bir yer. Altı yıl önce orada ilk kez böyle bir duruma düşmüştüm, dört yıl önce de ikinci kez. Yani birazcık nevroz, ama yine de dert edinilmesi gerekir.

Yeni 'Dergi'den adınızı esirgemeyişiniz, editörde ve redaktörlerde büyük memnunluk yarattı. Küçük yazılar, muayenehane'den örnekler vb. için de çok sevinecekler...

Herhalde, ikinci sayıda Ferenczi, libido çalışmanız üzerine, yazarına da yapıta da adil davranacak bir incelemesini yayınlayacak. Bu çalışmaya karşı (sizinkine, demek istiyorum) şimdi yavaş yavaş bir yakınlık kazanıyorum ve bu çalışmayla bize, istediğiniz bu olmasa da büyük bir aydınlanma sunduğunuza inanıyorum. Devre dışı bırakılmış

komplekslerin simgesel kullanımına dayanan tüm mistizmin bulmacasını çözmüş görünüyorsunuz.

Evde herşey iyi ve Ocak sonundaki düğün bekleniyor.[1] Kızım Hamburg'a gidiyor.

Sizi ve eşinizi yürekten selamlıyorum.

Değişmeden kalan
Freud

330 J ***Küsnach-Zürih, 3.XII.12***

Uluslararası Psikanaliz Derneği

Bu mektup, sizi, üslubuma alıştırmaya yönelik küstahça bir çabadır. Bu yüzden, dikkat!

Sevgili Profesör!

Mektubunuzda, kurtulamadığınız "bir parça nevroz"dan söz edilen yer için size yürekten teşekkürlerimi sunarım. Bence bu "parça'yı çok ciddiye almak gerek, çünkü bu, deneyimin öğrettiği gibi, "usque ad instar voluntarine mortis"[2]e uzanır. Size karşı tavrımı açıklamak istediğinizde, siz bunu görmemiş ve doğru anlamamış olsanız da, sizdeki bu parçadan zarar gördü. Bu örtü kalksaydı, eminim siz de benim çalışmama karşı farklı bir yaklaşım içinde olacaktınız. Yani -lütfen saygısız anlatımımı bağışlayın-, çalışmamı biraz değil, tersine çok fazla küçümsediğiniz, benim *"istemeyerek de olsa, devre dışı bırakılan komplekslerin simgesel kullanımına dayanan tüm mistizmin bulmacasını çözdüğüme"* ilişkin sözlerinizde ortaya çıkıyor.

Sevgili Profesör, beni birkez daha bağışlayın ama bu tümce, bana, çalışmamı küçümseyerek onu anlamaktan yoksun kaldığınızı gösteriyor. Sözünü ettiğiniz ve bir doruk sandığınız bu bilgi, dağın çok aşağılarında duruyor. Bu bakış açısı bizim için yıllardır doğaldı - Lütfen bu açıklığı birkez daha bağışlayın. Sadece ara sıra, nevrozun cetveliyle ölçülmeyen, entelektüel açıdan anlaşılmak istiyorum.

Bu nevroz parçasına gelince, belki dikkatinizi 'Düş Yorumu'nu kendi nevrozunuzu itiraf edişin minor gamıyla başlattığınıza çekebili-

1. Sophie Freud ve Max Halberstadt 14 Ocak 1913'te evlendiler.
2. Yani "gönüllü bir ölüm görüntüsüne dek" -Apuleius, Der Goldene Esel/Altın Eşek, XI, 21. Bu söz, Isis gizemlerindeki inisiyasyon ritüelleriyle ilgilidir.

rim. -Irma'nın enjeksiyon düşü- tedavi gerektiren nevrozluyla özdeşleşme çok anlamlı.

Analiziniz o sıralar sizin *"Otoritenizi yitirmeden* analitik olarak teslim olmayacağınızı" söylemenizle son bulmuştu.[1] Bu tümce, geleceğin bir simgesi olarak belleğime kazınmıştı. Ama ben sinmedim.

Burada size *bir dosta* yazar gibi yazıyorum, bizim üslubumuz bu. Umarım, bu yüzden Helvetyalı dobralığımdan incinmezsiniz. Tek birşey rica ediyorum: bu sözlerde *içten* bir çaba görün ve değerden düşürücü bir Viyana kıstası olan bencil iktidar hırsının yada baba kompleksinin alanında kimbilir başka hangi sövgüleri uygulamayın. Üzülerek belirtmem gerekir ki, bugünlerde, olası her yerden psikanalizcilerin büyük bir bölümünün ΨA'i, başkalarını ve onların ilerlemesini bildik kompleks sövgüleriyle gözden düşürmek amacıyla (ayrıca bu birşeyi açıklarmış gibi! Zavallı kuram!) kötüye kullandıklarını duyuyorum. Özellikle, anal erotizmin sonucunda libido kuramını yazdığıma ilişkin çirkin bir saçmalık ortalıkta dolaşıyor. Bu "kuramı" *kimin* uydurduğunu düşününce, analizin geleceğinden kaygılanıyorum.

Psikanalizcilerden, kabul etme yada hayranlık duyma libidosu değil, sadece kurduğu düşünce bağlantılarına anlayış göstermelerini istiyorum. Psikanalizciler ΨA'i, rakiplerinizin otorite amaçları için kullandıkları gibi, acınılacak biçimde bir tembel yatağı olarak kullanıyorlar. Onları düşündürebilen, komplekslere belirlenmiştir. ΨA'in bu koruyucu işlevi de daha bulgulanılmalıdır.

Şimdi Bergmann geliyor! İyice şaşkındı ve sizin editörlüğü, sözleşmeyi ihlal etmeden gerçekten bırakmış olup olmadığınızı bulmamız gerekti. Bergmann, bana, sizi mektubunda bu görevden çıkardığını söyledi. Sözleşmede de bir yıllık istifa süresi şart koşulmuş. Ben elbette neye uğradığımı şaşırdım. Bergmann da öyle, çünkü konu-

1. Jung Amerika yolculuğu sırasındaki analizden şöyle söz ediyor. "Freud'un, sorununu yazmam gerekmeyen bir düşü vardı. Bu düşü elimden geldiğince yorumladım, ama kişisel yaşamından bazı ayrıntılar verirse daha çok şey söyleyebileceğimi de ekledim. Bu sözler üzerine Freud bana tuhaf tuhaf baktı, bakışı güvensizlik doluydu ve "Otoritemi riske sokamam!" dedi. (Jung, Erinnerungen/Anılar, s. 162) Jung bu olayı Zürih'te 1925 Mart-Temmuz aylarında (İngilizce verilen) bir analitik psikoloji seminerinde anlatmış ve şu notla bitirmişti: "This experience with Freud... is the most important factor in my relation to him". (Freud'la yaşadığım bu deneyim... onunla ilişkimdeki en önemli unsurdur.)

yu daha önce hiç anlayamamıştı. Derneğin çekilebileceğini hiç beklemiyordu. Durumu ancak şimdi kavramaya başladı. Çok yakında ondan haber alacaksınız. Ne tasarladığını bilmiyorum. Bu konu onun açısından çok ciddi. 10.000 Mark'ın üzerinde bir zarar... Bir konuda Bergmann'a hak verdim. 'Imago'nun kurulmasıyla abone kaybına uğradı. Eski iki dergiden birisi gerçekten yeterince tanıtılmadan, yeni bir dergi kurmak benim istikrar duyguma ters düşüyor. Bu öykü can sıkıyor. Genel görüş bu. Bergmann üçüncü yıl için, üçüncü sayıdan son sayıya dek fiyatın yarısını, 4.50 Mark, teklif ediyor. Daha aşağı inmiyor (Toplam 652, 50 Mark). Bu konuda fonlardan yararlanılabilir.

Yürekten selamlarımla

Sizin Jung

332 F *5.XII.12*

Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Doktor

Şimdi yeniden, "yeni üslubunuza" kızacağımı düşünüp tasalanmayın. Analizcilerin kendi aralarında ve analiz sırasında her tür samimiyet biçimine izin olduğunu düşünüyorum. İşaret ettiğiniz ΨA'in polemikte ve yeni olanın dışlanmasında kötüye kullanılışı beni de uzun süredir düşündürüyor; Önlenebilir mi bilmiyorum ve şimdilik, buna karşı herkesin, komşusununkiyle değil kendi nevrozlarıyla uğraşması şeklindeki kocakarı ilacını öneriyorum.

Mektubunuzdaki orantıyı ters çevirip, hiç olmazsa mektupta daha kolay sonuçlanabilen pratik konulara daha çok yer ayırdığım için beni bağışlayın. Bir parça hoşnutsuzluğumu gizleyemediğim Bergmann konusunu kastediyorum. Neyin satın alınacağını bilmedikçe, derneğe verilen bir zararı bütünüyle yada kısmen kendim karşılamayı da kabul edemem. Sizin aldığınız tavrı anlamak yada haklı görmek de benim için zor.

Amerika'da mirasa konmak isteyen bir kimsenin, miras şanslarının bağlı olduğu kişileri ve ilişkileri iyice tanımakla yükümlü olduğu ilkesini öğrenmişsinizdir. Bilgisi olmamak, Avrupa'daki iş adamı için de bir özür değildir. Bergmann'a sizden daha az acıyorum. Stekel onu yanılttıysa, bu kendi sorunudur. Bana da yeterince zarar verdi.

Bergmann, beni mektubunda editörlük görevinden azletmediğini

söylüyorsa, kendi sözlerinin değerini kendisi ortadan kaldırıyor. Bu mektubu size ekte gönderiyorum, daha önceki sözlerini de. Benim istifamı kabul ediyor ve derginin bir sonraki sayısında bunu duyurma sözü veriyor. Demek ki bu beni bıraktığı anlamına gelmiyormuş! Sözleşme gereği, yılın sonuna dek kalmak zorunda olduğumu düşünüyorduysa, o zaman, istifamı yayınlama sözü vereceğine, bu noktaya dikkatimi çekmeliydi. Bu yüzden, herhangi bir "sözleşme ihlalim" söz konusu olamaz. Daha önce olsam da olmasam da, Bergmann'ın bu yanıtından sonra, özgür olduğumu düşünebilirim.

...

Şimdi de, beni üzerek bana karşı tavır aldığınız 'Imago' sorununa gelelim. 'Imago'nun kuruluşunda sizin de Uluslararası Derneğin başkanı olarak değil 'Yıllık'ın redaktörü olarak tepki gösterdiğinizi anımsamalıyım. Ne editör ne de redaktör tavrını benimseyebilirim ve ΨA davası açısından bu suçlamayı seve seve üstleniyorum. 'Zentralblatt' tıbbi olmayan görevler için yetersizdi, 'Zentralblatt'ın eki olarak tasarladığım başka bir yayına gereksinmemiz vardı ve bu yüzden ilk önce Bergamann'a teklif ettim. O reddettiği için başka bir yerde yayınlanması gerekti. Yayıncının bir yıl sonra belirli bir abone sayısına ulaşması tehlikesi beni çok etkilemedi. İki dergi birarada piyasada, bir tanesinin tek başına olduğundan daha güçlüler ve biri sonunda diğerine yardımcı oluyor. Stekel baştan itibaren 'Imago'ya karşı ortalığı kızıştırdı.-

Analizcilerin nevrozlarına ilişkin notlarınızı takdir etmekte ne yazık ki çok ileri gitmeyeceğim, bu bir reddetme olarak da anlaşılmamalı. Bir noktaya şiddetle karşı çıkıyorum: benim nevrozum yüzünden, söylediğiniz gibi zarar görmüş değilsiniz.

Bergmann'a ziyaretinizi resmi sıfatınızla yapmanıza karşın, çabalarınız için kişisel olarak teşekkür ediyorum ve sizi, olası yeni haberlerinizi bekleyerek selamlıyorum.

Yürekten
sizin
Freud

333 J *Küsnach-Zürih, 7.XII.12*

Uluslararası Psikanaliz Derneği

Sevgili Profesör!

"Yeni üslubumu" ne yazık ki kötü karşılamanızdan sonra, çalgımı şimdilik birkaç perde aşağıdan çalıyorum.

Bergmann konusu açıklığa kavuştu. O sizi gerçekten bırakmış. Bunun için yeterince cezalandırıldı. *Uluslararası ΨA Derneğinin elinde, Bergmann'la, 'Zentralblatt'a bağlanmamızın vazgeçilmez koşulunun sizin editörlüğünüz olduğunu kararlaştıran bir sözleşme bulunmaması* gerçeğinden ötürü, sözleşme metni gereği, satın almakla yükümlüyüz. Hukuksal açıdan, yükümlülüğümüzü kolaylıkla bırakamayacağımıza inanıyorum. Bu koşullarda, geçici uzlaşmamızı çok uygun buluyorum: 'Korrespondenzblatt'ı (Yazışma Dergisi), hemen geri çekebiliriz ve kalanların fiyatı yarıya indirilebilecek. Bergmann kolaylıkla daha katı çözümlerde diretebilirdi. Yine de bu anlaşma tamamen geçici ve bizim tarafımızdan değişikliğe uğratılabilir. Ama bu, bizi hakem mahkemesine götürür ve sonuç yukarıdaki formalitenin eksikliği yüzünden bizim için daha kötü olur. Bu yüzden geçici uzlaşmayı kabul etmekten yanayım.

...

Bunun dışında şimdilik sizi rahat bırakıyorum.

Yürekten selamlarımla

Hürmetkârınız

Jung

334 F *9. Ara. 12*

Viyana, IX, Berggasse 19

Sevgili Doktor

Bugün Bergmann'dan "ses aldım" Birkaç tümce, ama bana yetti: 'Zentralblatt'ın resmî başlığını bundan sonra kullanmayacağını bildirdi. Hepimiz bu güzel sonuç için size teşekkür borçluyuz. Haklarımızı savunacak doğru bir sözleşmemizin olmadığı tezinize boyun eğiyorum ve Çarşamba günü (ayın 11'inde) genelgenizi dernekte onaylatacağım. Üyelere yük olmaması için, fidyenin yarısını ödeme teklifini; burada telgrafımdan okuyarak yineliyorum.

Sonunda bu işlerden kurtuldum ve yeniden çalışmaya başlayabilirim... Mistik bulmacanın çözümünü içerdiği şeklindeki bul-

gulamamla şiddetle alay etmenizden bu yana, libido kuramında yaptığınız değişiklik hakkında birşey söylemeye cesaret edemiyorum. Bu yüzden, İngilizce konferanslarınızı çok merak ediyorum. Umarım çalışma arkadaşlarımızın yürekli itirazlarıyla karşılaşacaksınız; benim görüşüm, konferanslarınızı okumamdan sonra da aynı kalırsa, elbette etkileme amacını taşıyacak.

Adler'in kitabını eleştirme düşüncenize katılıyorum. Bu girişim içeriksel yönü bir yana, politik yönden de açıklayıcı olacak, burada yüksek sesle dile getirilen, sizin onun yanına "çark edeceğiniz" beklentisine de bir son verecek. Ben sözkonusu kitabı okumadım; kitabını bana göndermedi ve bu tür ürünlere para dökmeye meraklı değilim. Eleştirel anlatımınızı ('Yıllık'ta) buzluğa mı koymak yoksa ('Uluslararası Dergi'de) sıcağı sıcağına mı sunmak istersiniz?

Sizi yürekten selamlıyorum ve ustalıkla çaldığınız çalgınızın tüm çeşitlemelerini severek dinliyorum.

Hürmetkârınız
Freud

335 J

1003 SeestraBe
Küsnacht-Zürih
[yaklaşık 11.-14. Ara. 1912-]

Sevgili Profesör!

Yeni dergide, arasıra, söyleyecek birşeyim varsa, -ki bu her zaman olmyor- birşeyler söyleyeceğim. Zürih Yerel Grubu gazetenin başlığı olarak:

"Terapisel Psikanaliz İçin Uluslararası Dergi"

başlığını öneriyor. Bu fikri teologlar ortaya attılar. Devre dışı kalmak istemiyorlar. Pedagoglar da aynı şekilde şikayetçiler. Bu öneriyi, duymak isteyen kulaklara söylüyorum.

Furtmüller'in[1] 'Zentralblatt'da yayınlanan eleştirisinde, Viyanalı Peygamberlerin, Adler'e "çark etme" konusunda haklı olmadıklarını okuyabildi. Adler'in sıkı dostları bile beni "sizinkilerden"[2] saymak istemiyorlar.

1. Carl Furtmüller (1880-1951) Viyanalı gençlik eğitimcisi ve sosyalist, daha önce demeğin üyesiydi, Adler'in en yakın arkadaşı, en önemli çalışma arkadaşı ve biyografisinin yazarı.

"Onlarınkilerden" yerine: "I" harfinin büyük yazılışıyla anlam değişmiş. Bk. bir sonraki mektup 337 F.

Bilime hâlâ bir amentü gözüyle bakıldığını görmek çok üzücü.
Yürekten selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

337 F

16. Ara. 12
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Doktor

'Zeitschrift'in adını değiştirme önerinizi hem derneğe hem de iki redaktöre götüreceğim ve sonra size sonucu bildireceğim.

Tüm nesnellikleri kişiselleştirmek sadece (gerilemeci) insani bir özellik değil aynı zamanda özel bir Viyana nezaketsezliğidir. Ama bu tür sözler size yöneltilmediğinde çok seviniyorum. Hiç kızmadım, aşağıdaki yazım hatasını kabul edecek kadar "nesnel" misiniz?

"Adler'in sıkı dostları bile beni *"sizinkilerden"* saymak istemiyorlar."

Yine de tamamen sizin
Freud

338 J

1003 Seestraße 18.XII.12
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

Size birkaç ciddi söz söyleyebilir miyim? Size karşı belirsizliğimi kabul ediyorum, ama bu durumu samimi ve mutlak dürüst bir biçimde korumak eğilimindeyim. Bundan kuşkulanıyorsanız, bunun zararı size dokunur. Ancak, öğrencilerinizi ve hastalarınızı tedavi etme tekniğinizin *hatalı bir adım* olduğuna dikkatinizi çekmek istiyorum. Böylelikle köle çocuklar yada haylaz afacanlar (Adler, Stekel ve Viyana'da yayılan tüm haylaz çete) üretiyorsunuz. Hilenizi görebilecek kadar nesnelim. Çevrenizdeki tüm semptom davranışlarını bulup gösteriyorsunuz, böylelikle çevrenizdekileri, hatalı eğilimleri olduğunu yüzü kızararak itiraf eden oğlunuz ve kızınız düzeyine indirgiyorsunuz. Bu arada siz baba olarak hep yukarıda kalıyorsunuz. Öyle boyun eğiyorlar ki, hiçbirisi peygamberin sakalını çekip, kendisi yerine analizciyi analiz etme eğiliminde olan bir hastaya ne söylediğinizi sormuyor. Siz böyle bir hastaya "Asıl *nevrozlu* olan kim?" diye soruyorsunuz.

Gördüğünüz gibi, sevgili Profesör, siz böyle araçlarla çalışırken, benim semptom davranışlarım hiç umurumda değil, çünkü kardeşim Freud'un gözündeki büyük çöpün yanında hiçbir önemleri yok. -Yani ben kesinlikle nevrozlu değilim- hâşâ! kendimi lege artis et tout humblement analiz ettirdim ve bu bana çok iyi geldi. Bir hastanın kendini analiz ederek nereye kadar gidebileceğini biliyorsunuz, yani nevrozdan kurtulamaz- sizin gibi. Ama sonra bir gün bütünüyle kompleksizleşir ve sürekli zayıf noktalarını hedeflediğiniz oğullarınıza baba rolü oynamazsanız, bir defa da kendiniz hedef olursanız, o zaman ben de seve seve kendi içime yönelirim ve kendi kendimle ve sizinle olan sefih anlaşmazlığımın kökünü bir defada kazırım. Kendinizle hep uyum içinde olduğunuz için mi *nevrozluları* bu kadar çok *seviyorsunuz?* Belki de nevrozlulardan *nefret ediyorsunuz;* insanlara olabildiğince anlayışlı ve sevecen davranma çabalarınıza, karışık duygularınızın eşlik etmemesini nasıl bekleyebilirsiniz? Adler ve Stekel sizin hilenize kafa tuttular ve çocuk gibi şımardılar. Görüşlerimi koruyarak, kamuoyu önünde sizden yana olacağım ve sizin hakkınızda gerçekte nasıl düşündüğümü mektuplarımda gizlice söylemeye başlayacağım. En dürüst yöntemin bu olduğunu düşünüyorum.

Bu tuhaf dostluk hizmetine küfür edeceksiniz, ama belki size iyi gelir.

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

340 F

22.XII.12 [1]
Viyana, IX., Berggasse 19

Sevgili Doktor

Viyana Yerel Grubu'nun, başlığın değiştirilmesini reddetmesinde, herşeyden önce, bildirimlerin, basım türlerinin ve benzeri şeylerin şimdiden saptanmış yada gönderilmiş olması ve yayıncıya duyulan saygının bir değişikliği zorlaştırıyor olması gerçeği ağır bastı. Aslında bu tür niyetler için çok geç kalınmıştı. Umarım bu olay daha çok sorun

1. Gönderilmemiş olan bu mektubun özgünü, Freud'dan kalanlar arasında bulunuyordu. İçeriği kısmen 342 F'de yinelenmiştir.

çıkarmaz. "Terapisel" iyi bir ikame değildi; pedagoglar da yeni derginin birlikte çalışmadan onları eskisi kadar az dışladığına inanacaklar.

Yanlış yazımınıza dikkatinizi çekerek sizi böyle çok hırçınlaştırmış olmama üzülüyor ve tepkinizin bu vesilenin ötesine geçtiğini söylüyorum. Analizi öğrencilerimi bebeksi bir bağımlılık içinde tutmak için kötüye kullandığım ve bu yüzden onların bana karşı bebeksi davranışlarından sorumlu olduğum suçlamanız hakkında ve bu suçlama üzerine kurduğum herşey hakkında bir yargıda bulunmak istemiyorum, çünkü kendine ait bir konuda herşeyi yargılamak çok zordur ve inandırıcı değildir. Ancak, kurduğunuz şeyin gerçek temelleri üzerine size malzeme vereceğim, böylelikle belki onu bir revizyondan geçirirsiniz. Viyana'da tam tersine 'Öğrenciler'in analiziyle az ilgilendiğim suçlamasını duymaya alışkınım. Gerçekte ise, on yıl önce tedavi ettiğim Stekel daha sonra kendi analizine ilişkin benden tek bir sözcük bile duymadı ve Adler'de bundan daha bir özenle kaçındı. İkisinin analizlerine ilişkin ne söylediysem başkalarına söyledim ve artık onlarla ilişkimin kalmadığı bir dönemde söyledim. Bu yüzden, tam tersini kabul ederken, neden bu kadar emin olduğunuzu bilemiyorum.

Sizi yürekten selamlayarak

Sizin Freud.

342 F *Viyana, 3. Ocak 1913*

Uluslararası Tıbbi Psikanaliz Dergisi

Saygıdeğer Başkan

Sevgili Doktor

...

Önceki mektubunuzda yer alan sadece bir noktayı ayrıntılı bir biçimde yanıtlayabilirim. Öğrencilerime, hatalarımmışlar gibi davrandığım varsayımınız, kanıtlanabilir bir biçimde yanlıştır. Viyana'da bunun tam tersini yapmakla suçlanıyorum. Stekel'in ve Adler'in edepsizliklerinden ben sorumluymuşum; oysa gerçekte Stekel, yaklaşık on yıl önce tedavisine son verildikten sonra, analizine ilişkin benden tek sözcük duymadı ve hiçbir zaman hastam olmamış olan Adler'e de analizi hiç uygulamadı. İkisi hakkında dile getirdiğim analitik sözleri, başkalarına sölemiştim ve artık benimle ilişkilerinin kalmadığı bir dönemde söylemiştim.- Burada varsayımınızı temellendirirken, tıpkı

ünlü "Kreuzlingen jesti"nde olduğu gibi işin kolayına kaçtınız.

Bunun dışında mektubunuz yanıtlanır gibi değil. Sözlü iletişimde zorluklar çıkarabilecek ve yazılı yoldan bütünüyle çözümsüz bir durum yaratıyor. Biz analizciler arasında, hiçbirimizin, kendi bir parça nevrozundan utanmasına gerek olmadığı yolunda bir anlaşma vardır. Ama kim, anormal bir davranış içinde, durmadan normal olduğunu haykırırsa, kendisinde hastalık kavrayışının olmadığı kuşkusunu uyandırır. Bu yüzden size kişisel ilişkilerimizi bütünüyle sona erdirmeyi öneriyorum. Ben bundan birşey yitirmem, çünkü size duygusal açıdan, çoktandır sadece daha önce yaşanmış hayal kırıklıklarının etkisinin ince ipliğiyle bağlıydım ve size de bunun ancak yararı dokunabilir, çünkü son olarak Münih'te, bir adamla daha yakın ilişki içinde olmanızın bilimsel özgürlüğünüzü engelleyici bir etkisi olduğunu belirtmiştiniz. Öyleyse tam özgürlüğü tadın ve sözü edilen "dostluk hizmetlerini" benden esirgeyin. İnsanın, kişisel duygularını, kendi alanındaki ortak çıkarlara tabi kılması gerektiği konusunda hemfikiriz. Çalışma ortaklığının ve bilimsel hedeflerin izlenmesinin söz konusu olduğu durumlarda, dürüst davrandığımdan yakınmanız için asla bir nedeniniz olmayacak; diyebilirim ki, bundan sonra da, şimdiye dek olduğu kadar az nedeniniz olacak, öte yandan ben de aynı şeyi sizden bekleyebilirim.

Sizi selamlıyorum

Hürmetkârınız
Freud.

343 J

1003 Seestraße, 3.1.13
Küsnach-Zürih

Sevgili Profesör!

İlk gizli mektubumu açıkça ya çok kökten yada çok keskin yorumlamış olmanıza karşın, gizli bölümü atlayarak, size dostça yeni yıl ΨA-dileklerimi sunmaktan kendimi alıkoyamıyorum. Dileğim, gelecek yıl hareketinin engellenmeden, tersine, yaşam enerjisi karşıt akımlarla çoğalmış olarak ilerlemesidir. Yaşam böyledir. Herşey yağ gibi giderse, donuklaşma başlar. "Oysa, şifayı donuklukta aramıyorum."

Eğer uygun bulursanız, gizli mektuplarımı isteyip istemediğinizi bana bildirmenizi rica ediyorum. Bunu gizli mektuplar yazmadan da

yapabilirim. Elbette ki size eziyet etmek istemiyorum. Ama siz bana dostça bir gözle bakarsanız, ben de hakkınızı teslim eder ve size zaman zaman bana sunduğunuz analitik özenin aynısını gösteririm. Biliyorsunuz ki insan, gerçekliklerin anlaşılmasında, kendi içinde ilerleyebildiği ölçüde yol alır. İnsanın nevrotik semptoları varsa, anlayışında da herhangi bir eksiklik olacaktır. Ne gibi eksiklikler olduğunu olaylar zaten gösterdi. Eğer size karşı makyajsız bir açıklık içindeysem, bu biraz acı verse de, size çok iyi gelmeli.

Saygıdeğer amacımın çok açık olduğunu ve başka söz eklememe gerek olmadığını düşünüyorum. Bundan sonrası size kalıyor.

Bu mektubun içeriği yeni yıl dileklerimi anlamanızı sağlayabilir.

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

344 J *Küsnach-Zürih, 6.I.13*

Uluslararası Psikanaliz Derneği

Sevgili Profesör!

Kişisel ilişkiyi sona erdirme isteğinize boyun eğeceğim, çünkü hiçbir zaman dostluğumu dayatmıyorum. Ayrıca bu anın sizin için ne anlama geldiğini siz daha iyi bilirsiniz. "Gerisi suskunluk"

Burrow'un yazısını dostça kabul ettiğiniz için size müteşekkirim.

Hürmetkârınız
Jung

346 F *Viyana, 27 Ocak 1913* [1]

Uluslararası Tıbbi Psikanaliz Dergisi

Saygıdeğer Başkan!

Sevgili Doktor.

Yeni dergimizin ilk sayısı önümde duruyor. Bu vesileyle, başkan olarak gösterdiğiniz dostça tutum için size teşekkür ediyorum. Böylelikle herkesin memnun kalması için düşündüğümüz konuma baştan itibaren girmemiz olanaklılaşmıştır.

1. Bu, Freud'un Jung'a yazdığı, eldeki son mektuptur.

Redaktörler ve de editör, daha başka ve daha iyi nasıl yapabileceklerine ilişkin her işareti şükranla karşılayacaklardır. Gelecek sayı 'Yıllık'ı takdir etmeyi sürdürecek ve redaktörlerden birinin kaleminden, libido çalışmanız üzerine bir inceleme yayınlayacak. Amerikalı meslektaşlarımızın yazıları üçüncü sayıya ayrıldı.

Şimdi, Stekel ile yayıncı arasında daha bir buçuk yıl önce editör ve redaktör arasında bir anlaşmazlık ortaya çıkması halinde, benim devre dışı bırakılmamı kararlaştıran gizli bir sözleşme yapıldığı konuşuluyor. Hiç de azımsanacak bir ihanet değil.

Ortak girişimlerimiz zemininde, düzenli bir uzlaşmaya varacağımızı umuyorum ve sizi selamlıyorum.

Hürmetlerimle
Freud

P.S.

Sözleşme taslağınızı ve Bergmann'a ödenecek tazminat için teklif edilen miktar hakkındaki kararınızı bekliyorum.

350 J ***Küsnach-Zürih, 3.III.13***

Uluslararası Psikanaliz Derneği

Sevgili Profesör!

Yarın beş hafta kalmak üzere Amerika'ya gideceğimi size bildirmem gerekiyor. Deuticke ile 'Yıllık'ın yayınlanması için gereken herşey kararaştırıldı. Olağandışı bir durum için size başvurmasını istedim. Son elyazmaları olarak, daha önce bildirilenlerin dışında, Amsterdam'dan Dr. J. Stärcke'nin 'Yeni Düş Deneyleri' yazısı ve benim Amerika konferanslarım yayından çıkarıldılar. Sonuncular biraz yumuşak kalıyorlar ve bu yüzden koparılan çığlığı haketmiyorlar. Bu konferanslarda sadece farklı birkaç görüş dile getirdim.

Pfister'in bildirdiğine göre, Adler size karşı ortak birşey yapmak önerisiyle onun yanına sokulmuş. Bu öneri burada sadece öfkeli bir red yanıtıyla karşılaşır.

Maeder'le birkez daha konuştum ve kendimizi hiçbir biçimde öne çıkarmamayı kararlaştırdık. Daha iyi bir öneriyi kabul etmeye hazırız.

...

En iyi selamlarımla

Tamamen hürmetkârınız
Jung

355 J **Küsnach-Zürih, 29.VII.13**

Uluslararası Psikanaliz Derneği

Sevgili Profesör!

Sizden bir konferans başvurusunu hâlâ bekliyorum. Programı hemen bastırmak istediğim için, sizden kısa sürede haber alırsam sevineceğim.

Ayrı basımınız için size çok teşekkür ederim. Yazılarınızda her zaman hayran olduğum büyük özelliklerin yanı sıra, Kanıt Aracı Olarak Düş yazınızda, görüşlerimizi ele alışınızın, bir yanlış anlama, bize göre *küçük bir günlük kızgınlık* değil, uyum sağlama sorunu olan güncel çatışma kavramıyla ilişkili. Bir başka yanlış anlama da, bizim, düşün dilek doyurum kuramını yadsıdığımızı düşünmenizdir. Dilek doyurum kuramının doğruluğunu itirazsız kabul ediyoruz, ama bu konuda, bu tür bir yorumun sadece yüzeye ilişkin olduğunu, esas olarak simgede takılıp kaldığını ve bu yüzden daha da analiz edilebilir olduğunu savunuyoruz. Örnekse, bir düşte bir koitus isteği ortaya çıkıyorsa, arkaik anlatım biçimi, anlamının yorucu tekdüzeliğiyle daha geniş bir geriye yönelik tercüme gerektirdiği için bunun daha ileri analiz edilmesi gerekir. Dilek doyurum kuramının sınırlı doğruluğunu kabul ederek, onun ötesine geçiyoruz. Ama bu kuram bizim için düşün anlamını tüketmiyor.

En iyi selamlarımla

Hürmetkârınız
Jung

Münih Kongresi (Eylül 1913)

Jung, Ağustos'un başında, iki konferans vermek üzere İngiltere'ye gitti. Birinci Konferansı 5 Ağustos'ta Londra'da, Psyco-medical Society önünde "Psycho-Analysis" başlığıyla verdi. (Bu konferans şimdi T.Y 4'te 'Psikanalizin Genel Görünümleri' adıyla yer almaktadır. Jung bu konferansında yeni psikoloji bilimini ilk kez "analitik psikoloji" olarak adlandırıyor (523. satır) ve düşte bastırılmış isteklerin, "İstemsel (volitional) eğilimler" olarak ele alınması bakımından Adler'le "tam bir görüş birliği içinde" bulunduklarını bildiriyor (553. satır). Jung, Londra'daki 17 Uluslararası Doktorlar Kongresi'nde (6-12 Ağustos), on ay önce New York Academy of Medecine'de verdiği ve "psikanaliz

kuramını belirleyici cinsel bakış açısından kurtarmayı" önerdiği konferansı yineledi. (T.Y. 4. 'Psikanaliz Üzerine', s. 282. satır 566).

Freud, Temmuz'un ortalarında "üç hanımıyla" birlikte Marienbad kaplıcasına gitti. Jones (II, s. 126) şöyle bildiriyor: "Freud'un kızı bana, babasının moralinin bozuk olduğunu anımsadığı kadarıyla ilk kez burada gördüğünü söyledi." Ağustos'da Freud'lar san Martino di Castrozza'ya gittiler, orada Ferenczi'de onlara katıldı; Abraham da birkaç günlüğüne ziyaretlerine geldi. Freud ve Ferenczi, Münih'e birlikte yola çıktılar ve 5 Eylül'de vardılar.

Kongre, Jones'un "nahoş" ("disagreeable") ve Freud'un "yorucu ve ferahlatmayan" diye betimledikleri bir atmosferde geçti. Jung'un yeniden başkan seçilişinde 52 üyeden 22'si, oybirliğiyle seçilmiş olmasını engellemek için çekimser oy kullandılar. (Seçim sonucu Jones II, s. 129'da yanlış bir biçimde verilmiştir.)

357 J

1003 Seestraße
Küsnach-Zürih, 27.X.13

Çok Saygıdeğer Profesör!

Dr. Maeder'den benim "bona fides"imden (iyi niyetimden ç.n.) kuşku duyduğunuzu öğrendim. Böyle ağır birşeyi doğrudan bana iletmenizi beklerdim. Bir insana yöneltilebilecek en ağır suçlama bu olduğu için, böylelikle, bundan sonra sizinle birlikte çalışmamı olanaksız kılıyorsunuz. Bu yüzden bana verdiğiniz 'Yıllık'ın redaksiyonu görevini bırakıyorum. Bleuler ve Deuticke'yi kararımdan haberdar ettim.

En derin saygılamıla
Dr. C G. Jung

Jung Yıllık'tan Ayrılıyor (Ekim 1913)

Yıllık, Cilt V, 2. yarı'da (1913), s. 757'de şu duyuru yer aldı:

"Editör Prof. Bleuler'in açıklaması.

Bu cildin tamamlanmasından sonra, editörlükten çekiliyorum, ama elbette dergiyle bundan sonra da ilgileneceğim.

Bleuler

Redaksiyon'un Açıklaması

'Yıllık'ın redaktörü olarak görevi bırakma zorunluluğu duydu. Görevi bırakışımın nedenleri kişisel niteliktedir, bu yüzden açık bir tartışmaya sıcak bakmıyorum.

C. G. Jung

Yayınevinin Duyurusu

Prof. Dr Bleuler ve Dr Jung'un ayrılmalarından sonra bu yıllığı Dr. Freud sürdürecektir. Yıllığın bir sonraki cildi, 1914 ortasında

'Psikanaliz Yıllığı'

başlığıyla yayınlanacaktır.

Redaksiyonunu Dr K. Abraham (Berlin) ve Dr. E. Hitschmann (Viyana) yapacaktır.

Fr. Deuticke"

Yıllık, bu başlık altında bir yıl daha yayınlandı. İlk sayısı (Cilt VI, 1. Yarı, 1914) Freud'un Adler ve Jung'la tartıştığı iki yazısını içeriyordu: 'Zur geschichte der psychoanalytischen Bewegung' (Psikanaliz Hareketinin Tarihi Üzerine) ve 'Zur Einführung des Narzißmus' (Narsisizme Giriş Üzerine). Bu iki yazı da 1914'ün başlarında yazılmışlardır ve T. Y. X'da yer alırlar. Bu dönemde Freud'la Abraham arasındaki mektuplara bakın. (Freud/Abraham Briefe (Mektuplar), s. 159 vd.)

358 J ***Küsnach-Zürih, 20.IV.1914*** [1]

Uluslararası Psikanaliz Derneği

Çok Saygıdeğer Başkan

Gelişen olaylar sonucunda görüşlerimin, derneğimizin üyelerinin çoğunluğunun düşünceleriyle çok keskin bir karşıtlık oluşturduklarına ve kendimi artık başkanlığa uygun bir kişi olarak göremeyeceğime ka-

1. Daktiloyla yazılmış, imzalı. Sonraki üç haç işareti yazı ucuyla çizilmiş. Yerel grupların başkanlarına gönderilen bu genelge daha sonra Zeitschrift, Cilt II. Nr. 3 (1914) s. 297'de yayınlandı.

naat getirdim. Bu yüzden başkanlar konferansına istifamı sunuyor ve bugüne kadarki güvenleri için çok teşekkür ediyorum.[1]

En derin saygılarımla

Hürmetlerimle
Dr. C. G. Jung[2]

Zürih Yerel Grubu Uluslararası Dernek'ten Ayrılıyor (Temmuz 1914)

Freud, 30 Nisan 1914'te, Avrupa'daki altı yerel gurubun başkanlarına Berlin, Budapeşte, Londra, Münih, Viyana, Zürih) bir genelge göndererek, bir başkanlar toplantısından vazgeçilip, gelecek Kongre'ye dek geçici bir başkanın mektup yoluyla seçilmesini istedi. Başkanlık görevine Abraham'ı önerdi "Çünkü, Dresden'de yapılacak Kongre'nin hazırlıklarını, oturduğu şehirden, en kolay o yürütebilirdi"

Böylelikle seçilen Abraham, 'Korrespondenzblatt' (Yazışma Dergisi)ın yeni sayısının editörü oldu. Bu dergide, Eylül 1914'teki kongrenin yeri olarak Dresden önerildi. Ama 'Yazışma Dergisi'nin bir sonraki sayısı tek bir sayfada (s. 483) şu haberleri veriyordu: "Büyük dünyadaki olaylar" sonucunda kongrenin "belirsiz bir tarihe ertelenmesi" gerekmişti, Zeitschirift ve Imago "savaş engel olmazsa" üyelere ulaşmaya devam edeceklerdi. "Yıllık temmuz sonundan beri gönderilmeye hazır, yine de şimdilik gönderilemez" ve son olarak, "Zürih yerel grubu 10 Temmuzda 15 oyla dernekten ayrılma kararı aldı."

Jung Temmuz sonunda British Medical Association'un, İskoçya, Aberdeen'deki Yıllık toplantısı'nda bir konferans verdi 'On The Importance of the Unconscious in Psychopathology, ('Über die Bedeutung des Unbewussten in der Psychopathologie'/Psikopatolojide Bilinçdışı-

1. Jung 30 Nisan'de zürih Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne, Doçentlik'ten istifa ettiğini bildirdi. İstifası, Kantonal Eğitim Müdürlüğü tarafından 3 Haziran'da kabul edildi. (Eğitim koisyonunun protokol'ünden özet, Bay.Franz Jung'un dostça verdiği bilgi.) Jung, Erinnerungen (Anılar)'da, üç kez, Nisan, Mayıs ve Haziran 1914'te gördüğü bir düşü anlatıyor. "Yazın ortasında bir kutup soğuğu geliyor ve toprak buz kesiliyor... Tam canlı yeşillik donmuştu." Üçüncü düş "yine de tahmin edilmedik bir biçimde sona erdi: yapraklı ama meyvesiz bir ağaç vardı, (benim yaşam ağacım, diye düşündüm), yaprakları, donun etkisiyle, iyileştirici bir suyu olan tatlı üzüm tanelerine dönüşmüştü. Üzümleri topladım ve bekleyen büyük kalabalığa sundum."

nın Önemi, T.Y.3) Bu konferansta Freud'un adı anılıyordu ("Feud'a... dikkatimizi düşlerin önemine çektiği için teşekkür borçluyuz" s. 230) ama psikanaliz'in sözü edilmiyordu.

359 J

228 Seetraße
Küsnacht-Zürih, 1923 [1]

Çok Saygıdeğer Profesör!

Yazmamın amacı, tıbbi otoritenize şu vakayı bildirmektir.

Kendini size önce kişisel olarak tanıtma şansına sahip olan Bay J.- bir *saplantılı* nevrozdan muzdariptir. Yaklaşık iki yıldır tarafımdan tedavi ediliyor, yine de bu tedavi, hastalık yüzünden birçok kesintiye uğruyor, hastalığın gerekçelerini hastanın kendi eliyle yazdığı rapor aydınlatmaktadır. Hastalığın ilerlemesi hastanın cinsel fantezilerini ve böylelikle sizin bilimsel çalışmalarınızı daha iyi tanımasına yol açtı. Burada iletilen bilgiler, semptomlarında öyle rahatlama sağladılar ki, düşleri de sizinle ilgilenmeye başladılar. Bizzat sizin tarafınızdan tedavi edilme isteği çok belirgindi ve bu yüzden, iyileşme çabalarını elimden geldiğince desteklemeyi ve ona sizin tarafınızdan bir tedavinin yolunu açmayı kendime görev bildim. Görüşlerinizin ona sağladıkları kuşku götürez yardım, onu bu doğrultuda ilerleeye ikna ettiler. Bay J.- diplomattır, çok zekidir ve çok varlıklıdır. Nevrozu ağırdır, ama o da artık genç değildir, yine de gönüllülüğü gözden kaçırılamaz, bu yüzden onun vakasını size vicdan rahatlığıyla önerebilirim. Ayrıca yardımınıza başvurma kararı onun tedavisinin mantıklı bir sonucu olarak alınmıştır ve öyle inandırıcıdır ki, kararının samimiyetinden bir an bile kuşkulanmadım. Vakanın semptomolojisi açısından, hastanın kendisinin yazdığı ve ekleyecek birşeyimin olmadığı raporu sunuyorum.[2]

Sizin, Saygıdeğer Profesör, hastaya yardım sunmak isteyeceğinizin samimi umuduyla, en derin saygılarımla,

Hürmetkârınız
Dr. Jung

---

1. Jung, yukarıki adres ile 1923 tarihi arasında, herhalde sonradan gün ve ay eklemek için, boş yer bıraktı. - Jung hâlâ aynı evde oturuyordu ancak bu arada evlere yeni numaralar verilişti.
2. Bayan Aniela Jaffé bu konuda şunları bildiriyor: "C.G. Jung'un söylediğine göre, bu mektup Freud'a gönderdiği son mektuptur. Hasta, bir yahudiydi, ancak yahudiliğini kabul etmek istemiyordu. Freud'un analizi ona yardımcı olamadı ve hasta Jung'a döndü. Jung'un yanında gördüğü bir düşte, hasta bir geçide giriyor, arkada bir ışık parladığını görüyor. Geçilemez noktada bir kadın oturuyor ve hastaya 'Buraya sadece yahudi olanlar gelir!' diyordu. Bu düş, hastanın nevrozunun iyileşme başlangıcıydı."

EKLER

TOPLU YAYINLAR

Sigmund Freud:

Sigmund Freud, *Gesammelte Werke* (Toplu Yapıtlar), zamandizimsel olarak düzenlenmiş, Maria Bonaparte, Prinzessin Georg von Griechenland'ın yardımıyla, Anne Freud, E. Bibring, W. Hoffer, E. Kris tarafından yayına hazırlanmıştır. 1960 yılından bu yana, Frankfurt am Main'deki S. Fischer Yayınevi tarafından yayınlanmaktadır.

I Studien über Hysterie, Frühe Schriften zur Neurosenlehre, (İsteri Üzerine İncelemeler, Nevroz Öğretisinin İlk Yazıları) , (1892-1899).

II/III Die Traumdeutung / Über den Traum (Düş Yorumu / Düş Üzerine), (1900-1901).

IV Zur Psychopathologie des Alltagslebens (Günlük Yaşamın Psikopatoloisi Üzerine) (1901).

V Werke aus den Jahren 1904-1905 (1904-1905 Yıllarından Yapıtlar)

VI Der Witz und seine Beziehung zum Unbewsten (Espri ve Bilinçdışıyla İlişkisi), (1905).

VII Werke aus den Jahren 1906-1909 (1906-1909 Yıllarından Yapıtlar).

VIII Werke aus den Jahren 1909-1913 (1909-1913 Yıllarından Yapıtlar).

IX Totem und Tabu (Totem ve Tabu), (1912).

X Werke aus den Jahren 1913-1917 (1913-1917 Yıllarından Yapıtlar).

XI Vorlesungen zur Einführung'in die Psychoanalyse (Psikanalize Giriş Konferansları) (1917).

XII Werke aus den Jahren 1917-1920 (1917-1920 Yıllarından Yapıtlar)

XIII Jenseits des Lustprinzips (Haz İlkesinin Ötesi) / Massenpsychologie und Ich-Analyse (Kitle Psikolojisi ve Ego-Analizi) / Das Ich

und das Es und andere Werke aus den Jahren 1920 bis 1924 (Ego ve Id. ve 1920-1924 Yıllarından Öteki Yapıtlar)

XIV Werke aus den Jahren 1925-1931 (1925-1931 Yıllarından Yapıtlar).

XV Neue Folge der Vorlesungen zur Einführung in die Psychoanalyse (Yeni Psikanalize Giriş Konferansları). 1932.

XVI Werke aus den Jahren 1932-1939 (1932-1939) Yıllarından Yapıtar).

XVII Schriften aus dem Nachlaß (Geride Bıraktığı Yazılar) (1892-1939).

XVIII Gesamtregister der Bände I-XVII (I-XVII. Ciltlerin Toplam Dizini).

Toplu Yapıtlar'ın tamamlanmasından sonra. Freud'un başka psikolojik yazıları da bulunmuştur; bu yazılar S. Fischer Verlag yayınevince hazırlanan ek bir cildin içeriğini oluşturacaklardır.

C. G. Jung:

C. G. Jung'un *Gesammelte Werke* (Toplu Yapıtları). Marianne Niehus Jung-, Lena Hurwitz-Eisner-, Dr. med. Franz Riklin-, Lilly Jung-Merker, Dr. phil. Elisabeth Rüf tarafından yayma hazırlanmıştır. Olten ve Freiburg i. B.'deki Walter-Verlag yayınevi tarafından 1958'den bu yana yayınlanmaktadır.

1 Psychiatrische Studien (Psikiyatri İncelemeleri). (1902-1906).

2 Experimentelle Untersuchungen (Deneysel Araştırmalar). (1904-1940).

3 Psychogenese der Geisteskrankheiten (Akıl Hastalıklarının Oluşumu) (1907-1914; 1919-1958).

4 Feud und die Psychoanalyse (Freud ve Psikanaliz). (1906-1914; 1916-1930)

5 Symbole der Wandlung (Dönüşümün Simgeleri). (1911-1912); (1952).

6 Psychologische Typen (Psikolojik Tipler). (1921).

7 Zwei Schriften über Analyticshe Psychologie (Analitik Psikoloji Üzerine İki yazı), (1912-1943).

8 Die Dynamik des Unbewußten (Bilinçdışının Dinamiği), (1916-1952).

9 I. Bölüm: Die Archetypen und das kollektive Unbewußte (Arketipler ve Kollektif Bilinçdışı), (1935-1955).

10 Zivilisation im Übergang, (Geçiş Dönemindeki Uygarlık), (1918-1959).

11 Zur psychologie westlicher und östlicher Religion (Batı ve Doğu Dininin Psikolojisi Üzerine), (1932-1952).

12 Psychologie und Alchemie (Psikoloji ve Simya), (1936-1944).

13 Studien über alchemistische Vorstellungen (Simyacı Tasarılar Üzerine İncelemeler), (1929-1945).

14 Mysterium Coniunctionis (1955-1956), 2 Cilt ve Ek Cilt.

15 Über das Phänomen des Geistes in Kunst und Wissenschaft (Sanat ve Bilimde Tin Görüngüsü), (1929'dan 1941'e dek).

16 Praxis der Psychotherapie (Psikoterapi Uygulamaları), (1921-1951).

17 Über die Entwicklung der Persönlichkeit (Kişiliğin Gelişimi Üzerine) (1910; 1925-1943).

18 Das symbolische Leben (Simgesel Yaşam), (1901-1957; 1910-1960), 2. Cilt.

19 Bibliographieband (Bibliyografya Cildi), (1983).

20 Registerband (Dizin Cildi), (Hazırlanıyor).

SIKLIKLA ANILAN LİTERATÜRÜN LİSTESİ (KISALTMALARLA)

Abraham, *Psychoanalytische Studien* = Karl Abraham, *Psychoanalytische Studien; Gesammelte Werke in zwei* Bänden (Psikanaliz İncelemeleri, İki Ciltte Toplu Yapıtlar), yayına hazırlayan ve önsöz Johannes Cremerius, 'Conditio humana' dizisi, S. Fischer Verlag yayınevi, Frankfurt a. M. 1969, 1971. Karton kapak baskı: *Gesammelte Schriften* (Toplu Yazılar) başlığıyla, Fischer Wissenschaft dizisinden, Frankfurt a. M.'de 1982'de yayınlandı. Kitap no: 7313/20.

Adler, *Heilen und Bilden* = Alfred Adler ve Carl Furtmüller, *Heilen und Bilden* (İyileştirmek ve Oluşturmak), Münih 1914; yeniden yayına hazırlayan Wolfgang Metzger, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 1973 (Fischer taschenbuch 6220).

Adler, *Praxis und Theorie* = Alfred Adler, *Praxis und Theorie der Individualpsychologie* (Bireysel Psikolojinin Uygulaması ve Kuramı), Münih 1920; yeniden yayına hazırlayan Wolfgang Metzger, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 1974, (Fischer Taschenbuch 6236).

Adler, *Über den nervösen Charakter* = Alfred Adler, *Über den Nervösen Charakter* (Sinirli Kişilik Üzerine) Wiesbaden 1912); yeni yayına hazırlayan Wolfgang Metzer, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 1972 (Fischer Taschenbuch 6174).

Alexander und Selesnick = Franz Alexander und Sheldon T. Selesnick, 'Freud-Bleuler Correspondence', (Freud-Bleuler Mektuplaşması), *Archives of General Psychology* (New York), Cilt XII, Nr. 1 Januar 1965), s. 1-9.

Binswanger, *Erinnerungen* = Ludwig Binswanger, *Erinnerungen an Sigmund Freud*, (Sigmund Freud'a İlişkin Anılar), Francke Verlag, Bern 1956.

Ellenberger, *Die Entdeckung des Unbewußten* = Henri F. Ellenberger, *Die Entdeckung des Unbewußten* (Bilinçdışının Bulgulanışı) 2 Cilt, (tek ciltlik Amerikan basımı: *The Discovery of the Unconsciouns. The History and Evolution of Dynamic Psychiatry*, Basic Books, Inc. New York, 1970; Almancaya çeviren Gudrun Theusner-Stampa,) Verlag Hans Huber; Bern, Stuttgart, Viyana, 1973.

Ferenczi, *Schriften zur Psychoanalyse* = Sándor Ferenczi, *Schriften zur Psychoanalyse; Auswahl in zwei Bänden* (Psikanaliz Yazıları, İki Ciltlik Seçki), yayına hazırlayan Michael Balint, 'Conditio humana' dizisi S. Fischer Ver-

lag, Frankfurt am. M. 1970/72, karton kapaklı baskı: Fischer Wissenschaft dizisi, Frankfurt a. M., 1982, Kitap No: 7316/17.

Freud, Martin, *Sigmund Freud* = Martin Freud, *Sigmund Freud: Man and Father*. (Sigmund Freud, Erkek ve Baba), The Vanguard Press, New York 1958. (İngiltere basımı: Glory Reflected; *Sigmund Freud, Man and Father*, Angus & Robertson, London 1957.)

Freud/Abraham Briefe = Sigmund Freud/Karl Abraham, *Briefe* 1907-1926 (1907-1926 Yıllarındaki Mektuplar), yayına hazırlayan Hilda C. Abraham ve Ernst L. Freud, S. Fischer Verlag, Frankfurt a. M. 1965; düzeltilmiş 2. baskı 1980.

Freud, *Anfänge* = Freud, Sigmund, *Aus den Anfängen der Psychoanalyse* (Psikanalizin Başlangıç Yıllarından), (Wilhelm Fließ'e mektuplar, 1887-1902 yıllarından makaleler ve notlar, yayına hazırlayan Maria Bonaparte, Anne Freud ve Ernst Kris, Imago Publishing Co., Ltd., London 1950, 1962'den bu yana Fischer Verlag Frankfurt a. M.'de.

Freud/Breuer, *Studien über Hysterie*, Fischer Taschenbuch 6001 = Sigmund Freud ve Josef Breuer, *Studien über Hysterie* (İsteri İncelemeleri), Yapıtın tam olarak yeni basımı, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt a. M. 1970, Fischer Taschenbuch 6001.

Freud, *Briefe* = Sigmund Freud, *Briefe* 1873-1939, (Mektuplar, 1873-1939) seçen ve yayına hazırlayan Ernst ve Lucie Freud, S. Fischer Verlag Frankfurt a. M. 1960; genişletilmiş 2. Baskı 1968; düzeltilmiş 3. baskı 1980.

Freud G. W. (T.Y.) = Sigmund Freud, *Gesammelte Werke*, (Toplu Yapıtlar) zamandizinsel olarak sıralanmış, 18 cilt, Maria Bonaparte, Prinzessin George von Griechenland'ın yardımlarıyla, yayına hazırlayan Anna Freud, Edward Bibring, Willi Hoffer, Ernst Kris ve Otto Isakower; Cilt I-XVII: Imago Publishing Co., Londra, 1940-1952, 1960'ta S. Fischer Verlag tarafından alındı; Cilt XVIII: Gesamtregister (Toplu Dizin) hazırayan Lilla Veszy-Wagner, S. Fischer Verlag, Frankfurt a. M. 1968.

Freud/Pfister Briefe = Sigmund Freud/ Oskar Pfister, *Briefe* 1909-1939; (1909-1939 arası Mektuplar), yayına hazırlayan Ernst L. Freud ve Heinric Meng, S. Fischer Verlag, Frankfurt a. M. 1963; 2. baskı 1980.

Freud, Studienausgabe = Sigmund Freud *Studienausgabe* (İncelemeler Toplu Basımı) 10 Cilt ve 1 ek cilt, konulara göre düzenlenmiş, yayına hazırlayan Alexander Mitscherlich, Angela Richards ve James Strachey, Ek cildin yayına hazırlanmasına yardımcı olan: Ilse Grubrich-Simitis, S. Fischer Verlag, Frankfurt am. M., 1969-1975

Freud, *Standart Edition* = *The Standart Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud* (Sigmund Freud'un Tüm Psikolojik Yapıtlarının

Standart Basımı). Translated under the general editorship of James Strachey, in collaboration with Anna Freud assisted bey Alix Strachey und Alan Tyson. The Hogarth Press Ltd., London, 1953'den bu yana, 24 Cilt.

Grinstein = *The Index of Psychoanalytik Writings*, (Psikanaliz Yazıları İndeksi), compiled and edited by Alexander Grinstein, 9 Cilt, International Universities Press, New York 1952-59.

T. Y. arap sayılarıyla = Jung, T. Y.'ye bak.

T. Y. roma sayılarıyla = Freud T. Y.'ye bak.

Hale, *Freud and the Americans* = Mathan G. Hale, Jr., *Freud and the Americans; The Beginnings of Psychoanalysis in the United States*, 1876-1917, (Freud ve Amerikalılar, Psikanalizin Amerika'daki Başlangıç Yılları, 1876-1917), New York 1971.

Jahrbuch (Yıllık) = *Jahrbuch für psychoanalytische und psychopathologische Forschungen* (Psikanaliz ve Psikopataloji Araştırmaları Yıllığı) bak. [özgün basımda] ek 2.

Jones I, II, III Ernest Jones, *Das Leben und Werk von Sigmund Freud* (Sigmund Freud'un Yaşamı ve Yapıtı), 3 Cilt. (Amerikan özgün basım: *The Life and Work of Sigmund Freud*, Basic Books, Inc. New York 1953-57; I. Cilt'i çeviren: Katherine Jons, II. ve III. cildi çeviren: Gertrud Meili-Dworetzki, Katherine Jones'un yardımlarıyla), Verlag Hans Huber, Bern, Stuttgart, Viyana, 1960-62.

Jones, Ernest, *Free Associations; Memoirs of a Psycho-Analyst* (Özgür Çağrışımlar Bir Psiko-Analistin Anıları), Londra ve New York, 1959.

Jung, *Briefe* (Mektuplar) = C. G. Jung, *Briefe* (Mektuplar) yayına hazırlayan, Aniela Jaffé, Yardımda bulunan: Gerhard Adler, 33 cilt (Cilt I, 1906-1945; Cilt IIa, 1946-1955; Cilt II, 1956-1961), Walter Verlag, Olten ve Freiburg i. B., 1972-73).

Jung, *Erinnerungen* (Anılar) = *Erinnerungen, Träume, Gedanken von C. G. Jung*, (C. G. Jung'un Anıları, Düşleri ve Düşünleri), not eden ve yayına hazırlayan, Aniela Jaffé, Rascher Verlag Zürih ve Stuttgart, 1962; şimdi Walter Verlag'da, Olten ve Freiburg i.B.

Jung, G. W. (T.Y.) = C. G. Jung, *Gesammelte Werke*, (Toplu Yapıtlar), 19 cilt, yayma hazırayanlar: Lena Hurwitz-Eisner- Lilly Jung-Merker, Marianne Niehus-Jung-, Dr. med. Franz Riklin- ve Dr. phil. Elisabeth Rüf, Rascher Verlag, Zürih ve Stuttgart, 1958-69; 1970'den sonra Walter Verlag, Olten ve Freiburg i. B. (Bir dizin cildi hazırlanıyor).

Jung, *Referate = Referate über psychologische Arbeiten schweizer Autoren* (İsviçreli Yazarların Psikolojik Yazıları Üzerine Tebliğler) (1909 sonuna dek), *Jahrbuch* (Yıllık) cilt II, 1. Yarı (1910).

Jung Speaking = C. G. *Jung Speaking: Interviews and Encounters*, (C. G. Jung Konuşuyor. Söyleşiler ve Karşılaşmalar) yayına hazırlayan William McGuire ve R. F. C. Hull, Princeton 1977 (Bollingen Series XCVII), ayrıca Londra, Thaes Hudson, 1978.

Korrespondenzblatt der internationalen Psychoanalytischen Vereinigung (Uluslararası Psikanaliz Derneği'nin Yazışma Dergisi), editörler Dr. C. G. Jung ve Dr. F. Riklin, Zürih 1910-11 (6 sayı) sonra *Zentralblatt'ın ve Zeitschrift*'in ilavesi.

Protokolle, I, II, II, IV *Protokolle der Wiener Psychoanalytischen Vereinigung* (Viyana Psikanaliz Derneği'nin Tutanakları, yayına hazırlayan Herman Nunberg ve Ernst Federn, Frankfurt a. M., S. Fischer Verlag; Cilt I: 1906-1908 (1976); Cilt II: 1908-1910) (1977); Cilt III: 1910-1911 (1979); Cilt IV: 1912-1918 (Harald Leupold-Löwenthal'ın bir sonsözü ve Toplu dizin'le birlikte) (1981).

Putnam, *Addresses* = Jaes Jackson Putnam, *Addresses on Psycho-Analysis*, (Psikanaliz Adresleri) Londra ve New York 1921.

Putnam ve Psychoanalysis = *James Jackson Putnam and Psychoanalysis; Letters between Putnam and Sigmund Freud, Ernest Jones, Williams James, Sándor Ferenczi, and Morton Prince, 1877-1917* (James Jackson Putnam ve Psikanaliz, Putnam ile Freud, E. Jones, W. James, S. Ferenczi ve M. Prince arasında mektuplaşmalar, 1877-1917), yayına hazırlayan Nathan G. Hale, Jr., Harvard University Press, Cambridge, mass., 1972 (Ekinde, Freud'un Putnam'a mektuplarının Almanca özgün metinlerini içeriyor).

Ross, Dorothy, *G. Stanley Hall: The Psychologist as Prophet*, (G. Stanley Hall; Peygamber olarak Psikolog), Şikago 1972.

Schreber, *Denkwürdigkeiten* = *Daniel Paul Schreber, Denkwürdigkeiten eines Nervenkranken* (Bir Sinir Hastasının Unutulmaz Anıları) Leipzig, 1903; Yeni basımı yayına hazırlayan ve önsözü yazan Samuel M. Weber, Verlag Ullstein, Frankfurt a. M., Berlin, Viyana 1973 (Ullstein Kitap No 2957). Sayfa numaraları ilk anılan özgün basımdan verilmiştir. İkinci sayı Ullstein yeni basımından verilmiştir. (Bir başka yeni basım, Daniel Paul Schreber, Denkwürdigkeiten eines *Nervenkranken (Bürgerliche Wahnwelt um 1900)* başlığıyla, Franz Baumeyer'in yazılarıyla, bir ekle ve altı resimle yayınlanmıştır; yayına hazırlayan Peter Heiligenthal ve Reinhard Volk, Focus Verlag, Wiesbaden, 1973. 1977'den bu yana Syndikat yayınevinde, Fankfurt am Main.)

Schur, *Sigmund Freud* = *Max Schur, Sigmund Freud, Leben und Sterben* (Sigmund Freud, Yaşam ve Ölüm) (amerikan özgün basımı: *Freud: Living and Dying*, International Universities Press, Inc., New York 1972; çeviren Gert

H. Müller) Suhrkamp Verlag, Frankfurt a. M. 1973.

Walser, *Honegger* = Hans H. Walser, 'J. J. Honegger (1885-1911) - Ein Beitrag zur Geschichte der Psycohanalyse' (Psikanalizin tarihine Bir Katkı: J. J Hongger (1885-1911), *Schweizer Archiv für Neurologie*, Cilt CXII (1973), s. 107-113.

Walser, *Rheinau* = Hans H. Walser, *Hundert Jahre Klinik. Rheinau 1867 bis 1967*, (Rheinau Kliniği'nin Yüz Yılı, 1867-1967), Verlag Sauerländer, Arau 1970.

Zeitschrift (Dergi) = *Internationale Zeitschrift für ärztliche Psychoanalyse*, (Tıbbi Psikanaliz İçin Uluslararası Dergi), Viyana 1913.

Zentralblatt (Merkezi Dergi) = *Zentralblatt für Psychoanalyse. Medizinische Monatsschrift für Seelenkunde*, (Psikanaliz İçin Merkezi Dergi, Ruhbilim İçin Aylık Tıp Dergisi), Wiesbaden 1911-13.

İSİMLER DİZİNİ

İsimler dizini, mektupların metinlerinde yada notlarda geçen kişilerin isimlerini içermektedir. Göndermeler, mektup numarası ve dipnot numarası sırasıyla yapılmıştır. Örnekse 252 J = mektup metninde ismin anılması; (252 J) = Mektup metninde, isim anılmadan değinme; 252 J+n mektup metninde ismen yada ima yoluyla anma ve ayrıca dipnotta verilen bilgi; 252J/n. = Yalnızca dipnotta anma. Kısaltmalar ed. n. = editörün notu; EJ Emma Jung'un mektubu (tarihle birlikte).

A-, Dr. (Hasta) 55F, 65J.
Abraham, Karl 36F+n., 39J, 40F+n., 44J/n., 48J, 55F, 57F, 65J, 84F, 87F, 91J, 123F, 125F, 126J, 140J, 158F, 205F, 217J, ed. n. 228F, 238F, 269J, ed. n. 270F, ed. n. 321J, ed.n., 326j, ed.n., 355J, 357J, ed. n. 358J.
Adler, Alfred 34F/n., 123F/86, 185F, 206J, 218F, 219J, 221F, 222J, 223F, 228F, 231F, 238F, 253F, 254J/n., 255F, 260F, 262F+145n., 263J, 264F, 265J, 270F, 273F, 295J, 301F, 304F, 316F, 318J, 319F, 320J, 321J, ed. n. 321J, 323J, 324F, 326J, 334F, 335J+n., 337F, 338J, 340F, 342F, 350J, ed.n. 357J.
Adonis 162J.
Alt, Konrad 44J+n.
Andreas, Friedrich Carl 291J/157
Andreas-Salomé, Lou 291J+n., 293F, 310J, 311F, 313J
"Anna O." (Hasta) 163F/n.
Apuleius 330J+n.
Ares (Typhon) 162J.
Aschaffenburg, Gustav 2J+n., 19J, 43J, 44J, 45J, 48J, 206J.
Atargatis 162J.
Avenarius, Ferdinand 166F/113.

Barth, J.A. (Yayınevi) 278F.
Bergmann, J. F. (Yayınevi) 190F, 260F, 278F, 324F, 330J, 332F, 333J, 334F, 346F.
Bernays, Anna, kızlık soyadı Freud 236F/134
Bernays, Eli 236F+n.

Bernays, Emmeline (Annesi) 158F, 221F+n.
Bernays, Jakob 134F.
Bertschinger, Heinrich Johannes 48J
Bezzola, Dumeng 19J+n., 26J, 44J, 48J, 65J, 66F.
Binswanger, Ludwig ed. n. 12J, 17J, 35J, 51J, 83J, 126J, 198J, 219J, 230J, 311F, 316F, 319F.
Binswanger, Otto 44J+n., 51J.
Bircher-Benner, Maximilian Oskar 155J+105.
Bjerre, Poul Carl 291J/n.
Bleuler, Paul Eugen 2J+n., 3F, 9J, 11F, 12J+n., 17J, 18F, 19J, 27F, 28J, 35J, 37J, 39J, 42F, 49J, 51J, 54J, 57F, 70F, 71F, 72J, 74F, 82F, 83J, 84F, ed. n. 84F, 86J, 87F, 93J, 94F, 98J, 99F, 100J, 106F, 107J, 108J, 110F, 114F, 119J, 120F+n., 126J, 129F, 149F, 160F+n., 162J, 164J, ed. n. EJ 16. III. 1910, 189J, 190F, 191J, 193J, 194F, 198J, 214F, 216F, 217J, 219J, 220J, 221F, 222J, 223F, 228F, ed. n. 228F, 230J, 252J, 265J, 269J, 273F, 286F, 287J, 288F, 295J, 310J, 311F, 312J, 313J, 314F, 315J, 321J, 357J, ed. n. 357J.
Blocher, Eduard 48J+n.
Boas, Franz ed. n. 149F.
Breuer, Josef 44J+n., 55F+n., 65J, 163F+n., 194F.
Brill, Abraham Arden 87F+n., 112F, 125F, 132F, ed. n. 149F, 199F, 238F/n., 323J.
Burgestein, Leo ed. n. 149F.
Burrow, Trigant 344J.

C-, Bayan (hasta) 112F, 255F, 256J, 290F, 293F, 301F.
Campbell, Charles Macfie 125F/n.
Cassius (Shakespeare) 87F.
Cato d. Ä. 45F/n.
Charcot, Jean Martin 34F+21.
Chijs, A. van der 323J+n.
Claparède, Edouard 55F+n., 56J.
Cook, Thos. & Co. 206J.
Creuzer, Friedrich 159J.

Darwin, Charles 314F.
Déjérine, Joseph Jules 33J+n.
Dennert, Eberhard 287J+n.

Deutike, Franz (Yayıncı) 70F, 90F, 91J, 93J, 112F, 184F, 186F, 190F, 195F, 220F, 255F, 256J, 278F, 312J, 350J, 357J, ed. n. 357J.
Dionysos 162J.
Dubois, Paul 164J.
Dürerbund 116F+n.
"Dora" 112F.

E-, Frl. (hasta) 146J.
Eder, Montague David 273F+n.
Einstein, Albert 230J/n.
Eitingon, Max 45F/n., 160F, 2162J, ed. n. 321J.
Ellis, Havelock 261J, 262F.
Emden, Jan E. G. van 273F+n., 323J.

Federn, Paul 270F/n.
Ferenczi, Sándor 107J+n., 132F, 147F, ed. n. 149F, 158F/n., ed. n. EJ 16. III. 1910, 195F, 199F, 205F, 217J, ed. n. 228F, 254J/n., 260F, 268F, 269, 270F, 290F, 292J, 310J, ed. n. 321J, 324F, 329F, ed. n. 355J.
Fischer, Kuno 206J+124.
Foerster, Friedrich Wilhelm 141F, 159J, 164J.
Forel, Auguste 3F/n., 107J/n., 112F, 113J, 160F, 162J, 164J, 174F, 178J, 297J.
Fließ, Wilhelm 70F+n., 72J, 94F/n., 134F, 135J, 138J, 139F, 160F, 223F, 228F.
Frank, Ludwig 44J+n., 118F, 164 J, 189J, 191, 271J.
Frazer, Sir James 274F.
Freud, Alexander (Kardeşi) 255F.
Freud, Amalie, kızlık soyadı Nathanson (Annesi) 158F.
Freud Anna (Kızkardeşi), bak.: Bernays, Anna.
Freud, Anna (Kızı) 123F/n., ed. n. 355J.
Freud, Emanuel (Yarı Kardeşi) ed. n. 108J.
Freud, Ernst (Oğlu) 255F, 256J, 278F
Freud, Jean Martin(Oğlu) 34F/n., 230J, 231F, 232J, 235J, 236F.
Freud, Marie (Mitzi; kızkardeşi) ed. n. 108J.
Freud, Martha, kızlık soyadı Bernays (karısı) 17J, 18F, 19J, 44J, 59J, 99F, 134F, 235J, 236F, 255F, 266F, 271J, ed. n. 355J
Freud, Mathilde (kızı) 64F+n., 112F+n., 113J, 125F, (132F), 140J, 141F, (157J), 158F, 182F, EJ16.III.1910, 185F, 186j, 190F, 193J.
Freud, Moritz (uzak kuzeni) ed. n. 108J.
Freud, Philipp (yarı kardeşi) ed. n. 108J.
Freud, Söhne 45F, 46J.

Freud, Sophie (kızı) (157J), 185F, 166F, 278F, 329F+n.
Friedländer, Adolf Albrecht 157J+n., 158F, 159J, 191J, 195F, 196J, 214F.
Furtmüller, Carl 335J+n.

Goethe, Johann Wolfgang von 206J/n., 230J+1n., 261J+n., (262F).
Groß, Otto 33J+n., 44J, 46J, 74F, 84F, 90F, 93J, 94F, 95J, 98J, 99F, 100J, 101F, 103F, 108J, 144J, 194F.

Häberlin, Paul 126J+n., 319F.
Halberstadt, Max 329F+n.
Hall, Granville Stanley 123F+n., 134F, 143F, ed. n. 149F.
Harden, Maximilian 28J+n., 38F.
Heilbronner, Karl 44J+n.
Hekate 162J.
Helena 139F.
Heller, Hugo 55F+n, 166F, 278F.
Heredot 159J, 162J.
Hilferding, Margarete 270F+n.
Hilferding, Rudolf 270F/n.
Hinkle-Eastwick, Beatrice Moses 269J+n.
Hirschfeld, Magnus 140J.
Hitschmann, Eduard 238F+n., ed. n. 357J.
Hoche, Alfred Erich, 193J, 195F, 196J, 206J, 214F.
Hollitscher, Robert 112F+n., 132F+n.
Honegger, Johann Jakob, Jr. 148J+n., 162J, 170J, 171F, 177F, 183J, EJ 16.III.1910, 184J, 185F, 193J, 194F, 198J, 203J, 219J, 247J, 248F, 252J.
Honegger, Johann Jakob, Sr. 107J/n., 148J/n.
Horsley, Sir Victor 107J+n.

Inman, Thomas 159J, 162J.
Isis 162J.
Isselin, Max 27F+n, 181J, 185F, 186J, 214F, 220J.

Jaffé, Aniela 359J/n.
James, William ed. n. 149F.
Janet, Pierre 32F+n., 33J, 43J, 44J, 123F.
Jekels, Ludwig 194F+n.
Jensen, Wilhelm 26J+n., 27F, 28J, 50J.
Jones, Ernest 44J+n., (45J), 51J, 54J, 55F, 65J, 70F/n., 77F/n., 87F, 101F, 103F,

120F+n., 125F, 132F+n., 143F, ed. n. 149F, ed. n. EJ 16. III. 1910, 185F, 205F, 223F, ed. n. 228F, 248F, ed. n. 270F, 271J, ed. n. 321J, ed. n. 326J, ed. n. 355J.
Jung, Agathe ('Agathli'; kızı) 126J, 129J, 275J.
Jung, Emma, kızlık soyadı. Rauschenbach (karısı) 9J+7, ed. n. 12J, 17J, 18F, 19J, 35J, 110F, 112F, 113J, 114F, 118F, 126J, 132F, 134F, 135J, ed. n. 135J, 138J, 139F, 143F, 147F, 155J, 166F, 171F, 173J, 175J, 183J, 184J, 206J, 212F, 21F, 221F, 232J, 248F, 253F, 264F, 265J, 266F, 269J, 270F, 273F, 280F, 297J, 298F, 329F-Emma Jung'un Freud'a mektupları, sırayla şu mektuplardan sonra 183F, 275J, 278F, 282J.
Jung, Ewald 198J+n., 219J.
Jung, Franz Karl (oğlu) 118F+n., 125F, 126J, ed. n. 135J, 358J/n.
Jung, Gret ('Grethli'; kızı) 126J, 237J.
Jung, Büyükanne 126J.
Jung, Çocukları 139F, 143F, 146J, 171F, 221F, 228F, 264F, 273F, 280F, 298F.
Jung, Marianne (kızı) 212F, 214F.

Kant, Immanuel 198J, 206J.
Kepplerbund 287F+n., 293F.
Knapp, Alfred 174F, 178J, 179F.
Knight, Richard Payne 159J, 160F.
"Konrad" 212F,+126.
Körber, Heinrich 269J+n.
Körner, Christian Gottfried 77F+n.
Kaepelin, Emil 12J/n., 27F/n., 44J+n., 125F, 132F+93.
Kraus, Friedrich 237J+136, 238F, 247J.
Kybele 162J.

Lassalle, Fredinand 147F.
Lenz, Emil 237J+n.
Leonardo da Vinci 158F, 185F+n., 198J, 199F, 205F, 212F.
Liepmann, Hugo Karl 65J+n., 66F.
Low, maurice 184J.
Löwenfeld, Leopold 11F+9, 12J, 190F, 191J, 205F.

Maeder, Alphonse 132F+, 164J, 297J, ed. n. 326J, 350J, 357J.
Maier, Hans Wolgang 48J, 59J, 191J.
Marcinowski, Jaroslaw (Johannes) 148J, 205F.
Marhold, Carl (yayıncı) 90F, 91J, 93J.

Mayen, C. 112F+n.
Meringer, Rudolf 112F+n., 113J.
Meyer, Adolf 107J+n., 108J, 148J/103, ed. n. 149F.
Meyer, Conrad Ferdinand 129F+90 n.
Meyer, Enrst 66F+n., 82F.
Moll, Albert 112F+n., 114F, 140J, 141F.
Moltzer, Maira 269J+n.
Monakow, Constantin von 54J+48, 126J, 164J.
Montezuma 218F.
Morichau-Beauchant, Pierre-Ernest-René 223F+n., 295J+158.
Muthann, Arthur 134F+n., 135J.

Nanny, Felix 27F.
Nietzche, Friedrich 291J+n., 303J+n., 304F.

Oberholzer, Emil 125F/n.
Öidipuskomplex 118F+n., 160J, 163F, 270F.
Ophuijsen, Johan H. W. van ed. Be. n. 326J+n.
Oppenheim, Hermann 44J+n., 186J.
Osiis 162J.
Ostwald, Wilhelm 190F+n., 194F.

Parker, William Belmont 112F+n., 113J.
Peterson, Frederick 125F.
Pfeiffer, Ernst 291J/n.
Pfister, Oskar 125F+187, 126J, 2129F, 132F, 140J, 141F, 159J, ed. n. EJ 16.III.1910, 195F, 198J, 205F, 254J, 269J, 282J, 290J, 292J, 293F, 297J, 350J.
Piaget, Jean 144J/n.
Pick, Arnold 164+n.
Plato 206J+n.
Pluto 228F.
Préfargier, akıl hastanesinin ikinci doktoru (kimliği tespit edilemedi) 51J.
Prince, Morton 112F+77, 113J, 235J, 311F, 321J.
Proserpina 288F.
Puck (Bir Yaz Gecesi Düşü) 186J.
Putnam, James Jackson ed. n. 149F, 212F+n., 214F, 223F, 253F, 267J, 269J, ed. n. 270F, ed. n. 326J.

Rank, Otto 17J+n., 19J, 77F+n., 92F, 158F, 218F, 236F, 269J, 288F, 319F, 321J, ed. n. 321J, 323J, 324F, ed. n. 326J.
Rascher, Max (yayıncı) 295J.
"Sıçanadam" (Hasta) ed. n. 83F, 94F.
Redlich, Kurt Edler von Vezeg 141F+
Renterghem, Albert Willem van 323J+
Riklin, franz 17J+n., 27F, 36F, 48J, 126J, ed. n. EJ 16.III.1910, 184J, 193J, 219J, 220J, 254J, 301F, 303J, 304F, 324F, 325J+n., ed. n. 326J.
Rilke, Rainer Maria 291J/n.
Roosevelt, Theodore 311F, 312J.

Sachs, Heinrich 44J+32, 269J, ed. n. 321J.
Sadger, Isidor 269J.
Salome, Gustav von 291J/n.
Schiller, Friedrich von 40F+n., 77F+n., 206J/n.
Schlechta, Karl 303J+n.
"Schottländer", bak: Friedländer, Adolf Albrect.
Schreber, Daniel Paul 287J.
Schuyten, M. C. van 269J+n.
Schwerdtner, Hugo 70F+n.
Schwerdtner, Karl Maria 45F.
Seif, Leonhard 164J, 254J+n., 271J, ed. n. 329J.
Siemerling, Ernst 157J+n.
Silberer, Herbert 252J.
Specht, Wilhelm 295J+n.
Spielrein, Sabina (133J), (134F), (135J), 144J+n., 145F, 147F, 148J, 149F, 269J, 273F+n., 288F.
Stärcke, August 273F+n., 350J.
Stein, Philipp (Fülöp) 140J.
Stekel, Wilhelm 34F+n., 99F, 160F, 162J, 177F, 189J, 205F, 206J, 217J, 218F, 219J, 220J, 221F, 222J, 231F, 232J, 238F, 253F, 255F, 256J, 260F, 262F, 292J, 295J, ed. n. 321J, 323J, 324F, 326J, ed. n. 326J, 332F, 338J, 340F, 342F, 346F.
Stern, William ed. n. 149F.
Setrnberg, Thédore 36F+n.
Stockmayer, Wolf 196J.
Strohmayer, Wilhelm 205F.
Sutherland, W. D. 238F+n.
Swoboda, Hermann 94F+n.

Tausk, Victor 291J/n.
Thammuz 162J.
Theseus 300J.
Thomas Aquino'lu 206J.
Thomsen, Robert 112F+n.
Titchener, Edward Bradford ed. n. 149F.

Urban & Schwarzenberg (Yayınevi) 278F.

Wernicke, Carl 33J+n.
Weygandt, Wilhelm 48J+n.
Wilhelm II., deutscher Kaiser 38F.
Winsterstein, Alfred Freiherr von 313J+n.
Wolff, Antonia (Toni) 269J+n.
Wundt, Wilhelm 206J+n.

Ziehen, Theodor 44J+n., 48J, 186J, 214F, 238F.

Freud - Jung Mektuplaşmaları

"Okültizmi de fethetmemiz gerekecek. Bu sonuca libido kuramından varıyorum. Şu sıralar astrolojiyle ilgileniyorum, bu konuyu bilmek mitolojiyi anlamak için kaçınılmaz görünüyor. Bu karanlık ülkede harika özgünlükte şeyler var. Bırakın, bu sonsuzlukta tasasızca dolaşayım. İnsan ruhunun tanınması için zengin ganimetler de getireceğim. Bilinç dışının, uçurumlarında ne gibi gizemler sakladığını tam olarak anlayabilmek için bir süre büyülü kokularla esnemem gerekiyor."

C. G. Jung

"En içsel eğilimlerinizin, sizi okültü incelemeye yönelttiğini biliyorum ve zengin bir yükle eve döneceğinizden kuşku duymuyorum. Buna karşı yapacak birşey yok, tepilerinin zinicirlemesini izleyen biri de doğru yapıyor demektir. 'Demenz' lakabınız, "mistik" küfürüne karşı uzun bir süre dayanacaktır. Ancak orada, tropik kolonilerde kalmayın, kendi yerinde egemen olmak gerekir."

S. Freud

ISBN 975-7275-10-7

DÜŞÜN